

**KÜRDİSTAN
YURTSEVER
DEVRİMCİ
GENÇLİK
MANİFESTOSU**

İÇİNDEKİLER

- Önsöz.....	7
- Giriş.....	11
1.Bölüm: Gençlik Kimliğini Doğru Tanımlamak.....	15
a-)Toplumsal Tarihin Gelişimi.....	16
b-)Gençliğin Tarihsel ve Toplumsal Anlamı.....	20
c-)Egemenlikçi Sistemlerin Gençliğe Yaklaşımları.....	28
2.Bölüm: Gençliğin Toplumsal ve Siyasal Mücadelelere Katılımına Tarihsel Bir Bakış.....	37
a-)Toplumsal ve Siyasal Mücadelelerde Gençlik.....	39
b-)Reel Sosyalist Devrimlerde Gençlik.....	41
c-)Ulusal Kurtuluş Devrimlerinde Gençlik.....	43
d-)Gençliğin Kendi Kimliği ile Politikleşmesi Olarak 68 Gençlik Hareketi.....	44
-68 Gençlik Hareketinin Dünya Çapındaki Yansımaları.....	48
-68 Gençlik Hareketinin Ortadoğu'daki Yansımaları.....	51
-68 Gençlik Hareketi ve Türkiye'ye Yansımaları.....	52
3.Bölüm: PKK ve Kürdistan Gençliğinin Yurtsever Devrimci Kimlik Kazanması.....	59
a-)PKK'nin Doğuşuna Kadar Kürdistan'da Gençliğin Durumu ve 68 Gençlik Hareketinin Kürdistan'a Etkileri.....	60
b-)68 Gençlik Ruhunun Kürdistan'da Filizlenmesi Olarak PKK'nin Doğuşu.....	63
-APOCU Hareketin Şekillenmesindeki Tarihsel Miras ve Önderliksel Doğuş.....	63
-PKK'nin Doğuşu.....	66
-12 Eylül Faşizmi ve Kürdistan Gençliğinin Mücadelesi.....	68
-Gerillacılık ve Gençlik.....	72

c-)Kürdistan'da Halk Hareketinin Büyümesi ve PKK'de Gençliğin Özgün Örgütlülüğünün Gelişimi.....	74
-Kürdistan Yurtsever Gençlik Birliğinin İlanı ve Gelişimi(1987-1991).....	74
- YCK Pratiği ve Çıkarılacak Dersler (1991-1999).....	76
-Uluslararası Komplo ve Yurtsever Gençlik Hareketinin Verdiği Yanıt.....	82
4.Bölüm: Özgürlük Hareketinde Değişim-Dönüşüm Süreci ve "Koma Komalen Ciwanen Demokratik a Kurdistan"(KomalenCiwan).....	87
a-)Değişim Dönüşüm Süreci ve Gençlik Hareketi(2000-2005).....	87
b-)Koma Komalen Ciwanén Demokratik a Kurdistan(2005 ve sonrası).....	95
5.Bölüm: Demokratik Gençlik Konfederalizmi ve Demokratik Ulus İnşasında Gençlik.....	105
a-)Kapitalist Moderniteye Karşı Demokratik Modernite ve Gençlik.....	106
b-)Demokratik Ulus İnşasında Gençliğin Rolü ve Görevleri.....	119
-Gençlik Hareketinin Demokratik Ulus İnşasındaki Öncülük Misyonu.....	122
-Demokratik Ulusun Boyutları ve Gençlik.....	127
1-Siyasal Boyut ve Gençlik	
2-Sosyal Boyut ve Gençlik	
3-Kültürel Boyut ve Gençlik	
4-Hukuki Boyut ve Gençlik	
5-Ekonomik Boyut ve Gençlik	
6-Öz savunma Boyutu ve Gençlik	
7-Diplomasi Boyutu ve Gençlik	
8-Özgür Eş Yaşam Boyutu ve Gençlik	
c-)Demokratik Gençlik Konfederalizminin Esasları.....	142
-Demokratik Gençlik Konfederalizminin Güncel Dayanakları ve İttifak Güçleri.....	142
-Demokratik Gençlik Konfederalizminin Örgütlenme Hattı....	145

-Komalen Jinên Ciwan(Genç Kadın Birliği).....	155
-Demokratik Gençlik Konfederalizminin Eylem Çizgisi.....	159
-Demokratik Gençlik Konfederalizminin Eğitim ve Kadro Politikası.....	162
d-)Bölge Ve Dünya Demokratik Gençlik Konfederalizmi Fikrini Düşünmek.....	165
SONUÇ.....	173

ÖNSÖZ

Gençlik Manifestosu olarak ifadelendirilen elinizdeki kitapçık, bilebildiğim kadarıyla uzun süren araştırmacı bir çalışmanın, yoğun ve kolektif bir emeğin ürünüdür. “Genç Başladık Genç Başarıyoruz” diyen Önder Abdullah Öcalan’ın örgütleyip bugüne getirdiği Kürdistan Özgürlük Mücadelesinin ruhunu ifade etmektedir.

Kuşkusuz her adımı şehit kanıyla sulanmış olan bu kutsal mücadele üzerine söz söylemek ve yazmak öyle kolay bir şey değildir. Fakat bu tarihi mücadeleyi kendi çizgisinde sahiplenmek ve ilerletmek de her Kürt yurtseverinin ve devrimcisinin ertelenemez bir görevidir. Böyle tarihi ve zorlu bir görev üzerine birkaç söz söyleme hakkını bana verdiği için kitapçığın hazırlayıcılarına ve Kürt Gençlik Hareketine teşekkürlerimi ifade ederim. Zor da olsa bu önemli görevi yerine getirmeye çalışacağım.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan’ın bu zorlu ve de kutsal işe 1973 Newrozunda beş Kürt gencini bir araya getirerek başladığı bilinmektedir. Yine ilk ciddi örgütsel deneyimini de “Benim gizli ruhum gibiydi” dediği Haki Karer ile birlikte yönetiminde yer aldığı Ankara Demokratik Yüksek Öğrenim Derneği’ni(ADYÖD) kurarak kazandığı bilinen bir gerçektir. Altı kişilik Newroz Grubu ADYÖD olmuş, oradan da Kürdistan Devrimci Gençlik Birliği aşaması yaşanarak Partiya Karkerên Kurdistan(PKK) ismiyle Kürdistan Özgürlük Hareketi şekillenmiştir.

Dikkat edilirse Kürdistan’da önderliksel doğuş gençlik temellidir. PKK bir gençlik partisi olarak doğmuş ve şekillenmiştir. Önder APO, PKK Hareketinin bir aydın-gençlik hareketi olduğunu her zaman ifade etmiştir. Altı kişilik Newroz Gençlik Grubu ADYÖD olmuş, sonra Kürdistan Devrimci Gençlik Birliği

ve PKK haline gelmiş, oradan da ERNK, HRK(ARGK), YCK, YAJK, PAJK, KCK, HPG, KJK ve Komalên Ciwan olarak bugüne ulaşmıştır. Tüm bu hareketlerin var oluş ve gelişiminde, yürütülen tüm ideolojik, örgütsel, siyasi ve askeri mücadelelerde gençlik öncülüğü ve ruhu başat olarak rol oynamıştır.

Önder Abdullah Öcalan'ın anılarını yaşattığı Mahir Çayan, Deniz Gezmiş ve İbrahim Kaypakkaya her şeyden önce birer gençlik önderidir. 18 Mayıs 1977'de kontrgerilla tarafından Antep'te katledildiğinde Haki Karer, henüz yirmi yedi yaşında genç bir militan ve öncü kadrodur. 12 Eylül faşist-askeri rejimini ve gerisindeki inkâr ve imha sistemini Diyarbakır zindanında yenilgiye uğratan kahramanlık direnişini geliştirirken Mazlum Doğan yirmi yedi yaşında bir gençtir. 12 Eylül faşizmine karşı 15 Ağustos 1984 şanlı gerilla atılımını geliştirirken Mahsum Korkmaz yirmi yedi yaşında genç bir gerilla komutanıdır. Bu nedenle gerilla kendisini hep "PKK'nin gençlik kolları" olarak ifade etmiştir. Bu temelde Berivan'dan Beritan'a, Baz Mordem'den Şiyar Haki'ye, Yêrivan'dan Eriş ve Berfin'e kadar uzanan on binlerce kişilik bir genç kahramanlık ordusu ortaya çıkmıştır. Önder APO'nun kırk beş yıllık özgürlük yürüyüşü bir gençlik yürüyüşüdür. Kürt halk kahramanlık çizgisi gençliğin ruhunun ve kararlılığının damgasını taşır.

Bugün AKP ve DAİŞ faşizmine karşı Kürdistan'ın dört parçasında yürütülen demokratik özerklik mücadelesi de, demokratik ulus çizgisinde verilen demokratik öz yönetim direnişleri de Apocu ruh ve bilinçle donanmış ve örgütlenmiş olan Kürt gençliğinin eseri olmaktadır. Doğru yurtseverlik duruşu da, kahraman direnişçilik de gençlik tarafından temsil edilmektedir. Halkı eğiten ve örgütleyen propaganda, kırdaki gerilla kahramanlığı, kentte barikat savaşı, serhildan ve demokratik ulus inşası, kısaca her şey gençlik öncülüğünde yürütülmektedir. Özgürlük ve demokratik özerklik devriminde gençlik öncülüğü başattır.

Elinizdeki kitapçık, hiç kuşkusuz kırk beş yıllık bu kahramanlık yürüyüşünün hikâyesini içermiyor. Böyle bir şey ancak onlarca ciltlik kitaplara sığabilir. Gençlik Manifestosu, söz ko-

nusu kahramanca özgürlük yürüyüşünün doğuşunu, gelişim aşamalarını, bu dönemlerdeki gençlik örgütlenmelerini ve mücadele tarzlarını kısa kısa ifade edip yorumlayarak, hem her dönemin kendi özgünlüğü içerisinde doğru anlaşılmasını ve hem de dönemler arası bağlantıların doğru kurulmasını bütünlük içerisinde ve genel hareketle bağlılık kapsamında vermeye çalışıyor.

Biz, büyük bir çabayla hazırlanmış olan elinizdeki kitapçığın bu çerçeveyi esas olarak verdiğine inanıyoruz. Bu zor görevi önemli ölçüde başardığı kanısındayız. Dolayısıyla bu işe yeni başlayan, büyük yurtseverlik ve özgürlük mücadelesi içerisine girmek isteyen genç devrimci yoldaşlar için bir cep kitapçığı ve genel bir eğitim kılavuzu olacağı inancındayız. Yüzlerce ve binlerce genci bilinçlendirerek bu işe sağlam adım atmasını sağlayacağı kanaatindeyiz.

Fakat yine de her kitap gibi dikkatli ve eleştirel bir gözle ve bakışla okumakta yarar vardır. Çünkü kitabın konusu olan Önder APO'nun felsefik ve teorik bakışını ve çözümleyici yöntemini ifade etmek ve özümsemek öyle kolay değildir. Dolayısıyla söz konusu kitapçık, devrimci gençliğin elinde bir tartışma kılavuzu olursa, o zaman esas amacına ulaşmış ve görevini başarmış sayılacaktır.

Bu temelde 1971 direnişçilerinden ve Haki Karer'den Eriş'lere ve demokratik öz yönetim direnişçilerine kadar uzanan tüm kahraman şehitlerimizi saygıyla anıyor; varlık, özgürlük, barış, demokrasi ve insanlık için direnen tüm genç militan yoldaşlara her zaman üstün başarılar diliyorum. Başarı ve zafer her zaman onların olsun!

17 Ekim 2015
Duran Kalkan

GİRİŞ

Ortadoğu’da bir yandan uygarlık güçleri arasında kıyasıya iktidar mücadelesi yaşanırken öte yandan ise halkların binlerce yıllık özgürlük özlemleri toplumsal başkaldırıları olarak sahnelenmektedir. Süregelen bu çelişkili ve çatışmalı Ortadoğu gerçeği içerisinde tarihin doğru tarafındakiler, yani demokratik uygarlık güçleri galip gelecektir! Devletçi sistemin son versiyonu kapitalist modern sistem her ne kadar çokça kullandığı liberalizm silahı ile birçok devrimsel çıkışı etkisiz kılmayı başarmış olsa da bu sefer hesabı çok kolay tutmayacağına benzemektedir. Tüm bilimlerini ve maddi imkânlarını, yine bütün ileri teknoloji ve yüksek silah güçlerini devreye koysa da başarısız olmaktan kurtulamayacaktır. Çünkü bu sistemin ısrarla anlamak istemediği bir şey vardır: Tıpkı tarihsel olan her şey gibi SİSTEMLER DE AŞILIR! Yani insan eliyle oluşturulan her ne varsa, tıpkı yaratıldığı gibi yıkılabilir de. Rêber APO tek kişilik hücresinde uygarlığı bu anlayış temelinde yeniden yorumlamış; acıdan, zulümden, yaşamın inkârından başka bir şey getirmediğini herkese göstermiştir. Halkların bu sistemi aştığında nasıl özgürleşeceğini de yine aynı düzeyde göstermiştir. Kısacası tek kişilik bir hücrede bu sefer yazılan halkların özgürlük tarihi ve özgür geleceği olmuştur. Uygarlık güçleri Önderliğin esir alınmasıyla her şeyin biteceğini düşünmüş olsalar da İmralı’daki üçüncü önderliksele doğuş ile hesapları boşa çıkarılmıştır.

Rêber APO tarafından bu temelde günbegün örülen özgür yaşama olduğu kadar özgürlük tarihinin yazımına da gençlik öncülük yapacaktır. Nitekim bugüne kadar gençliğin geliştirmiş olduğu direnişler onun bu tarihsel öncülüğünü fazlasıyla kanıtlamıştır. Kürtlerin önderleri şahsındaki esaretine karşı bedenini ateşe vererek insanlığa aydınlığı gösteren Mustafa Malçok yüzlerce gençten yalnızca biridir. Onun eylemine soylu eylemi ile güç katan Evrim Demir de öyle! Eskiden halklar, en değerli var-

lıkları olan evlatlarının kanını toprağa akıtırken amaçları tanrıların gazabından korunmak ve yaşamın sürekliliğini sağlamaktır. Peki, şimdi neden bu kan akıtılmaktadır? Bedenler neden cayır cayır yanmaktadır? Bu sorunun cevabı tarihin derinliklerinde gizlidir. Ali Çiçeklerin, Baz Mordemlerin, Kurtayların, Nurhakların, Yerivanların, Leyla Şaylemezlerin, Özgür Ronilerin, Mawaların, Gelhatların, Êrişlerin ve daha binlerce genç yoldaşın şahadetleriyle açmış oldukları yol anlaşılırsa bu soruya cevap verilebilir. Cevap amaçta gizlidir. Amaç ise nettir: Kendini yüksek bir adanmışlıkla halkına feda etmek! Tarihin yazılmayan yüzü hep gençliğin öncülük ettiği böylesi direnişlerle doludur. Bitimsiz gençlik direnişleri ve fedailiği ile çok daha iyi görülüyor ki hakikat geçmiş olduğu kadar, aynı zamanda şimdidir de. “Şimdi ise, geçmiş ve gelecektir!” “Yaşamı tüm olanca farklılığı ve zenginliği içinde birlik olarak anlamak, geliştirmek ve savunmak” asıl olandır.

Yaşamla bağı en güçlü olan kesim kesinlikle gençliğin ta kendisidir. Yaşamı amansızca savunanların başında gençliğin gelişi doğal olandır. Gençliğin doğası bunu ifade eder. Yaşamı savunmak ise direnişe geçmek, politika yapmaktır. Söz söylemek ve örgütlülük geliştirmektir. Politika yapıldığı an, seçim yapılmış olur. Seçebilmek özgürlük demektir. İyiye, doğruya, güzele ulaşmak buradaki temel amaçtır. Gençliğin kimlikleşmesi de zaten bu temeldeki politikleşmesiyle yakından bağlantılıdır. Doğru bir öncülükle devrime katılan örgütlü gençliğin başaramayacağı hiçbir şey olamaz. Tarih içerisinde gelişen politik ve toplumsal mücadelelerde de bunu sıkça görebilmekteyiz. Bu nedenle gençlik geçmişle gelenek arasındaki bağı güçlü kurarak geleceğe uzanan bir köprü olabilmektedir. Bugün bu rolünü oynayabilmesi için örgütlenmesi ve devletçi-egemen sistemlere karşı devrimci mücadeleyi radikalleştirerek yürütmesi gerekmektedir. Gençliğin kendisini yeniden tanımlayarak rol ve misyonuna denk bir şekilde ahlaki-politik ve demokratik toplumu inşa edebilmesi ancak böyle mümkün olabilir. 1968 Gençlik Kültür devriminde “Başka Bir Dünya Mümkün!” sloganıyla politik bir güç haline gelmeyi başaran gençlik, bu defa da kendi demokratik konfederal gençlik sistemini geliştirdiğinde başka bir dünyayı mümkün kılacaktır.

Gençlik tekrardan kendi özgün kimliğiyle politik mücadeleye atıldığında hangi stratejiyi esas almalı, sorusuna yanıt bulmak için kaleme alınan bu manifestoda tüm bu konular taslak düzeyinde irdelenmeye çalışılmıştır. Bu temelde uzunca süredir bir ihtiyaç olarak kendini hissettiren Kürdistan Gençlik manifestosunun yazımı denenmiştir. 2003 yılında yazılmış olan ve önemli hususlara işaret etmesine rağmen Kürdistan Yurtsever gençliğinin sorunlarına tam yanıt olamayan “Özgür Gençlik Manifestosu” hem yararlanılan bir kaynak olmuş hem de daha kapsayıcı ve yeni paradigmaya uygun bir manifesto yazma arayışlarının temelini oluşturmuştur. Gençlik hareketinin Önderlik paradigmasından ne anladığını ortaya koyması ve onun yüklemiş olduğu görev ve sorumluluklar karşısında tutumunu belirlemesi gecikmiş bir çalışma olarak gençlik hareketinin önünde durmaktaydı. Bu nedenle bu çalışma ile Rêber APO’nun geliştirdiği yeni paradigma doğrultusunda gençlik hareketinin nasıl bir strateji izlemesi gerektiğini ortaya koyan bir strateji belgesini geliştirmek hedeflenmiştir. Ayrıca bu çalışma Kürdistan Gençlik Hareketinin kısa tarihini içermesi kadar onun hedefler toplamının, program ve tüzüğünün açıklanması ve geniş izaha kavuşturulması olarak da düşünülmüştür. Elbette buradaki tüm düşünceler Kürt halkının yaratmış olduğu değerlerin bileşkesi olan Rêber APO’nun düşüncelerinden anlaşılanların gençlik özgülünde dile getirilmesini ifade etmektedir.

1.Bölüm: Gençlik Kimliğini Doğru Tanımlamak

Toplumsallığın öncü gücü konumundaki gençliğin tarihsiz ve zamansız bir hakikat olarak anlaşılması düşünülemez. Anlamli bir yaşama doğru ilerlemek tarihsel bilince erişmekten geçer. Ne kadar bu bilinçle donanıp toplumsallığın gelişim seyrini anlarsak o kadar anlamlı yaşam örebiliriz.

Egemen sistem savaşçı-iktidarcı ve baskıcı-sömürücü tarih anlatımlarıyla bombardımana tabi tuttuğu toplumu öz tarih bilincinden kopartmak için muazzam çaba harcamaktadır. Böylelikle anlamsız ve kimliksiz bir yaşamla yüklü toplum yaratılmak istenmektedir. Bu yüzden her türlü milliyetçi argüman kullanılıp tek tarih anlayışı propaganda edilmekte, iktidar ve savaşlardan ibaret olan devletli tarih önümüze tek doğru olarak koyulmaktadır. Yazılı resmi tarihin tümü buna dayandırılarak oluşturulmaktadır. “Tarih tekerrürden ibarettir”, “geçmiş mazidir”, “Geçmiş boş ver, geleceğe bak” söylemlerini daha da inandırıcı olmak için türetmekten geri durulmamaktadır. Kapitalizmle beraber doruğa çıkan sömürge uygarlık sistemi bu şekilde tarihe karşı her zaman karamsar bir bakış oluşturmaktadır. Doğru tarih yazımını ve öğrenimini engellemek için elinden geleni yapmaktadır. Kendisini sonul ve eşsiz göstermek için tarihi anlı-şanlı savaşlarla yüklü olaylar yığını olarak göstermektedir. Bu anlamda kapitalist modernitenin tarih katliamcılığı yaptığını söylemek mümkündür. Oysa bu tarihin zıt kutbunda gerçek toplumsal gelişmeler vardır. Bağrında toplumsallığı taşıyan halkların bitmeyen direniş tarihi mevcuttur. Gerçek tarih toplumun dipten gelen dalga misali bu akış öyküsünde gizlidir. Tek ve eşsiz olduğu tezi ile ileri sürülen egemen tarih, halkların bu özgürlük tarihini ya bastırmış ya da lanetlemiştir. Tarihi bu şekliyle sadece devletin tarihinden ibaret görmek bir uygarlık saptırma ve çarpıtması olarak gelişmiştir.

Devletli uygarlık tarihine karşı öz tarihimiz olarak direnişlerle yüklü demokratik uygarlık tarihini esas almak bizler için kaçınılmazdır. Çünkü doğru tarih doğru insandır, doğru insan da doğru yaşamdır. Önderliğin de belirttiği gibi “Yanlış tarihle doğru yaşanmaz. Kendi özgürlük tarihini doğru yazamayanlar özgür yaşıyamaz.”

Özgür bir gelecek kurmanın yolu tarih ve gelenek ilişkisini kavramaktan geçtiği kadar, bir toplumsal kategori olarak gençliği anlamak da tarihi ve toplumu anlamaktan geçer. Gençlik ancak toplumsal ve tarihsel gelişmelerin içerisinde anlamlı bir yere sahip olabilir. O halde hem gençliği doğru tanımlamak hem de geçmiş ve gelenekten aldığımız güçle şimdiyi çözümleyip geleceğe doğru yürüebilmek için uygarlıksal ve toplumsal gelişmenin seyrini her zaman hatırdı tutmak ve gençlik olgusuna da bu perspektif ışığında bakmak gerekmektedir.

a-)Toplumsal Tarihin Gelişimi

İnsanlık için devrim niteliği taşıyan toplumsallaşma olgusu insan varlığının ön koşuludur. Tarihteki en büyük sıçrayışı toplumsallaşma olarak tanımlamak yerinde bir tespittir. İnsanın insanlaşma sürecinde attığı en büyük adım toplumsallaşmadır. Daha sonraki bütün süreçlerde insan olmanın temel ölçüsü toplumsallaşma düzeyi olarak değerlendirilmiştir. Yani insanlık, toplumsal yaşayışı özümstedikçe, toplumsallaştıkça insani yanlarını geliştirebilmiştir. Birey ancak toplumuyla var olabilmiştir. Birey toplumu toplum da bireyi inşa etmiştir. Birbirlerine kopmaz bağlarla bağlı bulunmaktadırlar. İkisini birbirinden koparmak dayanılmaz yalnızlığı ve ölümü doğuracaktır. Tam da bu nedenle egemen güçlerin insan yıkımı için esas aldığı yol toplum yıkımını geliştirmektir. Kendi egemen sistemlerini inşa edebilmek için bireyi toplumdan ayıran çok çeşitli girişimlerde bulunmaktadırlar. Fakat tüm bu girişimlere rağmen insan toplumsallığıyla tarihin sahnesinde ilerlemeye olanca hızıyla devam etmektedir.

Önderliğin şu belirlemesi toplumsallığın önemini kavramamız açısından çarpıcıdır: “Doğası gereği her tür birbirine yakın,

hatta topluluk olarak yaşamak durumundadır. Ağaçlar ormansız, balıklar sürsüz olmaz. Fakat insan gibi toplumu da niteliksel bir farka sahiptir. Toplumun kendisi belki de üst insandır veya üst insanı yaratmış, yaratacak olan organizasyondur. İnsanı toplumdan ormanın içine attığımızda bir primata dönüşmekten kurtulamayacaktır. Yanına birkaç benzer insan verdiğimizde de başlayacak olan süreç primatlarda başlayan sürece çok benzer olacaktır. Aynı şey hayvan toplulukları için geçerli değildir. Bu durum bile insan topluluğunun apayrı değerini ortaya koymaktadır. Toplumun insanı, insanın toplumu inşadaki rolü de benzersiz olmaktadır. Şüphesiz insan olmadan toplum olmaz. Ama toplumu insanların toplamından ibaret görmek önemli bir yanılgıdır. Toplumsuz insan primat olmaktan öteye gidemez. Toplumlu insan ise müthiş bir güç olabilmektedir. Büyük bir düşünce gücüne erişmektedir. Bilgiye ulaşmanın ve hakikat rejimini kurmanın yolu toplumsuz mümkün görülmemektedir. İnsan bireyinde gerçekleşen her şey toplumsal olmak durumundadır.”

Toplumsallaşmanın en uzun süreli halini neolitik dönemde gözlemlemekteyiz. İnsanın yarattığı ilk toplumsallaşmayı farklı bir aşamaya sıçratan neolitik devrimden sonraki süreçlerde de insanlaşmanın toplumsallaşmayla her zaman at başı ilerlediğini görmek mümkündür. Nitekim neolitikten önce uzunca bir süre yaşanan klan-kabile süreçlerinde de insan, sürekli toplumsallığı aramaktadır. 20-30 kişilik gruplar halinde yaşayan klan sistemi toplum öncesi bir yapı olarak tanımlanabilir. Bu aşamada beslenme, güvenlik ve varlık ihtiyaçlarının beraber örgütlendirildiği bir yapı mevcuttur. Neolitikle beraber bu yapı tamamıyla toplumsal bir hal alarak ilerler. Toros-Zagros dağ silsilesinin eteklerinde ve Verimli Hilal denilen bölgede köye dayalı yerleşik yaşama geçiş bu süreçte başlamaktadır. Mezopotamya bölgesine yerleşen insanlarla adeta insanlığın da kaderi değişmektedir. Ana kadın etrafında örgütlendirilen bu yaşam çeşitli ilkleri bağrında taşımaktadır. Tarımsal gelişmeler, hayvanların evcilleştirilme süreci, çanak-çömlek üretimi, simgesel dilin kullanımı bu ilklerden sadece birkaçıdır. Yine bu süreçte kadına kutsallık değerleri atfedilerek Star inanışı oluşturulmuştur. Kadın toplumun başat kurucusudur. Toplumsal yaşam için iş bölümü de bu süreçte en ideal

şekilde gerçekleştirilmiştir. Böylece herkesin bir işlevinin olduğu toplum oluşturulmuştur. Özünde ahlaki ve politik toplumu barındıran neolitik süreçte esas olan özgür ve demokratik bir yaşamın örülmesi olmuştur.

Yukarı Mezopotamya’da kuraklığın başlaması, nüfus çokluğu gibi nedenler daha aşağılara, güneye doğu göçleri meydana getirmiştir. Uruk’a (bugünkü Irak topraklarına) gelinmesi aynı zamanda yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. Aşağı Mezopotamya, yukarıya göre daha zengin alüvyonlu topraklara sahiptir. Daha fazla çeşit ürün ekip toplamak mümkün görünürken kuraklık burada da baş göstermiş, sulama sorunu gündeme gelmiştir. Bazı tecrübeli kişilerin sulama kanallarını geliştirmesiyle bu sorun atlatılmıştır. Yaşam bir kez daha Fırat ve Dicle’nin büyüsiyle örülmüştür. Artık daha fazla halk birlikte çalışıp daha fazla üretebilecek hale gelmiştir.

Tam da bu dönemde yeni bir icat gelişmiştir. Toplum üzerindeki etkisi çok büyük olmuştur. Bu yeni icat Ziggurat’tır! Yeni dönemde şaman rahibe, yaşlı adam yöneticiye, askeri şef ise komutana doğru dönüşüm geçirmiştir. Oluşan bu yeni sınıfın mekânı ise ziggurat olmuştur. Dev sulama kanallarını oluşturma, çalışan işçileri organize etme, daha fazla ürün sağlama, tüm bunların güvenliğini sağlama gibi konularda bir uzmanlık ve yönetime ihtiyaç görülmüştür. İlk dönem bu göreve bilgi ve tecrübesinden dolayı yaşlı adam talip olmuştur. Bu yaşlı adam yönetiminin başlangıç itibarıyla belirli bir işlevselliği olduğu ve toplumda bir karşılık bulduğu tartışmasızdır. Fakat giderek ortaya çıkmaya başlayan sınıfsal ve devletsel gelişmelerle birlikte bu işlevsellik istismar edilmiştir. Yaşlı adamın yeni evi zigguratın (piramitlere benzer) ikinci katı olmuştur. Komşuları yeni yönetici takımı şaman ve askeri komutanlardır. En alt katta çalışan işçiler, onların araç gereçleri ve ürettikleri vardır. En üst kat(tepe kat) ise boştur. İçine bazı mabetler ve putlar yerleştirilerek kutsal bir mekân yaratılmıştır. Burası tanrının evi olarak gösterilmiş ve içine başrahipten başka kimse girememiştir.

Ziggurat, doğum halindeki devletin prototipi, yani ilk hali ol-

muştur. Tarihsel önemi buradan gelmektedir. Rahipler ziggurata kutsallık atfetmek için sürekli yalanlar, dinsel söylemler oluşturmuş, yaşlılar yeni sistemin güzelliğine atıfta bulunarak politika yapmışlardır. Komutan ise bu büyük icadı büyütme ve çalıştırmak için başka yerlere gidip kabilelere ve aşiret topluluklarına sürekli savaşlar açmıştır. İşçileşmeye, köleleşmeye karşı büyük direnişler olsa da yeni sistem güçleri zigguratı büyütme ve işçi ihtiyacını karşılamak için her tür zoru uygulamışlardır. Bu dönemin sınıfları bir yandan ideolojik söylem ile ikna geliştirirken diğer yandan zor olgusunu acımasızca kullanmışlardır.

Ziggurat tarihin içerisinde giderek yayılım göstermiştir. Tüm uygarlık tarihi bir anlamda zigguratın yayılım göstermesi ve açılıp saçılması tarihidir. Her kurulan ziggurat yeni bir kenti ve yeni sınıfları oluşturmuştur. Tarih boyunca değişiklik özde değil biçimde yaşanmıştır. Tüm ilk ve ortaçağlar sömürünün biçim değiştirerek sürmesi gerçeğini ifade etmiştir. Günümüze kadar da bu gerçeklik bazı biçimsel değişikliklerle devam etmiştir. Alt katları işçiler şehrin varoşlarına, kenar mahallerine toplanmış, yönetici sınıflar bahçeli villalara geçmiş ya da gökdelenlere çıkmıştır. Üniversitelerde, akademilerde her geçen gün yeni yalanlar üretilmeye devam etmekte, zor her daim devrede bulunmaktadır. Nasıl ki zigguratın özü çalışanların emeğinden ve üretiminden geçinmeyi ifade etmişse; bugünde aynı mantıkla devam eden bir kapitalist egemen dünya sistemi kurulmuştur. Hatta günümüzün egemen sömürü sistemi daha korkunç bir sistemi ifade etmektedir. Ürettiğin halde yoksul kalırsın, çalıştığın halde işsizleşirsin bu sistemde. Toplumun işsizleştirilmesi ahlaksızlaşmanın hangi boyuta geldiğini göstermektedir. Toplumsallaşmada her tür iş, çalışma, eylem toplumsallığa hizmet eder ve kutsaldır. Çalışmamak ise ahlaksızlıkla eşdeğer tutulur. Bu anlamda kapitalist devletçi uygarlık, toplumu toplum olmaktan çıkarmıştır. Adeta toplumu yiyerek büyüyen bir canavar haline gelmiştir ve bugün bütün canlılığı tehdit etmektedir. İnsanlık, tarihinin en zor dönemiyle karşı karşıyadır.

Bu koşullarda yeniden bir devrimci gençlik çıkışı, ama mutlaka özgürlük eylemine yönelen bir devrimci gençlik çıkışı kaçır-

nılmazdır. Nasıl ki yaşamın o çok zorlu ilk dönemlerinde insanlar yeni toplumunu inşa ederek ve onu sıkı sıkıya koruyarak ayakta kalmayı başardıysa, en zor anlarında dine, felsefeye, bilime sığındıysa, sanatla yaşamı hissetiyse, şimdi de en büyük özgülük eylemlerini gerçekleştirmeleri mümkün görünmektedir. Varlığı tehlikeye giren insanlığın belki de en önemli devrimciliği bu noktada ortaya çıkacaktır. Özellikle gençlik ve kadını tarih bu devrimin öncü güçleri olarak göreve çağırmaktadır. Gençliğin tarihsel mirası, onun toplumsallıkla bağı ve tarihsellikle ilişkisi yeni bir kimlikle, devrimci kimlikle bütünleşmesinin vaktini çoktan getirmiştir.

b-)Gençliğin Tarihsel ve Toplumsal Anlamı

Özgür yaşamın temel bir şartı olarak gençliğin kendi kimliğini tanıması ve tanımlaması hayati önemdedir. Gençliğe ilişkin bugüne kadar geliştirilen tüm tanımlamalar egemen sistemlerin gençliğe biçtiği rollerle yakından bağlantılıdır. Egemenler tarafından gençliği küçük düşürmek için birçok kavram türetilmektedir. “Ayyaş”, “toy”, “delikanlı”, “avare”, “başında kavak yelleri esen” gibi tanımlar bunlardan bazılarıdır. Böylesi uydurma kavramlarla gençlik enerjisinin sisteme yönelmesi engellenmektedir. Gençliği kontrole alan düzenin kendisini en güçlü hisseden düzen sayması bu hususla bağlantılıdır. Bu tür yapay tanımlamalarla gençlik denetime alınmakta ve sözü, konumu değersiz kılınmaktadır. Böylece sistem kendini güvenceye almaktadır.

Marksistler ve sınıf teorisyenleri de gençliği genelde “aylak takımı” ve “başıboş sınıf” olarak tanımlamışlardır. Dayanakları ise gençliğin üretim süreçlerinde yer almaması olmuştur. Marks, Alman sokaklarındaki birkaç bin işsiz gence bakarak tüm tarihin öyle olduğunu sanmıştır. Oysa tarih bize daha farklı söylemektedir. Üretimde en çok yer alan güçlerden birisi de gençliktir. Çalışmayanlar ise hiyerarşik-iktidarcı güç odaklarıdır. Kaldı ki

gençliği üretici-tüketici sınıfına indirgemek ve bunun üzerinden tanımlamalara gitmek de son derece dar ve yanlış olmuştur. Bu yaklaşım dar sınıf bakış açısının bir ürünüdür. Egemenlerin çarpıtmalarından biri de bu olmaktadır. Kapitalizm bugün devasa bir işsizleşme üreterek sadece gençliği değil bir bütün toplumu tüketici sınıfına dönüştürmüş durumdadır. Geldiğimiz aşamada bu tür tanımlamalar gençliği de toplumu da karşılamaya yetmemektedir. Var olan tüm bu gençlik tanımlamalarından sıyrılarak gençliğin gerçek kimliğini tanımlamak gerekmektedir.

Bu çerçevede ele alacak olursak, en genel tanımlama ile gençlik; toplumun 15-28 yaş dilimindeki kesimine verilen addır diyebiliriz. Genel olarak çocukluktan çıkış dönemiyle başlar ve olgunlaşmanın başlangıcında son bulur. Bedensel gelişim 20'li yaşların başında son bulmakta, beyinsel gelişim ise hiç durmamakta ve ömür boyu devam etmektedir. Bu anlamda gençliğin elbette bir yaş kuşağını ifade eden yönü mevcuttur. Gençliğin bu yönü biyolojiktir diyebiliriz. Toplumun aynı yaş kuşağında olan kesiminin oluşturduğu sosyal bir gruptur gençlik. Yeni bir sosyal kesim ya da geçiş aşamasında olan bir sosyal katman olarak da değerlendirilebilir.

Doğada her yeni varoluşu gözlemlediğimizde ilk etapta canlılığı göze çarpmaktadır. Gençlik de toplumsal doğa içerisinde böylesi bir konuma sahiptir. Gençlik toplumsal doğanın canlılığını temsil etmektedir. Hareketlidir ve asla yerinde durmamaktadır. Sesini her zaman en uzağa duyurmaya çalışmakta, enerjisi bitmek tükenmek bilmemektedir. Taze ve diri bir yaşam duruşunu ifade etmektedir. Gençlik döneminin mevsimlerden bahara denk geldiğini düşünebiliriz. Gençlik çağı bahar çağını çağrıştırılmaktadır. Nasıl ki baharda tüm doğa değişim ve dönüşüm yaşıyorsa gençlik çağı da içinde müthiş bir değişimi barındırmaktadır. İnsan yaşamının bu döneminde değişime müthiş açıklık bulunmaktadır. Yenilenmeye ve değişime ise verili olanı reddederek

başlanması diyalektiğin gereği olmaktadır.

Bu dönem rengârenk ve canlıdır. Dili değişim ve farklılaşmanın dilidir. Doğanın dili, yani farklılaşma, en yoğun gençlikte yaşanmaktadır. Farklılaşmanın en yoğun biçimde gençlikte yaşanması zamanın yoğunluğu olgusuyla bağlantılıdır. Zamanın olduğu yerde oluşum da var demektir. Hareketi, dinamizmi, değişimi, farklılığı, oluşumu görüyorsak o halde zamanın yoğunluktan şüphe edemeyiz. Yani zaman orda hızlı yaşanmaktadır. Gençliğin en basitinden bir bedensel değişiminde bile zamanın bu yönlü etkisi görülmektedir. Gelişen bu oluşum hali kendi içerisinde aktifliği, canlılığı, dinamizmi, akışkanlığı ve ataklığı barındırmaktadır. Yaşamın bu çağında zaman ve mekân durgun değildir ve sürekli akış halindedir. Bu yaşam çağı her zaman bir seçimin gündemde olduğu ve bitip tükenmez soruların, sorunların, arayışların devam ettiği bir zaman aralığına denk düşmektedir.

Gençlik, biyolojik bir olgu olduğu kadar aynı zamanda toplumsal bir olguyu da tanımlar. ”Tıpkı kadınlığın sadece fiziksel değil toplumsal bir olgu olması gibi gençliğin de toplumsal yönünün olduğunu önemle görmek gerekmektedir.” Zira insan yaşamındaki bu doğal dönemin toplumsal yaşama kendi özellikleriyle yansması kaçınılmazdır. Gençlik, yaşam, duygu ve düşünce bakımından toplumun diğer kesimlerinden ayrılan, kendine has ayırt edici özellikleri ve karakteri olan bir toplumsal kategoridir. Dinamik, enerjik, sağlıklı, uyanık ve atak bir kişilik özelliğini ifade ettiği kadar onun bu özelliklerinin topluma yansması doğal olarak sosyal yaşamda bir “gençlik özelliği” farklılaşmasını ortaya çıkarmaktadır. Gençlik bu özellikleri ile toplumsal alanda yansımaları bulduğunda ise toplumsal akışkanlığı ve toplumsal davranış-tavır yoğunluğunu temsil etmektedir. Bu nedenle gençlik kendini ve toplumunu ilgilendiren konularda tepki gösterme refleksi yapısal olarak en gelişkin olan

toplum kesimidir. Gençlik, içerisinde yaşadığı toplumun geleceğini belirleyecek olan bugünün meseleleri ile oldukça ilgilidir. Çünkü önünde çok uzun bir yaşam geleceği onu beklemektedir. Dolayısıyla gençlik dönemi, gelecek arayışlarının yoğunlaştığı bir dönem olarak yaşanmaktadır. Toplumu geliştirme, koruma, kollama görevlerine sahip çıkmakta, toplumu ilgilendiren konulara karşı refleks sahibi olmaktadır. Bunun doğal bir sonucu olarak toplumun hızla siyasallaşan, devrimcileşen bir kesimi konumunda bulunmaktadır. Gençlik ve devrimcilik kavramlarının birbirine yakınlığı, gençliğin doğasının devrimciliğe yatkın olduğu belirlemeleri de bu nedenlerle sıkça yapılmaktadır.

Çok daha önemli olan husus gençliğin toplumsallık içerisindeki özelliklerini ve rolünü bilince çıkarması olmaktadır. Bu olmaksızın bir gençlik gerçekleşmesinden söz etmek pek mümkün değildir. Bir hamal sınıf bilincine sahip olmak için sınıfsal özelliklerini bilince çıkarmak durumundadır. Yahut kadın köle durumuna düşürüldüğü gerçeğini güçlü kavrayamazsa cins bilinci edinemez. Kısacası tek başına kadın veya işçi olmak bir bilinç oluşumunu kendisiyle getirmeye yetmemektedir. Bu da özgürleşme çabası açısından bir anlam ifade etmemektedir. Benzer durum gençlik için de aynen geçerlidir. Gençlik bilincine sahip olmaksızın özgürlükçü, bağımsız gençlik asla olunamaz. Gençlik bilincine ise ancak gençlik özellikleri anlaşılabilir ve edinilerek ulaşılabilir. Muhalefet cesareti, atiklik, çıkarsız-hesapsız yaklaşmak, saf ve temiz duygulara sahip olmak, fedakâr ve paylaşımcı olmak bu özelliklerin bazıları olmaktadır. Gençliğin bu özelliklerini bilince çıkarmadan, onun ruhunu yaşamadan genç olunamaz. Biyolojik olarak genç olunsa dahi gençlik temsil edilemez. Tersine de doğrudur. Biyolojik olarak gençlik dönemi geçilmesine rağmen gençlik özellikleri taşıyorsa gençlik de temsil edilebilir. Zira gençlik topluma mal olmuş bir tarihsel olgudur. Bir yaş diliminin temel özelliklerini ifade eden toplumsal davranış, duygu ve düşünceler toplamıdır. Bu anlamda da gençlik bir zihniyet du-

rumu ve ruh halidir aynı zamanda.

Gençliğin diğerk bir yönü de sosyalleşme olgusu ile sıkı ilişkisidir. “Doğru bir sosyalleşme tutturulamadan sosyalist olmak mümkün değildir.” İnsan gençliğinde sosyalisttir deyişibu gerçekliğı karşılamaktadır. İlk insanların toplumu inşa ederek ayakta kaldığını belirtmiştik. Bir nevi gül nasıl dikenleriyle örtünüyorsa ya da ağaç kabuğuyla kendini koruyorsa, yani her canlının bir şekilde oluşan savunma mekanizması söz konusuysa, bu mekanizma insanda toplum olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsan kendini toplumunda güvenli hisseder.

Gençlik de yaşama adım atarken öncelikle gruplaşma sürecine girer. Belli bir topluluğun içerisine dâhil olur. Birbirine benzer özelliklerde olanlarla bir kaynaşma dönemi başlamaktadır. Gençlik kendini bu şekilde güçlü hissetmekte, bir kimlik kazandığına inanmaktadır. Bilinçli örgüt kurmasa bile hep kendi içinde grup olarak hareket etmektedir. Sıkı arkadaşlık grupları, arkadaşlık ilişkileri oluşturmaktadır. Böylesi arkadaş ilişkilerinin kimilerine gençlik çeteleri denilir, kimilerine sıkı arkadaş grupları denilir. Böylesi gruplar aslında en sıkı örgütlerden daha kuvvetlidirler. Çünkü ortak bir şekillenme birliğini ifade etmektedirler. Bilinçli değil ama genç olmanın getirdiğı, gençlik arayışcılığının getirdiğı bir birlik sözkonusudur. Bu yaş döneminde sıkça böylesi arkadaş grupları ortaya çıkmaktadır ve en değme örgütlerden daha sıkı birbirine bağlıdırlar. Birbirini ölümüne savunurlar, birbirinin arkasında dururlar, mahalle kavgaları yaparlar, kan kardeşi olurlar. Her insanın en güçlü arkadaşlıklarının ilk olarak bu dönemlerde olması tesadüf değildir. Bu tür gruplaşmalar bazen lümpen ve serserileşme tarzı bir sürece doğru gidebilmektedir, fakat bazen gençliğin çok büyük özgürlük atılımlarına da vesile olabilmektedir. Örneğin Türkiye devrimci gençlik önderlerinden Deniz Gezmiş, ortaokul yıllarında kurduğu yedi bela çetesi ile birbirleriyle sonuna kadar yürüyen büyük yoldaşlıklar yaratmıştır. Yine 1968

gençlik devrimine çeşitli gençlik gruplarının öncülük yaptığı bilinmektedir. Çeşitli lise grupları, mahallerde birbirini tanıyan işsiz gençler, ezilmiş, dışlanmış, alay edilmiş gençler topluluğunun öncülüğü olmasaydı 68 gerçekleşmezdi. Önderliğin de benzer şekilde önce çocuk gruplarına öncülük ettiğini, sonrasında bu özelliğini daha da geliştirip Ankara siyasalda okuduğu dönemlerde oluşturduğu arkadaş grubuyla pratik devrimci sürece giriş yaptığını biliyoruz. Bugün dahi grup grup PKK'ye katılanlar az değildir. Demek ki doğru bir gençlik sosyalleşmesi geliştiğinde toplumcu, devrimci sonuçlar ortaya çıkabilmektedir. Yani toplumsal gelişim ahlaki politik doğrultuda ilerleyebilmektedir.

Toplumun en önemli özelliği bir gelişim ve değişim dinamiğine sahip olmasıdır. Toplumsal yapılar tarihsel aşamalar boyunca değişir ve dönüşürler. Ortaya koyulduğu gibi, değişim ve dönüşüm gençliğin de en temel özelliklerden biridir. O halde gençliğin bu temel özelliklerini taşıyan toplumlar ve uluslar hızla gelişen ve ilerleyen uluslar ve toplumlardır demek mümkündür. Toplumsal değişime, yeniye açık ve tutucu olmayan güçler toplumun değişim ve dönüşüm ihtiyacına yanıt olabilmektedirler. Bu anlamda değişim ve dönüşümü temsil eden gençlik toplumsal değişim dinamiğinin en etkin ve aktif parçasını ifade etmektedir. Bu yapısal özelliklerinden kaynaklı gençliğin toplumsal gelişmeler tarihinde her zaman özel bir yeri olmuştur. Çoğu zaman toplumlar için öncülük rolüne soyunmuştur.

İnsanın toplumsal yaşamı yaklaşık iki buçuk milyon yıl boyunca klanlar sistemi altında sürmüştür. Klan içerisinde topluluğun sınırlı kesimini oluşturan çocuk ve yaşlılar daha çok toplum tarafından korunma pozisyonundayken kadın temel bir güç olarak yaşamın düzenlenmesinde orta yaşlı erkeklerle birlikte rol oynamıştır. Doğanın zor koşullarında klan yaşamının sürdürülmesinde esas rolü oynayan kesim olarak ise gençlik ön plana çıkmıştır. Bundaki temel etken klandaki gençlik perfor-

mansı olmuştur. Zira toplumun diğer kesimlerinin yaşamın zor şartlarda sürdürülmesini sağlayacak performansı ve dinamizmi sunması zor görünmektedir. Gençlik bu biyolojik konumu gereği klan yaşamında önemli bir rol üstlenmiştir. Bu biyolojik konum gençliğin toplumsal rolüne zemin oluşturmuştur. Gençliğin toplumsal anlamda işlevselleşmesi ilk olarak bu şekliyle devreye girmiştir. Topluluk içerisinde temel bir güç, yaşamsal bir güç konumuna yükselmiştir. Bu durum kabile düzeyindeki toplumsal örgütlenme aşamasında(M.Ö. 15-20 binlerden itibaren) da genişleyerek sürmüştür. Kabile aşamasında toplumsal boyut genişlemektedir. İnsanlar mağaralardan çıkıp göl veya nehir kenarlarına yönelmektedir. Yarı yerleşik bir düzen oluşmakta, kaba iş bölümü şekillenmeye başlamaktadır. Böylesi koşullarda gençlik de toplum içerisinde daha etkin bir konuma doğru geçiş yapmıştır. Güvenlik, avcılık, yaşamın kadınla birlikte düzenlenmesine katılma gibi alanlarda daha fazla ön plana çıkarak yerini almıştır. Kabile tarzı örgütlenmenin büyük neolitik devrime dönüşmesi ile birlikte gençliğin konumu çok daha ciddi bir dönüşüm geçirmiştir. Yaşam artık tümüyle kadının etrafında dönmektedir. Gençlik ise oluşan bereketli kadın toplumunun öncü gücü haline gelmiştir. Kadının özgür toplumunda gençlik kadının temel bir ittifak gücü olmuştur. Üretimde, savunma ve askerlikte, toplumsal dinamizmi temsil etmede en önde bulunmuştur. Dönen toplumsal yaşamın kadınla birlikte hem yaratıcısı hem de koruyucusu konumuna yükselmiştir. Gençliğin bu aşamada ileri düzeyde bir toplumsal konum kazanması söz konusu olmuştur. Toplumu kadınla birlikte geleceğe taşımış, yaşamı bir şölen havasına dönüştürmüştür. Neolitik süreç M.Ö 10 binli yıllarda başlayarak M.Ö 4-5 binli yıllara kadar tüm görkemi ile bu temelde sürmüştür.

Neolitik toplumsal düzenin ardından gelen hiyerarşik aşamalarla birlikte kadının toplumsal sistemi de gerilemeye başlamıştır. Hanedan ideolojisi ve ataerkil kültür ile kadının düzeni gözden

düşürülmüştür. Bu noktada gençliğin yoğun bir biçimde aldatılması ve kadının sisteminden koparılması söz konusu olmuştur. Tarihin en kritik eşiklerinden birisinde bulunmaktayız. Jerontokratik uygulamalar hanedan ideolojisinin ve ataerkil kültürün bir tamamlayıcı niteliğinde bu kritik eşikte devreye girmekte ve kadının etrafındaki gençlik gücü çekilip koparılmaktadır. Uygarlığa giden süreçte bu kategorik gelişmeler çok önemli bir yer tutmaktadır. Devletçi uygarlık süreçleri ile sonuçlanan bu gelişmelerde gençliğin pozisyonu ise oldukça dikkat çekici ve önemlidir. Gençlik sistemsel değişimde çok önemli bir rol oynamıştır. Elbette burada söz konusu olan değişim toplumsal bozulma ve çürüme anlamına gelmektedir. Dolayısıyla oynanan rol de olumsuz olmuştur. Değişim ve gelişim mutlak zorunluluk olarak ileriye ve güzele doğru olanı vermemektedir. Değişimi nasılinı sorgulamadan onaylamak bu nedenle bir sapmayı ifade etmektedir. Nitekim çok iyi görülmüştür ki bu süreçte özgür toplum adım adım geriletilmiş ve toplum köleleşme sürecine alınmıştır. Bunda da gençliğe çok olumsuz bir rol oynatılmıştır. Dolayısıyla tarihin bu aşamasında gençliğe negatif bir rol biçildiği çok açıktır. Fakat sonuç olarak gençliğin önemini görmek bakımından çok önemli bir süreçtir söz konusu olan. Gençliğin toplumsal sistemlerde oynadığı değişim ve dönüşüm rolünün ne kadar büyük sonuçlara yol açabildiğini görmek açısından son derece önemli bir süreç yaşanmıştır. Dolayısıyla çok iyi anlaşılması da gerekmektedir. Bu gelişme ile birlikte şu sonuç çok net bir biçimde ortaya çıkmıştır: Gençliği kazanan toplumu kazanır! Bu aşamadan sonraki tüm uygarlık süreçleri için geçerli olan formül bu olmuştur. Uygarlık güçleri farklı uygulama ve yöntemlerle gençliği kendi sistemini sürdürülebilir kılmada sürekli kullanmaya çalışmışlardır. Gençliğin ortaya koyduğumuz tarihsel-sosyolojik özellikleri hiyerarşik aşamalardan başlamak üzere ezenler tarafından her zaman bir tehdit olarak algılanmıştır. Bu nedenle gençlik de tıpkı erkek gibi, kadın gibi, toplum gibi, devlet gibi egemen odaklar tarafından oluşturulmak istenmiştir. Sistem egemenleri gençliğe karşı; bas-

tırma, sindirme, yozlaştırma ve enerjisini-ilgisini sistemi rahat-sız etmeyecek kanallara yönlendirme amaçlı politikalarını sürekleştirmişlerdir. Çok iyi bilmektedirler ki teslim alınan gençlik, kendi geleceklerinin de garantisi anlamına gelecektir. Çünkü gençlik gelecek demektir.

c-)Egemenlikçi Sistemlerin Gençliğe Yaklaşımları

Neolitik toplumda kadının konumu belirleyicidir. Kadın neolitik çağda direk toplum demektir. Özellikle yaşlı kadınlar bilgi, tecrübe ve direk yaşamla bağından dolayı büyük saygı görmektedirler. Kadının ürettikleri, açığa çıkardıkları toplum açısından büyük önem taşımaktadır. Bu dönemde kadın tarımla ve çeşitli toplum işleriyle uğraşırken, erkek ise daha çok avcılık yapmaktadır. Avcılığın kendine has kuralları bulunmaktadır. Belirli tuzaklarla avı ele geçirme veya öldürme esastır. Bu dönemde hâkim olan ana kadın düşüncesi ise canlı doğa düşüncesidir. Avcılığın kuralları bu düşünce ile giderek daha fazla çelişmiştir. Avcılık giderek zevkli bir uğraş, canlılar üzerinde öldürmek dâhil hak iddia etmeye, tahakküme dönüşmüştür. Bir canlının başka bir canlı üzerindeki hâkimiyeti diğer tüm hâkimiyet biçimlerinin başlangıcı olmuştur. Yani insanın doğa karşısında, erkeğin kadın şahsında, ezen halkların ezilen halklar üzerinde tahakkümüne yol açılmıştır. İleriki dönemde pozitivist felsefeyle adlandırılacak olan bu düşüncede birileri özne olurken diğerleri nesne olmaktadır. Yani birileri sınırsız haklarla ötekiler üzerinde her türlü uygulamayı kendine meşru görmektedirler. Avcılık felsefesi yavaş yavaş toplumsal alana girdiğinde böylesi bir felakete dönüşmektedir. Güçlü olan güçsüzü yener felsefesi temel düstur haline böyle gelmektedir.

Avcılığı daha çok genç erkeklerin yapması konumları gereği bir yerde anlaşılır olmaktadır. Avcılık belirli bir hız, atiklik ve dayanıklılık gerektirmektedir. Aynı zamanda avın ne kadar organi-

zeli, örgütlü yapıldığı da sonuç alıcılığını arttırmaktadır. Bu dönemler yavaş yavaş zor örgütlenmesinin olduğu dönemler olmaktadır. Güçlü erkek tarih sahnesine çıkmak üzeredir. Bu dönemde ayrıca farklı bir sınıflaşma daha oluşmaktadır. Toplumun hâkim otoritesi kadın olurken; yaşlı erkek kendini güçsüz olarak düşünmektedir ve güç haline gelme arayışı içerisinde. Tecrübesiyle etrafında topladığı gençlerin üzerinden belirli bir güç biriktirmeye çalışsa da ittifak arayışları devam etmektedir. Yaşlı adam en uygun ittifakını, toplum düşüncesiyle bir tür çelişik konum içinde olan avcı erkek şefleriyle yapmıştır. Her ikisi de toplumla çatışık halde bulunmaktadır. Karşılıklı çıkarları bu temelde uzlaşmaya dönüşmüştür. Toplumla çelişen diğer bir güç konumundaki şamanların da ittifaka dâhil olmasıyla birlikte sonraki süreçleri belirleyecek olan çekirdek ittifak oluşmuştur. Topluma, kadına ve gençliğe karşı zigguratla(devletin çekirdeği) sonuçlanan bol yalanlı, propagandalı ve savaşlı bir süreç başlamıştır.

Bu dönemde gençliğe dönük geliştirilen politikaları Réber APO şöyle dile getirmektedir: “Hiyerarşik toplumda tecrübeli yaşlıların gençler üzerinde kurduğu baskı ve bağımlılaştırmadan da önemle bahsetmek gerekir. Jerontokrasi diye literatüre geçen bu konu bir gerçektir. Tecrübe yaşlıyı bir yandan güçlü kılarken, diğer yandan yaşlılık onu gittikçe zayıf, güçsüz kılmaktadır. Bu özellikleri yaşlıları, gençleri kendi hizmetlerine almaya zorlamaktadır. Zihinlerini doldurarak bu işlemi geliştirmektedirler. Tüm hareketlerini kendilerine bağlamaktadırlar. Ataerkillik bu olgudan da büyük güç almaktadır. Onların fiziki güçlerini kullanarak dilediklerini yaptırabilmektedirler. Gençlik üzerindeki bu bağımlılaştırma günümüze kadar derinleşerek devam etmiştir. Tecrübe ve ideolojinin üstünlüğü kolayca kırılmaz. Gençliğin özgürlük istemi kaynağını bu tarihsel olgudan almaktadır. Yaşlı bilgelere günümüz bilim adamı ve kurumlarına kadar gençliğe stratejik, hassas denilen bilgilerin en can alıcı kısmı verilmez. Ve-

rilenler daha çok onu uyuşturan ve bağımlılığını kalıcılaştıran bilgilerdir. Bilgiler verildiğinde uygulama araçları verilmez. Sürekli bir oyalama değişmez bir yönetim taktiğidir. Kadın üzerinde kurulan strateji ve taktiklerle ideolojik ve politik propaganda ve baskı sistemleri gençler için de geçerlidir. Gençliğin her zaman özgürlük istemesi fiziki yaş sınırından değil, bu özgül toplumsal baskı durumundan ileri gelmektedir. Ayyaş, toy delikanlı kavramları gençliği küçük düşürmek için uydurulan temel propaganda sözcükleridir. Yine hemen cinsel güdüye bağlamak, serkeşliğe çekmek, ezbere katı doğmalara bağlamak, gençlik enerjisinin sisteme yönelmesini engellemek ve düzeni sağlamakla bağlantılıdır. Özgürlüğe yürüyen bir gençliği tutmak zordur. Gençlik sistemlerin başına en başta bela olan kesimdir. Tarih boyunca bu çok iyi bilindiği için, eğitim adı altında gençlik kurban edilmekten tutalım, akla hayale gelmez uygulamalara tabi tutulmuştur. Hiyerarşik toplumun yükselişinde kadından sonra gençliğin bu duruma düşürülmesi belirleyici rol oynar. Gençliği kontrole alan düzenin kendini en güçlü hisseden düzen sayması boşuna değildir. Daha sonraki devletçi toplum sistemlerinin tümü gençliğe benzer bir uygulamayı dayatacaklarıdır. Zihni böyle yıkanan gençlik her işe koşturulabilir. Savaş dâhil en zor işi meslek edinebilir. En önde tüm zor işlere sürülür. Özcesi yaşlıların zaaf ve gücünden kaynaklanan gençliği bağımlılaştırma ve güdümleme ilişkisi hızından ve yoğunluğundan hiç kaybetmeden hâkim sistemlerin en güçlü sürdürücüleri kılınmışlardır. Tekrar vurgulamalıyım: Gençlik fiziki bir olay değil toplumsal bir olaydır. Tıpkı kadınlığın fiziksel değil toplumsal bir olgu olması gibi. Bu iki olay üzerindeki çarpıtmaları kaynağına inerek açığa çıkartmak sosyal bilimin en temel görevidir.”

Zigguratlarla birlikte savaşlar da daha fazla sistemleştirilmiştir. Artık-ürünlerin birikmesi, maddi olanakların zenginleşmesini getirmiştir. Bu durum zigguratın giderek büyümesine yol açmıştır. Zigguratın her geçen gün büyümesinin doğal bir sonucu

şiddetle işçiye ve askere ihtiyaç duymak olmuştur. Yani gençliğe ihtiyaç duyulmuştur! Fakat asker ve işçi devşirmek o kadar kolay görünmemektedir. Çünkü karşı karşıya olunan henüz zigguratın ismini bile duymamış halklar gerçeğidir. Çoğunluğu kabile ve aşiret şeklinde yaşamlarını sürdürmektedirler. Yeni sistem, ya bu kabilelere direk savaş açacak ya da propagandalarıyla onları etkileyecektir. Başka şansları görünmemektedir. Sonuç olarak her iki yöntemi de özenle kullanmaktan geri durmamıştır. Çıplak zor ile köleleştirilenler ve kabilelerden dışlanan kimliksizleşmiş unsurlar yeni sistemin içine doğru çekilmişlerdir. Zigguratlarda eğittikleri genç kadınları, aşiretlerin ve kabilelerin içine yollayarak erkeklerle evlenmelerini sağlamak özel bir uygulama ve önemli bir yöntem olarak devreye girmiştir. İyi yetiştirilmiş bu tapınak kadınlarıyla evlenmek herkes için bir ayrıcalığı çağrıştırmıştır. Halk buraların tanrı mekânı olduğuna inanmaya başlamıştır. Tapındaki bir kadınla evlenmenin soylulukla eşdeğer görülmesi bu gelişme ile iç içe yürümüştür. Sonuç yeni sisteme eklenme olmuştur. Görülüyor ki sadece zorla köleleşmenin başladığını söylemek tek başına doğru değildir. Aynı zamanda bu süreçte ikna da yoğunca kullanılmıştır. Her iki yöntem de muazzam boyutlarda uygulanmıştır. Gençlik bundan nasibini fazlasıyla almıştır. Uygarlık aşamalarında da bu ve benzer uygulamalar hızından hiçbir şey kaybetmeden sürdürülmüştür. Gençlik kölecilerde çağlarda kurban törenlerinin tanrıya taze kan akıtması olmuş, piramitlere taş taşıyanlar haline getirilmiş, asker olmuş işgallere sürülmüş, gladyatör olmuş arenalarda dövüştürülmüştür. Köle yapılarak hizmetlere koşturulmuştur. Farklı alanlarda farklı uygulamalar yaşanmış olsa da tümünün ortak noktası gençliği sisteme karşılıksız hizmet eder hale getirmek olmuştur. Gençliği sesi soluğu çıkmaz bir uşak kişiliğe dönüştürmek tek ortak uygarlık amacı olmuştur. Sokrates bile her soylunun(aristokrat-zengin) bir oğlanı olması gerektiğini savunmuştur. (Oğlan, burada sadece cinsel bir sapıklık olarak kullanılmamaktadır. Yönetilen, ses çıkarmayan anlamlarındadır) Oğlancılık bir Antik Yunan uygu-

laması olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu dönemler felsefenin zirveleştiği dönemler olmaktadır. Özgür tartışmaya cesaret edenler Atina sokaklarında çokça bulunmaktadır. Birçok Yunan genci de özgürlüklerine düşkün olarak yaşamaktadırlar. Özgürlüklerinde ısrarcıdırlar. Özgür düşünen gençler oldukça Atina'yı yönetmek ise egemenler için kolay olmamaktadır. Dolayısıyla Yunan egemen sınıfları ilk olarak gençlikle işe başlamışlardır. Karılaştırma, iğdiş etme uygulamaları gençlikte denenmiştir. Kısa zamanda oğlan sayısı Atina'da 20 bine ulaşmıştır. Oğlanlaşan genç köleleşen genç, yani her emri yerine getiren genç haline gelmiştir. Artık tümüyle yönetilmeye hazırdır. Oğlancılık kültürüyle, halkın özgür atan şah damarı kesilmiş olmaktadır. Oğlancılık uygulamasıyla Yunan gençleri daha rahat yönetilebilmiştir.

Görüldüğü gibi gençlik toplumsal bir olgu olarak tarih boyunca sürekli çeşitli güçlerin etkisi altında kalmıştır. Herkes gençliğin kendisine göre olmasını istemiştir. Çünkü şunu herkes görmektedir; gençlik neyi özümserse toplumsal gidişat o yönde olmaktadır. O bakımdan gençlik, üzerinde herkesin mücadele ettiği, toplumsal mücadelenin tüm ideolojik, siyasi ve sosyal boyutlarıyla en yoğun yaşandığı bir kesim olmuştur. Bugün de gençlik egemen güçlerin ve toplumsal güçlerin etkilerini farklı farklı olarak yaşamaktadır. İktidar ve devlet güçleri gençliği kendine göre şekillendirmek, yani kendilerine hizmet eden kişilik haline getirmek istemektedirler. Öte yandan çeşitli toplumsal öğeler de kendine göre şekillendirmek istemektedirler. Çevre, aile ve benzeri alanlar da kendi toplumunu devam ettirmesi için gençliği şekillendirmek istemektedirler. Tabi tüm bunlara karşı bir de gençliğin kendi arayışçılığı bulunmaktadır. Kendinde yeniliği yaratma gücü bulunmaktadır. Devlet ve iktidar sistemleri özgürlük bilincini, iradesini tümenden yok ederek gençliği kendine iyi bir hizmetçi haline getirmek istemekte, toplumun çeşitli kesimleri de kendi özelliklerini vererek kendi varlığını, ölçülerini sürdürmesini istemektedir. Gençlik ise tüm bunlara açıktır ama aynı zamanda

her şeye karşı sorgulayıcı bir konumda da bulunmaktadır. Gençlikte her zaman çok güçlü bir sorgulayıcılık vardır. Gençlik bir sorgulayıcılık dönemidir aslında. Çünkü anlama, kavrama ve muhakeme etme çağı bu dönemde başlamaktadır. İnsanda muhakeme etme çağının başladığı ve bunun kişilikte bir şekillenme ile sonuçlandığı döneme gençlik dönemi denilmektedir. Bu yoğun sorgulayıcı özellik devlet ve iktidar ile gençlik arasındaki çelişki kadar tutucu geleneksel toplumsal yönlerle gençlik arasında da çelişkilere yol açabilmektedir. Gelişme her zaman risk içermektedir. Yerleşik toplumsal güçler varolanı sürdürmek istemektedir. Büyüme ve gelişme toplumun hem isteği hem de korkusu bu nedenle olmaktadır. Bu da çok riskli, tehlikeli durumlara girmemeyi getirmektedir. Toplumsal tutuculuk da denilebilecek bu gerçeklik varolanı sürdürme çabasını ifade etmektedir. Buna karşılık gençlik ise her zaman değişiklik, yenilik ve büyüme istemektedir. Bu durumda gençlik önünde bir engel oluşmaktadır. Toplumsal doku gençlikten kendini sürdürmesini beklemekte, aşırı riske götürmemesini istemektedir. Bu nedenle gençliği daraltmakta, tutucu kılmaktadır. Bu pozitif bir çelişkiyi ortaya çıkarmaktadır. Toplumsal devinimi ve değişimi kendisiyle birlikte getirmektedir. Kuşak çatışması denilen olgu da buradan kaynaklanmaktadır. Eski toplumsal durumla gençlik sürekli bir çelişki ve çatışma içinde bu nedenle olmaktadır. Fakat belirtildiği gibi bu çelişki ve çatışma pozitif bir çatışma durumunu ifade etmektedir. Toplum açısından olumlu bir yön taşımaktadır. Toplum gençliğin bu arayışına açık olmalı, tümünden reddedici olmamalıdır. Gençlik ise arayışını toplumsal dokuyu tahrip etme değil, onu geliştirme ve daha iyi işletmeye yöneltmelidir. Pozitif çelişki denilen olgu bu olmaktadır. Bu anlamda toplum ve gençlik arasında hem mücadele hem de birlik bulunmaktadır.

Gençliğin esas çelişkisi ise toplumla değil, iktidarcı ve devletçi uygarlık sistemiyle, tekelci düzenle, yani baskı ve sömürü düzeniyle bulunmaktadır. Devletçi uygarlık düzeni sömürüyü

toplum üzerindeki egemenliğine dayanarak yürütmektedir. Bu egemenliğini ise insanlar henüz gençken oluşturmak istemektedir. Kişilik yeni yeni şekillenirken burada kişiliği iktidar ve devlet çıkarlarının gereklerine göre yapılandırmayı hedeflemektedir. Bunu daha sonuç alıcı görmektedir. Gençlik üzerindeki en büyük baskı ve onu kendi doğasından koparma bu noktada ortaya çıkmaktadır. Gençliğin büyük ve esas çelişkisini böyle tanımlamak gerekmektedir. Gençliğin bu çelişki karşısındaki mücadelesi yıkıcı mücadele olmaktadır. Toplumla gençlik arasındaki o yapıcı, geliştirici çelişki ve mücadeleden farklılığı bulunmaktadır. Bu her iki hususu birbirinden kalın çizgilerle ayırmak gerekmektedir. Toplumun tutucu, yani daha çok gençliği kontrol eden, olduğu gibi kendini devam ettirmesini isteyen tutumuyla, iktidar ve devlet güçlerinin gençliği doğrudan kendine hizmet edecek bir köleler, hizmetçiler, memurlar ve işçiler haline getiren tutumlarını aynılaştırmak ciddi anlam sapmalarına yol açmak demektir.

Gençlikten bahsederken genellemelere düşmek sakıncalı sonuçlar doğurabilecek bir diğer yaklaşım olmaktadır. Bir taraftan egemen sistemin zorla ve ideolojik araçlarıyla gönüllüce köle kıldığı gençlik varken; diğer taraftan özellikle kırlarda toplumuyla birlikte yaşayanların ağır bastığı, ahlaki yaşamı savunan gençlik bulunmaktadır. Örneğin bugün dahi tarlada çalışan bir genç yahut bir çoban genci işçileşmenin, askere gitmenin korkusunu derinden hissetmektedir. Gençliğin doğası demokratik komünal değerleri içerdiği için bu böyle olmaktadır. Okul döneminde ısrarla bahis oyunlarına alıştırılsa, ya da öğrenim gibi çeşitli burslarla kendileri ve aileleri borçlandırılrsa da yine de mülkiyete en uzak kesim olduğunu da rahatlıkla söyleyebiliriz. Mülkiyetin toplumsal bir hırsızlık olduğunu duygu düzeyinde hissetmektedir. Tüm orta sınıf ve bürokratik kesimlerin, emeğin gerçek sahiplerinden çaldığı fazlalıklarla yaşamını sürdürdüğünü bilinç düzeyinde bilme de; evdeki tartışmaların, bozulan aile yapısının, içine girilen kısır döngünün huzursuzluk getirdiğini derinden

hissetmektedir. Ya egemenler gibi o da çalıp çırpacak, en ahlak-sızından bir yaşamı kabullenecek, ya da özgürlüğün soylu ideal-leriyle buluşup değiştirme gücünü gösterecektir. Bu çelişkiyi derinliğine hissetmektedir. Kendi doğasından çıkarılmış gençlik gerçeği elbette bir gerçeklik olarak vardır. Kendi doğasından çı-karılmış gençlik artık bambaşka bir sınıfa girmiştir. Ruh olarak tü-ketilmiş, sistemin 24 saat bombardımanı altında enerjisi, iddiası bitirilmiş bir gençlik haline gelmiştir. Doğasından uzaklaştığından artık ona gençlik denilemez. Hastalıklı virüs taşıyan, anti-top-lumsal bir gerçekliği ifade etmektedir.

Sonuç olarak, gençliğe genelde uygarlık, özelde kapitalist uy-garlık sistemlerinde hep yönetilmesi gereken bir grup olarak ba-kılmıştır. Bunda da tecrübesizliği en büyük gerekçe yapılmaktadır. Bazı bilgiler kendisine bilinçlice verilmemekte, stratejik devlet kurumlarında yer almasına asla izin verilmemek-tedir. En ciddi bilimsel araştırmalarda ise hep bilgiyi taşıyan hamal rolü yüklenmektedir. İyice pişmesi gerektiğine kendisi de inandırılmaktadır. Bu nedenle de gençlik ısrarla ehlileştirilmek istenmektedir. Bu ehlileştirme politikası ise en fazla okullarda gerçekleştirilmektedir. Özellikle tarih dersleriyle var olan ger-çekliklerin üstü örtülmektedir. Geçmişini unutan ya da zihni yalan yanlış bilgilerle yıkanan genç, yanlış yola girmiş demektir. Oy-saki bir nebze de olsa yaşamı ilgilendiren ne konu varsa hepsi gençlik döneminde öğrenilmektedir. İnsanın vicdan ve zihniyet kazandığı dönem gençlik dönemi olmaktadır. İşte bu gerçek su-istimal edilerek gençlik uyuşturulmaya çalışılmaktadır. Sonradan çizilmiş yapay ülke sınırları, egemenlerin sahte vatan söylemle-riyle güçlendirilmekte ve “her taşı kutsal” görülen sahte vatan milliyetçilikleriyle gençlik savaşımlara, kurban verme ayınlarına hazır hale getirilmektedir. Bu temeldeki fanatik vatandaşlıkla ül-kenin yeni uysal gençleri yaratılmaktadır. Gence, yeni görevleri böylece ezberletilmektedir: 1) Askere gitmek 2) Devlete hizmet için her işe hazır olmak 3) Düşünmemek, sorgulamamak ve iti-

raz etmemek! Gençlik bu temelde ses çıkarmayan apolitik sürü toplum gerçekliğine alıştırılmak istenmektedir. Bütün bunlar koca birer uygarlık kandırmasından ibarettir. Egemenler düzenlerinin bozulacağına dair güçlü bir korku taşımaktadırlar. Gerçeğin özü budur. Bilişim çağında tecrübesizlik gibi bir gerekçe artık anlamını yitirmiştir. Gençlik doğrulara hızla ulaşabilmektedir. Neyin doğru neyin yanlış olduğuna karar verebilmektedir. Kendine bir çıkış yolu bulduğunda ilk mücadele eden gençlik olmaktadır. Yeter ki toplumuna ve kendine inansın!

2.Bölüm: Gençliğin Toplumsal ve Siyasal Mücadelelere Katılımına Tarihsel Bir Bakış

Gençlik ve kadının düşürülmesi üzerinden yükselen devletçi uygarlığın gitgide büyüüp gelişmesiyle birlikte birçok topluluğun, etnisitenin ve kültürün varlığı da tehlikeye girmiştir. Devletin sınır tanımayan iştahı tüm halkları yutma eğilimi göstermeye başlamıştır. İmparatorluklar dönemi de denilen ilk çağ uygarlık aşamaları (Babil, Asur, Pers, Makedonya, Roma vs.) baştanbaşa işgallerle dolu geçmiştir. Bu dönemde fethedilmeyen toprak parçası, sömürülmeyen halk kalmamış gibidir.

Ortaçağla birlikte içerisine girilen karanlık dönemde İslamiyet ve Hristiyanlık gibi dinlerle çıkış aranmışsa da pek sonuç vermemiştir. Halkı savunma adına çıkan bu büyük düşünceler zamanla iktidarlaşmıştır. İslamiyet çıkışında barış diniyken, 20 yıllık kısa bir sürede savaş dinine dönüşmüştür. İktidar yanlısı Muaviye'nin döneminde İslam, dünyanın yarısına hükmetme durumuna varmıştır. İktidara karşı çıkan ve İslam'ın asıl özünün barış ve eşitlik olduğunu savunan gruplar ortaya çıkmışsa da bunlar iktidar yanlılarınca hunharca katledilmişlerdir. Fakat muhaliflerin sesi tümenden susturulamamıştır. Birçok mezhep(fatımiler, hariciler, aleviler, caferiler şeklinde sayısız mezhebe bölünerek) yürüyüşüne devam etmiştir. Hristiyanlık da buna benzer bir süreci kendi içerisinde yaşamıştır. İsa'nın tanrı soyundan geldiğini iddia eden görüşlerle, insan soyundan geldiğini savunan düşüncelerin çelişkileri giderek derinleşmiştir. İsa'nın tanrıdan olduğunu savunanlar hızla iktidarlaşırken, insan özünü savunanlar muhalifleşmiş ve baskılara karşı sürekli direnen bir pozisyona çekilmişlerdir. Kısacası uygarlığın ortaçağ aşaması İslam ve Hristiyanlık gibi düşüncelerle devam ederken halklar da özgürlük yürüyüşlerini sürdürmeyi bilmişlerdir.

Diğer yandan 10.-15. yy. Avrupa'sı ise hızla kentleşme dönemine girmiştir. Milano-Cenova-Venedik-Floransa gibi bazı kentler erkenden kent devrimlerini gerçekleştirmişlerdir. Oluşturulan ticarethaneler, basılan paralar ve senetler, kurulan bankalar adeta kapitalizmin doğuşunu erkenden haber vermektedir. Şu soru akıllarda şekillenmektedir: Kapitalizm aydınlık mı yoksa karanlık bir dönem mi getirecektir? Cevabı direnenlerden öğrenmekteyiz. Bu dönemde Alman sokakları, İtalyan caddeleri sürekli bir direniş halinde bulunmaktadır. Kıta genelinde birçok kent konfederasyonu kurulmuş, Komün örneklerine bolca rastlanmaktadır. Çok sonraları gelişecek olan büyük Fransız devrimi(1789) ise 1848 işçi ayaklanmaları ve 1871 Paris komününün provası olma niteliğini andırmaktadır.

Orta-Uzak Asya ve Ortadoğu ülkelerinde ise durum pek farklı olmasa da mücadeleler daha farklı şekillerde devam etmektedir. Osmanlı, Safevi ve Moğol benzeri imparatorluklar toplumlar üzerinde hâkim olsa da her halkın üzerinde bir bütün hâkim değildirler. Bağımsız, özerk yapısını koruyan halklar bulunmaktadır. Kürtler bu halklardan birisi olmaktadır. Osmanlı'yla organik bir bağ içerisinde dirler fakat siyasi yapıları özerktir. Kürtler bin yıllardır aşiretler şeklinde yaşamışlardır ve bir saldırı karşısında, gerektiğinde Asur zulmüne karşı Perslerle kurdukları ittifak gibi ittifaklar kurarak konfederasyonlar şeklinde örgütlenebilmiş, mücadele edebilmişlerdir. Tarihte devletsiz yaşamış en eski halk olma özelliği buradan ileri gelmektedir. Devleti uzakta, belli kesimlere ait olan bir yönetim aracı olarak tanımıştır. Devletle ilişkileri her zaman olsa da ilk ciddi çatışmayı ulus-devletleşme sürecinde yaşamıştır. Devlet o zamana kadar birilerininken, milliyetçilikle herkesin devleti yapılmaya çalışılmış, devlet kutsallaştırılmıştır. Buna karşılık büyük siyasi ve toplumsal mücadeleler verilmiştir. Sadece Kürdistan'da da değil tüm dünya genelinde de çok çatışmalı süreçler yaşanmıştır. Milyonlarca insan ölmüştür. Özellikle 20. yy kanlı çatışmalara tanık olmuştur. Dönem sanayileşme ve dünyayı paylaşma dönemi olmuştur. Yerel ve bölgesel savaşımlardan, ulusal kurtuluş savaşlarına, oradan dünya savaşlarına kadar tüm dünya boydan boya savaş ve şiddet sarmalına alınmıştır. Sadece Dersim'de ve Ağrı'da yüz binlerce

insan katledilmiştir.

Tüm bu savaş ve direnişlerde gençlik hep en önde yerini almıştır. Siyasal ve toplumsal mücadeleler içinde gençlik hep en ön saflarda bulunmuştur. Sadece son milliyetçilik savaşlarının nedenine bakıldığında bile, ölümüne bir gençlik direnişinin yaşandığını görebilmek çok zor olmamaktadır. İşçileşmeye, köleleşmeye, askerleşmeye karşı en çok gençlik direnmemiştir de kim direnmiştir? Asker, işçi ve köle yapılmak istenen hep gençlik olmuştur. Tarihte egemenlerin savaşlarla sınırsız istahlarını doyuran, fabrikalarda işçi olarak çalışan yine aynı gençlik olmuştur. Yani uygarlık dalgasının altında kadınla birlikte her zaman gençlik bulunmuştur. Dalganın üstünde ise bu kesimleri sömürenler keyif çatmıştır. Kuşkusuz ki bu uygarlık dalgası alttan çöktüğünde tuzla buz olanlar egemenler olacaktır. Özgür olacaklar ise gençlik ve kadın ile birlikte, ekonomiyi üreten tüm halktır!

a-)Toplumsal ve Siyasal Mücadelelerde Gençlik

Tarih içerisinde yaşlıların gençler üzerinde baskı kurmasından (jerontokrasi) oğlancılığa, cahil kılma ve en değerli bilgileri vermemeden bilgi hamallığına, işçileştirmeden askerleştirmeye dek bilinçli birçok uygulama gençlik üzerinde denenmiştir. Elbette gençlik tüm bunlara karşılık sessiz kalmamış, çok yönlü mücadelelere girişmiştir. Tarih bir boyutuyla böyle bir mücadelenin tarihi de olmuştur. Toplumun dar-tutucu kalan yönleriyle gençliğin yenilik arayışı arasındaki bir mücadele tarihi olduğu kadar, diğer yandan merkezi uygarlığın iktidar ve devlet egemenliği arayışı ile gençliğin özgür, demokratik toplum geliştirme, ona sahip çıkma tutumu arasındaki bir mücadele tarihi olmuştur. Tarih değerlendirildiğinde bir boyutuyla da bunu ifade etmektedir. Bu anlamda şunu önemle bilmek gerekir ki; her yenilikte, özgürlük ve “farklılıklara dayalı eşitlik” arayışında, yani kaybedilenlerin yeniden kazanılmaya çalışılmasında gençliğin çok önemli bir konumu bulunmuştur. Bu husus çok güçlü olarak tanımlanmamış olsa da toplumun doğal akışı açısından her zaman böyle olmuştur. Tarihteki bütün büyük özgürlük arayışlarının çok güçlü bir

gençlik boyutu olmuştur. Gençlikten kopuk bir biçimde böylesi düşünce akımlarının ortaya çıkması mümkün görünmemektedir. Bütün özgürlük çıkışları gençlik ruhunun ve duygusunun toplumsallaştırılmasıyla gerçek bir zihniyete, bir ideolojik-politik ölçüye ve çizgiye dönüştürülmüştür. Büyük özgürlük akımlarının oluşumu kesinlikle bu temelde gerçekleşmiştir. Bunu tarihsel önderliklerde, peygamberlerde görebilmek mümkündür.

Bu neden böyle olmuştur? Çünkü sömürü başta gençlik üzerinde uygulanmıştır. Gençlik teslim alınmadan kadının sisteminin geriletilmesi mümkün görülmemiştir. Dolayısıyla gençliğin düşürülmesi çok kritik bir önem taşımıştır. Kadının en ağır baskı altına alındığı, toplumda sınıflaşmanın oluşturulduğu, halkların köleleştirildiği birer gerçektir. Fakat baskı ve sömürü uygulamalarını en çok hisseden ve onunla en erkenden tanışan cins veya sınıf olmamıştır, gençlik olmuştur. Dolayısıyla gençliğin toplumsal hiyerarşi ve iktidar-devlet güçleriyle çelişmesi ve çatışması süreklilik ifade etmiştir. Her zaman varolmuştur. Her kesimden daha erken ortaya çıkmıştır. Bu durum da şu sonucu ortaya çıkarmıştır: Verili olanı, düzeni eleştiren, onunla çelişen, onu değiştirmek isteyen yeni arayışlar ve düşünceler gençliğin bu konumunu değerlendirerek kendini var etmişlerdir. Örneğin cehalete karşı birçok düşünce akımı belirmiştir. İslamiyet (Ali İslamiyetin gençlik damarıdır), Rönesans, Aydınlanma gibi birçok devrimsel atılım gerçekleşmiştir. Cehalete karşı verilen bu genel direnişlerin içerisinde, düşünce okullarında, aydınlanma hareketleri içerisinde birçok genç bulunmuş, hatta öncü rol oynamıştır. Yine Roma köleciliğine karşı büyük bir özgürlük çıkışını ifade eden “cihanın ilk gerillası” Spartaküs özünde bir gençlik direnişçisi olarak çıkış yapmıştır. Spartaküs hareketi Roma zulmüne isyan eden ve neredeyse Roma’nın sonunu getirecek olan genç gladyatörlerin direniş hareketi olmuştur. Tarihte benzeri örneklerle bolca rastlamak mümkündür. Benzer şekilde gençliğin işçi mücadelelerinde de etkisi görülmüştür. Özellikle Avrupa’daki öğrenci gençlik hareketlerinin rolü bu noktada hiç küçümsenmemelidir. Birçok greve ve işçi eylemine gençlik öncülük etmesine rağmen bütün bunlar sınıf mücadelesi olarak adlandırılmıştır.

Özcesi gençlik tüm tarih boyunca toplumsal ve siyasal mücadelelere aktif bir biçimde katılmasına karşın kendi kimliği ile tanımlanmamıştır. Kendi öz kimliği ile mücadele etmesi çok sonraları gelişmiştir. O aşamaya gelene dek genel toplumsal direnişler içerisinde etkili olarak yerini almış, modernite koşullarında ise reel sosyalist ve ulusal kurtuluş hareketlerinde aktif rol oynamıştır.

b-)Reel Sosyalist Devrimlerde Gençlik

Uygarlığın doğumu Ortadoğu’da, yaklaşık milattan 3200 yıl önce Uruk kentinde başlamış ve sonrasında kendini büyütüp çoğaltarak 30 milyonluk kentlere dönüştürmüştür. Uygarlığın şu anda yaşadığı durum yaşlılık hali olmaktadır. Avrupa uygarlığı kendini genç kıta, yeniçağ uygarlığı olarak nitelendirse de doğru olan en yaşlı uygarlık olduğu gerçeğidir. Avrupa’ya taşınan uygarlık birçok maddi ve manevi değer geliştirmiş olsa da toplumsal sorunları da bir o kadar büyötmüştür. Sorunların bol olduğu yerlerde her zaman arayışlar da yoğunlaşır. Dolayısıyla modernite koşullarında mücadelenin yeni adresi Avrupa olmuştur.

1789’a gelindiğinde Avrupa, özelde ise Fransa çalkantılarla doludur. Büyük Fransız devrimi siyasi ve toplumsal alt üst oluşlar getirmiş, toplumsal ve siyasal mücadeleler hız kazanmıştır. Cumhuriyetçiler, imparator yanlıları ve genç komünistler(Babeufçular) başta olmak üzere birçok siyasal güç çok yönlü çatışmalara girmiştir. Sırasıyla monarşi, cumhuriyet ve imparatorluk denemeleri yaşanmıştır. Sonuç ise ulus devlete doğru dönüşüm olmuştur. Bu süreçte ulus- devletleşme giderek devrimcilerin gündemine girmiştir. 1840’larda Almanya’da, genç bir hukuk öğrencisi olan Marks’ın yoğunlaşması da bu koşullarda devlet sorununu üzerine olmuştur. Devleti özgürlük aracı olarak gören Hegel’den öğrenmeye çalışmış, devletin sosyalist olması halinde özgürlüğü sağlayacak geçici bir araç olabileceğine yürekten inanmıştır. 28 yaşında Friedrich Engels’le birlikte, komünist manifestoyu kaleme aldıklarında, özgürlüğün programını yazdıklarından emindirler. Toplumsal ve siyasal mücadeleler tarihinde bundan sonraki döneme damgasını vuracak olan sosya-

listler olacaktır. Avrupa devrimin Almanya'dan gelmesi beklenirken Rusya'da patlak vermiştir. İlk reel sosyalist devrim Ekim 1917'de Rusya'da tüm görkemiyle gerçekleşmiştir. Petersburg, Moskova, Prag gibi kent merkezleri ele geçirilmiştir. Dünya çapındaki siyasi sonuçları da çok büyük olmuştur. Kısa sürede dünyanın neredeyse yarısı reel sosyalist rejimlere dönüşmüş, Çin'de, Küba'da, K. Vietnam'da, K. Kore'de, Arnavutluk'ta, Yugoslavya'da peşpeşe devrimler yaşanmıştır. Dünya emperyalist ve sosyalist blok olmak üzere iki kutba bölünmüştür.

Tüm bu reel sosyalist devrimlerde ciddi bir gençlik önderliği olduğu tartışma götürmez bir gerçekliktir. Marks'la başlayan yeni aş devrimcilik, gençliğin bünyesine uyan en iyi aş olmuştur. Gençlik Marksizm ve sosyalizm düşüncesiyle tanışmıştır. Okuyan, aydın öğrenci topluluğu devrimci stratejiler geliştirmeye doğru hızla meyletmiştir. Stratejide, taktikte, eylem anlayışında farklılıklar oluşmuşsa da ortaklaşılan yegâne gerçek devrimcilik olmuştur. Risk alma, kaygılanmama, direnme, dayanıklılık gibi özellikler daha çok gençlikte olan özellikler olduğundan tüm devrimlere yön verenler hep gençlik olmuştur. Örneğin Küba devriminin önderlerinden Fidel, Che, Santiago gibi isimler gençken örgüt kurmuş ve kısa sürede devrimlerini gerçekleştirmişlerdir. Bolşevik partisinin ilk merkez kurulu içerisinde yer alan ve örgütlenmeden sorumlu Sverdlov öldürüldüğünde 21 yaşında bulunmaktadır. Lenin, Mao, Ho Şi Minh gibi devrim önderlerinin hepsi genç yaşlarında devrimciliğe atılmışlardır. Yine tüm reel sosyalist rejimlerde ve partilerde alt komiteden birçok organizasyonda yer alan daha çok gençlik olmuştur. Esas işi yürüten temel güç yine gençlik konumundadır. Dimitrov, Lenin gibi birçok devrim önderinin gençlik örgütleriyle yapmış olduğu söyleşiler, değerlendirmeler mevcuttur. Birçok reel sosyalist ülkede genç işçi yapılanmaları, ayrı gençlik örgütlenmeleri de bu süreçlerde oluşturulmuştur. Gençlik örgütlenmeleri giderek kimlikleşmeye başlamış, bu durum toplumun politikleşme düzeyini arttırmıştır. Hatta politikleşme lise ve ortaokul çağlarına kadar inmiştir. Birçok devrimci edebiyata konu olan genç ve çocuk devrimciler gerçek yaşama damgasını bu dönemlerde vurmuşlardır.

Sonuç olarak reel sosyalist devrimlerle birlikte gençlik daha görünür bir biçimde politikleşmişse de tam anlamıyla bir gençlik kimikleşmesinden söz etmek henüz zor görünmektedir. Gençlik daha çok reel sosyalist partilerin bir yedeği olarak ele alınmış, stratejik önemi tam olarak ortaya konulamamıştır. Devrimlere damgasını vuran karakter gençlik karakteri olsa da bu gençliğin kimliği ile ortaya koyulmamıştır. İlk kez reel sosyalist düşüncede gençliğe ilişkin toplumsal öncülük tanımlamaları cılızca geliştirilmeye başlanmış olsa da çok geri bir tanımlama düzeyi aşılamamıştır. Kısacası reel sosyalizm pratiğinde gençliğe dönük yaklaşım geçmişe oranla önemli anlamda bir ilerlemeyi ifade etse de devletçi uygarlık sınırlarını aşamamıştır.

c-)Ulusal Kurtuluş Devrimlerinde Gençlik

Dünya genelinde yaşanan reel sosyalist devrimler yeni bir umuda dönüşmüş, devrim sloganları tüm dünyada daha güçlü yankılanmaya başlamıştır. Bu koşullar altında birçok toplumsal, siyasal güç direniş ve mücadeleye yönelmiştir. Özellikle sömürge durumundaki ülkeler bir an önce bağımsızlığına kavuşmak istemişler, bu temelde harekete geçmişlerdir. Latin Amerika'dan, Afrika'ya, Ortadoğu ülkelerinden Uzak Doğu'ya kadar hemen her ülkenin istemi "Ulusal Bağımsızlık" olmuştur. Angola, Mozambik, Gine, Güney Afrika, Kamboçya, Laos, Hindistan, Nikaragua, Peru, Filistin ve daha birçok ülkede ulusal kurtuluş devrimleri bu temelde gerçekleşmiştir. Tüm bu devrimlerde efsanevi gençlik önderleri çıkmıştır. Güney Afrikalı Mandela özgürlük yürüyüşüne başlarken ilk örgütlenme çalışmasını aydın-öğrenci gençlik içinde kurmuştur. Sonrasında ise ömrünü halkının devrimine adanmış ve yaklaşık 30 yıl zindanda kalmıştır. Ho Şi Minh Vietnam'ın bağımsızlığı için savaşmaya başlarken daha öğrencilik çağlarında bulunmaktadır. Yaşamının 15 yılını Fransızlara, 15 yılını ABD'ye karşı halkı için savaşarak geçirmiştir. "Ölüm, nereden ve nasıl gelirse gelsin, silahlarımız elden ele geçecekse, savaş sloganlarımız kulaktan kulağa yayılacaksa ve başkaları savaş ve zafer naralarıyla ve de makineli tüfek sesleriyle cenazelerimize ağıt yakacaksa, hoş geldi, safa geldi" diyen unutulmaz büyük gerilla komutanı Ernesto Che Guevera müca-

deleye atıldığında 25 yaşlarında bir gençtir. Arkadaşları ile 1959'da Küba devrimini gerçekleştirdiklerinde gençliğin öncülüğündeki ulusal kurtuluş mücadeleleri doruktadır.

Dikkat çeken diğer önemli bir husus hemen hemen tüm ulusal devrim önderlerinin kendi ülkelerini sömüren devletlerde okumuş gençler olmalarıdır. Devrim fikriyle öncelikle buralarda tanışmışlardır. Sonra da bu fikirleri kendi ülkelerine götürüp uygulamışlardır. Hindistan özgürlük mücadelesinin lideri Gandhi İngiltere'de hukuk öğrenimi gören bir gençtir, Vietnamlı Ho Şi Minh ise Fransa'da okumaktadır. Afrikalı birçok devrimci de kendilerini sömüren Portekiz, İspanya gibi devletlerde öğrencidirler. Örneğin Gine'li gençlik direniş önderi Amiral Cabral Portekiz'de öğrencidir. Fakat tüm bunlara rağmen ulusal kurtuluş devrimlerinin de hiçbirisinde gençlik vurgusu bulunmamaktadır. Mücadele tümüyle ulusal bağımsızlık mücadelesi olarak tanımlanmış, bağımsız-birleşik-ulusal bir sosyalist devlet tek amaç olmuştur. Gençlik, kadın başta olmak üzere diğer hiçbir toplumsal kesim devrimler içerisinde yeterince tanımlanmamış, yer bulmamıştır. Gerekli de görülmemiştir. Devrimlere damgasını gençlik ruhu vurmuş fakat gençliğin ismi bile anılmamıştır. Bu da başta gençlik olmak üzere birçok farklı kesimin giderek devrimlere kuşku ile bakmalarına neden olmuştur. Hem sosyalist bloğa hem de kapitalist bloğa karşı rahatsızlıklar daha fazla dile getirilmeye başlanmıştır. 1968 yeni fikirlerin uç verdiği bahar dönemi olarak bu koşullar altında şekillenmiştir.

d-)Gençliğin Kendi Kimliği ile Politikleşmesi Olarak 68 Gençlik Hareketi

1968 hareketi tarihteki ilk gençlik devrimi olarak tanımlanabilir. Bu nedenle gençlik hareketi açısından 1968 gençlik devrimini doğru anlamak ve yorumlamak son derece önemli bir husustur. 68 gençlik devriminin iki esas boyutu bulunmaktadır. Birinci boyutu kapitalist modernite sisteminin ikinci dünya savaşı ardından yeni sömürgecilik adı altında geliştirdiği sisteme gençliğin duyduğu tepkiyi ifade etmektedir. Kapitalizmin sömürüyü küresel düzeyde geliştirme girişimine karşılık kapitalist met-

ropollerdeki gençlik daha erken bir bilinçlenme ve karşı durma tutumunu göstermiştir. Bu boyutuyla 68 gençlik devrimi kapitalist modernite sisteminin sömürüyü ulus devlet eliyle bir toplum kırım düzeyine getirmesine karşı duyulan bir tepki, bir duruştur. Kapitalist modernitenin köleleştirici yaşamına karşı özgür yaşamda, kimlikli yaşamda ve kişilik olarak var olmakta bir ısrar biçiminde ortaya çıkmıştır.

68 gençlik devriminin ikinci boyutu ise özgürlük, eşitlik ve sosyalizm adına inşa edilen sistemlerin kendi içinde yaşadığı terslikler karşısında gençliğin bu sistemlerle de çelişkiye girmesini ifade etmektedir. Gençlik reel sosyalist deneyimlerde şunu görmüştür: Hedeflenen, planlanan ve vaat edilen ayrı gerçekleşen ise ayrı olmuştur. Sosyalizm, özgürlük, eşitlik denilmiş ama pratikte bunlar gerçekleşmemiştir. Tersine daha büyük bürokrasi, daha büyük devlet, daha genişlemiş bir iktidar ve daha büyük bir tekellecilik ortaya çıkmıştır. Reel sosyalizm pratiği böyle gerçekleşmiştir. Bu gelişme kendi içinde çelişkiler yaratmıştır. 68 gençlik devriminin bir de bu çelişki üzerinden gerçekleşmesi söz konusudur. Özgürlük, eşitlik vaat edip de onu gerçekleştiremeyen sisteme karşı da bir devrim olmuştur. Bu yönüyle bir ideolojik devrim, zihniyet devrimi ve duygu devrimi olmuştur. Özgürlük ve eşitlik vaat edip de onu gerçekleştirmeyen, hatta onunla ters düşen düzenle doğrudan çelişen ve çatışmaya giren ilk kesim gençlik olmuştur. Peki, reel sosyalist sistemi eleştiren sadece gençlik mi olmuştur? Elbette bu noktadaki yetersizlikleri, sapmaları sadece gençlik görmemiştir. Kimi yazarlar, hatta partiler ve bazı siyasi çevreler görmüş ve eleştirmişlerdir. Fakat bunlar hep bir düşünce olarak kalmış, bir türlü pratiğe geçmemiştir. Teorik bir tartışma olarak kimi eleştiriler geliştirilmiştir. Hep bir hesap kitap içinde olunmuş, siyasi dengeler sürekli gözetilmiştir. Eleştiri geliştirirken hesapsız, kitapsız olan, teorik olduğu kadar pratiği de onunla birlikte geliştiren kesim ise gençlik olmuştur. Dolayısıyla belki de uzunca süredir birçok çevrenin sınırlı olarak yaptıklarını gençlik büyük bir çıkış biçiminde yapmıştır. Eğip bükmeden, hesap kitap yapmadan olduğu gibi işin içine girmiştir. Gençliğin sloganı; "Şimdi değilse ne zaman? Sen değilsen kim?" sorusuna "Hemen Şimdi ve Bizzat" şeklinde verilen yanıt olmuştur. Genç-

lik bu yanıtı ulaşmış ve vakit kaybetmeksizin mücadeleye atılmış, mücadele etmiştir. Onun için diğer çevrelerin eleştirileri teorik eleştiriler düzeyinde kalmış, gençliğin eleştirileri ise eyleme ve devrime dönüşmüştür.

68 devrimi özünde bir zihniyet ve kültür devrimi olmuştur. Rêber APO gençlik kültür devrimi olarak tanımlamıştır. 68 devrimi bir siyasi iktidar devrimi veya bir askeri devrim olmamıştır. Tarihteki diğer tüm devrim biçimlerinden bu noktada ayrılmıştır. Gençlik kültür devrimi olarak tanımlanması bu nedenle doğruya daha yakın durmaktadır. Diğer tüm devrimlerden farklı bir yön içermektedir. Bir zihniyet, duygu ve düşünce devrimi olma yönü daha ön plandadır. Bu yönüyle de hem kapitalist moderniteyi küresel hegemonya haline getiren Fransız devrimini, hem de reel sosyalizmi yaratan Ekim devriminin gerçeğini aşmıştır. Onların iktidarcı ve devletçi karakterini aşmıştır. Bu devrimlerin köklü bir yenilenmeyi ifade etmediğini, bir toplumsal devrim niteliğini taşımadığını net olarak ortaya koymuştur. Kendi geliştirdiği zihniyet devrimiyle, kültürel farklılaşmayla devrim anlayışında bir yenilik ortaya çıkarmıştır. Bu temelde kendisiyle birlikte büyük bir toplumsal hareket de ortaya çıkarmış, gençlikle sınırlı kalmamıştır. Gençlik içinde doğmuş ama bütün topluma hızla yayılmıştır. Toplumun umudu haline gelmiştir. Büyük bir özgürlük umudu yaratmıştır. Bu umudu kırmak için kapitalist modernite güçleri bu devrimleri şiddetle ezmeye yönelmiştir. Katliamlar, idamlar ve baskılar geliştirmiştir. 68 çıkışını yapan devrim önderleri vahşi gibi gösterilmeye çalışılmıştır. Terörist, haydut, eşkıya yaftalamaları yapılmış, ne kadar olumsuz sıfat varsa devrimcilere takılmaya çalışılmıştır. 68'in toplum üzerindeki olumlu etkisini kırmak için bunlar yapılmıştır. 68'in toplumsal kültürel etkisi o kadar fazla olmuştur ki onu kırmak için karşı saldırı psikolojik düzeyden askeri düzeye kadar çok kapsamlı sürdürülmüştür.

Öte yandan reel sosyalist rejimlerin 68 hareketine yaklaşımı da son derece bastırıcı ve sindirmeye yönelik olmuştur. Sovyet Rusya 68 gençlik çıkışını “gençlik şımarıklığı” olarak ele almış, “bizim gençlerin haylazlıkları” şeklinde tanımlamıştır. Pek cid-

diye almamıştır. Reel sosyalizmin çözülmesindeki en önemli nedenlerden birisi de 68 gençlik devrimini doğru anlamlandırması, ondan doğru sonuçlar çıkarmaması olmuştur. Kendinden emin olması ve muhalif çıkışlara, eleştirilere kendini tümüyle kapatması bunun temel nedenidir. Bu onun dogmatikleşen ve gençlik ruhundan uzaklaşan yönünü de göstermektedir. Reel sosyalizmin gençlikle arasındaki makas bu nedenle giderek açılmıştır. Hatta reel sosyalizm Sovyet Rusya pratiğinde yaşanmıştır demek abartı olmaz. Ne de olsa dünya çapında peşpeşe yaşanan devrimlerle birlikte reel sosyalizm kurumsallaşmış ve hâkim bir dünya gücüne dönüşmüş, giderek devasa düzeyde sanayileşmiş, büyümüş ve reel sosyalist rejimler artık Kapitalist devletlerle hegemonya savaşına girmiştir. Dolayısıyla kendine olan güveni de üst boyutlara varmıştır. Kendisini sosyalizmin tek evrensel temsilcisi olarak görmüş ve ters her söylemi kapitalizmin ajanlığı ile suçlamıştır. Özünde ise kapitalizme alternatif olamamış, onunla rekabete ve yarışa soyunmuştur. Reel sosyalizm, ulusal kurtuluş ve sosyal demokrasi gibi mücadeleler birçok ülkede iktidar olmasına rağmen gençlik ve toplumun beklentilerine cevap verememiştir. Reel sosyalizmin vaat ettiği dünyanın eski dünyadan daha iyi olmadığı yüksek sesle bu nedenle dillendirilmeye başlanmıştır. Kapitalizm kadar reel sosyalizm ve versiyonlarına duyulan derin güvenin de bu temelde sarsılmasıyla birlikte yeni güçlü arayışlar gündeme gelmiştir.

Sisteme her yönüyle köklü bir nefret gelişmiştir. Hem sosyalist bloğa hem de kapitalist bloğa karşı tepkiler doruğa çıkmıştır. Patlama için beklenen sadece bir kıvılcımdır. Uzun bir süredir ABD'de “Yurttaş Hakları Hareketi”, “Üniversite Reformu Hareketi”, “Fikir Özgürlüğü Hareketi” ve Vietnam Savaşı'na karşı hareketler çalışmalar yürütmekteydi. 1968'de Sovyetler birliğinin Çekoslovakya'yı ABD'nin de Kamboçya'yı işgal etmesi bardağı taşıran son damla olmuştur. Küçük bir fitil toplumsal patlamanın alev almasına yetmiştir. Bu gerçek bir patlama olmuştur. Hem Kapitalist sistem hem de reel sosyalist sistem bu çıkışı beklemiyordu. Her iki blok da 68 gençlik çıkışını şaşkınlıkla karşılamıştır. Daha da ilginç, 1968 çıkışı yöneldiği güçler için olduğu kadar katılanlar için de bir anlamda sürpriz olmuştur. Hareketin mer-

kezi bir yönelimi olmamış, hesaplanmış bir taktik planlamayı da içermemiştir. Planlanmamıştır, bir toplumsal birikimin sonucu olarak kendiliğinden gelişmiştir. Bu nedenle de gençliğin öncülük ettiği bu büyük başkaldırı birçok kesim için sürpriz olmuştur. Fakat kısa zamanda tüm savaş karşıtları, çevre hareketleri, kadın hakları savunucuları, zenci halklar, göçmenler, işçiler gençlikle bir olup sokakları doldurmuştur. Yeni kesimlerin mücadele örgütlülüğü bu koşullarda oluşmaya başlamıştır. Toplumsal ekolojistler, feministler, anarşistler, hippiler ve metalciler gibi kültürel gruplar, sosyal bilimciler, muhalif düşünce okulları(Annales, Frankfurt okulu vs.), “yeni sol” bileşenleri, bütün ezilen ve dışlananlar bir araya gelmiştir. 1968’ in etkisi büyük olmuş, birçok düşünce için bahar dönemi başlamıştır. Sosyal mücadelelerin yaşadığı tikanıklık yeni türden bir mücadelenin koşullarını olanaklı kılmıştır. Denilebilir ki; 1960’larla birlikte, 1848 devriminden beri Marksizm ve versiyonlarına bağlanmış birçok entelektüel akım gücünü yitirmeye başlamış ve bu akımların bağrından “yeni sol”, “ekoloji” ve “kadın hareketi” başta olmak üzere birçok yeni akım doğmuştur. 1968 gençlik kültür devrimi toplumsal mücadele geleneğinde önemli paradigma değişikliklerine yol açmıştır. Sadece gençlik değil birçok renkten ve sesten kesim giderek hızla bir kimlikleşmeye, yani kendini tanıma sürecine girmiştir. Döneme Gençlik kültür devrimi denilmeside 68 devriminin bu yönü ile yakından bağlantılıdır. 68 devriminin bağrından birçok kültür açığa çıkmıştır.

-68 Gençlik Hareketinin Dünya Çapındaki Yansımaları

1960’lardan itibaren küresel kapitalizmin içerisine girdiği Finans çağı yeni bir dönem demektir. Para üzerinden para kazanmayla, saniyelik zenginler ve fakirler sınıfı oluşmaktadır. Paranın gücü sadece bireyleri değil devletleri bile bağımlı hale getirmiştir. Dünya para sisteminin kendine has kuralları oluşmuştur. Oyunun dışına çıkanlar ise “terörist” damgasını yemekteler. 1968 hareketi bu küresel oyunun dışına erkenden çıkmış ve terörist damgasını yemiştir. 1968 devrimi bir de bu yönlü bir çıkışı ifade etmiştir. Dünyaya ve yaşama hâkim olan para sistemine karşı duyulan öfkenin yansıması anlamına gelmiştir. Çünkü paranın ege-

menliği, yaşamın her alanında olduğu gibi üniversitelerde de etkisini hissettirmiştir. 1960'ların ikinci yarısında "üniversitelerin sanayileşmesi" her ÷lkede hızla yaygınlaşmış, sayıları birkaç ile ifade edilen üniversiteler giderek dükkân gibi her il, ilçe ve hatta beldelerde açılmaya başlanmıştır. Amaç eğitimden ziyade üniversite bünyesinde açılan atölyelerle, laboratuvarlarla öğrencileri işçileştirmek, kar elde etmek olmuştur. Yemekhaneler, üniversite hastaneleri giderek paralılaşmıştır. Öğrencilere verilen krediler, daha sonra faiziyle birlikte misliyle geri alınmıştır. Öğrenci gençlik adım adım paranın kısılcasına alınmıştır. Bu durum öğrenci gençlikte bir öfkenin birikmesine sebep olmuştur. Kapitalizmin bu son küresel hamlesinden etkilenen sadece öğrenci gençlik de olmamıştır. Finans Kapital işsizliği eskiyi katbekat aşacak düzeyde büyüttüğünden işçi gençlik işsizleşmeye başlamıştır. Köylü genç üretemediğinden şehirlerin varoşlarını doldurmuştur. Göçmen gençler de kent varoşlarına sığınarak kendisine yaşam alanı ararken sürekli geri, cahil ve kaba olarak görölmüş, dışlanmıştır. Derisinin renginden, konuştuğu dile, yaşam biçimine kadar hep alayla karşılanmıştır. Kısacası finans çağı ile hiçbir gençlik grubunun sorunu azalmamış, aksine fazlasıyla artmıştır. Toplumsal sorunlar ise zaten küresel kriz boyutlarına varmıştır. Finans çağı genel anlamda kapitalizmin küresel kriz çağı demektir. 1968'lerde sıçrama gösteren aydın-gençlik hareketi küresel kapitalizmin kriz çağına karşı en büyük protesto hareketi olma özelliğini tüm bu nedenlerden dolayı taşımıştır.

Gençlikte biriken öfke, artan toplumsal huzursuzluklar, süren Vietnam savaşı ve başta Cezayir olmak üzere sömürge ÷lkelerin durumunun dünya kamuoyundaki yankısı 68'in yaklaşan ayak sesleri olarak tanımlanabilir. Tepkiler bu temelde giderek birikmiştir. Cesaret için ise fazlasıyla örnek bulunmuştur. En basitinden şu soru bile birçok şey için yeterli olabilmemiştir: "Vietnam gibi küçük bir ÷lke ABD'ye karşı böyle mücadele edebiliyor, direnebiliyorsa biz neden yapamayalım?" Bu soru ve cevap temelinde 68 Mayısında, Sorbonne, Paris gibi üniversitelerde öğrenci gençlik öncülüğünde, yürüyüşler ve boykotlar başlamıştır. Somut olarak 68 eylemlerinin kıvılcımı Fransa'da böylece çakılmıştır. Kızıl Rudi(68'in öncülerinden kızıl Rudi yaklaşık 30 farklı dergiye ya-

zılar yazmakta, birçok eyleme, yürüyüşe öncülük yapmaktaydı. Sırtında bir kurşunla öldürüldüğünde 21 yaşındaydı. Dünya 68 gençlik kültür devriminin sembol isimlerinden biri olarak tarihteki yerini almıştır ve Daniel gibi Paris'te okuyan öğrenci liderlerinin öncülüğünde başlayan öğrenci eylemlerinin bu boyutta sonuçlara gideceğini elbette kimse kestirememiştir. Fakat kısa sürede lise öğrencileri, mahalle gençliği eylemlere ve yürüyüşlere dâhil olmuştur. 10 Mayıs gelindiğinde ise Fransa baştanbaşa sarsılmıştır. İşçiler ve diğer tüm muhalif toplumsal gruplar gençlik ayaklanmasıyla birleşmiştir. 10 milyon kişinin günlük işi bırakma eylemiyle yaşam durma noktasına gelmiştir. Fransa hükümeti bu durum karşısında istifa etmek zorunda kalmıştır. 1968 gençlik ayaklanması Paris'te böylesine büyük bir gürültü ile patladığında Columbia Üniversitesi'nde, ABD'de, Prag'da, Mexico City'de, Tokyo'da, İtalyan kentlerinde yankısı da çok büyük olmuştur. Şok etkisi diğer tüm ülkeleri hızla sarmıştır. Göçmen ülkesi ABD birçok siyahî yürüyüşle sarsılmıştır. Özünde kapitalist yaşama tepki niteliğinde gelişen hippie-beatnik çizgisiyle yaygınlaşan protestolar, öğrenci gençlik tarafından siyasallaştırılmıştır. Birçok kültür, müzik grubu yürüyüşlere katılmıştır. Savaş karşıtı platformlar, insan hakları savunucuları, anarşistler, feministler de yürüyüşlerde yerini almıştır. Fransa'da öğrenci önderliğinde başlayan, kısa sürede İtalya, batı Almanya, İngiltere, ABD ve Sovyet Rusya gibi ülkeleri etkisi alan eylemler diğer mücadele platformlarıyla birleşerek devasa bir küresel eylemlilik ruhuna dönüşmüştür. Yaşanan durum tam anlamıyla küresel çapta politik bir deprem olmuştur. Aydın gençlik rolünün farkına varmıştır. Toplumsal öncülüğe kendi kimliği ile en etkin bir biçimde katılmıştır. Var olan muhalif parlamenter siyasal partilerin öncülük misyonunu oynayamayacağı görülmüştür. 68'le birlikte gençlik tarafından art arda devrimci radikal örgütler kurulmuştur. Almanya'da RAF(Meinloof liderliğinde) ve Anti-Fa, İtalya'da Kızıl Tugaylar, Fransa'da Doğrudan Eylem Örgütü, Gine'de Amiral Cabral ve Kongo'da Lumumba önderlikleri gibi örgüt ve liderlikler 68'lerden itibaren gelişmektedir. Özcesi toplumsal ve siyasal mücadele 68 devrimi ile birlikte dünya çapında yeni bir soluk almıştır.

-68 Gençlik Hareketinin Ortadoğu'daki Yansımaları

68 hareketi Ortadoğu'ya sınırlı bir biçimde de olsa yansımıştır. Araplarda daha çok radikal askeri hareketler biçiminde ortaya çıkmıştır. Arap ülkelerinde radikal subay hareketleri şeklinde bir gelişme sözkonusu olmuştur. Bu süreç buralarda askeri darbeler biçiminde yaşanmıştır. Aslında daha çok genel siyasi hareketlilik içerisinde ele alınabilecek Nasırcılık, Baasçılık ve Müslüman Kardeşler gibi benzeri akımlar da öncelikle gençlik hareketi şeklinde kendilerini geliştirmişlerdir denilebilir. Bu hareketleri 68 gençlik kuşağının hareketleri olarak değerlendirmek doğru olmasa da dolaylı etkileme ve etkilenmelerinden söz etmek mümkündür.

Bunun yanında Ortadoğu'da ayrıca anti-siyonist doğrultuda bir Filistin devrimi olmuştur. Filistin devrimi tamamen bir 68 hareketi olarak değerlendirilemez ama bu her iki hareketin de birbirinden oldukça etkilenmesi sözkonusudur. 68 gençlik devriminin etkisi Filistin direnişinin büyümesinde çok önemli bir rol oynamıştır. 68 devriminin gerilla romantizmi Filistin'deki gerilla zeminini etkilemiştir. Dünya çapındaki gerilla mücadeleleri, özellikle de Che Guevera'nın ve Vietnam gerillasının mücadelesi Filistin direnişi üzerinde son derece olumlu bir etkiye yol açmıştır. Filistin gerillası bu dönemin önemli bir gelişme gücü olarak bu temelde oluşmuştur. Filistin giderek birçok Ortadoğu devrimci hareketi açısından bir merkez üssü rolü oynamış, devrimci dayanışma ve ittifakın önemli bir mevzisi haline gelmiştir.

1969'da 'İran Komünist Partisi' de gençlik öncülüğünde çok güçlü bir çıkış yapmıştır. Hem 68 kuşağının ortadoğuda yansımaları olarak ele alınabilir, hem de 1979 İran devriminin temel gücü olarak tanımlanabilir. 1980 yılına kadar ortadoğuda güçlü etkisi olan bu parti özellikle doğu ve güney Kürdistan'da güçlü örgütlülükler geliştirmiştir. Bu hareketin öncülerinin önemli bir kısmı Kürt'tür. Örneğin Fuat Mustafa Sultani 79 İran devriminden sonra şehit düşmüştür ve bu partinin sekreteridir. 1970'te Güney Kürdistan'da kurulan 'Komalaya Marksist Leninist e Kurdistan'(Kürdistan Marksist-Leninist Birliği) da önemli bir hare-

ket olmuştur. Kurucuları Xale Sahap, Şehid Cafer ve Şehid Aram'dır. Bu hareket Güney ve Doğu Kürdistan'da, yine Irak ve İran'da etkili olmuştur. Kurucularının şehadetinden sonra Celal Talabani'nin denetimine girmişlerdir.

Öte yandan İran'da 68 hareketini temsil eden diğer bir güç "Halkın Fedaileri" örgütü olmuştur. Gerilla örgütü olarak şekillenilen Halkın Fedaileri Şah'a karşı mücadelede ve 1979 devrim sürecinde etkili bir örgüt olmuştur. Aynı süreçte Halkın Mücahitleri örgütü de gelişmiştir. Halkın mücahitleri daha çok İslami boyutu olan bir küçük burjuva örgütlenmesi olmuştur. 68 etkisi çok belirgin değildir. Dini akımlarla iç içe geçen ama ezilen sosyal bir boyutu da olan bir harekettir. İran'da gençliği daha çok halkın fedaileri etkilemiştir. Şahlık sistemine karşı direnişi onlar geliştirmişlerdir. 1979'da şahlığın yıkılmasında belirleyici etkileri olmuştur. Hala İran'da gençlik kitle hareketleri bulunmaktadır. Kökenleri Şahlık karşıtı direnişlere dayanmaktadır. Hem gerilla benzeri eylemler hem de kitle hareketleri o dönemde yoğun biçimde yürütülmüştür. Öğrenci gençliğinin de rolü bu süreçte önemlidir. Gizli örgütlenen öğrenciler TUDEH içerisinde yer almışlardır. Tarihteki düşünsel merkez olma yönünü bugün de taşıyan İran'da öğrenci kesiminin entelektüel birikimi güçlüdür. Şah'a karşı ayaklanmacı geleneğin etkileri ile şekillenmiş bir öğrenci gençlik bugün dahi İran'da güçlüdür.

Afganistan'da kurulan Taliban örgütü de bir grup öğrenci genç tarafından kurulmuştur. Zaten Taliban sözcüğü talebeler anlamına gelmektedir. Günümüzde emperyalizmin kendi yarattığı canavar konumuna gelmiş olan Taliban'ın geçmişinde böyle bir öğrenci gençlik zemini bulunmaktadır. Her ne kadar gerici özellikte olsa da bir öğrenci hareketinin toplumsal çelişkiler temelinde kendini örgütlediğinde bir siyasal güç olabildiğini göstermesi bakımından Taliban örneği önem taşımaktadır.

-68 Gençlik Hareketi ve Türkiye'ye Yansımaları

68 eylemciliği Türkiye'de Türk ve Kürt gençliğinin ortak eylemi olarak gelişmiştir. Üniversite gençlik hareketi olarak ortaya

çıkmiş, aydın gençlikte temsilini bulmuştur. Aydın gençlik mücadelesi temel olmuş, öncülüğü temsil etmiş ama süreç gençlik mücadelesiyle sınırlı kalmamıştır. 68 eylemciliği toplumsal kesimlerin tümünü etkilemiş, diğer tüm kesimleri de harekete geçirmiştir. 68 hareketi bölgedeki en güçlü yansımasını Türkiye’de bulmuş ve tam bir demokratik devrim yaratmıştır. Bu duruma nasıl gelindiğini daha iyi anlamak için Türkiye devrimci gençlik hareketinin gelişim seyri içerisinde konuyu ele almak gerekmektedir.

Türkiye devrimci gençliği mirasını zengin Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarından almaktadır. Mezopotamya ve Kürdistan’da boy veren özgürlük direnişlerinin yanı sıra Anadolu’da da birçok özgürlükçü isyan belirmiştir. Dadaloğlu’ndan Karacaoğlan’a, Pir Sultan’dan Şeyh Bedrettin’e onlarca direniş önderi çıkmıştır. Anadolu’nun bu anlamda köklü bir direniş geleneği bulunmaktadır. Fakat tarihsel, ekonomik ve sosyal şartların olgunlaşmamış olması sonucu tüm bu direnişler programlı ve uzun vadeli mücadelelere dönüşmemiştir. Erkenden bastırılmaktan kurtulamamışlardır.

19. yüzyıla gelindiğinde bilimsel sosyalizm dâhil kimi batı kaynaklı modern düşüncelerle tanışan gençlerin öncülüğünde daha planlı ve programlı örgüt modelleri açığa çıkmıştır. Genç Osmanlılar, Jön Türkler ve kimi Tanzimat aydınları bu sürecin ürünleri olmuştur. Türk aydınlanması olarak da tanımlanan bu süreç 1920’lere kadar gerçek bir sol-sosyalist gelişmeyi açığa çıkaramamıştır. Daha çok batının modernite kalıpları içerisinde aydınlanan gençlerin kimi pratikleri olmuştur. 1920’lerin başında Mustafa Suphi öncülüğünde yeni bir çizgi olarak TKP (Türkiye Komünist Partisi) kurulmuştur. TKP Sovyet devriminin taktik ve stratejilerini kendisine esas almış, kısa sürede adından söz ettirmeyi başarmıştır. Fakat Cumhuriyet’in kuruluşunda rol oynayan çeşitli güçlerin tasfiye edilmesi sürecinin bir parçası olarak TKP de ciddi bir tasfiyeyi yaşamıştır. Hareketin önderi Mustafa Suphi ve 14 arkadaşı İttihat Terakki’nin adamı olan Topal Osman tarafından Karadeniz sularında, bindikleri gemi batırılarak boğdurulmuşlardır. TKP geleneği bu tasfiye ile belki tümüyle bitmemiş,

fakat genç cumhuriyete yedeklenmiştir. Devrimci özü büyük oranda boşaltılmıştır. 1950'lere geldiğinde Nazım Hikmet'li TKP oldukça güç kaybetmiş bir TKP konumunda bulunmaktadır. 1960'lara kadar sol-sosyalist gelenek anlamında ciddi bir gelişmenin yaşanmamasında cumhuriyetin kuruluşundaki bu tasfiyenin rolü önemli bir yer tutmaktadır.

1960'larla birlikte Türkiye'de yeni gelişmeler yaşanmıştır. 27 Mayıs 1960 süreci ve 1961 anayasası ile orta sınıfa burjuva demokrasisi sınırlarında da olsa tanınan kimi bazı haklar, yasaklı olan Marksist-Leninist klasiklerin Türkçeye çevrilerek aydın gençliğe kazandırılabilmesine yol açmıştır. Bu kaynaklardan beslenen Kürt ve Türk gençleri emperyalizmin genel bunalım ortamında toplumsal duyarlılığa ve devrim arayışına yönelmişlerdir. Türkiye'de uzunca bir süredir sessizliğe gömülmüş olan devrimci gençlik eylemciliğinin yeniden dirilmesinde objektif olarak rol oynayan bu sürecin diğer önemli bir katkısı da sosyalist hareketin artık yasal siyasal zeminde örgütlenme imkânına kavuşması olmuştur. 1961'de kurulan TİP(Türkiye İşçi Partisi) bu imkânın adı olmuş, 1965 ve 1969 seçimlerinde sosyalizm hedefini doğrudan Türkiye emekçi halklarına propaganda etme koşullarını yakalamıştır.

Gençlik de bu genel siyasal ortamdan yoğun etkilenmiş ve 1963 yılında TİP zeminini değerlendirerek Türkiye'nin önde gelen üniversitelerinde örgütlenmeye başlamıştır. Bu örgütlenme FKF(Fikir Kulüpleri Federasyonu) olarak somutlaşmış ve gençliğin devrimci mücadeleye kitlesel katılımı bu zemin üzerinden gelişmiştir. Gençliğin yeniden mücadele ile buluşması açısından anlamlı olsa da, TİP zemini gençliğin devrim hayallerini karşılamaktan uzak, parlamenter bir solculuğu ifade etmiştir. Düzen sınırlarında kalan bir siyasal partinin Türk kapitalist sistemi tarafından teslim alınması da pek zor olmamıştır. Giderek sağa kayan TİP yerine Mihri Belli öncülüğünde kurulan ve daha radikal olan MDD (milli demokratik devrim) çizgisi hâkim olmaya başlamıştır. Mihri Belli devrim için demokratikleşmenin şart olduğunu belirtmiş, fakat demokratikleşmenin nasıl olacağını tam belirtememiştir. Çin devrimi esnasında gerçekleşen 2 yıllık uzun

yürüyüş Çin için bir demokratikleşme hamlesi olmuştur. Yine Rusya’da patlak veren 1905 devrimi de büyük ekim devriminin provası olarak bir demokratikleşme hamlesini ifade etmiştir. Tüm bunları yakından takip eden bir kesim olarak gençliğin çıkardığı sonuç ise nettir: Demokratikleşmeye radikal devrimci mücadele ile varılmalıdır.

Bu nedenledir ki devrimci mücadeleyi geliştirmekte kararlı olan gençlik 1965 ile birlikte Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu(DEV-GENÇ) biçiminde kendini bağımsız olarak örgütlemeye başlamıştır. 1965’den itibaren gençlik orducu solculuk ve parlamenterist solculuğa karşı daha radikal ve bağımsızlıkçı bir yaklaşımla devrim stratejisine bu temelde yönelmiştir. Tüm devrimci gençlik bir çatıda toplanmış ve eyleme geçmiştir. DEV-GENÇ bir bütün olarak harekete geçen bu aydın Kürt ve Türk gençliğinin kitlesel devrimci tavrını ifade etmiştir. Türkiye devrimci gençlik hareketi eylemleri ve kampanyaları ile giderek yükselen bir mücadele temposunu yakalamıştır. Bu süreçte 1965’de “milli petrol kampanyası”, 1967’de “özel okullar kapatılsın” kampanyası ve boğaz köprüsüne karşı “önce Zap’a köprü” kampanyası, 1968’de “NATO’ya hayır kampanyası” ve “eğitimde reform” talebi ile okul işgalleri, 1969 da 6.filo karşıtı gençlik eylemleri, gibi yoğun ve yaygın eylemler-kampanyalar gerçekleştirilmiştir. 68 Mayıs’ında ise Vietnam’da 40 bin insanın ölümünden sorumlu Kommer ODTÜ’ye girdiğinde, aydın-gençlik radikal bir eylem yapmıştır. Hüseyin İnân’ın tutuşturduğu Kommer’in arabası alev almış, devlete meydan okuma artık başlamıştır. Devlet de öğrencileri katletmeye başlamıştır. Sokak ortasında ODTÜ öğrencisi Taylan Özgür’le başlayan katletmelere, her gün yeni birileri eklenmiştir. Tüm bu süreç boyunca devrimci gençlik bir yandan da devlet eli ile böylesine geliştirilen faşist-gerici saldırılara karşı direnmiştir. Taylan Özgür, Vedat Demircioğlu gibi üniversite gençliği içerisinde tanınan devrimci gençlik önderleri bu direnişlerde şehit düşmüşlerdir. Gençliğin kendini koruyup silahlanması ve dağa çıkması da daha fazla gündeme bu temelde gelmiştir. 1970’lere bu şekilde gelinmiş, 70’lerle birlikte kampüs sınırlarını iyice aşan devrimci gençlik direnişçiliği daha da radikalleşerek toplumsal devrime öncülük

yapma iddiasına yönelmiştir. Bu yönelimin bir sonucu olarak 68 gençlik hareketinin Türkiye toplumuna yansımaları büyük olmuştur. 15-16 Haziran 1970 işçi direnişisi, fındık-çay grevleri gibi eylemler gençlik öncülüğünde gerçekleştirilmiştir. Tütün mitingi, fındık mitingi gibi mitinglerle toplumsal mücadeleye önderlik yapılmaya çalışılmıştır. "Devlete isyan devrimciliği" olan 71 devrimciliği bu temelde hız kazanarak ilerlemiştir. Türkiye'nin toplumsal ve siyasal gelişmelerine damgasını vurmuştur.

Türkiye devrimci gençlik hareketi bir yandan Türkiye'deki siyasal ortamdan yoğun etkilenirken diğer yandan da dünya ve bölge genelinde gelişen 68 hareketlerinden etkilenmiştir. Örneğin Avrupa'daki öğrenci hareketliliği Türkiye gençliğini doğrudan etkilemiştir. Bu dönemin gençlik liderlerinden Mahir Çayan'ın bizzat Fransa'ya gidip gelişmeleri yakından takip ettiği bilinmektedir. Avrupa'da kurulan radikal gençlik örgütlenmeleri gençlik tarafından dikkatle takip edilmiştir. Öte yandan Filistin devrimine destek ve onunla dayanışmayı da içerecek şekilde Filistin gerillası ile bu dönemlerde ilişkiler kurulmuştur. Bu temelde Türkiye gençlik hareketinin kadroları gerilla hazırlığı yapmışlardır. Birçok genç Filistin'e gitmiş, gerilla eğitimi görmüş ve geri dönmüştür. Genelde DEV-GENÇ biçimindeki kitle örgütlenmesi yanında bir de gizli gerilla örgütlenmeleri oluşturulmaya başlanmıştır. FKF (Fikir Kulüpleri Federasyonu) içinde örgütlenen öğrenci gençlik giderek THKO, THKPC, TİKKO şeklinde ayrı örgütler kurmuşlardır. Deniz Gezmiş, Mahir Çayan, İbrahim Kaypakkaya yeni gençlik liderleri olarak belirmişlerdir. Her tarafa dalga dalga yayılan bu gençlik devrimciliğine çok geçmeden devlet müdahale etmiş ve 12 Mart faşizmi devrimci gençliğin önüne dikilmiştir. 12 Mart darbesinden sonra devrimci gençler kendi örgütleriyle darbeye karşı kararlı bir silahlı direnişe yönelmişlerdir. Gerilla mücadelesi için İbrahim Kaypakkaya ve arkadaşları Dersime, THKO'lu Sinan Cemgiller Nurhak dağlarına yönelmişlerdir. Deniz Gezmiş ise gerilla mücadelesi için Nurhak'a giderken yolda Yusuf Aslan'la birlikte yakalanmıştır. Deniz Gezmiş'in yakalanması büyük bir şok etkisi yaratmıştır. Gençlik eylemlerinde hep en önde olan Deniz Gezmiş gençliğin sembol isimlerinden biri haline çoktan gelmişti. Gençlik, Deniz ve arkadaşlarını kur-

tarmak için ardı ardına eylemler yapmıştır. Kitlesel gençlik eylemleri yapılmış, idam karşıtı protestolar gerçekleştirilmiştir. TİKKO Dersim-Malatya hattında eylemler yaparken Mahir Çayanlar ise kaçırdığı 3 İngiliz teknisyene karşılık, Denizlerin idamlarının durdurulmasını istemiştir. Bu devrimci önderler farklı örgütlerden olmalarına, hatta şiddetli görüş ayrılıkları yaşamalarına rağmen, zor zamanlarda yoldaşlığın soylu duruşunu ortaya koymayı bilmişlerdir. Sonuna kadar kararlı ve net durmuşlardır. Darbeye karşı asla geri adım atmamışlardır. Mahir ve arkadaşlarının Tokat'ta küçük bir köy evinde etrafları sarıldığında, teslim ol çağrılarına Mahir'in cevabı, "biz buraya dönmeye değil, ölmeye geldik" diyecek kadar net olmuştur. Özü- sözü bir olan bu yiğit devrimciler, bilindiği gibi Rêber APO üzerinde de yoğun bir etki bırakmışlardır. Sonraki dönemlerde Rêber APO defalarca kez "eğer onların bu onurlu duruşu olmasaydı, PKK olmazdı" demiştir.

THKP-C, TİKKO ve THKO gibi örgütler böyle kahramanca direnmişlerse de, darbeye karşı direnen bu örgütlerin gençlik önderleri peşpeşe katledilmişlerdir. Mahir Çayan ve arkadaşları Kızıldere'de katledilmiş, Deniz Gezmiş ve arkadaşları idam edilmiş, İbrahim Kaypakkaya işkenceyle öldürülmüştür. Daha birçok devrimci önder kişilik bu süreçte katledilmiştir. Bunda yaşanan deneyimsizliğin ve hazırlıksızlığın payı büyük olmuştur. Böylece 12 Mart 1971 darbesi ile örgütlü direniş içinde olan gençlik büyük bir darbe yemiştir. Devrimci gençlik kitleleri bu darbe ile birlikte ezilmiş, iradesi kırılmak istenmiştir. Gençlik zindanlara doldurulmuş, işkencelerden geçirilmiş, saldırılara uğramıştır.

Özcesi 71 darbesinin gelmesi ve ardından devrimci önderlerin katledilmesi ile mücadele daha da zorlaşmıştır. Türkiye Devrimci Hareketi önderliksiz kalmıştır. Yaşananın özü önderlik krizi olmuştur. Devrimci önderlerin katledilmesi 12 Mart darbesini Türkiye devrimi açısından 12 Mart yenilgisine dönüştürmüştür. 74-75 yıllarına kadar Türkiye'deki devrimci mücadele ciddi bir durağanlaşmayı yaşamıştır. Tam da bu tarihlerde Rêber APO'nun çıkışı Denizlerin, Mahirlerin, İboların düştüğü hatalara düşmek ve onların bıraktığı mirasa doğru bir şekilde sahip çıkarak

anılarını yüceltmek temelinde olmuştur. Bu anlamda “12 Mart darbesi saçlarımızı sıyırıp geçti” diyen Rêber APO devrim bayrağını bu yiğit devrimci önderlerden alıp bugünlere kadar getirmiştir. Türk ve Kürt halklarının özgürlük mücadelesini birlikte yürüttüğünü her zaman dile getirmiş, Türkiye devrimine karşı sorumluluğunu her fırsatta yerine getirmek için büyük emek ve çabalar sergilemiştir.

3.Bölüm: PKK ve Kürdistan Gençliğinin Yurtsever Devrimci Kimlik Kazanması

Kürdistan tarihi boyunca(PKK'nin çıkışına kadar) Kürt toplumu içerisinde belirgin bir gençlik kimliği ve öncülüğünden bahsetmek pek mümkün değildir. Kürdistan'da feodal toplumsal özelliklerin yoğun olarak yaşanıyor olması Kürt gençliğinin öncü olarak rol almasına, topluma önderlik etmesine zemin vermeyen bir durum yaratmıştır. Kürt gençliğinin tarih boyunca rol oynadığı tek alan savaş alanı olmuştur. Gençler savaşlarda temel güç konumunda bulunmuştur. Bu durumundan dolayı gençlik savaşlarda yer yer yiğitlik ve kahramanlıkları ile öne çıkmışsa da, kendisini toplumsal bir önderlik konumuna getirememiştir. Gençler savaşlarda yer almış, en ön cephelerde savaşmış fakat gençlik kimliği ile var olabilme söz konusu olmamıştır. İsyanlarda ve aşiretler arası kavgalarda büyük kahramanlık örnekleriyle tarihe iz bırakmış, fakat hiçbir zaman gençlik kimliği vurgusu ile ön plana çıkamamıştır.

Kürdistan direniş tarihinde gençliğin direnişçi ve özgürlükçü kimliği birçok tarihsel örnekte açığa çıkmıştır. Newroz destanında Dehak'ın zulmüne teslim olmayan gençlerin dağlara sığınması, bilinen en eski Kürt direniş geleneği olarak gençlerin rolünü gösteren bir örnek olmaktadır. 18. yüzyıldan itibaren Osmanlı sömürgeciliğinin Kürdistan'ın özerkliğini reddetmeye başladığı dönemlerde de gençler büyük kahramanlık ve direniş örnekleri göstermişlerdir. Derweşê Evdî'nin 12 Kürt gencini de yanına alarak Arap, Türkmen aşiretleri ve Osmanlı ittifakına karşı direnişi önemli bir örnektir. Derweşê Evdî ve Edulê Kürdistan gençliğinin yurtseverliğini, özgür ülke ve özgürlük aşkı özlemini temsil etmektedirler. Kürt destanında 'Egid'liğin sembolü haline gel-

mişlerdir. Edulê ve Derweş, her ikisi de gençtirler. Bu tarihsel destan bu iki kahramanın şahsında Kürt gençliğine nasıl bir duruş sahibi olmaları gerektiğini hep hatırlatmaktadır. Sason isyanında savaşa katılan ve yaralı bir şekilde düşmanın eline esir düşen bir genç kadın Rindêxan'ın düşmana teslim olmamak için kendini Malabadi köprüsünden atarak teslimiyeti kabul etmemesi direniş tarihinde anılması gereken örneklerdendir. 22 yaşındaki genç devrimci Leyla Qasım'ın 1974'te 4 arkadaşı ile birlikte, Kürt halkına yönelik baskılarına karşı isyan ettiği Saddam'ın Baas rejimi tarafından idam edilmesi gibi örnekler gençliğin Kürdistan direniş tarihine yiğitlikleriyle bıraktıkları önemli izler olmuşlardır.

a-)PKK'nin Doğuşuna Kadar Kürdistan'da Gençliğin Durumu ve 68 Gençlik Hareketinin Kürdistan'a Etkileri

Gençliğin Kürdistan'daki feodal-ataerkil zihniyet yapısından dolayı Kürt mücadele tarihinde öncü bir rol oynaması pek mümkün olamamıştır. Mücadelelerde yer almış olmasına karşın öncü bir kimlik olarak hiçbir zaman belirginleşmemiştir. Mirlik ve Şeyhlik önderlikli isyan geleneğinin yeniliklere kapalı olması ve çıkış noktalarının eskiyi geri getirmeye dönük olması bu tür mücadeleleri gençliğin öncülüğüne kapalı hale getirmiştir. Kürt toplumunun geleneksel özellikleri ve iç dinamikleri, yine Kürdistan'daki sömürgeciliğin boyutları ve dış dinamikler gençliğin gelişimine oldukça kapalı bir yapı arz etmiştir. Kürdistan tarihinde gençliğin sahneye çıkışı bu nedenle ancak batıda üniversite okuyan kesimler arasında, o da sınırlı olarak gelişebilmiştir. 1912 yılında İstanbul'da Ömer Cemilpaşazade liderliğinde, İhsan Nuri ve M. Nuri Dersimî gibi isimlerinde desteği ile kurulan Kürt öğrenci örgütü "Hevi Talebe Cemiyeti" bu sınırlı gelişmenin en bilinen örneklerindendir. Daha çok Kürdistan'daki paşa veya mir-bey çocuklarından oluşan bu yapı toplumsal öncülük rolünü oynayacak sınıfsal-sosyal özelliklerden uzak kalmıştır. Kimi yayın çaişmaları ile Kürt diline katkıları olsa bile Kürdistan'ın ağır sömürge koşullarına yanıt oluşturabilecek bir yapı olamamıştır. 1922'de Osmanlı tarafından kapatılmıştır. Osmanlı yıkıntıları üzerine kurulan Cumhuriyetle birlikte yaşanan Kürt soykırım uygulamalarından en fazla Kürt gençliği etkilenmiştir.

Buna verdiği karşılık 1925'ten itibaren başlayan isyanlarda yer almak olmuştur. 1930 Ağrı ve 1938 Dersim katliamları ile Kürdistan soykırım rejimi tarafından ölüm karanlığına gömülmüş, 1940 ve 50'li yıllar beyaz soykırım uygulamaları altında geçmiştir. Kürt toplumu ve gençliği kendi adına söz söyleyemez, sesi soluğu çıkamaz hale getirilmiştir.

Kürt gençliğinin ilk ciddi ses getirişi, 1959'da CHP milletvekili Asım Eren'in "Kerkük'te katledilen Türkmen sayısı kadar Kürt'ün katledilmesi" teklifi karşısında kınama dilekçesi gönderen üniversiteli Kürt gençlerine siyasi bir dava açılması olmuştur. Tarihe 49'lar davası olarak geçmiş olan bu eylemde yer alanların Kürt gençleri olması önemlidir. Fakat bu eylemle güçlü bir Kürt gençlik kimlikleşmesi açığa çıkmamıştır. Davalık olmuş gençlerden bazıları daha sonraki süreçte ilkel milliyetçi eğilimin iki farklı versiyonu olacak olan Türkiye KDP'sini kurmuşlardır. Eğilimlerden biri Kürt egemen ve aristokrat çocuklarından gelen dar, ilkel milliyetçi çizgi olurken, diğeri ise daha çok yoksul kesimden gelen ailelerin çocuklarından oluşan, işçi, köylü vurgusu taşımasına rağmen küçük burjuva milliyetçiliğini aşamayan eğilim olmuştur. Sait Kırmızıtoprak'ın da içinde olduğu küçük burjuva milliyetçi eğiliminde Marksist vurgular öne çıkmış ve mücadelede zora rol biçilmiştir. Daha sonra bu her iki eğilimin öncüleri Güney KDP'si ve MİT işbirliğiyle gerçekleştirilen bir komployla katledilerek tasfiye edilmiş ve bu hareketler böylece tamamıyla MİT ve Barzani denetimine girmiştir. Her iki eğilimde de gençlik vurgusu olmamıştır.

49'lar girişimi bir mücadele başlatma ve bunun üzerinden örgütlenmeye gitme temelinde yola çıkmamıştır. Daha çok toplumsal duyarlılıktan ileri gelen bir tepkinin sınırlı düzeyde dile getirilmesini ifade etmiştir. Güney Kürdistan, Vietnam ve Latin Amerika mücadelelerin yarattığı koşulların etkisi altında bir harekete dönüşme eğilimi göstermiştir. Kürdistan'ın toplumsal yapısını ve kendi çıkış koşullarını derinlikli olarak tahlil etmekten uzak bir çizgide gelişmiştir. Dolayısıyla ne halkta güçlü bir etki yaratabilmiş, ne de gençliğin toplumsal mücadeledeki öncü rolünü görebilmiştir. Bu hareketin devamı şeklinde gelişen KUK,

Kawa ve benzeri örgütler de kendini egemen sınıf çıkarlarına dayandırmış ve ulusal nitelikte çıkışların gelişmesinin önünde engel olmuşlardır. Dünyayı sarsan 68 hareketinin Kürdistan’da yarattığı küçük kıvılcımlarda bu hareketler içerisinde boğulmuş ve pasif kılınmıştır.

60’lı yıllar Kürdistan’ı sanayi ve kentleşmenin gelişmediği, köylülüğün yoğunlukta yaşandığı bir ortamdır. Bu sebeple gençlerin kütle haline gelebileceği koşullar bulunmamaktadır. Yine aydın gençliğin Kürdistan’da yoğunlaşacağı, gelişebileceği eğitim kurumlaşmaları da yok denilecek düzeydedir. 68 kuşağının tüm dünya genelinde üzerinden geliştiği işçi-işsiz ve aydın gençlik zemini Kürdistan’da bulunmadığından 68 kuşağı direkt olarak Kürdistan’da etki yaratamamıştır. Daha çok Türkiye metropollelerinde okuyan Kürt gençleri içerisinde bir etki yaratmıştır. Bu etki de Kürdistan’a çok güçlü yansımamıştır. Sınırlı ve dolaylı yansımalar şeklinde olmuştur. 1969’da 68 kuşağından etkilenen Kürt gençlerinin de içinde yer aldığı DDKO(Doğu Devrimci Kültür Ocakları) adında bir gençlik örgütlenmesi oluşmuştur. Ancak bu gençlik örgütlenmesi öncülerinin büyük bir çoğunluğu Kürt egemen sınıfının ya da aristokrat tabakanın çocuklarından oluşmaktaydı. Kürdistan’ın yaşadığı sömürgeciliğin boyutları düşünüldüğünde ulusal kurtuluş sorununa ve gençlik mücadelesine çok geri bir noktadan yaklaşmaktaydı. Zaten sorunun adını bile “Doğu Sorunu” biçiminde koyarak Kürdistan gerçeğinden bir kaçışı yaşamaktaydı. Bu yönleriyle DDKO’nun Kürt gençliğinin oynaması gereken rolü temsil edemediği, hatta onun önünde engel oluşturduğu açıktır. DDKO, içerisinde gençlerin yoğun olarak yer aldığı bir örgütlenme olmuş, fakat ruh olarak genç olamamıştır. Öncü kadrolarının geldiği tabakanın ruhu harekette belirleyici olmuştur. DDKO ezilen, sömürge bir toplumun dürüst insanlarını içinde barındırmışsa da, bir halk hareketi olamamıştır. DDKO’yu(1975’de DDKD olmuştur) genel olarak feodal önderlikli isyanlardan halk hareketine doğru geçişte ara aşamayı ifade eden bir örgütlenme olarak tanımlamak mümkündür. Sınırlı bazı olumlu etkileri olmuşsa da toplumu derinden etkileyen, Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi için güçlü bir çıkışı ifade eden özelliği taşımamıştır. Türkiye’deki devrimci gençlik hareketi

arkasında çok güçlü bir miras bırakırken, DDKO'nun benzer bir mirası bıraktığını söylemek bu nedenle çok zordur.

b)-68 Gençlik Ruhunun Kürdistan'da Filizlenmesi Olarak PKK'nin Doğuşu

60'lı yıllara gelindiğinde sosyalizm adına yola çıkanların yeni bir yaşam getirememiş olması sorunları daha da ağırlaştırmıştır. Toplum artık ne kapitalist sistemin ne de sosyalizm adına hareket eden devletlerin yarattığı anti-demokratik sistemlerde yaşamak istemekteydi. Dünyanın her tarafında özgürlük mücadeleleri hız kazanıyor, büyüyerek geliyordu. 68 kuşağının mücadele önderlerinin genç olması yenilikler yaratıyor ve mücadelelere boyut kazandırıyor. Ezilenler adına mücadeleye kalkanlar artık sadece eski kalıplarla değil, yeni özgün çıkışlar ve yorumlarla halkın özgürlük taleplerine cevap olma arayışını geliştiriyordu. Katmerli bir sömürgeciliğin altında baskıyla tümüyle yok edilmek istenen Kürdistan'ın ismi de yeniden bu koşullarda zikredilmeye başlanmıştır. Elbette böylesi bir ülkeyi sahiplenmek ve böylesi bir ülkenin özgürlük mücadelesini vermek büyük cesaret isteyen bir çıkıştı. Bu cesareti ne eski feodal zihniyetli güçler ne de milliyetçi temelde yola çıkanlar gösterebilmişlerdir. Sınıf, demokrasi, devrim, kadın ve ulusal kurtuluş sorunlarının yoğun olarak tartışıldığı bir ortamda gerçekçi ve sonuç alıcı bir çıkış yapabilmek ancak tüm bu sorunlara gerçekçi bir yaklaşım geliştirmekle mümkün olabilmiştir.

-APOCU Hareketin Şekillenmesindeki Tarihsel Miras ve Önderliksel Doğuş

68 kuşağı içerisinde DDKO dışında kalan ve daha çok sınıf bilinciyle hareket eden Kürt gençleri de mevcuttu. Yoksul halkın içinden gelen bu gençler öncelikle sınıf bilinciyle hareket etmiş ve sınıf sorunu üzerinden devrim mücadelesine katılmışlardır. Kürt gençleri DEV-GENÇ içerisinde bu temelde örgütlenmiş ve hatta bu örgütlere öncülük de etmişlerdir. Fakat ulusal bir çıkış yapmamışlardır. Ya sorun bir sınıf sorunu olarak dar ele alınmış

ve bu sorunun da sınıf sorunu içinde çözüleceği inancı söz konusu olmuş, ya da ulusal soruna yaklaşmanın getireceği zor koşullar göze alınamamıştır. Kürt mücadele tarihi boyunca her direnişin katliamlarla sonuçlanması, Kürt halkında ümitsizliği daha da geliştirmiş ve Kürtlük adına bir çıkış yapmayı daha da zorlaştırmıştır. Kürtler arasında Kürdistan ismini düşünmek bile idama hazır olmak anlamına gelmiştir. Öyle ki 70'lere gelindiğinde Kürdistan kelimesi adeta ölümle özdeşleşmiştir. Önceki tüm direnişler miras olarak mücadele değil, korku ve umutsuzluk bırakmıştır. Kürt gençleri de bu koşullarda mücadeleyi daha çok farklı yöntemlerle sürdürmeye çalışmışlardır.

12 Mart 1971 darbesinin ardından devrimci mücadele daha da zorlaşmıştır. 68 kuşağı, ardında büyük bir miras bırakmasına rağmen bu mirasa doğru önderlik yapma sorunu ortaya çıkmıştır. 68 kuşağının önderlerinin büyük bir bölümü zindanlara atılmış geriye kalanlardan birçoğu darbenin yarattığı korkuyla geri adım atmıştır. Türkiye Devrimci Hareketi bir tıkanmayı yaşamıştır. Kitle vardır fakat kimse ne yapacağını bilemez duruma düşmüştür. 71 darbesinin önce katletme, ardından zindanlarda devrimci gücü parçalama planı başarıya ulaşmıştır. Türkiye sol hareketi bu tarihten itibaren farklı bir gelişim seyri izlemiştir. 1974'teki genel aflla zindanlardan çıkan eski sol kadrolar 68'in mirasını parçalamaya başlamışlardır. Sol içerisinde birçok tartışma gelişmiştir. Temelde devrime pek hizmet etmeyen, gruplar arası çekişmelerden kaynaklanan bu dar tartışmalar, solun 12 Mart yenilgisinden bir türlü dersler çıkaramamasını kendisiyle beraber getirmiştir. Yapılması gereken 12 Mart yenilgisinden dersler çıkarmak ve bu temelde bir devrimci örgütlenmeye gitmek iken kısır tartışmalarla parçalanmış bir sol görünümü açığa çıkmıştır. Devrimin koşulları son derece elverişli olmasına rağmen devrimci güçler bunu değerlendirememiştir. Gençlikte ve toplumda en az darbe karşısındaki sinme kadar önemli bir kabarış ve katledilen devrimci önderlere bağlılık da bulunmasına rağmen öncü örgütler gereken sorumluluk ve ciddiyetle yaklaşmamışlardır. Yer yer şoven, sosyal şoven, reformist ve revizyonist eğilimler baş göstermiş, alabildiğine gruplaşmalar ve parçalanmalar gelişmiştir. Bu gruplaşmalar geçmişin ciddi ve tutarlı bir muhasebesini yapma-

miş, yapılan hata ve yetmezliklerin eleştirisini yaparak, özeleştirisini vererek gerekli sonuçları çıkarmamıştır. Sol içi rekabet tavan yapmıştır. Küçük burjuva kariyerizminden, benmerkezci tavır ve tutumlardan kendilerini bir türlü arındıramamışlardır. Bir bütün olarak süreç doğru değerlendirilememiştir denilebilir. Her grup tekrar ve tekrar durmaksızın parçalanmış, kendi oluşumunu, ideolojik-politik çizgisini tutturma amacıyla 1978'lere kadar çabalamıştır. Enerjinin büyük bir kısmı bu ve benzeri iç sorunlara harcanmış, gençlik ve toplum ise düzen partisi olan CHP'nin ellerine bırakılmıştır. Ecevit solculuğu(ortanın solu da denmiştir) ile toplumda birikmiş olan muhalefet CHP'ye akıtılmıştır.

Diğer bir husus olarak, Güney Kürdistan'da Mustafa Barzani'nin son yenilgisi ve Kürt direniş tarihindeki önderliklerin içine düştüğü durumlar Kürdistan mücadelesinde doğru önderliğin nasıl olması gerektiği sorusunu gündeme getirmiştir. Rêber APO bu soruya doğru cevap vererek doğru önderlik çizgisini oluşturmuştur. Kürt kişiliği ve toplumunun ihtiyaç duyduğu önderlik gerçeğini açığa bu soruya verilen cevap temelinde çıkarmıştır. Daha başından 'Kürdistan sömürge'dir' tespitini yaparak sorunun adını doğru koymuş ve sorunun salt aşiretsel veya sınıfsal bir yaklaşımla değil ulusal, demokratik ve sınıfsal bütünlük içinde çözülebileceği gerçeğine işaret etmiştir. Kürdistan'da devrimin yeni kişiliğini oluşturmanın önemine vurgu yapmış, sömürge kişiliğinden kurtulmanın en büyük toplumsal devrim olacağını ortaya koymuştur. Rêber APO kendinde Kürt kişilik devrimini geliştirdiği oranda bunu oluşturduğu gruba, giderek harekete ve ideolojiye dönüştürmüş ve halka ulaştırarak hareketi önderlik hareketi haline getirmiştir. Önderliği halka mal ederek halkta demokratik zihniyet dönüşümünü geliştirmiştir. Önceki tüm Kürt direnişlerinin aksine stratejik bir yaklaşımla mücadeleye yaklaşmıştır. Kürt mücadele geleneğinin o güne kadar eksik kalmış olan önderlik ve strateji sorununa çözüm üretmiştir. Rêber APO Kürdistan mücadele tarihi ve Türkiye sol mücadele tarihinin yaşadığı hatalardan dersler çıkararak çıkışını gerçekleştirmiştir. 1970'lerin siyasal ortamında iki temel farklılaşma ile kendi özgün siyasal kimliğini oluşturmuştur. Birincisi milliyetçi Kürt eğilimlerinden farklılaşma, ikincisi ise şoven Türkiye sol çizgisinden ayrışma şeklinde tanımlanabilir.

-PKK'nin Doğuşu

Sömürgeciliğin Kürdistan'da, daha önce aşiret mektepleri aracılığıyla uyguladığı asimilasyon politikası sonuç almış ve 60'larla birlikte Kürdistan'da yeni bir asimilasyon hamlesiyle yoksul gençlerin çocuklarını da okullarında asimile etme amaçlı eğitime yaygınlaştırmıştır. Türk devletinin bu politikası Türkiye kentlerinde giderek büyüyen bir Kürt aydın gençlik kesimi yaratmıştır. Türkiye şehirlerinde gelişmeye başlayan Kürt aydın gençlik kesimi ağırlıklı olarak Türkiye devrimci gençlik hareketi içerisinde yerini almıştır. Kürt gençlik hareketinin siyasallaşması, ideolojik kimlik kazanması ve şekillenmesi de bu hareketin içinde gelişmiştir. PKK, dönemin ruhunun ve tartışmalarının Kürdistan eksenli ve Kürt gençlik kimliği ile geliştirilmesi temelinde şekillenmiştir. Tamamen Kürdistan'ı eksen alan ve kopan bir tarzda da olmamıştır. ADYÖD başta olmak üzere çeşitli alanlarda Türkiye devrimci gençlik hareketleriyle ittifak arayışları içinde olmuş fakat Türkiye devrimci gençlik hareketinin içinde yer alan Kemalist ve sosyal şoven damar bu ittifakların gelişimini engellemiştir. Gelişmeler bu yönlü olunca Türkiye'nin demokratik dönüşümü ve sosyalist devrimin gelişiminin de Kürdistan devriminden geçtiği gerçeği daha fazla açığa çıkmıştır. Bu gerçek Kürdistan gündeminin daha fazla yoğunlaşması ile sonuçlanmıştır. PKK bu koşullar altında gelişmiştir. Güney Kürdistan'daki isyanın ve DDKO'nun da PKK'nin gelişimde belli bir etkisi olmuştur. Fakat esas etki Türkiye devrimci gençliğinin yaşadığı durum olmuştur. Bu anlamda PKK, 68 hareketinin Kürdistan'a gecikmeli yansımaları, Kürdistan'da filizlenmesi olarak tanımlanabilir.

Önderliğin çıkışı bu koşullarda gelişmiştir. Türkiye Devrimci Gençlik Hareketi ve DDKO'dan kopan gençlerin Kürdistan sorununa daha gerçekçi yaklaşım gösteren Önderliğin etrafında örgütlenmesiyle grup şekillenmesi açığa çıkmıştır. APOCU Aydın Gençlik hareketi Türkiye Devrimci Gençlik Hareketi içinden çıkmıştır fakat Kürt hareketlerinde biriken gençliğin büyük bir bölümünü, özellikle de yoksul ve emekçi kökenli gençliği etrafında

toplayarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde bir merkez konumuna ulaşmıştır. 76 yılına kadar Ankara’da grup ve ideolojik yoğunlaşma dönemi olarak aydın gençlik içerisinde örgütlenmiş ve önderlikse bir hareket olarak olgunlaşmıştır. 76 yılı sonrası Kürdistan’a, sorunun merkezine gitme kararıyla APOCU aydın gençlik hareketi Kürdistan’da örgütlenmesini hızlandırmıştır. Öncesinde de Kürdistan’dan kopuk değildir fakat ülkeye gidiş kararıyla artık hareketin merkezi Kürdistan’a taşınmıştır.

Kürdistan’da da hareket bir gençlik hareketi olarak şekillenmiştir. Halkla ilişkiler geliştirilmiş fakat esas örgütlenmesini orta öğrenim, işçi ve işsiz gençlik içinde geliştirmiştir. Çünkü kadro kaynağı ve yenilik yaratabilecek kitle gücü gençlik olmaktadır. Yaşlı halk kesimi içerisinde güçlü bir gelişim yaratma zemini henüz gelişmemiştir. Genel halk kitlesi hala geçmiş isyanların umut kırıklığını yaşamaktadır ve yeni bir isyanın başarı getireceğine inancı güçlü değildir. Fakat gençlik yeni bir çıkış için uygun bir zemin sunmaktadır. Hem geçmiş isyanların umut kırıklığını çok derinden yaşamamakta, hem de feodal yapının aşılması ihtiyacını derinden hissetmektedir.

Bu süreçlerde bir yandan da Kürdistan’da kentleşme belli bir gelişme kaydetmiş ve Türk sömürgeciliğinin kapitalizmi geliştirme girişimi başlamıştır. Kapitalizmin Kürdistan’a kısmi girişi ve kentleşmenin gelişimi bir işçi-işsiz gençlik kitlesi oluşturmuştur. Köy ve kasabalardan da gençlerin okumak için bu yeni gelişen kentlere gelmesi, hem toplumun tüm kesimlerinin toplandığı, hem de gençliğin tüm kesimlerinin yoğunlaştığı merkezler oluşturmaya başlamıştır. Artık Kürdistan’da işçi ve aydın gençlik kitlesi güçlü bir çıkış yaratabilecek potansiyele ulaşmıştır. Hareket bu zemin üzerinden, bir gençlik örgütlenmesi olarak kendisini geliştirmiştir. Kendisine Kürdistan Devrimcileri denilmiş, geniş kitleler talebeler olarak tanımlamıştır. Hareket henüz partileşmeden önce 77’de “Kürdistan Devrimci Gençlik Birliği” olarak Antep’te kendini ilan etmiş ve bu isimle bildiriler yayınlamıştır. Harekette gençlik artık bir kimlik kazanmış ve bu ruh mücadele tarihi boyunca kendini hep yaşatmıştır. APOCU hareketin ve PKK’nin mayasında gençlik ruhu bulunmaktadır. APOCU hareketin özü bu nedenle bir gençlik hareketi olmayı ifade etmekte-

dir. Daha doğarken bile bir işçi hareketi veya herhangi bir halk hareketi olmamıştır. Gençlik hareketi olarak doğmuştur. Önder kadrolarının tümü 20-25 yaşlarında mücadeleyi başlatmıştır. Gençlik hareketi olarak mücadeleye başlama genel halk kitlesinde bir gençleşmeyi ve yenilenmeyi de yaratmıştır. Daha ilk çıkış itibariyle harekette gençlik kimlik kazanmış ve devrimin öncü gücü konumuna gelmiştir. Halk içinde zafer umutları gençliğin öncülüğünde gelişmeye başlamış ve ulusal kurtuluş mücadelesi halklaşma evresine daha sonra girmiştir. Önemli bir kitlesellik ve kadrolaşma düzeyinin yakalanmasından sonra partileşme ihtiyacı doğmuştur. PKK bu ihtiyaç doğrultusunda doğmuş, gençlik hareketi parti hareketine dönüşmüştür. Gençliğe özgün yaklaşım ise geçerliliğini hiç bir zaman kaybetmemiştir. PKK kurulduktan sonra gençlik komitesi oluşturma çabaları olmuş, bu temelde 79 yılında Parti çalışmaları içerisinde bir gençlik komitesi oluşturmak üzere Amed’de gençlik toplantısı gerçekleştirilmiştir. Gençlik çalışmasına ilişkin bir planlama çıkarılmış, fakat kısa bir süre sonra karşı karşıya kalınan 12 Eylül darbe ortamı ile bu çalışmalar geliştirilmeden sonuçlanmak durumunda kalmıştır. Akamete uğramıştır. Tüm mücadele darbeye karşı komple duruş geliştirmeye dönüşmüştür.

-12 Eylül Faşizmi ve Kürdistan Gençliğinin Mücadelesi

12 Eylül 1980 darbesi, dönemin Türkiye konjonktüründe geleceği çok belli olan, deyim yerinde ise göstere göstere gelen bir darbe olmuştur. Birçok iç ve dış nedeni bulunmaktadır. Siyasi istikrarsızlık, ekonomik bunalım ve dış müdahale gibi daha birçok etken sıralanabilir. Fakat bunların hepsi bir yana, Türkiye’de her şeye rağmen devam eden devrimci mücadelenin varlığı, Kürdistan’da ise gençlik öncülüğünde devrimci mücadelenin giderek ivme kazanması ve yükselişe geçmesi en önemli darbe gerekçeleri olmuştur. Faşist cunta da bunun böyle olduğunu defalarca bizzat kendi generallerinin ağzıyla dillendirmiştir. Özellikle Kürdistan’da PKK öncülüğünde gelişim kaydeden süreç devleti son derece ürkütmüş, devlet darbe ile Kürdistan’daki gelişmenin önünü almak istemiştir.

Aynı süreçte Türkiye cephesinde 71 darbesinin yoğun etkisi ve olumsuzlukları yaşansa da, hala devam etmekte olan, hatta gençlik sınırlarını aşarak kitleselleşen bir devrimci mücadele süreci yaşanmaktadır. Gençlik eylemciliği çoktan sıradan gençlik eylemciliği olmayı aşmış, farklılaşmış, strateji, taktik, ideoloji ve örgütler halinde doğrudan devrim mücadelesinin öznesi haline gelmiştir. Örneğin 76 1 Mayıs'ı Taksim'de yüzbinlerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Tüm bunları gören devlet 12 Mart ile yarım kalan işi tümüyle bitirmek istemiştir. Türkiye devrimci gençliği ise bu gelişmeler karşısında oldukça hazırlıksız yakalanmıştır. Sınırlı bazı cevaplar verse de yaklaşan büyük tehlikeyi karşılayacak bir duruşu ve taktiği sergileyememiştir. Bu kadar büyük bir darbe tehlikesi karşısında gençlik ertesi gün hangi okulu boykot edeceğini, hangi fabrikayı işgale götüreceğini, hangi mahalleyi faşistlerden temizleyeceğini ya da hangi işyerinde grev örgütleyeceğini planlayan gündelik faaliyetlerine devam etmiştir. Tehlikeyi gören ve öncü sorumluluğuyla gerekli adımları atmak üzere uzun vadeli planlamalar çıkaran bir yaklaşım sergileyememiştir. Daha da ilginç olan bu dönem boyunca böylesi bir askeri-faşist darbenin gelebileceği üzerine değerlendirmeler yapılıyor olmasıdır. Sol darbeyi beklemiyor değildi. Olabileceğini öngörmesine rağmen örgütsel-siyasal hazırlığını buna göre yapmamıştır. Hatta Rêber APO'nun "darbe geliyor, ortak hazırlık yapalım" uyarılarını dikkate almamıştır. İçerisine girdiği tarihsel hata budur. Daha önce belirttiğimiz gibi 71 yenilgisinin yarattığı olumsuzluklar bu örgütsel-siyasal refleksi geliştirememedeki en önemli etkenlerdendir. 12 Eylül darbesi gelip çattığında Türkiye gençlik hareketlerinin içerisine girdiği direnişsizlik durumunun arka planında bu vardır. Türkiye devrimi 12 Eylül gelmeden önce yenilmişti. Devlet devrimin iyice tehdit olmaktan çıktığı en uygun anı bekledikten sonra büyük darbeyi indirmiş ve 12 Eylül darbesini gerçekleştirmiştir. Gençlik hareketleri tümüyle ezilmeyi ve sinmeyi yaşamıştır. 12 Eylül faşizmi Türkiye gençliğini sindirmiş, dağıtmıştır.

12 Eylülün Türkiye cephesinde direnişsiz karşılanmasının en temel sebeplerinden biri de faşizm karşısında Avrupa'ya kaçışın yaşanmasıdır. 12 Mart darbesinde herkes ülkede kalmıştı. Ülkede

kalmak ve direnmek esastı. Ülke terkedilmiyordu. Ama 12 Mart tecrübesi ile 12 Eylül'e gelindiğinde bu anlayış da değişmiştir. 12 Mart karşısında gösterilen tutum 12 Eylül karşısında gösterilememiştir. İnsanlar arkalarına bakmadan ülkelerini terkedip gitmişlerdir. Önceki darbenin dehşeti ve olumsuz tecrübesi darbeye bir kere daha karşılaşılnca korku yaratmıştır. İnsanlar başlarına neler gelebileceğini düşünüp korkmuş, sinmiştir. Yerini, yurdunu, vatanını ve toplumunu derhal terketmiştir. 12 Eylül'ün amaçlarından biri de zaten bu olmuştur. Ülkesinden bu şekilde kovulabilenler kovulmuş kalanlar ise müthiş bir ezme hareketi ile karşılaşmışlardır. Kitle, kadro denilmeden herkes işkencehanelerden geçirilmiştir. Tarihte eşi az bulunur işkence yöntemleri uygulanarak mücadele ezilip yok edilmek istenmiştir.

Yeni gelen genç kuşağa da bu temelde büyük bir gözdağı verilmiştir. 12 Eylül'ün bir yönü de bu olmaktadır. Genç kuşak açısından ağır bir psikolojik baskı yaratılmıştır. Varolan kuşağı işkence ile ezerken arkasından gelen kuşağı da o vahşice ezilmenin dehşeti altında psikolojik savaşıla çürütmek istemişlerdir. Direnmenin bedelinin ne olduğu gösterilmek istenmiştir. Direnmeye kalkanın anında başının ezileceği mesajı verilmiştir. 12 Eylül böyle bir ezme hareketi olmuştur. Gençlik doğal ve potansiyel suçlu görüldüğü için en başta onların ezilmesi öngörülmüştür. Gençlik üzerinde büyük bir travma yaratılmıştır. Örgütlü gençlik hareketleri tamamen etkisiz kılındıktan sonra kalan gençlik kitlelerinin okullarda beyinleri yıkanmış, 12 Eylül'ün yeni eğitim müfredatı doğrultusunda devrimin sıcaklığı içerisinde gelen yeni genç kuşak rehabilite edilmiştir. "Elde kuran, hedef turan" felsefesi ile Türk-İslam sentezi bir faşizm kendini her alanda örgütlemiştir. Gençlik düşünemez, sorgulayamaz kılınmıştır. Örgütlü gençlik mücadelesi tümüyle dağıtılmış, gençlik sindirilmiştir. Pasifizmi iliklerine dek yaşayan bir kuşak yaratılmıştır. Politikadan korkan, siyaseti tehlikeli işler olarak gören, dejenere olmuş, apolitik bir kuşak oluşturulmuştur. Zaten 12 Eylül'ün en temel amaçlarından birisi apolitik bir toplum ve gençlik yaratmaktır. Yoksa kararlarını uygulatamazdı. Türkiye cephesinde bu konuda önemli bir mesafe katettikleri ve büyük oranda başarılı oldukları da tartışma götürmezdir. Kendine güvenmeyen, iradesiz, güvensiz, bir

yerlere bağlanmaya çalışan, sanal âleme boğulan, itiraz edemeyen, kendini ifade edemeyen bir gençlik yaratılmıştır. 12 Eylül öncesi Türkiye’de iki genç bir araya gelse siyasi bir örgüt kuruyor, siyasi bir tartışma yürütüyorken, 12 Eylül sonrası ise tamamen apolitize olmuş, idraksiz gençlik yığınları oluşturulmuştur. Ülke, insanlık ve onur meselelerinden oldukça uzaklaşmış bir gençlik sürüsü bu temelde oluşturulmuştur. 12 Eylülün Türkiye gençliği üzerindeki etkisi bu şekilde olmuştur.

Türkiye devrimci gençlik hareketleri açısından bir 12 Mart yenilgisinden söz edilebilir ama 12 Eylül yenilgisinden söz edilemez. Çünkü 12 Eylül’e karşı Türkiye gençliği direnmemiştir, direnememiştir. Ancak direnenlerin yenilgisi olur. 12 Eylülde direniş olmamıştır. Birşeyler yapmak isteyenler erkenden katledilmiş, geri kalanlar zindanda teslim alınmıştır. Bir kısmı ise Avrupa’ya kaçarak mültecileşmiş ve bireysel kurtuluş kaygılarına savrulmuşlardır. Türkiye gençliği Mamak ve Metris zindanlarına doldurulmuş, belirli bir kesimi burada direnmiş ağırlıklı bölümü ise mücadeleden düşürülmüştür. Amed zindanında Mazlumlar, Hayriler, Kemaller direnişleri ile büyük gelişmeler açığa çıkarırken Mamak ve Metris’te ise mücadele lehine istenen sonuçlar ortaya çıkarılamamıştır.

80 darbesi ile Kürdistan üzerinden silindir geçmişe dönüştürülmüş, gençlik bastırılmış, toplum işkencelerden geçirilmiş, Amed zindanı devrimciler için cehenneme çevrilmeye çalışılmıştır. İnsan akıl ve vicdanını zorlayan faşist uygulamalarla Kürdistan devrimi de tıpkı Türkiye devrimi gibi tümüyle boğulup bitirilmek istenmiştir. Fakat tam da bu noktada Kürdistan devriminin büyük başarısı ortaya çıkmıştır. PKK 80 darbesine çok güçlü bir direnişle yanıt vermiştir. PKK’nin bu başarısının altında öncelikle darbeyi öngörerek Ortadoğu’ya çekilmesi ve sabırla darbeye karşı mücadele hazırlıklarına yönelmesi yatmaktadır. İkinci olarak ise faşizmin zindanlarında teslim olmaması ve ne pahasına olursa olsun, her türlü bedeli göze alarak cansiperane bir şekilde direnen genç önder kadrolara sahip olması bulunmaktadır. Bu iki etkenin birleşmesi ile PKK bir kez daha çeşitli hareketlerin tutumundan ayrılmış ve çok daha farklı bir rota izle-

miştir. PKK bu noktada farkını ortaya koymayı bilmiştir. Bunda esas rolü gençlik direnişçiliği ve ruhu oynamıştır. Türkiye sol örgütleri yaşlılar örgütüne dönüşmüş olsa da PKK bir gençlik örgütü konumunda bulunmuştur. Dolayısıyla direnişe yatkınlığı güçlüdür. Gençlik mücadeleciliği ve direnişçiliği sıcaktır. Henüz soğumamıştır. Gençliğin kızıl yıldızı Şehit Ali Çiçek bu ruhun sembol kişiliği olarak darbeye karşı APOCU gençlik direnişini en güçlü şekilde temsil etmiştir. Bugünlere dek uzanan APOCU gençlik ruhunun mimarlarından Şehit Ali Çiçek. Amed zindanındaki mücadelesiyle bu hareketin gençlik tohumunu serpmiştir. Her türlü bedeli göze alarak teslim olmayan, fedaice halkı için savaşılan gençlik çizgisi Ali Çiçek şahsında somutlaşmıştır. Bu gün de gençliğin mücadele kılavuzu olma özelliğini korumaktadır. Ali Çiçek gençlik hareketi açısından her zaman mücadele çizgisini ve ölçüsünü ifade etmiştir ve edecektir.

-Gerillacılık ve Gençlik

Faşist 12 Eylül rejiminin Kürt ve Kürdistan umudunu tamamen gömmek için uyguladığı vahşet karşısında, ya Kürdistan’da sömürgeciliğe büyük darbe vuracak ve sömürgeciliği söküp atacak bir mücadele yöntemi geliştirmek, ya da Kürt ve Kürdistan umudunu artık hiçbir zaman geri gelmeyecek şekilde unutmak gerekiyordu. Tam da böyle bir dönemde Amed Zindan Direnişi zafer umudunu güçlendirmiş ve düşmanın yenilebileceğini göstermiştir. Amed zindan direnişi bir umut ve moral kaynağı olmuştur. Bu bir başlangıçtı ve devamı gelmeliydi. 12 Eylülün toplum üzerinde yarattığı korkuyu yıkmamanın ve Kürdistan’da mücadeleye devam etmenin tek yöntemi artık düşmanı direkt hedef alarak silahlı mücadeleyi başlatmaktır. Gerillacılık, Kürdistan özgürlük mücadelesi için en doğru seçenek haline gelmişti. 1984’te gerçekleşen 15 Ağustos hamlesi bu temelde gündeme gelmiş ve Zindan Direnişiyle birleşerek toplumda zafer inancı yaratmıştır.

Kürt gençleri için gerilla olmak mücadele kimliğini temsil etmek ve düşmana karşı gerilla olarak mücadele ederek kimlik kazanmak anlamına gelmiştir. Kürdistan gençliği gerilla direnişi ile kimliğini bulmuştur. 15 Ağustos Hamlesinden sonra özellikle

kırsal kesimde gerillanın olduğu alanlarda yaşayan gençlerin gerillaya katılımı, gerillayı hem pratikte bir gençlik örgütü haline getirmiş, hem de tüm Kürdistan gençleri için gerilla bir mücadele alanı haline gelmiştir. Bugün dahi Kürdistan toplumunun tüm kesimlerinde gerilla mücadelesi ve gerilla anlatılırken “keç û xor-tên Kurdistan” diye başlanmaktadır. Toplumda gerilla ile gençler özdeşleştirilmiştir. Kürt toplumsal geleneğinden gelen ve gençler için ölçü olarak konulan yiğitlik(egîtlik), gerilla direnişi ile farklı bir boyut kazanmıştır. Halk arasında genç olmak, yani EGÎD olmak artık gerilla olmak anlamına gelmiştir. Artık Kürt halkının EGÎD’leri gerillaları olmuştur. Halk içinde genç olmak gerillayla ölçülür olmuştur. Bir gencin genç olarak kimlik sahibi olabilmesi gerilla olmasına bağlanmıştır.

Hareket içerisinde de gerillacılık gençlikle özdeşleşmiş ve gerilla kendini hareketin gençlik örgütü olarak tanımlamaya kadar gitmiştir. Gerillayı partinin gençlik kolları olarak gören değerlendirmeler gerillalaşmanın ilk dönemlerinde yoğunca gelişmiştir. Hem halkta, hem de harekette gençliğin gerillayla özdeş kılınması doğal bir şekilde gelişmiştir. Bugün de geçerliliğini koruyan bu gerçeklik sömürge koşullarındaki Kürdistan’ın gençliği olmanın kaçınılmaz ve sırt çevrilemez bir gerçeğidir. Kürdistan’da mücadelenin gerekliliği ve yakıcılığı bu gerçeği ortaya çıkarmıştır. Gençlik gerillalaşarak örgütlülük kazanmış, parti ve halk içinde mücadeleye öncülük yaparak ulusal diriliş devrimine giden yolu açmıştır.

c-)Kürdistan’da Halk Hareketinin Büyümesi ve PKK’de Gençliğin Özgün Örgütlüğünün Gelişimi

Zindan direnişi ve 15 Ağustos atılımı hem Kürdistan’da, hem de yurtdışındaki halkta büyük bir umuda dönüşmüştür. Özellikle 15 Ağustos hamlesi ve gerillalaşma halkta büyük moral yaratmıştır. Ülke dışına çıkmış halkın gözü kulağı ülkedeki gelişmelere dönmüştür. Ülkeye dönüş isteği güçlenmiştir. Özellikle gençler arasında gerillaya katılma ve Kürdistan’a geri dönme talebi bu dönemde yoğunca gelişmiştir. Halkın mücadeleye ilgisi giderek güçlenmiş ve gerillayı sahiplenme temelinde demokratik

ulusal birlik ve bilinç güçlenmiş, direniş ruhu yükselmiştir. Halk artık kitlesel olarak faşist rejime karşı tavır geliştirmeye başlamıştır. Böylesi bir süreçte Kürdistan’da gerilla mücadelesinin süreklilik kazanması bakımından kırsal alandaki halkla iç içe gelişim son derece önemli olmuştur. Gerillanın Kürdistan dağlarında yer edinmesi için halk örgütlülüğünü geliştirmek hayati bir önem kazanmıştır. Gerillanın yaptığı eylemler ve halk içinde geliştirdiği propaganda çalışmaları halkta bir bilinç yaratmış ve halkın mücadeleye desteği artmıştır. Ulusal-demokratik diriliş devriminin güçlenmesinin devrimin en önemli ayağı olan halk örgütlenmesinin gelişmesine bağlı hale geldiği böylece daha iyi görülmüştür. Artık güçlü bir zemin oluşmuştur. Gerilla öncülüğünde bir serhildan hareketi ortaya çıkmaya başlamıştır. 1979-80 de parti öncülüğünde Hilvan ve Siverek’te gelişen kitle eylemlerini katbekat aşan düzeyde halk eylemsellikleri gündeme gelmiştir. 90’larla birlikte bu durum daha farklı boyutlara ulaşmıştır. Yürütülen gerilla direnişinin sonucu olarak serhildan hareketi gelişmiştir. Gençlik mücadelesi gerilla üzerinden serhildanın gelişmesinde çok önemli ve belirleyici bir rol oynamıştır. Gerilla gençliğin vurucu gücü demektir. Dolayısıyla gençlik gerillalaşarak sömürgeci sisteme darbe vurmuştur. Gerillanın dışında kalan gençlik kitleleri de serhildanlarda kadınla birlikte en ön saflarda yer tutmuş, gençlik bir serhildan gücü haline dönüşmüştür. Büyümeye başlayan halk hareketinin sunduğu zemin iyi değerlendirilmiştir. Bu süreç halkın mücadeleye desteğini güçlü bir şekilde aktaracak olan cephe örgütlenmesi ERNK(Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan)’nin 1985 yılında Atina’da ilan edilmesi ile başlamıştır. Bu çalışmanın geliştirilmesi ile birlikte gençlik, kadın ve emekçilerden oluşan geniş halk kesimlerinin harekete katılımını sağlamanın önü de açılmıştır. Özellikle gençlik açısından 80 darbesi ile gerilemiş olan kendi kimliği ile mücadele koşulları yeniden oluşmaya başlamıştır.

-Kürdistan Yurtsever Gençlik Birliğinin İlanı ve Gelişimi(1987-1991)

PKK’nin 3.kongresine gelindiğinde artık halk kitlesinin mücadeleye daha güçlü bir şekilde katılması ve ulusal demokratik

mücadelenin halk içinde geliştirilmesi daha yakıcı bir ihtiyaç olarak kendini hissettirmiştir. Halkta demokratik bilinç oluşumu için geniş halk kitleleri içinde özgün örgütlenmelere gitmek artık büyük önem kazanmıştır. Yine gerillanın büyütülmesi ve savaşa güçlü bir katılımın gelişmesi de bir geri cephe faaliyetinin gerekliliğini hissettirmiştir. Bu temelde PKK 3.kongresinde ERNK'nin gençlik, kadın, işçi-emekçi ve aydın birlikleri şeklinde ayrı örgütlenmelere gitmesi kararı alınmıştır. ERNK içinde birlikler şeklinde örgütlenmenin zemini o aşamada daha çok Avrupa'da bulunabilmiştir. Kürdistan'da ise ilk etapta daha çok ilişki düzeyinde kalınmış ya da milis örgütlenmesi gibi illegal örgütlenme zemini değerlendirilmiştir.

PKK 3.Kongre kararları doğrultusunda YEKÎTÎYA XORTÊN WELATPARÊZÊN KURDISTAN(YXWK)'ın 1987 yılında Avrupa'da ilanıyla gençlik, özgürlük hareketi içerisinde özgün örgütlenmenin ilk adımını atmıştır. Bir gençlik hareketi olarak doğup gelişen PKK, geniş halk kitlelerinin mücadeleye katılımıyla genelleşince, gençliğin mücadeleye kendi özgün örgütlenmesiyle öncülük yapmasının koşulları da oluşmuştur. YXWK'nin örgütlenmesiyle gençliğin mücadeleye katılımı daha da kitleselleşmiştir. 89 yılına kadar Avrupa'yla sınırlı kalan YXWK, 88-89 yıllarındaki halk serhildanları sürecinde Kuzey Kürdistan ve Türkiye metropollerinde de örgütlenme adımları atmıştır. Savur, Nusaybin ve Cizre'de gelişen halk serhildanlarına gençlerin öncülük etmesi ve halkın serhildanlarda açığa çıkardığı güç, artık Kürdistan'da da, ERNK birliklerinin daha güçlü bir şekilde örgütlenmesinin koşullarını oluşturmuştur. 12 Eylül sonrası baskılarını çok şiddetli bir şekilde arttıran sömürgeciliğin yarattığı korku gelişen serhildanlarla daha hızlı bir şekilde aşılmaya başlanmıştır. Kuzey Kürdistan'da gençlik için artık serhildanlara öncülük etme ve güçlendirme de esaslı bir görev haline bu temelde gelmiştir.

1989 yılında gençlik örgütlenmesinin tekrardan üniversitelerde geliştirilmesi aydın gençlik kesimin gerillaya katılımını artırmıştır. Aydın gençlik katılımları, parti içerisinde gelişmeye başlamış olan çeteciliğin aşılması için de önemli bir yere sahip olmuştur. 84-89 arası katılımların yoğunluklu olarak kırsal alandan

gelişmesi, parti içerisinde yoğun bir köylü kesim oluşturmıştu. Köylü kişiliğin çeteci anlayışları çözümleyememesi ve bu anlayışların yönlendirmesine kolay girebilmesi, gerilla içerisinde tasfiyeci eğilimin rahat gelişebileceği bir zemin oluşturmıştu. Çeteci eğilim 89-94 yılları arasında gelişen aydın gençlik katılımlarını kendisi için bu nedenle bir tehlike olarak görmüş, bu da parti içerisinde sancılı bir sürecin gelişmesine sebep olmuştur. Özellikle aydın gençlik katılımlarının çetecilik karşısında güçlü bir tavır geliştirememesi çeteci eğilime alan açmıştır. Bu süreç yoğun bir parti içi mücadele süreci olarak geçmiş, birçok öğrenci genç çeteci güçler tarafından tasfiyeyi yaşamıştır.

Aydın gençlik kesiminin mücadeleye katılımı orta sınıfın da mücadeleye katılımını kendisiyle getirmiştir. Böylece Özgürlük Hareketi tüm toplumsal kesimleri kapsayarak toplumsal zihniyeti dönüştürme mücadelesini hızlandırmıştır. Rêber APO tüm sınıfları bir araya getirmiş, sömürgeciliğin parçaladığı kişiliği aşarak “Özgür Kürt” kişiliğinin tüm ulusta gelişmesine dönük kapsamlı çözümler ve çözümler geliştirmiştir. Sömürge Kürdistan kişiliğinden, Önderliğin yaratmak istediği özgür Kürt kişiliğine geçiş sağlanmaya çalışılmış, bu konuda büyük önderlik emekleri gerçekleştirilmiştir.

-YCK Pratiği ve Çıkarılacak Dersler (1991-1999)

1990’a gelindiğinde gençlik hem Avrupa hem de Kuzey Kürdistan ve Türkiye metropollerinde örgütlü bir duruma ulaşmıştır. 91 yılından itibaren ise gençlik YCK ismiyle örgütlenmeye başlamıştır. APOCU gençlik YCK ismi ile kimlik kazanmıştır. Bu isim değişikliğine YXWK’nin isminin yanlış olduğunun anlaşılması ile gidilmiştir. PKK 3.Kongresinde Kürdistan Yurtsever Gençlik Birliği olarak karar altına alınmış olan gençlik örgütünün ismi Kürtçeye çevrilirken xort kelimesi gençlik anlamına geldiği düşünülmüş ve koyulmuştur. Fakat xort kelimesinin sadece genç erkekleri kapsadığı sonradan anlaşılacak 1991’de Avrupa’da gerçekleşen gençlik kongresinde isim YCWK olarak değiştirilmiştir. YCWK ismi yerine pratikte daha çok YCK kullanılmıştır. 91’den sonra Kürdistan gençlik örgütlenmesi YCK olarak kimlik

kazanmaya ve bu isimle tanınmaya başlamıştır. Kendi dışındaki kesimler ise YCK'yi daha çok “Yurtsever Gençlik” olarak adlandırmıştır.

YCK öncelik olarak Kuzey Kürdistan ve Türkiye üniversitelerinde örgütlenmiştir. Kürdistan’da üniversitelerin çok az olması YCK çalışmalarını daha çok Türkiye kentlerinde merkezileştirmiştir. Çalışmalarda yerel alanları üniversiteler oluşturmuştur. Temel kitle tabanı üniversite gençlik kitlesi olmuştur. İşçi-işsiz ve liseli gençlerle ilişkilene olsa da bu sınırlı kalmıştır. Bu çevrelerle ilişkilene daha çok gerillaya aktarma ve katılıma göndermeye dönük bir ilişkilene olmuştur. Üniversite dışındaki gençler arasında örgütlenme sınırlı düzeyde kalmıştır. Bunun temel nedeni 12 Eylül darbesinin etkilerini kırma çabasıdır. 12 Eylül faşist rejimi üniversitelere çok kapsamlı bir şekilde yönelmiş ve orada açığa çıkan devrimci gençlik zeminini kurutmayı hedeflemiştir. 68 ve 78 kuşağının Üniversite öğrencilerinin öncülüğünde gelişmesi, buradaki gençleri hedef haline getirmiştir. Darbe sonrası üniversiteler YÖK kanunuyla tam anlamıyla kışla haline getirilmiş ve özellikle sosyalist, devrimci düşüncelerin önünü kesmek için apolitik bir gençlik yaratma amaçlı bir eğitim politikası belirlenmiştir. Darbe sonrası gelişen yeni eğitim sistemi ve gençlerin uzun bir süre okullarda devrimci öncülükten yoksun kalması, üniversite gençlerinde ciddi bir nitelik kaybına neden olmuştur. ABD’nin Ortadoğu’ya müdahale etmek için geliştirdiği ılımlı siyasal İslam düşünceleri ile gençler devrimci ve arayışçı kimliğinden uzaklaştırılmaya çalışılmıştır. YCK’nin üniversitelerde örgütlenmeye başlaması, Aydın Gençliğinin yeniden devrimci bir kimlik kazanması ve öncülük etmesi açısından önemli bir gelişme yaratmıştır. YCK’nin Kürdistan ve Türkiye’de örgütlenmeye başlamasıyla üniversitelerde yeniden bir hareketlilik başlamıştır. Özellikle Kürdistan’da gelişen mücadelenin Türkiye kentlerine taşınmasında YCK çok önemli bir rol üstlenmiştir. Üniversite gençleri arasında tartışmaların yeniden güçlenmesiyle niteliksel anlamda da bir sıçrama yaratılmıştır. Kürdistan’da gelişen gerilla direnişi ve halk serhildanlarının Türkiye’ye taşırılması demokratik halk mücadelesinin daha güçlü bir şekilde gelişmesine katkı sunmuştur.

YCK örgütlenme çalışmalarını yoğun düşman saldırılarından korunmak amaçlı illegal hücre tarzında yürütmüştür. Örgüt merkezi ile ilişkilerini cezaevindeki PKK kadroları ve Avrupa örgütü üzerinden sağlamıştır. Eyaletlerle ve ERNK ile ilişkileri olsa da bunlar daha çok çalışmalarda ortaklaşma temelinde olmuştur. Esas itibarıyla gençlik özgün bir örgütlülük ve çalışmayı yürütmüştür. Çalışmalarda kitlesel yönden ziyade kadrolaştırma ve gerillaya katılım ön planda olmuştur. Kadrolaştırma çalışması; ilişkilendirme, eğitim ve yavaş yavaş çalışmalara katarak kadrolaştırma şeklinde aşama aşama geliştirilmiştir. Eğitim için Rêber APO çözümlemelerini okutma ve tartışırma temel faaliyeti oluşturmuştur. Daha sonra çalışma için istekli gençler kapalı dar grup şeklindeki daha yoğun eğitimlerle çalışmalara hazırlanmıştır. Örgütlenmenin büyük oranda illegal tarzda geliştirilmesi kitleselleşme açısından çalışmaları daraltmış olsa da, yakalanan her ilişkinin eğitimiyle ilgilenilmesi, tartışmaların yürütülmesinden kaynaklı nitelik yönünden güçlü bir yapı oluşturulabilmiştir.

Gençlik hareketinin basın çalışmalarında bir gelenek oluşturması ve dergi çıkartması da YCK döneminde gelişmiştir. Devrimci Alternatif dergisi 90'lı yıllarda çıkarılan ilk gençlik dergisi olmuştur. Daha sonra Genç Bakış ve Yurtsever Gençlik olarak devam eden geleneğin temelleri bu dönemde atılmıştır. Ayrıca gençlik Özgür Halk dergisini hem çok sıkı takip etmiş hem de dağıtılmasının sorumluluğunu üstlenmiştir. YCK kadroları kitle çalışmaları kapsamında dergi dağıtımını önemli bir faaliyet olarak hep gündeminde tutmuştur. Gençlik Kültür Merkezleri(GKM) de ilk defa YCK döneminde kurumlaşmıştır. GKM'ler hem devrimci sanatı geliştirmiş hem de asimilasyona karşı bir cephe olarak daha fazla örgütlenme alanı açmıştır. Kısmi de olsa illegal çalışma tarzı dışında bir örgütlenme alanı böylece açılmıştır.

YCK, Kürdistan Gençlik Hareketi'ne başta yaşam tarzı olmak üzere her anlamda ölçü ve çizgi kazandırmış, bugünlere dek uzanan güçlü bir gelenek yaratmayı başarmıştır. Örneğin YCK kadroları için gerillalaşmak her zaman en temel ölçü olmuştur. Her Kadro bir dönem alanda çalışıp yedeğini oluşturduktan sonra ge-

rillaya katılarak mücadelesine devam etmiştir. Bu bir ölçü olmuştur YCK kadroları için. Bunun dışında bir tutum asla kabul edilmemiştir. Bu yaklaşım gençlik kadrolarının kendilerini birer şehir gerillası olarak görmeleri, güçlü bir eylem çizgisi ve kadro duruşunu oluşturmaları açısından etkili olmuştur. YCK Kürdistan gençliğinin mücadele içinde yeniden kimlik kazanması ve öncüleşmesi açısından çok önemli bir rol oynamıştır. Gençlikte bir ruh yaratmıştır. Gençlerin özgürlük hareketi içinde kendini ifade etmesinde çok önemli bir yerin sahibi olmuştur. Demokratik halk mücadelesinin gelişiminde de en az o kadar önemli bir rol oynamıştır. Serhildandaki rolü ve gerillaya katılımlarla hareketin yenilenmesi ve sürekli genç kalmasına önemli katkılar sunmuştur.

YCK özellikle 90'lı yıllara damgasını vurmuş bir gençlik örgütü olmayı başarabilmiştir. 90'lı yıllar boyunca yaptığı eylemlerle, devletin ısrarla savaş olarak tanımlamaktan kaçındığı savaşı herkese hissettirmeyi bilmiştir. Bu anlamda 90'ların savaş sürecinin örgütü olmayı bilmiş, büyük oranda sürece yanıt olmuştur. Türkiye halklarının da savaş gerçeğini hissetmesi ve savaşın Kürdistan'da sıkışıp kalmasını önleme noktasında önemli bir yer tutmuştur. Çetinkaya eylemi gibi dar eylemler gerçekleştirmiş, şehirlerde askeri silahlı eylemler yapmış, molotoflu korsan eylemler ve barikat eylemleri örgütlemiştir. Öyle ki dönemin İstanbul emniyeti arşivlerinde tehlikeli terör örgütleri listesinde YCK en ön sıralara alınmıştır. Bu nedenle de YCK'ye çok sert bir yönelim her zaman olmuştur. Gözaltılarda işkenceler, faili meçhuller yaşanmış, şehitler verilmiştir. Cafer Demirel, Harun Çetin arkadaşlar 90'lı yıllarda şehit düşmüş bilinen YCK kadrolarındandır. Aynı zamanda gençlik hareketinin öncü kadroları, öncü şehitleri olmaktadır.

YCK'nin Avrupa'daki gençlik çalışmaları da yoğunluklu olarak öğrenci gençlik arasında gelişmiştir. YXK(Yekitiya Xwendekaran Kurdistan) olarak uzun bir süre kendisini örgütlemiştir. Bunun yanında Avrupa'da diğer gençlik kitlelerini de içine alabilecek düzeyde bir çalışma yürütülmüştür. Kültür sanat çalışmalarına dönük örgütlenme gelişmiş olduğu için daha fazla kitleselleşme açığa çıkmıştır. Legal zeminde örgütlenme imkân-

larının olması Kuzey Kürdistan ve Türkiye'deki gibi sadece illegal çalışmayla sınırlı kalma durumunu ortadan kaldırmıştır. Avrupa'daki çalışmalar da gerillaya katılım eksenli yürümüş, fakat demokratik kitle eylemlerinin bu alanda yoğun oluşu kitle çalışmalarına dönük bir yoğunluğu kendisiyle getirmiştir. Ülke dışına çıkan gençlerin ülke bilincinin güçlenmesi amacıyla kitlesel eylemler yapılmış, Kürdistan'daki mücadele Avrupa'daki gençlerin gündeminde tutulmuş ve gençlerin gerilla saflarına katılımında önemli bir rol üstlenilmiştir.

YCK çalışmaları gençlik hareketi açısından çok önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Dönemin mücadele gereklerini büyük oranda yerine getirmiştir. Bugün dahi gençlik açısından bir ölçüyü ifade etmektedir. Buna rağmen YCK gerilla mücadelesinin bir geri cephesi olarak ele alınmış ve çalışma tarzını bunun üzerinden geliştirmiştir. Bu durum gençlik hareketini sınırlamıştır. Savaşın geri cephesi şeklinde kendini örgütleme, büyüyen halk hareketi ve gençlik kitlesine öncülük etme noktasını zayıf bırakmıştır. Kürdistan ve Türkiye'de geri cephe şeklinde yapılan illegal çalışma tarzının yanında, geniş alanlara dönük örgütlenme çalışmaları açılmadığından geniş kitleleri örgütleyememiştir. Örgütlü kitle daha geniş tutulmuş olsaydı serhildanlara daha güçlü öncülük yapılabilir ve daha etkili serhildanlar geliştirilebilirdi. Gelişen kitle kurumsal temelde örgütlendirilse hem demokratik mücadelede niteliksel bir gelişim sağlanır, hem de değişim dönüşüm süreçleri daha az sancılı gelişirdi. Daha geniş kitlelerle ilişki ve örgütlenme geliştirildiğinde gerillaya kitlesel katılımlar da artabilirdi.

En önemlisi de üniversiteler devlet tarafından bilinen ve hâkim olunan mekânlardı. Bu da YCK'nin takibe kolay girmesi, üniversitelerin sıkı denetlenmesiyle çalışmaların kolayca darbelenmesi sonuçlarını getirmiştir. Gençlik çalışmalarının sadece üniversitelerde sınırlı kalması YCK'yi daraltmış ve daha kolay bir hedef haline de getirmiştir. Bu koşullarda gençlik kadroları çabuk deşifre olmuş, eylemlilikte uzun ömürlü olamamış, alanlardan kısa bir süre içinde çekilmek zorunda kalmışlardır. Sert bir eyleme giren her YCK kadrosunun ilk işi hemen alanı terk etmek

olmuştur. Böylesine illegal-dar bir örgütlenme tarzı YCK'yi bir kadro hareketi durumuna getirmiştir. Gençlik hareketinin bir kadro örgütü olma sorunu bugün de güncel bir sorun olarak önünde durmaktadır. Bunun nedeni gençlik hareketinde bu tür bir şekillenmenin köklü olmasıdır. Toplumun büyük bir kesimini oluşturan gençleri bir kadro örgütü tarzıyla örgütlemeye çalışmak, kitleleşmenin, toplumsallaşmanın, sistem haline gelmenin önünde önemli bir engel olarak durmaktadır.

İllegal ve üniversitelerle sınırlanmış çalışma tarzı geniş gençlik kitlelerine ulaşamayınca, özellikle düşmanın gençlik üzerinde geliştirdiği Kültürel kırım ve yozlaştırma politikası daha rahat yol almıştır. Gençliğin geniş kesimleri bu politikalara karşı bilinçlendirme faaliyeti zayıf kalmıştır. Düşmanın gençliğe dönük geliştirdiği saldırılara karşı mücadele politikası ve stratejisi geliştirilememiştir. Özellikle aydın gençliğin zihniyet dönüşümü konusundaki öncü rolü bu noktada zayıf kalmıştır. Kitleleri eğitme ve mücadeleye daha aktif katılımlarını sağlama yetersiz kalmıştır. YCK'nin geniş kitle örgütü haline gelememesi çalışma tarzında bir tekrara yol açmıştır.

YCK çalışmaları Avrupa örgütü ile her zaman ilişkili olmuştur. Kuzey Kürdistan ve Türkiye çalışmaları kısmen Avrupa örgütü ile ilişki halinde olsa da tam bir merkeze sahip olmamıştır. YCK'nin fiiliyatta merkezi İstanbul gibi görünmüştür. Hem üniversite kitlelerinin güçlü olması hem de diğer tüm metropollere İstanbul üzeri ulaşılabilirdiği için İstanbul merkezi bir konumda bulunmuştur. İstanbul üzerinden cezaevi örgütü ile sıkı ilişki içerisinde olunmuştur. Perspektifler yer yer buradan alınmıştır. Fakat esasta YCK'nin Türkiye ve Kürdistan çalışmaları daha çok alanlarda kendi merkezlerini oluşturmuştur. Bölgeler arası ilişkilenme çok güçlü olmamış, sınırlı kalmıştır. Her bölge kendi alanında bulunan zindan ve eğer varsa kırsal alanla milisler üzerinden ilişkilenmeye çalışmıştır. YCK'nin aynı merkezden ideolojik-pratik bir perspektif almaması yer yer kopukluklar oluşturmuş ve ortak gündem belirlemede sorunlar yaşanabilmiştir. Ortak bir merkezin olmayışı genel anlamda bir Kürdistan perspektifi oluşmamasına neden olmuştur.

YCK'nin Kürdistan'ın diğer parçalarında örgütlenmesi ulusal bilincin daha güçlü bir şekilde gelişmesini sağlayabilecekken bu da gelişmemiştir. Diğer parçalardan güçlü katılımların gelişimi sağlanamamıştır. Ortak bir örgüt merkezinin olmayışı diğer alanlara açılmaya dönük bir politikanın belirlenememesinde belirleyici olmuştur. Batı Kürdistan'da(Rojavada) Önderliğin doğrudan ilgilenmesi sonucu, özellikle Öğrenci aydın gençlik içinde örgütlenme ve gerillaya güçlü kimi katılımlar gelişmiştir.(Şehid Rüstem Cudi, Şehid Xebat Derik gibi arkadaşlar bu dönem öğrenci çalışmaları sonucu partiye katılmış arkadaşlardır) Fakat bunun ötesine gidilememiştir. Gençlik olarak kimlik gelişimi oluşmamıştır. YCK'nin diğer parçalarda örgütlenmemesi, Kuzey dışındaki parçalarda gençlik kimliğinin güçlü bir şekilde oluşmamasında en temel etken olmuştur.

-Uluslararası Komplo ve Yurtsever Gençlik Hareketinin Verdiği Yanıt

Bilindiği gibi 9 Ekim 1998'de Önderliğin Suriye'den çıkışı 15 Şubat 1999'da önderliğin uluslararası bir komplo sonucu esir alınmasına kadar giden süreci başlatmıştır. Rêber APO'nun esareti ile Kürt halkına sömürge kaderi yeniden hatırlatılmak istenmiş, Rêber APO şahsında, direnen Kürt gençliği ve halkı bitirilmek istenmiştir. Tarihin bu en lanetli komplo saldırısına karşı halk ve gençlik güçlü bir direnişle yanıt vermiş, her yerde direnişe geçmiş ve bedeller vermiştir. Komplo şehitleri vermiştir. Tarihi bir direniş yaşanmıştır. YCK'nin rolünü en güçlü şekilde oynadığı ve gençlik hareketinin öncülük noktasındaki gücünü en etkili biçimde gösterdiği dönem komploya karşı gelişen bu direniş süreci olmuştur. YCK yurtdışında, Kürdistan ve Türkiye'de gelişen serhildan ve eylemlerle güçlü çıkış yapmış ve komplo karşısında gençliğin ve halkın büyük bir tepki geliştirmesinde belirleyici olmuştur. Komplo karşısında Kürdistan gençliğinin geliştirdiği bu güçlü duruş komplocu güçlere büyük darbe indirmiştir. Tüm Kürdistan'da, hatta ciddi bir örgütlülüğümüzün olmadığı Doğu Kürdistan'da bile gençlerin serhildana kalkmaları ve gerillaya katılımları gençlik mücadelesinin, gençlik ruhunun ve gençliğin direnişçiliğinin mücadele açısından önemini daha güçlü bir şe-

kilde açığa çıkarmıştır. YCK'nin öncülüğünde Gençlerin Önderliği sahiplenerek dağlara akın etmesi, mücadelenin sanıldığı gibi kolay boğulamayacağı ve direnişin daha da güçlü geliştirilebileceğini ispatlamıştır. Komployla yenilgi psikolojisine giren ve “her şey bitti” diyen yaklaşımlara karşılık geliştirdiği bu duruşla, gençlik hareketi pes etmenin değil daha da güçlü bir şekilde mücadeleyi geliştirmenin tam zamanı olduğunu herkese göstermiştir. Mısır çarşısı, Mavi çarşı, korsan ve nokta eylemleri gibi dar eylemler gerçekleştirilmiştir. “Güneşimizi Karartamazsınız” eylemlerinde gençlik en üst düzeyde yer almış, yönünü özgürlük dağlarına vermiştir. Komploya karşı gerçekleşen gerillaya kitlesel önderlik katılımları düşmana zafer ruhunu hiçbir zaman yitirmeyen Rêber APO gençliğinin Rêber APO çizgisinde her zaman direneceğini göstermiştir. Her yanı saran serhildanlar, dar ve radikal gençlik eylemlikleri ve gençliğin kitlesel olarak gerillaya katılımları birleşmiş, tüm bunlar karşısında düşman sersemleşmiştir. Gençlik durdurulamaz bir intikam seli ile düşmanın merkezlerini aralıksız dövmüştür. Gençliği kimse durduramamıştır. Önüne geleni alıp götüren bir gençlik eylemciliği Kürdistan'ın ve Türkiye metropollerinin her tarafına yayılmıştır. Dalga dalga gelişen bu eylemlere sadece Rêber APO dur diyebilirdi. Öyle de olmuştur. Rêber APO bir Türk-Kürt savaşı tehlikesine işaret etmiş ve gençliğe eylemleri durdurma çağrısı yapmıştır. Kendi durumunu bir kenara bırakarak Kürt sorununun demokratik ve siyasi yollarla çözümüne ilişkin emek ve çabalara girişmiştir. Mücadele stratejisinde değişikliklere giderek halkı ve gençliği buna çağırmıştır. Gençlik bu çağrı temelinde eylemlerini durdurmuş ve kendini Önderlik perspektifleri doğrultusunda dönüştürme çabasına yönelmiştir.

Uluslararası komplo sonrası mücadelede stratejik bir değişim gerçekleşmiştir. Gençlik hareketi açısından da çok sancılı dönemlerin yaşandığı bir süreç böylece başlamıştır. Stratejik değişimle demokrasi ve barış mücadelesinin ön plana çıkması ve silahlı mücadelenin geri plana çekilmesi gençlik hareketini çok yönlü etkilemiştir. Daha önce tamamen savaşa endekslili geliştirilen bir örgütlenme ve çalışma tarzı sözkonusuydu. Savaş geri plana çekilince gençlik hareketinin bundan sonra ne yapacağı so-

rusu ön plana çıkmıştır. Yeni dönemde çalışma tarzının nasıl gelişeceği konusunda gençlik hareketinde bir netlik uzun süre oluşturulamamıştır. Legal çalışma zemini üzerinden mücadele yürütme konusunda bir gençlik çizgisi ve geleneği oluşmuş değildir. O dönem yeni yeni geliştirilmeye çalışılan HADEP gençlik örgütlenmesi de henüz bir gelenek yaratamamıştı. Bu koşullarda gençlik hareketinin yeni dönem mücadele tarzı noktasında ortaklaşma geliştirilemiyordu. Yeniden yapılanma tartışmaları bu süreçte gündeme girmiştir. Bu dönem yürütülen gençlik hareketinin yeniden yapılandırılma tartışmalarında üç ana eğilim açığa çıkmıştır. Bu eğilimlerden birincisi komployla her şeyin bittiğini, bir isyanın daha böylece bitirildiğini, bu nedenle artık mücadele etmenin anlamsız olduğunu savunan ve mücadeleden kopan eğilim olmuştur. Bu eğilime karşılık ikinci bir gençlik eğilimi ve tavrı harekete ve önderliğe bağlı olan, bu temelde bundan böyle mücadelesini gerillaya katılarak devam ettirmeyi seçen eğilim olmuştur. Bu eğilimin tamamına yakını gerillaya katılmıştır. Bir kısmı ise Önderlik çizgisinde bir gençlik yapılandırılması için tartışmalara katılmış ve gençlik mücadelesini doğru temelde geliştirmeye çalışmıştır. Bu kesim sınırlı kalmış, etkili olamamıştır. Üçüncü bir eğilim ise artık silahlı mücadelenin gereksiz olduğunu, gerillaya katılımın anlamsız olduğunu, mücadeleyi bırakmamak gerektiğini, fakat legal alanda devam ettirmenin daha doğru olduğunu savunan eğilim olmuştur. Yeniden yapılanma ve inşada bu eğilim baskın bir eğilim olmuştur. Denilebilir ki yeniden yapılanma bu son kesim üzerinden gelişmiştir. Gençlik hareketinin yeniden yapılanmasının bu kadar sancılı ve sorunlu geçmesinin temelinde bu eğilimin baskın olması bulunmaktadır. Gençlik içerisinde legalleşme ve liberal eğilimler bu süreçten kalma bir gerilik ve hastalık olmaktadır. Bugüne kadar dahi çizgiyi düzen içine çekmeye çalışan tüm pasifist gençlik eğilimleri kökenini buradan almıştır. Bu eğilimin legal alanda çalışmaları yürütme perspektifi stratejik değişim üzerinden değil, Önderlik ideolojisini saptırarak mücadeleyi devletin hukuku içerisine sıkıştırma üzerinden gelişmiştir. Yeniden inşa, örgüt ve Önderlik çizgisinden çok devletin legal anlayışı üzerinden geliştiği için bu durum sonraki süreçlerde gençlik içinde ciddi anlayış sorunlarına yol açmıştır.

YCK 1999'dan sonra Kuzey Kürdistan'da feshedilmiştir. Gençlik hareketi açısından yeni süreç HADEP gençliği içerisinde örgütlenmeyle başlamıştır. Gençlik çalışmaları Hadep içerisinde önce 'gençlik komisyonu' olarak başlamış, ardından giderek gelişmiş ve kollaşmıştır. Hadep gençlik kolları olarak gençlik çalışmaları yürütülmüştür. Üniversite gençliği de belli bir süre HADEP gençliği içerisinde MÖK(Merkezi Öğrenci Komitesi) olarak örgütlendirilmiş, YCK'nin fiili feshinden doğan boşluk doldurulmaya çalışılmıştır. YCK Avrupa'da ise 2003 yılına kadar resmi olarak çalışmalarına devam etmiş, YXK Avrupa öğrenci gençlik örgütlenmesi olarak daha sonraları da devam etmiştir.

4.Bölüm: Özgürlük Hareketinde Değişim-Dönüşüm Süreci ve "Koma Komalen Ciwanen Demokratik a Kurdistan"(KomalenCiwan)

a-)Değişim Dönüşüm Süreci ve Gençlik Hareketi(2000-2005)

Uluslararası komplonun gerçekleşmesi ardından Önderliğin geliştirdiği stratejik değişikliğin tam olarak anlaşılamamış olması gençlik hareketinin ciddi bir bocalama yaşamasına sebep olmuştur. Yaşanan bu bocalama serhildanlarla büyük bir kitleselliğe ulaşan gençliğin mevcut potansiyelinin örgütlü bir güce dönüştürülememesine sebep olmuştur. Önderliğin demokratik çözüm modeliyle demokratik siyasetin ve barışın önünün açılmasını öngörerek yaptığı stratejik değişime, o döneme kadar ‘uzun süreli halk savaşını’ ve cephe tarzını benimseyen ve buna göre bir örgütlenme ve eylem hattı oluşturan gençlik hareketi girmekte zorlanmıştı. O döneme kadar kendini savaşın bir anlamda geri cephesi olarak addeden ve buna göre bir pozisyon alan gençlik hareketinin demokratik siyaset ve demokratik çözüm modeliyle nasıl bir yapılanmaya gideceği konusu ciddi kafa karışıklıklarına yol açmıştır. Yeni strateji ile tamamen legalleşmeyi ve gerillanın artık miadını doldurduğunu savunan liberal eğilimli kesimle, hala bir gerilla mücadelesinin gerekli olduğunu ve gerillaya katılımın da esas olduğunu savunan kesimin çatışmaları bütünlüklü bir gençlik örgütünün oluşmasını engellemiştir. Legal siyaset yapma gerekliliğini savunan ve HADEP’in gençlik kolları olarak kendisini örgütleyen kesimle gençlik örgütünün yeniden yapılandırılması kendisiyle birlikte ciddi sorunlar getirmiştir. Özellikle YCK geleneğinin reddi üzerinden şekillenen bu yeni yapının liberal, elit siyaset yapma anlayışlarının etkisinden halen bahsetmek mümkündür. Önderliğin öngördüğü demokratik siyaset yapmayı daha çok devlet güdümünde, devlet yasalarına dayanarak yapma anlayışı gençlik radikalizminin de

pasifize edilmesine neden olmuştur. Bu bir sapmaya yol açmıştır.

Esas itibariyle 1999 Uluslararası komplosu sonrasında genel olarak özgürlük hareketi bir bocalama yaşamıştır. Bu durumu daha şiddetli hisseden ise gençlik hareketi olmuştur. Genel hareket bu süreçte nispeten daha iyi toparlanmış, fakat gençlik hareketi için bir dağılma söz konusu olmuştur. İlegal, dar ve kadro örgütlemesine dayalı olarak çalışma yürüten YCK gençliğinden kalanlarla, legal alanda siyasi çalışma yürütmeyi esas alan ve yeni yeni oluşan HADEP gençliği arasındaki anlaşmazlık bütünlüklü bir gençlik hareketinin oluşumunun önünde engel olmuştur. Özellikle o dönemde mevcut geleneğin reddi üzerinden şekillenen legal gençlik hareketi, YCK mirasından beslenmeyi değil de onun reddini esas alınca gençlik hareketi bir dağılmanın eşiğine kadar gelmiştir. Gençlik hareketi için bu süreç bir dönüm noktası olmuştur. Nasıl bir çıkış olacağı, nasıl bir yapılanmaya gidileceği konusu hayati bir önem arz etmiştir. Ya güçlü bir çıkış sağlanacak ya da tasfiyenin eşiğine gelinecektir. Yoğun tartışmaların ve arayışların olduğu bir süreç olmuştur. Stratejik dönüşümle beraber nasıl bir pozisyon alınacağı sorusu temel gündemi oluşturmuştur. O dönem için gerçek bir iradi duruşun sergilenemeyip bazı tali gündemlerin oluşturulması, çekişmelerin gelişmesi, geri gündemlere takılıp kalınması gençlik hareketi için tam bir talihsizlik olmuştur.

Böylesine belirsiz bir sürecin ruh halinden kurtulmak ve komploya bir eylemsellikle cevap olmak isteyen üniversite gençliği tam zamanında harekete geçmiştir. Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki üniversitelerde okuyan öğrenci gençlik tarafından 2001 yılında bir kampanya başlatılmıştır. Üniversitelerde Kürtçe eğitimi dayatan ve genel olarak "Anadil Kampanyası" olarak nitelenen bu eylemsellik o dönem büyük bir yankı uyandırmış, kitleselleşen bir kampanya halini almıştır. Kuzey Kürdistan ve Türkiye'deki bazı üniversiteler arasında koordineli bir şekilde yürütülen bu çalışma, kısa sürede birçok üniversiteye yayılmış ve büyük bir ses getirmiştir. Bu kampanyanın yarattığı zeminle beraber salt legal ve siyasi bir gençlik örgütünün yeterli olmaya-

cağı, ayrıca bir öğrenci gençlik örgütlenmesinin de gerekli olduğu kanaatine ulaşılmıştır. Bu ihtiyaç üzerine Demokratik Öğrenci Hareketi(DÖH) 2001 yılında kurulmuştur. Anadil kampanyası iki yıl boyunca(99-2001 arası) pek etkili olamayan öğrenci gençliğin tekrardan mücadele sahnesine çıkmasını sağlamıştır. Bu kampanya gençlik hareketinde yeniden bir coşku ve heyecan yaratmıştır. Dönemin eylem tarzını, tavrını ortaya koyan bir eylem olmuştur. Gençlik hareketi için etkili bir öncülük misyonunun nasıl geliştirilebileceğinin yoğunca tartışıldığı bu süreçte bu eylemsellik pratik bir yanıt olmuştur. Nasıl bir gençlik hareketi sorusuna kısmi anlamda bir cevap olmuş, kimi kafa karışıklıklarını gidermiş, somutlaşmalar yaratan bir hamle olmuştur. O zamana kadar demokratik mücadeleyi devletin yasalarının el verdiği kapsamda verilecek mücadele olarak algılayan anlayışlara karşı, meşruluk ilkesini geliştiren bir hamle olması bakımından da son derece önemli bir çıkış olmuştur. Devletin yasalarına dayanan bir hak mücadelesinden ziyade, ezilen ve sömürülen bir halkın doğal ve meşru mücadelesinin haklılığını destekleyen bir algının oluşmasını sağlamıştır. Devletin yasal zemininin yıllardır Kürt halkına sunduğu, zorunlu entegrasyondan başka birşey olmamıştır. Bu eylemsellik ise kısmi olarak yasal çerçevede gerçekleşen, fakat belli boyutlarıyla yasaların dışına da çıkan bir kampanya olmuştur. Bir nevi sivil itaatsizlik şeklinde gelişmiştir. Rêber APO dönemin doğru eylem tarzının bu olduğunu görüşmelerinde dile getirmiş, eylemin büyütülmesini istemiştir.

Pratik olarak anadil eylemleri İstanbul üniversitesinde başlatılmıştır. “Anadilimizde eğitim görmek istiyoruz” şeklinde yazılan dilekçeler ilk olarak 20 Kasım'da İstanbul üniversitesinde, daha sonra peyderpey Van, Amed ve Çukurova üniversitelerinde verilmiştir. Kampanya dalga dalga neredeyse bütün üniversitelere yayılmıştır. Bu aşamadan sonra devlet gözaltılara, tutuklamalara ve okuldan atmalara başlamıştır. Mevcut ısrarı ve iradeyi kırmak istemiştir. Bunda başarılı olamamıştır, çünkü eylemle birlikte büyük bir ısrar ve gençliğin radikal ruhu açığa çıkmıştır. Eylemde küçük sorunlar, pürüzler -kimilerinin dilekçelerini geri çekmesi gibi- çıksada eylemin genel direniş ruhu gölgeleneme-

miştir. Bu hamle ile yeni bir direniş dönemi başlamıştır. Yeni stratejik dönemin ilk gerçek gençlik yapılanması bu eylemin yarattığı ortamda oluşturulmuştur. YCK'nin dar, kadrosal örgütlenme anlayışını aşan, kitleselleşme amacını da güden DÖH bu eylemle birlikte belli bir etkinlik kazanmıştır. Bütün üniversitelerde çalışma başlatmış ve bütün öğrencileri örgütlemeyi esas almıştır. Öğrencilerin farklı sorunlarıyla ilgilenmeyi de esas almıştır. 2002 yılında DÖH öncülüğünde başlatılan 'üniversitemi istiyorum' kampanyası bu bağlamda örgütlenmiştir. Anadil kampanyasıyla başlayan gençliğin kimikleşme hamlesi ilk defa bu denli geniş bir boyut kazanmıştır.

Hareket tarafından gençliğin içerisine girdiği eylemselliklerin sonuçları değerlendirilmiş ve önderliğin savunmaları doğrultusunda yeni bir tartışma içerisine girilmiştir. YCK'nin gençlik hareketine kazandırdığı bir kimlik olmuştur, fakat mevcut potansiyeli karşılayabilecek yeterlilikte kesinlikle değildi. Rêber APO savunmalarında sınıfsal bakış açılarının yanlışlığını ortaya koymuş ve toplumsal öncülük rolleri bağlamında kadın ve gençliği yeniden ele almıştır. Gençlik açısından da bu role uygun bir yapılanmaya gitmek artık şart olmuştur. Bu tartışmalar sonucunda dağda merkezi bir gençlik örgütünün kurulması kararlaştırılmıştır. TECAK(Tevgera Ciwanen Azad A Kürdistan) geniş bir gençlik kesimine hitap edebilecek, tüm Kürdistan gençliğini bir çatı altında toplayabilecek bir gençlik örgütünün artık sistematik bir biçime kavuşması gerektiği perspektifiyle bu süreçte kurulmuştur. 2003 yılında Gençlik hareketinin ideolojik, örgütsel, eylemsel perspektifini güçlü bir şekilde oluşturma iddiasıyla kuruluş kongresini gerçekleştirmiştir. TECAK'ın 2003 yılında kurulmasıyla da fiilen feshedilmiş olan YCK resmen feshedilmiştir. O dönem güçlü bir iddia ile yola çıkılmışsa da hem genel hareketteki tasfiyeciliğin mevcut etkileri hem de bütün gençlik kesimlerini kapsayacak bir nitelikten uzak kalması TECAK'ın gereken misyona sahip çıkamamasına neden olmuştur.

TECAK ile birlikte öğrenci gençlik çalışmaları BAGEH(Bağımsız Gençlik Hareketi) olarak örgütlenmiştir ve TECAK'a bağlı bir biçimde çalışmalarını sürdürmüştür. DEHAP gençliği

olarak bilinen ve siyasi parti çatısı altında örgütlenen gençlik kesimi de (SPG=siyasi parti gençliği) yine TECAK çatısı altında çalışmalarına devam etmiştir. Lise gençliği ise BAGEH-lise ve SPG-lise olarak örgütlenmiştir. Bu anlamda çıkış itibarıyla bütün kesimleri kapsayacak bir iddia ile başlanmıştır. Böyle bir izlenim vermiş, belli bir heyecan da yaratmıştır. Fakat gençlik hareketi bu süreçte ciddi sorunlar yaşamıştır. Bu dönemdeki en büyük sapma bütün alanlarda etkili bir örgütlenme olması için devrimci rekabet geliştirilmesi gerektiğinin belirlenmesi olmuştur. Tasfiyeci tiplerin yoğun etkisi altında gelişen bu anlayış devrimci rekabet adı altında bir rekabetçiliği körüklemiştir. Bu da gençlik örgütünün giderek parçalı bir duruşa sahip olmasına neden olmuştur. Tüm bu olumsuzluklara rağmen Kuzey Kürdistan ve Türkiye kentlerinde büyüyen bir gençlik örgütlenmesi de bu süreçte açığa çıkmıştır. Birikmiş gençlik potansiyeli gençlik örgütüne akmıştır. Kürdistan’da uzun yıllardır fiili bir savaş süreci sürmüş ve gençlik de bunun en aktif gücü olmuştur. Tabi bu savaş sürecine doğrudan katılmayan, kendini dışında tutan büyük bir kesim de oluşmuştu. Önderliğin geliştirdiği yeni dönem perspektifiyle, bu savaş sürecine doğrudan dâhil olmamış fakat bir enerji birikimi yaşayan ve mücadeleye gerillalaşmanın dışında katkı sunmak isteyen kesimi de içine alan geniş bir örgütlenme zemini ve perspektifi açığa çıkmıştır. Bunun yarattığı imkânla da güçlü bir gençlik akışı olmuştur. Önemli düzeyde bir kitle örgüt-lülüğüne bu dönemde ulaşılabilmiştir.

Kuzey Kürdistan’da geçmişten gelen bir gençlik hareketi ve bedellerle oluşmuş bir gençlik geleneği mevcuttu. Bu durum 2003-2004 tasfiyeciliğin geliştiği süreçte kuzeyde önderliğe bağlı olan gençler tarafından örgüt çizgisinin korunmasını, Önderliği doğru temelde bir sahiplenmenin gerçekleşmesini sağlamıştır. 2004 tasfiyeciliğinin geliştirmeye çalıştığı iki tehlikeli anlayış olan Önderliği ruhani bir lider yaparak etkisizleştirme ve gerillalaşmanın artık yeni stratejiye uygun olmadığı algısını yaratarak onu devre dışı bırakma yaklaşımlarına karşılık gençlik örgütü yaptığı önemli eylemlerle karşı durmuş, mücadele etmiştir. Gençlik bu süreçte önderlik çizgisini hesapsız bir biçimde savunmuştur. 2004’ün sonlarında geliştirilen özgür yurttaş hareketi ve canlı

kalkanlar eylemi bu çizgi dışı anlayışları bertaraf eden etkili, radikal gençlik eylemsellikleri olmuştur. Gençlik örgütü içerisindeki parçalılığa rağmen Rêber APO ve çizgi söz konusu olunca net tavır ortaya konulmuştur. Bu dönemde ilk defa “Kürt Halk Önderi” tabiri resmi dilekçeler de dâhil olmak üzere yoğunca kullanılarak Önderliğin meşru bir Önder olduğu algısı hem tasfiyeciliğe hem de düşmana karşı güçlendirilmeye çalışılmıştır. Önderliğe ilişkin “siyasi irademdir” kampanyası geliştirilmiş, önemli bir düzey yakalanmıştır. Bu hamle aynı zamanda Önderliğe karşı geliştirilen komplonun boşa çıkarılmasına dönük de bir hamle olma özelliğini taşımıştır. Önderliğin geliştirdiği yeni paradigma doğrultusunda özgür yurttaş çalışması gençlik öncülüğünde bu temelde yürütülmüştür. Öncülüğü esasta üniversite gençliği yapmıştır. Güçlü bir halk çalışması bu dönemde hamlesel düzeyde geliştirilmiş, demokratik toplum projesi topluma taşırılmıştır. Geliştirilen eylemler dikkate alındığında gençlik hareketinin tüm bu süreç boyunca yön veren, ölçü koyan ve çizgiyi korumaya çalışan bir pozisyonda olduğundan kuvvetle bahsetmek mümkündür.

Tasfiyeciliğin hedeflediği diğer bir konu olan gerillalaşmayı önemsizleştirerek dağıtma girişimine ve o dönem devletin gerçekleştirdiği askeri operasyonlara karşılık siyasi parti gençliği de canlı kalkanlar eylemi gibi önemli bir hamle ile engel olmuştur. Dağdaki merkezi gençlik örgütü TECAK, bu dönemde tasfiyeciliğe karşı istenilen tavrı sergileyememiş, bu anlayışları engellemeye dönük kimi değerli çabalar olsa da bunlar genel, etkili bir tavra dönüşememiştir. Bu dönem çizgi koruyuculuğunu en radikal şekilde çeşitli eylemlerle sahadaki gençlik örgütü yapmıştır. Gençlik örgütü anadil eyleminden sonra özgür yurttaş hareketi ve canlı kalkan eylemleriyle de güçlü bir öncü güç olduğunu bir kere daha kanıtlamıştır. 2004-2005 yıllarında Özgür yurttaş hareketiyle Önderliğe karşı geliştirilen tasfiyeci ve komplocu saldırılar, canlı kalkanla da gerillayı dağıtmaya çalışan bozguncu, tasfiyeci yaklaşımlar bertaraf edilmeye çalışılmıştır. Bu iki kilit noktaya gençlik örgütünün doğru bir sahiplenme gerçekleştirmiş olması bu dönemin en etkili gençlik tavrı olmuştur. Rêber APO ve gerilla için taşınan hassasiyet, tasfiyeciliğe karşı net bir genç-

lik tutumu sergilenmesini sağlamıştır. Gençlik hareketi ikinci kez önemli bir hamleyle döneme damgasını vurmuş, dönem görevlerine sahip çıkmaya çalışmıştır. Gençliğin tarihe damgasını vurduğu bu iki eylemle, iki çok önemli sonuç açığa çıkmıştır. Birincisi; hiçbir komplocu, tasfiyeci girişimin halkın ve gerillanın Önderliğe olan bağlılığını değiştiremeyeceği, Önderliğin her anlamda bir Önder olduğu ve bunun aksini sağlamaya çalışan her çabanın da Kürdistan gençliği ve halkı tarafından büyük bir hezimetle uğratılacağı gerçeği olmuştur. İkincisi ise halkın savunma ordusu olan gerillanın kesinlikle dağıtılması değil aksine önderliğin ve Kürt halkının özgürlükleri sağlanana dek büyütülmesi gerektiği gerçeğidir. Yapılan müdahalelerle ortaya çıkan bu iki sonuç tarihin seyrini değiştirmiştir. O dönemde Türkiye ve Kürdistan'da canlı kalkan eylemini örgütleyenlerden biri olan ve yüzlerce gence öncülük yaparak onları dağla buluşturan Şehit Senar Mete(Haki Şiyar) gibi arkadaşların emeklerinin sonucu büyük olmuştur. Bugün Kürt Özgürlük Mücadelemizin ulaştığı bu düzey büyük fedakârlıklar yapmış ve şuan şehit olan böylesi yüzlerce arkadaş sayesinde. Şehit Baz Mordem de bu arkadaşlardan biriydi. Tüm tasfiyeci baskılara rağmen tasfiyecilere direnmiş, dağda APOCU gençlik çizgisini temsil etmiş, daha sonra ise şehitler kervanına katılmıştır.

2003 TECAK kongresinin yarattığı önemli sonuçlardan biri de Kürdistan'ın kuzeyi dışındaki parçalarda gençlik örgütlerinin kurulması olmuştur. Kuzey dışında Kürdistan'ın diğer parçalarında da gençlik çalışmalarının başlaması bu tarihe denk gelir. 2003'ten itibaren tüm parçalarda APOCU gençlik örgütlenmesi geliştirilmiştir. İlk etapta çok güçlü ve etkin olamasa da bütün parçalarda bir biçimiyle gençlik örgütlerinin kurulmuş olması önemlidir. TECAK kurulduktan sonra Kürdistan'ın Rojhilat, Güney ve Rojava parçalarında gençlik çalışmaları başlatılmış fakat gereken önem verilmediği ve daha çok tasfiyeciliğin yarattığı sorunlarla uğraşıldığı için bu parçalarda güçlü bir örgütlenme ve eylem hattı oluşturulamamıştır. Uluslararası komploya karşı Kürdistan'ın dört parçası ve Avrupa'da özellikle gençlerin çok büyük bir tepkisi gelişmiştir. Bu tepkinin bütün alanlarda bilinçli bir örgütlülüğe dönüştürülmesi halinde çok daha güçlü bir genç-

lik hareketinden bahsetmek mümkün olabilirdi. Bu dönemde daha çok kuzey Kürdistan ve Avrupa üzerinden gelişen bir gençlik çalışma tarzı mevcuttu. Yine tüm bu dönemler için gençlik hareketi içerisinde genel ve sistemli bir özgün genç kadın örgütlülüğünden de bahsetmek mümkün değildir. Kimi alanlarda özgün genç kadın komiteleri ve sınırlı özgün eylemsellikler olsa da bunlar elbette istenilen düzeyde değildir. Gençlik hareketi için önemli ve etkili bir bileşeni olan genç kadın özgün örgütlülüğünün uzun bir zaman ikincil planda tutulması ciddi bir sorun olmuştur. Çünkü bu konuda sağlanacak gelişim hem çok daha kapsayıcı ve kitlesel hem de çok daha nitelikli bir örgütlenme ağı oluşturabilirdi.

2004 yılında TECAK açığa çıkan sonuçları değerlendirmek üzere birinci konferansını gerçekleştirmiştir. Fakat bu konferans-tan sonra da gençlik örgütlenmesinde bulunan olumsuz etkileri ortadan kaldıracak bir atılım gerçekleştirilememiştir. Tam da bu dönemde tasfiyeciliğe müdahale eden ve bütün kafa karışıklıklarını giderip yeni paradigma çerçevesinde yeniden bir inşaya gidilmesi gerektiği perspektifini sunan Önderliğin Bir Halkı Savunmak adlı savunması harekete ve halka ulaşmıştır. Bu perspektifle artık yeniden yapılanma tüm örgüt tarafından gündeme alınmıştır. O zamana kadar sınıfsal yoruma dayalı bir tarih bilinci ve bu bağlamda yorumlanan bir gelecek perspektifi söz konusuydu. Bu perspektif dönemin ihtiyaçlarını karşılamaktan çok uzaktı. Reel sosyalist devrim deneyimleri uğranacak akıbetin bir nevi somut göstergesi durumundaydı. Sınıf tahlillerine dayalı tarih perspektifi ve ulus-devlet mantığı ile kapitalizmin yedeğine düşmemek mümkün görünmemekteydi. Bunu öngören Rêber APO, zihniyet devriminin başat adım olduğunu belirtip gerçek anlamda demokratikleşmenin ancak zihniyet devriminin gerçekleştirilmesiyle mümkün olduğunu bu kitabıyla en somut haliyle ortaya koymuştur. Geliştirdiği yeni paradigma ile Rêber APO, o zamana kadar yorumlanan haliyle dar sınıf pozisyonlarının ötesine geçemeyen kadın ve gençliği toplumsal statüleri ve öncülükleri bakımından net olarak yeniden tanımlamıştır. Demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü toplum paradigmasıyla aslında toplumun asli ve dinamik güçlerinin atıl durumdan sıyrılıp gerçek

öncülük rollerinin farkına varması ve bu temelde işlevselleşmesi imkanına kavuşulmuştur. Yeni paradigmanın daha net ve somut olarak ortaya koyulmasından sonra bu paradigmanın öngördüğü çerçevede bir örgütlülüğe gitmek gerekmiştir. Söz konusu yeni yapılanma arayışları doğrultusunda TECAK 2005 yılındaki ikinci kongresinde kendini feshetmiş ve yerine “Koma Komalen Ciwanên Demokratik a Kurdistan”(Komalen Ciwan) kurulmuştur. TECAK’ın ikinci kongresi Komalen Ciwan’ın kuruluş kongresi olmuştur.

b-)Koma Komalen Ciwanén Demokratik a Kurdistan(2005 ve sonrası)

Bir Halkı Savunmak kitabıyla çerçevesi oluşan paradigmanın sistem olarak demokratik konfederalizm şeklinde örgütlendirileceği 2005 Newrozunda Rêber APO tarafından açıklanmıştır. Yeniden yapılanma tartışmaları içerisinde olan gençlik hareketinin sistemsel anlamda nasıl bir örgütlülüğe kavuşacağı da böylece netleşmiştir. 2005 kongresi, tasfiyeciliğin etkilerini ve yarattığı sorunları ortadan kaldırmak ve gençliğin demokratik konfederal örgütlülük temelinde sistemsel değişiklik ve yapılanmasını ilan etme gündemleri etrafında gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde Önderliğin Türkiye deki sol-sosyalist gençlik örgütleriyle çatı bir gençlik örgütü olarak Dem-Genç’in kurulması perspektifi gelişmiş ve bu yönlü tartışmalar yoğunlaşmıştır. Kongrede Dem-Genç’in kurulması karar altına alınmıştır. APOCU gençliğin öncülüğünde kurulması düşünülen bu çatı örgüt 68 gençlik ruhunun yakalanmasını amaç edinmiştir. Denizlerin Mahirlerin ve İbrahim Kaypakkayaların devrimci gençlik geleneğini APOCU gençlik ruhuyla buluşturup böyle bir mücadele tarzı belirlemek elbette çok daha kapsayıcı ve nitelikli bir sosyalist mücadelenin gelişimini sağlayacaktı. Fakat bu dönemde gençlik örgütünün kendi içerisindeki anlaşmazlıkları ve bütünlüklü hareket edememe sorunları neticesinde böyle bir gençlik örgütü kurma girişimi sonuçsuz kalmıştır. Üzerinde epey konuşulmuş, önemli bir tartışma düzeyi de açığa çıkarılmıştır. Bu temelde bir Dem-Genç konferansı örgütlendirilmiş ve çeşitli sol gençlik çevrelerinin de katılımı ile 2005 yılında Kuzey Kürdistan’da gerçekleştirilmiş-

tir. Yeni strateji temelinde yeniden yapılanma tartışmalarının yoğunlaştığı bir süreçte Dem-Genç projesi tüm alanlarda büyük bir heyecan yaratmış fakat ne yazık ki başarıya ulaşamamıştır. Hayata geçirilemeyen bir proje olarak gençlik tarihindeki yerini almıştır.

2005 kongresi ile birlikte üniversite gençlik örgütü olan BAGEH deşifrazyon sonucu feshedilmiş, yerine YÖGEH(Yurtsever Özgür Gençlik Hareketi) kurulmuştur. Üniversite çalışmaları YÖGEH ile sürdürülmüştür. Siyasi parti gençliği ise kendisini yeni kurulan Demokratik Toplum Partisi(DTP) içerisinde örgütlemeye başlamış ve DTP gençliği olarak çalışmalarını sürdürmüştür. Bu süreçte lise gençlik örgütlenmesine de gidilmiştir. DTP gençliği içerisinde liseli gençlik kendini ÖDLG(Özgür Demokratik Lise Gençliği) olarak örgütlemiştir. BAGEH içerisinde ise BAGEH-lise olarak örgütlenme çalışmalarını yürütüyordu. BAGEH feshedildikten sonra liseli gençlik bir kongre ile birleşmiş ve kendini özgün olarak örgütlemiştir. AÖL (Alternatif Özgür Liseliler) örgütlenmesine bu temelde gidilmiştir. Gençlik çalışmaları lise(AÖL), üniversite(YÖGEH) ve Siyasi parti gençliği şeklinde üç koldan yürütülmeye çalışılmıştır. Bu çalışmalarla kimi önemli sonuçlar açığa çıkarılmışsa da parçalı duruş ve tasfiyeci etkiler tümüyle kırılamamıştır.

Tasfiyeciliğin yoğun etkilerinin hala sıcak olduğu bu süreçte hem gençlik hareketinin bir türlü bütünlüklü bir yapıya kavuşamaması hem de liberal kimi anlayışların kendisini ısrarla dayatması olumsuz bir takım sonuçlar açığa çıkarmıştır. Kürdistan'ın mevcut sömürge koşulları yıllardır buna karşın fiili bir savaş halini gerekli kılmıştır. Kürt gerçeğine dönük geliştirilen politikalar yok etme, inkâr etme ve asimile etme üzerine kurgulanmıştır. Bundan öte bir Kürt gerçekliğinden söz etmek mümkün değildir. Bu politikalara ve dayatmalara karşı Kürt özgürlük hareketinin yıllardır süren kararlı ve etkili bir mücadelesi söz konusudur. Fakat tasfiyeci anlayışların etkilerinin halen çok yoğun olduğu bu süreçte sözde Türkiyelileşme adı altında ulusal bilinçten uzaklaşma, sömürge olma durumunu muğlaklaştırıp liberalleşme zemini yaratılmaya çalışılmıştır. Bu durum da çok olumsuz bir etki

yaratmıştır. Demokratikleşme, Türkiyelileşme adına artık neredeyse Kürt ve Kürdistan kavramlarının kullanılması sakıncalı hale gelmiştir. Hâlbuki yıllarca sömürülen, öz varlığından olabildiğince uzaklaştırılmaya çalışılan Kürt halkı için bütün bu anlayışlara karşın ulusal-demokratik bilince sahip olmak ve kimliğini korumak herşeyden önce gelmektedir. Birincil sırada bu yaklaşım bulunmaktadır. Bu anlamda bu yaklaşımın en aktif savunucu gücü de hiç kuşku yok ki kadın ve gençlik hareketleri olmaktadır. Bu güçlerin ulusal-demokratik bilinçten yoksun kılınmaları halinde söz konusu toplumun geleceğinden endişelenmek gerekmektedir. Bu dönem böylesi bir durum yaşanmıştır. Bu olumsuz etkilenmelerden kaynaklı gençliğin zaman zaman rehavete kapılıp pasifleşme durumu gerçekleşmiştir. Bunun yanında, böylesi geri yaklaşımları öngörüp bu anlayışları ortadan kaldırma girişimlerinde bulunanlar da elbette olmuştur. Gençlik hareketinin bu süreç boyunca gerçekleştirdiği birçok eylem ve hamleler bu kapsamda değerlendirilmelidir. Mevcut tasfiyeci anlayışlara karşı önemli tavırlar, etkili duruşlar olsa da kendi içindeki anlaşmazlıklar ve birbirini kabul etmeme tutumları gençlik hareketi açısından ciddi kayıplara sebep olmuştur. Bu dönemde özellikle siyasi parti gençliği ve öğrenci gençlik ayrımının yanı sıra lise gençliğinin de ayrı bir oluşuma gitmiş olması olumlu yönüyle değerlendirilememiş, aksine parçalılığı derinleştirmekten öteye gidememiştir. Aslında öz itibarıyla amaçta bir ayrışma söz konusu hiçbir zaman olmamıştır. Bu dönemde mücadele edilmiş, büyük bedeller verilmiş, önemli katılımlar da gerçekleştirilmiştir. Anlaşmazlık ya da bütünleşememe sorunu bunlarla bağlantılı değildir. Önderliğin ve partinin yıllardır sürdürdüğü mücadele sonucunda genel olarak Kürt halkında bir bilinçlenme yaşanmakta, dolayısıyla da sömürge olmaktan çıkıp halk olarak özgürleşme mücadelesi veren bir halk gerçeği açığa çıkarılmış bulunmaktaydı. Amaçta buluşan ve kenetlenen bir halk ve gençlik gerçeği oluşmuştu. Söz konusu süreç için de bu durum fazlasıyla geçerliydi. 2005 boyunca gençlik eylemde olmuş, halk Şemdinli'deki Umut Kitabevi olayında JİTEM'i suçüstü yakalamış, birçok alanda direnmiş, gerilla cenazelerini serhildanlarla karşılamış, tüm bunların zirvesi 2006 Amed merkezli serhildan süreci olmuştur. Amed başta olmak üzere tüm Kürdistan kentleri

haftalar süren direnişleri ile özgür Önderlik ve özgür ülke ısrarını ortaya koymuştur. Bu anlamda amaçlarda bir değişiklik veya muğlâklık bulunmamaktaydı. Fakat düşmanın ve tasfiyecilerin mücadeleyi ve direnişi liberalleştirip marjinalize etme çabaları yüzünden örgütlü gençlik çalışmaları geri bir aşamaya gelmiştir. Geline aşama bir takım ayrışmalara gitmeyle sonuçlanmış, parçalanmış ve birlik olamayan bir gençlik görüntüsü ortaya çıkmıştır. Gençlik hareketi içinde oluşan parçalılık böylesi etkilenmelerin bir sonucu olmuştur. Bu noktada böylesi bir sürecin yarattığı liberal ve tasfiyeci anlayışlardan gerekli derslerin çıkarılması gençlik hareketi açısından önemli bir hususu ifade etmektedir.

Yeniden inşa sürecine genel olarak bütün örgütte yeniden yapılanmalarla girilmiştir. Komalen Ciwan birinci kongresiyle gençlik hareketi içerisinde de yeniden yapılanmaya gitme ilanı gerçekleşmiştir. Ancak bu süreçte de tam bir sistem inşasının olduğundan bahsetmek mümkün değildir. Komalen Ciwan ikinci kongresine kadar kuzey dışındaki diğer parçalarda etkili gençlik çalışmaları olmamıştır. Çok sınırlı ilişkiler üzerinden sınırlı kimi çalışmalar yürütülmüştür. Bu parçalarda gençlik örgütlerinin kurulup çalışmalarının bir sistematığe kavuşturulması 2007 yılındaki ikinci Komalen Ciwan kongresinden sonra olmuştur. Yeniden yapılanmaya esasta bu kongreden sonra gidilmiştir. Yeniden yapılanma bu kongre ile anlamlı hale gelmiştir. Bu sürece kadar henüz oturmuş bir sistem yoktur. Dahası 2004 öncesine kadar genel olarak tasfiyeci anlayışlara karşın radikal bir gençlik duruşu sözkonusuyken, bu süreçten 2007 yılına kadar aynı net ve kararlı duruş pek açığa çıkmamıştır. Kimi liberal anlayışların etkisinde kalınma bu süreçte yoğun olarak gelişmiştir. Örneğin, hiyerarşiyi tanımama adına merkezden gelen talimat ve perspektiflere alandaki örgütlerin koşullu yaklaşımı bu anlayışların bir sonucu olarak yaşanmıştır. Bu anlayışa göre alan örgütleri merkez örgütlere gevşek bağlarla bağlı olmak durumundaydı. Karar almada merkezin bir bağlayıcılığı yoktu. Bu yorumlar Önderliğin bir halkı savunmak kitabındaki hiyerarşi çözümlemelerine dayandırılrsa da esasta kişilerin kendilerince yorumları ve liberal kimi anlayışların birer sonucuydular. Merkezin iş koor-

dine etme işleviyle sınırlı olduğu, bunun ötesinde alacağı kararların alan örgütlerini çok fazla bağlamayacağı anlayışı hâkim olmuştur. Söz konusu anlayışların hiyerarşi ve iktidarı gerçekten köklüce çözümleyip bunu örgüt içerisinde barındırmama yaklaşımından çok liberal bazı yaklaşımların tezahürü olduğunu belirtmek mümkündür. Gençlik hareketi açısından içine düşülen bu ve benzeri hatalar sistemsel değişikliği hayata geçirmede gecikmeye sebep olmuştur. Söz konusu yapısal değişim bu yüzden KomalenCiwan'ın birinci kongresinde değil ancak 2007'deki ikinci kongresinden sonra hayata geçirilebilmiştir. İkinci kongreden sonra köklü yapısal bir değişiklik gerçekleştirilmiş, gençlik hareketi dört parça Kürdistan ve Avrupa'da gençlik çalışmalarını tek çatı altında toplayabilen bir niteliğe kavuşmuştur. Demokratik Gençlik Konfederalizmi gençliğin sistemi olarak kabul edilmiş, sistem noktasında kongre bileşeni önemli bir yoğunlaşma yaşamıştır. Kongre öncesi yaklaşık üç ay sistem üzerine tartışmaların yürütüldüğü geniş kadro konferansı yapılmıştır. Özgürlük hareketi de bu noktada önemli bir güç ve destek sunmuş, perspektifler geliştirmiştir. Tüm bu yoğunlaşmalar pratik alanda yansımaları bulmuştur. Alanlarda özgün-özerk ve konfederal temelde örgütlenmeyi esas alan yeni bir gençlik örgütü kurulmuş, yeni paradigma ile felsefi, bilimsel, politik, sosyal ve kültürel olarak her anlamda gençliğin arayış ve sorgulamalarına cevap olma, bu anlamda güçlü bir öncülük misyonunu gerçekleştirme iddiası ve amacı ile yola çıkmıştır. Kurumsallaşmış ve örgüt olma niteliği taşıyan bir gençlik hareketinin, gençliğin kimlikleşmesini güçlendirmedeki rolü de büyük olmuştur. Gençlik hareketi 2007 kongresinden sonra ilk defa alanlara direkt müdahale eden, kendi koordinasyonunu bu alanlara konumlandıran bir yapıya kavuşmuştur. O zamana kadar devam eden parçalılığın sonlandırılması, merkezin direkt pratik sahada müdahale edip buna göre perspektif oluşturmaları açısından önemli bir kongre olmuştur. Böylece merkez ile alan örgütlerinin daha koordineli ve birbirinden haberdar olmaları sağlanmış ve ortak gündemler oluşturabilen bir gençlik hareketi oluşmuştur.

Kuşkusuz Kürdistan devrimi başta olmak üzere yürütülen her devrim mücadelesinin dinamik ve öncü gücü gençlik olmaktadır.

Bunun için salt pratik ve eylemsel anlamda değil ideolojik anlamda da bu misyonun taşıyıcısı olmak durumundadır. Kastedilen biyolojik olarak bu role yatkın olması da değildir. Elbette bunu da barındırmakla birlikte, tarihteki toplumsal mücadeleler gözetildiğinde gençliğin doğal olduğu gibi ayrıca stratejik anlamda da hem bir güce hem de öncülüğe sahip olduğu rahatlıkla görülebilir. Bunun daha anlamlı olabilmesi de daha güçlü bir bilinç ve farkındalıkla mümkündür. Bilinç düzeyi gelişkin ve ne olduğunun, ne yaptığının ve ne yapması gerektiğinin farkında olan bir gençliğin kendisine atfedilen rollerin hakkından layıkıyla gelmesi mümkündür. Belirtilen misyonun daha etkili karşılanması ve toplumsal bir değişim dönüşümün sürekli kılınabilmesi açısından gençliğin kimlik sorununun iyi anlaşılıp bu sorunun ortadan kaldırılması gerekmektedir. Tıpkı kadın gibi gençlik de yıllarca bunun mücadelesini vermiştir. Önderliğin verdiği perspektifler ve Kürt özgürlük mücadelesinin gelişmesiyle beraber düzen tanımlamalarının dışına çıkan, toplumun doğal yapısına uygun bir kimikleşme durumu açığa çıkmıştır. Kürt gençliğinin bu mücadele içerisindeki kimikleşmesi Komalên Ciwan ikinci kongresinden sonra böylesine önemli bir boyut kazanmıştır. Öncelikle parçalı gençlik örgütleri feshedilmiş, gençliğin enerjisi birleştirilmiştir. Özgün yapılar özgün örgütlendirilmiş, liseliler, üniversiteliler, mahalle gençleri ayrı komitelerle örgütlülüğe kavuşturulmuştur. Demokratik konfederal gençlik sistemi yönünde önemli adımlar atılmıştır. Tüm gençlik enerjisi bir potada buluşturulmuştur. Yurtsever Devrimci Gençlik Hareketi(YDG-H) geliştirilmiştir. YDG-H illegal ilan edildiği için gençlik YDG(2007-2009) ve DYG(2009-2012) olarak legal çatıda örgütlendirilmiştir. Gençlik 2007 sonrası hem eylemsel hem de örgütsel olarak ciddi bir toparlanma yaşamış ve örgüt-Önderlik çizgisinde netleşmiştir. Kendini dayatan geri sorun ve anlayışlar tümüyle bitirilemese de büyük oranda geriletilmiş, APOCU devrimcilik gençlik hareketinde hâkim kılınmıştır. Bu da gençliğin sürece daha güçlü girmesi ile sonuçlanmıştır. Edi Bese hamle süreci ile birlikte gençlik hamlesel bir çıkış yapmış, 2007-2008 yılları boyunca çok güçlü eylemsellikler gerçekleştirmiştir. Mücadele ruhu ve direniş yükseltilmiştir. Gençlik eylemciliği ile her alanda harekete geçilmiş, düşmana darbeler vurulmuştur.

Güçlü katılımlarla hareket büyütülmüştür. 2009 yılı boyunca da gençlik çalışmaları bu yönlü bir büyümeyi yaşamaya devam etmiştir. Çeşitli kampanya ve etkinliklerle sürece yanıt olunmaya çalışılmıştır. 2009 yılına gelindiğinde artık gençlik hareketi sistemleşmiş, 4 parça Kürdistan ve Avrupa’da çalışmalarını oturtmuş, kadro gücünü büyütmüş özcesi gerçek bir “gençlik hareketi” olabilmıştır. Bu birikim ve güç üzerinden 2009 yılında üçüncü Komalen Ciwan kongresi 4 parça Kürdistan ve Avrupa’dan geniş bir katılımı gerçekleştirilmiştir. Temel tespit ve soru şöyle olmuştur; “gençlik artık örgüt olabilmıştır, çizgi ile bir düzeyde buluşmuştur. Peki, gençlik öncü olabilecek mi?”. Tartışmalar bu temelde yürütülmüş, geri gündem ve anlayışlara yüz verilmiştir. Bu kongre sonrası kongre perspektifi ile alanlarda gençlik hareketi önemli bir çalışma süreci geliştirmiştir. Gençlik hareketinin bu dönemde yaşadığı temel sorun sistemini tüm gençlik kesimlerini kapsayacak bir yapıya dönüştürememesi olmuştur. 2009-2010 yılları boyunca örgütsel ve eylemsel anlamda olumlu gelişmeler devam etmekle birlikte açığa çıkan büyük gençlik potansiyeli çok daha etkili değerlendirilebilecekken sınırlı bir değerlendirme yaşanmıştır. Örgüt yapısı içerik ve biçim olarak yaşanan olumlu gelişmelere yanıt olacak niteliğe kavuşturulamamıştır. 2010 ile 4.stratejik mücadele dönemine girilmeye çalışılmış, buna anlam verilmeye çalışılmış fakat içerisine girilen yeni dönemin karakteri yeterince anlaşılamamıştır. Dönemin stratejik önemi kavranamamış ve politik öngörüsüzlük yaşanmıştır. Bu da hem dönemin eylem ve mücadele tarzının açığa çıkmamasını hem de gençlik sistemi konusunda darlıklar yaşanmasını getirmiştir. Çalışmalar hem inşa hem de direniş temelinde genişletilememiştir. Eskinin tekrarı yaşanmıştır. Yaşanan büyüme ve genişleme tıkanma ile sonuçlanmıştır. Kimi kampanyalarla(“Werin Re”, “Dur De” vb.) tıkanıklıklar aşılmaya çalışılmışsa da yeterince cevap olunamamıştır. Hatta kimi kampanyalar gençlik hareketini liberalize etmiştir. Örneğin vicdani ret kampanyası bu dönem gençlik hareketini liberalize eden bir kampanya olmuştur. Özü itibarıyla doğru bir yaklaşımla başlayan kampanya anti-militarist kimi çevrelerin de etkisi ile silahlı mücadeleye tümüyle karşı olan bir eğilimi ortaya çıkarmıştır. Kampanyanın özü ‘sömürgeci ordunun değil halkımın askeri olurum’ şeklinde iken giderek farklı

bir mecraya kaymıştır. İdeolojik mücadelede yetersizlik ve politik öngörüsüzlük kendisini burada da göstermiştir.

2009 KCK operasyonları ile başlayan yeni süreç de gençlik hareketi tarafından öngörülü bir biçimde değerlendirilememiştir. Yaşanan operasyonlarla gençlik kadroları da tutuklanmaya başlamış fakat genel bir gençlik yönelimi gelişmemiştir. Gençlik bu durumda örgütsel tedbire yönelmeliyken tam tersine rahat davranmıştır. Yaşadığı büyümenin rehavetine ve güvenine kapılmıştır. Devlet de gençliğin böylesine bir rehavete kapılmasını beklemiştir. Gençlik hareketi bu durumu öngörememiştir. Tedbirsiz çalışma tarzı ve yaklaşımlar, legal-illegal çalışmaların içiçe karıştırılması, aceleci ve ayağı yere basmayan kimi dar-askeri gençlik projeleri ile gençlik hareketi düşman yönelimine tümüyle açık hale getirilmiştir. Açığa çıkmış güç doğru değerlendirilememiştir. Döneme yanıt olabilecek bir güç ve nitelik söz konusu olmasına rağmen bu stratejik hatalar nedeniyle gençlik hareketi gerilemeyi yaşamıştır. Yaşadığı gerilemede son darbe düşmandan gelmiştir. 2011 Şubat ve Nisan aylarında dalgalar halinde neredeyse tüm kadrolar peş peşe tutuklanmış, gençlik çalışmaları durma noktasına gelmiştir. Gençlik çalışmaları iflasın eşiğine kadar gelmiş, kalan kadroların bir kısmı dağa çekilmiş, çok sınırlı bir sayıda arkadaş ise tümüyle illegal bir tarz ile gençlik çalışmalarını yeniden geliştirmeye çalışmıştır. Gençliğin yaşadığı bu büyük 2011 tasfiye süreci gençlik tarihi açısından önemli bir süreci ifade etmektedir. 2011 ve 2012 yılları bu düşman darbesinin ağır etkisi altında, çok sınırlandırılmış ve marjinal bir gençlik çalışmasının sürdüğü yıllar olmuştur. 2012 yılı içerisinde de kimi deşifasyonlarla birlikte gelişen operasyonlar sonucu gençlik namına neredeyse hiçbir şeyin kalmadığı bir durum ortaya çıkmıştır. Gençlik kitlelerinin enerjisi boşa gitmiş, örgütlenilememiştir. İki yıla yakın bir süre gençlik kitlelerine ulaşılamaması bu dönemin gençlik kitlelerinin düzenle bütünleşmeleriyle sonuçlanmıştır. Gençlik açısından bu iki yıl kayıp geçen iki yıl olmuştur.

2012 yılında Komalen Ciwan dördüncü kongresi toplanmıştır. Gençlik çalışmalarının yaşadığı gerileme, devrimci halk savaşı

sürecinin sıcaklığı gibi nedenlerle kongre gecikmeli toplanmıştır. Yaşanan gidişata dur deme temelinde toplanan kongre sonucu gençlik çalışmalarının yeniden güçlü bir biçimde geliştirilmesi iddiası ortaya konulmuş, bu temelde başta kuzey olmak üzere tüm alan ve parça çalışmaları yeniden gözden geçirilerek dönem ihtiyaçlarına yanıt olacak bir gençlik hareketi yeniden yapılandırılmaya çalışılmıştır. Bu arayışların bir sonucu olarak YDG-H yeniden gündeme alınmış ve 2013 başında ilan edilmiştir. Hala devam etmekte olan YDG-H süreci ile birlikte Kürdistan gençliği kimlikleşmiş ve iradi bir güç haline gelmiştir. Kürdistan devriminin öncü gücü olduğunu ispat etmiştir. Tarihsel birikimine ve tecrübesine dayanarak öz yönetim direnişi ile demokratik özerklik devrimini gerçekleştirme hedefine kilitlenmiştir. Kürdistan gençliğinin her alanda mücadeleye katılım düzeyi sonucu belirleyecektir. Toplumsal inşa ve toplumsal direniş görevlerinin başarıyla yerine getirilmesi sonucu Demokratik Ulus ve Özgür-Özerk Kürdistan yaşanan gerçeklikler haline gelecektir.

5.Bölüm: Demokratik Gençlik Konfederalizmi ve Demokratik Ulus İnşasında Gençlik

Devrimci başarının ön koşulu tarihsel ve güncel gerçekliği görebilmektir. Bunu tamamlayan diğer koşul ise, o gerçekliğe müdahale edebilme iradesini ve gücünü gösterebilmektir. Bu tecrübeyle sabit bir tarihsel doğrudur. Kazanılmış tüm devrimci başarılar verili bir toplumsal durumun tespiti ve o verili toplumsal duruma yapılmış etkili ve doğru müdahalelerin ürünüdürler. Bunun dışında kalan diğer başarılar ya bir takım tesadüfler dizisi sonucu meydana gelir, ya da dış etkenlerin varlık ve iradelerine bağımlı olarak gelişirler ki her iki durumda da başarı kalıcı değil geçicidir. Çünkü iradi anlamdan ve içerikten yoksundur. Bu yüzden de sonuçta başarısızlığa ve yenilgiye uğramaya mahkumdur. Öte yandan, gerçekliğe bu şekilde iradesizce tümüyle teslim olmak ne kadar yanlışsa ondan kaçmak da bir o kadar yanılığlı bir tutumdur. Hiç kimse gerçeklerden daha hızlı koşamaz. Gerçeklikler en hızlı koşuculardır. Gerçeklik acı ve ağır olabilir, katlanılmaz hal almış olabilir, hatta çirkinleşmiş olabilir. Fakat onun üstüne gitmek, onunla yüzleşmemek onu aşamamayı da kaçınılmaz olarak kendisiyle beraber getirecektir. Gerçeklikten kaçmak esas itibariyle bir tür kendini aldatmak olarak tanımlanabilir ki bu da devrimci insanın tutumu olamaz. Devrimciler kendilerini aldatmayacak kadar güçlü insanlardır. Dolayısıyla gerçeklerden kaçmazlar. Bu konuda sahip olunması gereken en doğru tutum şudur: Gerçekliğe bütünlüklü olarak bakabilmek, onun dünü ve bugünüyle gelişimini görüp anlamlandırmak, buradan hareketle devrim için neler yapılması gerektiğinin tespitine yönelerek, tespit edilenler üzerinden en doğru müdahaleyi en doğru tarzda hayata geçirmek. Bakabiliyorsan gör, görebili-

liyorsa anla, anlayabiliyorsa müdahale et! Formül biraz da böyledir. Gerçekliği bütünlüklü bir biçimde ele almak ancak böylesi bir yaklaşımla mümkün olabilir. Kürdistan Devrimci Gençlik Hareketi dayandığı tarihsel mirastan hareketle neyi, kime karşı, niçin ve nasıl yapacağını kalın çizgilerle netleştirmelidir. Bunun için de her şeyden önce bugünün gerçeğiyle, yani karşı karşıya olduğu gerçeklikle köklü bir hesaplaşmayı yaşamak durumundadır.

a-) Kapitalist Moderniteye Karşı Demokratik Modernite ve Gençlik

Eğer devrimci başarının ön koşulu gerçekliği tespit ise, öncelikle günümüz dünya gerçekliğinin yerlerde süründüğünü tespit etmek önem kazanmaktadır. Paranın herkese ve her şeye hükmettiği, tek kullanımlık hayatların ve günöbirlik ilişkilerin yüceltildiği, topluma ve insana dair ne varsa herşeyin eşyalaştığı, özcesi toplumun ve insanın can çektiği bir dünya gerçekliği ile karşı karşıyayız. Karşı kaşıya olduğumuz bu dünya gerçeği uygarlık sistemlerinin yapısal bunalım evresini ifade eden kapitalizmin dünya gerçeğidir. Bu sistemin dayandığı tarihsel kökeni çok kısa ve özet ifadelerle hatırlarsak; “kapitalist sistemin tarihsel arka planında hiyerarşik ve tahakkümcü güçler tarafından değerlere el koyma(gasp) temelinde oluşturulan tekel etrafında inşa edilmiş sınıfsallık, devlet ve kent oluşumları vardır.” Yine Kapitalist sistemin güncel halinde; “kırsalda köy-tarım-göçebe toplulukları, kentte esnaf-zanaat-kâr-işçiler ve toplumun genelinde ise tümüyle gençlerin, kadınların ve sömürge halkların üzerine kurulmuş olan sermaye ve iktidar tekelinin, tarihten günümüze kadar süreklileşerek gelen birikimi vardır.” Tarihten günümüze kadar bu şekliyle birikerek gelen genelde devletçi uygarlık özelde ise kapitalist modernite kendisi ile birlikte akılalmaz ve korkunç toplumsal sorunları da getirmiştir. Savaşlar, ekonomik krizler, işsizlik ve yoksulluk, ekolojik felâketler güncelde ilk akla gelenlerdir. Giderek derinleşen bu sorunlar sistem açısından ilk günden itibaren bunalım gerçeğini doğurmuştur. Bütün hegemon sistemler yaşadığı bu bunalımı aşmak için dışa yayılma ve sö-

mürgeciliği genişletme eğilimi izlemişlerdir. Söz konusu kapitalist sistem tam da bu nedenle oldukça yoğunlaşmış bir kâr, yayılma ve sınırsız genişleme sistemidir. Bunun en yoğun yaşandığı sistemdir. Kapitalizm“ya büyüme ya ölüm” yasasına göre ilerler. Her şeyi içine alıp yutan devasa bir küreselleşme eğilimi gösterir. Kapitalist hegemonyanın bu yaklaşımı doğanın, toplumun ve insanın doğal temellerini kökünden yok etmektedir. Bu anlamda kapitalizm kökten yok edici, çürütücü ve krizler içinde yönetilen bir sistemdir. Kapitalist modern dünya sistemi tüm yapıları, işlevleri ve ilişkileri ile birlikte bu temelde bir kaosu yaşamakta, kendi kaosunu topluma ve gençliğe de günlük olarak dayatmaktadır. Günümüz gençliğinde ve toplumunda yaşanan bu kaos kadar kaostan doğan bir korku ve inançsızlık da yaşanmaktadır. Kaostan çıkış toplumun ve gençliğin korkusu durumundadır. Kaosun neyi getireceği belirsizliğini korumaktadır. Belirsizliğin korkusu ve inançsızlığı her tarafı sarmış, kuşatmış durumdadır.

Tarih bu krizli-kaotik ortamda çağın devrimci, demokrat, yurtsever gençliğini gerçekliğe iradi bir müdahaleye çağır-maktadır. Halkların özgürlük arayışına cevap olacak bir tarihsel devrimci gençlik müdahalesi her zamankinden daha yakıcı bir biçimde kendisini günümüz kapitalist modern dünya gerçeğinde hissettirmektedir. Üstelik mevcut kaotik-krizli ortam bu devrimci müdahalenin sonuç alıcılığını yükseltecek bir faktör olarak rol oynayabilir. Çünkü kriz her zaman tehlike kadar imkân da barındırır. Yıkılışı, tükenişi getirebileceği kadar gelişmeyi ve ilerlemeyi de kendisiyle beraber getirebilir. Kriz ya çöküş yaratır ya da atılım! Hızla dibe batma aynı zamanda hızla yüzeye çıkışın da tetikleyicisidir. Her ikisini de potansiyel olarak kendi içinde taşımaktadır. Krizden çıkışta ideolojik-politik güçlerin tarihsel-toplumsal sorunlara dönük stratejik yaklaşımları ve bu yaklaşımları örgütlü hale getirmeleri her şeyi belirleyecektir. Ya kölelik kendisini restore ederek krizden çıkış yapacak ya da özgürlük eğilimi gençlik ve kadın öncülüğünde kendisini örgütleyerek halkların özgür demokratik yaşamını gerçek kılacaktır. Bunu sistem güçleri ile sistem karşıtı güçlerin ideolojik, politik, eylemsel konumları

ve aralarındaki çelişki-çatışmanın gelişme seyri belirleyecektir. Kapitalist sistemin sonul krizi olan ve birçok olası çıkış seçeneğini içinde taşıyan bu kaotik durumu kavramak gençlik için çıkış yapmanın birincil şartıdır. “Gençlik açısından büyük hayaller, ancak topluma dayatılan bu kapitalizmin krizinden nasıl çıkılacağına ilişkinse değerlidir.” Hayalleri olmayan gençlik veya ucuz hayaller peşinde koşan gençlik kapitalizm sistemini ayakta tutmaktan başka bir rol oynayamaz. Sistemin ucuz bir kölesi olmaktan kurtulamaz. Bu anlamda “Hayallerinin büyüklüğü ve soyluluğu oranında özgürsün” sözü gençlik için güncelliğinden hiçbir şey kaybetmemiştir.

Kürdistan devrimci gençlik hareketinin böylesi bir Kapitalist modernite gerçekliğine karşı iradi müdahalesi Rêber APO’nun kuramcısı olduğu demokratik modernite sistemini her alanda inşa etme ve savunma temelindedir. Kürdistan’dan başlayarak bunu bölge ve dünya çapına yaymaktır. Zihniyet ve vicdan devrimi ile toplumsal dönüşüme öncülük etmektir. Tüm bunları gençliğin dinamizmini topluma taşıyarak gerçekleştirmektir. Gençliğin dinamizminden yoksun bir toplumsal hareketin başarı şansının olmadığı bilinmektedir. Bu açıdan gençlik demokratik modernitenin inşasına öncülük yapma iddiasındadır. Gençlik toplumsal dönüşümün öncüsüdür derken kastedilen biraz da budur. Özü itibarıyla bu objektif bir tespittir. Gençlik toplumsal yaşamdaki en enerjik, en etkin güç olduğu ve yine doğasında gelecek nesilleri belirleyen bir pozisyonda bulunduğu için gençliğin bütünleştiği değerler, toplumsal yaşama hâkim olacaktır. Gençlik demokrasiyi özümserse toplum da demokrasiyi özümseyecektir, gençlik savrulmayı yaşarsa toplum da dağılmayı yaşayacaktır. Kapitalist moderniteden kopan bir gençlik demokratik modernitenin değerleri ile bütünleştiği kadar bu değerleri toplumda yeniden canlandırmada da etkili bir katkı sunabilecektir. Tabii bu gelişmeler kendi kendine gerçekleşecek olgular değildir. Demokratik modernite zihniyetini özümseyen ve kendini bu temelde örgütleyen gençlik ulaştığı zihniyet ve örgütleme düzeyini toplumla buluşturduğu, sorumluluğunu yerine getirdiği oranda bunu gerçekleştirecektir. Bunu gerçekleştirmek Kür-

distan Devrimci Gençlik Hareketinin tarihsel misyonudur. Bu hususta bir grup genç ile başlayıp tüm Kürt toplumunu, gide rek tüm Ortadoğu'yu etkileyen PKK'nin, kuruluş yılları pratiğini hiçbir zaman unutmamak gerekmektedir. Kürdistan Gençliği açısından bir an bile akıldan çıkarılmaması gereken en büyük tarihsel miras ve perspektiftir. Bu tarihsel mirastan çıkarılacak ders; kararlı bir duruşla doğrularda sonuna kadar ısrar edildiğinde, mücadele yol-yöntemlerini doğru belirleyerek yüksek bir öz güvenle hareket edildiğinde gençliğin başaramayacağı hiçbir şeyin olmadığıdır. Rêber APO bu nedenle "Gençlik dinamizmi ile destanlar yazabilecek ataklığa sahiptir. Amaç ve yöntemi iyi kavradığında başaramayacağı bir iş yoktur. Amaç ve yöntemli yaşamı temel disiplin olarak görüp seferber olduğunda, sabır ve inadı eksik etmediğinde, tarihsel davalara en önemli katkıyı gerçekleştirebilir", demektedir.

Elbette bu gerçeğin farkında olan kapitalist modern sistem boş durmayacaktır. Zira durmamaktadır da. Kapitalist modernite, kendi sisteminin sürekliliği önündeki potansiyel engel olarak gördüğü gençliği etkisizleştirerek devreden çıkarmayı öngörmektedir. Sistemine uyumlulaştırılmış bir gençlik oluşturup bu şekilde kendi varlığını ve geleceğini garanti altına almak istemektedir. Toplumsal değerlerinden ve kültüründen kopmuş, düşünmeyen, sorgulamayan, sisteme hayır diyebilme iradesi gösteremeyen bir gençlik yaratmayı hedeflemektedir. Demokratik modernitede ise gençliğin konumu bunun bir bütün zıddını ifade eder. En başta kapitalist modernitenin gençliğe biçtiği rolü reddeder. Bu yönüyle kapitalist modernitenin gençlik yaklaşımını tersinden okur. Gençliği, kapitalist sistemin bir sürdürücüsü değil onun karşı kutbundaki demokratik modernitenin kurucusu ve savunucusu olarak tanımlar. Gençlik hareketinin bu tanım gereğince demokratik modernitenin yeniden inşasında kurucu güç olabilmesi için, ilk başta kapitalist modernitenin karşısında yıkıcı bir rol oynayabilmesi gerekmektedir. Çünkü gençlik, önündeki toplumsal sorunları, o sorunları ortaya çıkaran sistemin zihniyet ve yaşam kalıplarında kalarak çözemez. Sorunlar, sorunu açığa çıkaran düzlemde kalınarak hiçbir zaman çözülemez. Dolayısıyla

kapitalist modernitenin gençliğe ve topluma dayattığı zihniyet, yaşam tarzı kabul edilmemelidir. Gençlik bu zihniyeti ve yaşam kalıplarını yıkmalıdır. Yıkma ise doğası gereği yaratıcı bir dürtüdür. Yıkma ancak yeniden kurmak ile anlamlıdır. Yapmaksızın bozmak sorunları daha da içinden çıkılmaz hale getirmekten öteye anlam ifade etmez. Dolayısıyla devrimin süreklileşmesi yani kesintisiz devrimden anlamamız gereken tüm devletleri peşi sıra yıkmak değil değişimin temel ölçüsü olarak zihniyet ve özgür yaşamı inşa devrimini sürekli kılmaktır.

Toplumların varoluşunda düşünce-zihniyet gücünün rolü tartışmasızdır. Toplum bir zihniyet ürünüdür. Demokratik modernite paradigmasının kavranması ve onun zihniyetinin oluşturulması bu anlamda toplumsal insanın temel ölçütüdür. Zihniyet salt soyut düşünce demek değildir. Zihniyet teorik algı kadar pratik uygulamayı da içeren bir anlama sahiptir. Demokratik modernite paradigmasını anlama sorunu yaşandığında onun eylemini ve söylemini geliştirme sorunu, onun toplumsal zihniyetini oluşturma sorunu yaşanır. Kısacası zihniyet oluşumu gelişmez. Zihniyet oluşumu gelişmeyince de inşa gerçekleştirilemez. Yıkma ve kurma kabiliyeti, ufku açığa çıkmaz. Tapınak, ziggurat, katedral, mabet, kışla, kampüs şeklinde çoğaltılabilecek algı yönetme ve rıza imalat merkezleri toplumun özgür düşünme kapasitesini sürekli olarak bu nedenle daraltmaktadır. Toplumsal sorunların başında sömürü sistemlerinin topluma dönük bu temelde geliştirdiği zihin kuşatmaları gelmektedir. Kapitalist modernite gerçekliğinde bu tüm şiddetiyle yaşanmaktadır. Çağımızın egemen mantığı tümüyle kapitalist sisteme göre dizayn edilmiştir. Mevcut bilim ve akademi dünyası kapitalist mantığın üretildiği mekânlar durumundadır. Kapitalist Modernite, bireyden totalim başta gençlik olmak üzere toplumun tüm kesimlerine kadar, zihni çoraklaşmayı, ideolojik çölleşmeyi sistematik olarak bu kurumlara dayanarak geliştirmektedir. Bundan en fazla etkilenen kuşkusuz gençlik kesimleri olmaktadır. Bu etkilenmeler altında demokratik modernitenin inşası için yola çıkan gençlik en başta sistemin bilgi yapılanmalarından kurtulmalıdır.

Önceliği bu olmalıdır. Somut olarak belirtecek olursak; liberal, devletçi, dinci, milliyetçi, cinsiyetçi ve pozitivist bilgi yapılanmalarına dayanan düşünce kalıplarından kurtulmadıkça sistemin sınırlarından çıkabilmek ve alternatifte adım atabilmek mümkün değildir. Çok iyi bilinmelidir ki tüm devrimlerin anası özgür ve bağımsız düşüncedir. Her devrim projesi her şeyden önce köklü bir bilinç yenileme hareketidir. Yeni bir bilinç ve bu bilinçliliği savunacak örgütlü araçlar olmaksızın geniş kapsamlı bir dönüşüm de, bu dönüşümü gerçekleştirmek için gerekli olan planlı çalışmalar da söz konusu olmayacaktır. Köklü bir dönüşümü ifade eden demokratik modernitenin inşası da ancak bu tarzda bir aydınlanma ve bilinçlenme ile mümkündür. Gençliğin kendisinde oluşturacağı bilinç özgür yaşam bilincidir. Gençlik kendini özgür yaşam bilincine dayandırmalıdır. Tabiki bu noktada kapitalist modernitenin gençliğe sunduğu, özünde hepsi aynı olan ancak üzeri farklı renklerle boyandığından farklı gibi görünen tercihlere, sistemin çizgileri içerisinde sınırlandırılmış sahte özgürlük anlayışlarına karşı uyanık olmalıdır. Bireyciliğin tuzağına düşmemeli, liberalizmin sahte özgürlük ve eşitlik safsatalarına aldanmamalıdır. Bunun için gençlik amansız bir hakikat arayışında olmak durumundadır. Devletçi uygarlığın ve kapitalist modernitenin anlam biçtiği her şeye şüpheyile bakmalı, sorgulamalıdır. Gerçek özgürlüğü kapitalizmin köleleştirici tüm yönlerinden kopabilmek, kendinde bu temelde köklü bir kopuşu gerçekleştirebilmek olarak görmelidir.

Gençlik şu soruları sorarak işe başlamalıdır; Tanrı kelamı misali mutlak ve nihai doğru olarak kabul edilen devlet ve iktidar oluşumları veya kimilerinin iddia ettiği şekliyle “bildiğimiz dünyanın sonu” olarak sunulan kapitalizm gerçekten de birer son mudur? Tarihin sonuna mı gelinmiştir? İdeolojiler çağı kapanmış mıdır? Devletçi sistem ve kapitalizm sonsuza kadar zaferlerini mi ilan etmişlerdir? Başka bir seçenek yok mudur, yaşanmamaktamıdır? Başka hiç kimsenin söyleyecek bir sözü dahi kalmamış mıdır? Bu sorulara gençliğin vereceği cevap demokratik modernite paradigması ve yaşamıdır. Demokratik modernite paradigması kapsamında gençliğin derin-

liğine kavraması gereken başat husus devletçi sistemin toplumlar açısından ezel ebed olmadığıdır. Toplumların çok uzun bir süre devleti, iktidarı ve tahakküm ilişkilerini tanımadan yaşadığını biliyoruz. Devlet ve iktidar milyonlarca yılı bulan toplumsal yaşamda sadece beş bin yıllık küçük bir kesiti ifade etmektedir. O halde tarihte gösteriyor ki toplum, devlet ve iktidar olmaksızın yaşayabilmekte fakat devlet ve iktidar, sömüreceği bir toplum olmadan yaşayamamaktadır. Toplumsal varoluşun doğal tarzı devleti ve iktidarı tanımamaktadır. “Devlet ve iktidar olguları toplumun otorite, kamusal fayda ve genel güvenlik gibi ihtiyaçlarının karmaşıklaşmasını istismar etmektedirler.” Bunun üzerine kurulmuşlardır. Yoksa iddia edildiği gibi birer tarihsel zorunluluk değildirler. Uygarlığın gelişimi bir kader çizgisinde ilerlememektedir. Genel anlamda uygarlığın köleci tarzı zorunlu değildir. Hele hele Marksizm dâhil tüm batı merkezli sosyal bilimlerin iddia ettiği gibi ilerici hiç değildir. Devlet ve iktidar toplum üzerine çöreklenmiş profesyonel bir haydut, soyguncu takımıdır. Bu açıdan profesyonelleşmiş bir zor kullanma ve gasp etme sistemidir de denilebilir. Dahası devlet ve iktidar sadece zora dayalı birer aygıt da değildirler. Toplumu zayıf düşürmenin her türden uygulayıcısıdır. En önemlisi de İktidar ve devlet toplumu ve gençliği tekel sömürüsüne açık hale getirmek için onun ahlaki-politik dokusunu bozmaktadır. Toplumun varoluş tarzını, temel dinamiğini, kendiliğini bu şekilde çiğnemesinden kaynaklı toplumu kendisine yabancılaştırır. Yabancılaşma Marksizm’de ifade edildiği gibi sadece insanın kendi emek gücüne yabancılaşması olarak değil bir bütün toplumun tüm yapısal-lıklarına yabancılaşması olarak bu biçimde yaşanır. Özellikle gençlik bu yabancılaşmayı hiyerarşik aşamadan itibaren hı-zından hiç bir şey kaybetmeden yaşar. Kendi toplumsallığından koparılmaya çalışılır. Özelde Kapitalist aşamada bu durumu çok yoğun yaşar. Apolitik sürü kitlelerine dönüştürülür. Ahlaki çürümeyi yaşaması için her türlü yozlaştırıcı, lümpen-bireyci kılıcı, düşürücü uygulama ile üzerine gidilir.

Buna karşılık demokratik modernitenin inşasını gerçekleştirecek gençlik ahlaki politik ve demokratik toplumun özgür-

l k alanını genişletecek strateji, taktik ve programlar çerçevesinde inşa ve savunma görevlerini durmaksızın yerine getirebilmelidir. Cevabını en doğru şekilde böyle verebilir.  zg rl ğ n n demokratik toplumun inşa edilmesine bağlı olduğunu bilerek hareket edebilmelidir. şu hususu önemle kavramalıdır; “toplumsal gerçeklikler inşa edilmiş gerçekliklerdir”. Önderliğin bu tespitinde derinlemesine bir kavrayış gücü ve potansiyeli vardır. Toplumsal sorunun da toplumsal özgürlüğün de insan eli ile yaratıldığını, yıkanın da yaratanın da insan olduğunu anlamak açısından eşsiz bir tespittir. Bu noktadan hareketle; devlet, iktidar, kapitalizm gibi yapılar nasıl insan eli ile kurulduylarsa yine insan eli ile ortadan kaldırılabilecekleri gibi, alternatifi olarak demokratik modernite de toplumsal doğaya daha uyumlu bir biçimde insan eli ile en uygun tarzda sistemleştirilebilir. “Sistemleştirilebilirlerden de öteye, gençler, kadınlar, işsizler, sömürge halklar, birçok dinsel cemaat, emeği ile geçinen her topluluk tarihsel toplumun esası olarak çok sistematize bir biçimde olmasa da devlet dışı duruşlarıyla zaten bir tür bütünlüğü ifade etmektedirler.” Tarihin hep dipten gelen dalgası olarak bu kesimlerin tarihi demokratik uygarlık tarihidir. Demokratik uygarlık g  leri tarihin her döneminde toplumun esası olarak varolagelmişlerdir. Tarihin kayıtları tutulmayan esas g  leridirler. Tarihe karşı saygılı olmak gerekir. Tarih asla tek yönlü ilerlememiştir. Böyle ilerlediğini iddia etmek akıl almaz bir iddiadır. “Binlerce yıldır baskı ve sömürü altında kalan halklar kaderlerine mi ş kretmişler? İtiraz etmemişlermi? Karşı tepkileri olmamış mı? Kendilerini  zg r temelde yapılandırmaya çalışmamışlar mı?” Elbette böyle olmamıştır. Tarih hep ezen ve ezilen çelişki ve çatışmasına tanık olmuştur. Resmi ve gayri resmi moderniteler hep i  içe olagelmiştir. Kapitalist  ağ açısından da aynı durum geçerlidir. Kapitalizm  ağında modernitenin kendisi tek yönlü değildir. Modernitenin kendini böylesine tek ve tartışmasız sunmasında esas rol entelektüel sermayeye aittir. Tarih bu çevrelerce manipüle edilmiş, tek taraflı anlatılmıştır. Oysa toplumun esası her zaman anti-kapitalisttir. Tarihsel toplumun ilerleyişinde tekelin ortağı olmayan tüm kesimler bu kapsama girmektedirler. Bastırma ve örtbas etme  a-

balarına rağmen bugüne kadar varlığını sürdürmeyi de bilmişlerdir. Diyalektik ikilemin karşıt ucunu ifade ederler. Önemli olan dağınık biçimde bugüne ulaşan bu güçleri demokratik modernite paradigması temelinde yeniden yapılandırmak ve inşa etmektir. Demokratik modernitenin temel görevi budur. Bu anlamda devrim toplumu sıfırdan yaratma eylemi değil geriletilmiş ahlaki, politik ve demokratik toplumun gelişiminin önündeki engelleri kaldırmak ve günceldeki inşası için mücadele etmektir. Gençlik bu temelde demokrasi bilinci, kadın özgürlüğü bilinci ve ekolojik bilinçle donanmış, toplum değerlerini özümsemiş bir biçimde tarihsel görevlerine vakit kaybetmeksizin yönelmelidir. Tarihsel başarı fırsatını imkâna dönüştürmeyi bilmelidir. Bir yandan kendini doğru yapılandırırken özlenen toplumu da yapılandırmada gerçek rolün sahibi olmalıdır. Bu anlamda her zamankinden daha fazla “her şey gençliğin tarihsel toplumsal hamleye yeniden doğru ve yetkin katılmasıyla belirlenecektir”.

Gençlik hareketi demokratik modernite anlayışı doğrultusunda halkların veya toplumun alternatifini iktidarları ele geçirmekte değil toplumu devletten ayrı ele alıp kendi kendini yönetebilecek örgütlenmelere kavuşturmakta görür. Yeni iktidarlar kurma peşine düşerek sisteme eklemlenmez. Şu ana kadarki tüm devrimlerin başarısızlıklarının altında kendilerini modernitenin araçlarından(ulus devlet, endüstriyalizm, iktidar gibi) kurtaramamaları yatmaktadır. Kendi modernitelerini geliştirememeleri modernite içinde erimeleri sonucunu getirmiştir. Bunda Marksizm’in rolü azımsanmayacak düzeydedir. Avrupa’da 1848 öncesi sistem karşıtları ütopyacılar ve ayaklanmacılardı. 1848 devriminin yenilgisi ile devrimci stratejinin nasıl olması gerektiği tartışmaları önem kazandı. Bu belirsizlik içinde Marksizm’in geliştirdiği öneri basit ve anlaşılırdı. Egemen devlette hazır bulunan iktidar aygıtı ele geçirecek ve bu iktidar yoluyla toplum sosyalist bir temelde dönüşüme uğratılacaktı! Bu süreçten itibaren devrimci stratejiye damgasını vuran Marksizm’in bu yaklaşımı oldu. Ne yazık ki ulusal kurtuluş hareketleri ve reel sosyalizm deneyleri de gösterdi ki bu yaklaşım modernitenin içinde bir yer edin-

menin ötesinde sonuç vermedi. Demokratik modernite paradigması kapitalist modernitenin araçlarını kullanıp aynı hatayı tekrar etmez. Dolayısıyla İktidar ve devlet dışı olan bir a-devlet toplum sistemi olarak kendini formüle eder. Devletçi sisteme karşı konfederal sistemi öngörür ve bunu da özgür yurttaşlık bilincine dayandırır. Özgür yurttaş devlet vatandaşlığına karşı olan ve topluma karşı sorumlu, yaşadığı yerele bağlı, kendi üretimini yapan, demokratik politik bilince sahip yurttaşdır. Özgür yurttaş sorumluluğunun gelişmesi demokratik modernite paradigması açısından son derece önemlidir. Demokratik modernitenin inşası ancak, ahlaki politik toplum niteliklerine sahip, zihniyet devrimini gerçekleştirmiş özgür yurttaşlığın geliştirilmesi ile hayata geçebilir. Reel sosyalizmin içerisine girdiği hatalardan biri de bu noktada açığa çıkmaktadır. Sosyalizm onu yaşayacak insan yaratılmadan kurulmaya çalışılmıştır. 68 gençlik isyanının bir yönü de buna isyan etmeyi içermiştir. Reel sosyalizmin bu çarpık gelişimini en erken farkedendenlerden birisi de devrimci gençliğin sembol bayrağı Che olmuştur. Che “Küba’da Sosyalizm ve İnsan” isimli kitabı ile yeni insan arayışı ve sorgulamasının içine girmiştir. Sosyalizmin zaferinin devletler devirmek, ordular yıkmaktan çok yeni insanı, mevcut sistemden kopan insanı yaratmakla mümkün olacağının farkına varmıştır. Sosyalizmin, onu yaşayacak insan gerçekliği açığa çıkmadığı süreçte bir hayal olarak kalacağını görmüştür. Şu sonuç ortaya çıkmaktadır: Sistemlerin temel mücadele alanı insandır. Sistemler insanda örülür ve insanda yıkılır. Tüm sistemler varlıklarını insanı kazanma üzerine inşa ederler. Dolayısıyla demokratik modernite kazanılmış demokratik sosyalist kişiliklerle inşa edilebilir. Bu da söylem veya biçim değil uygulama ve yaşam devrimciliğini gerekli kılar.

Gençliğin demokratik modernitenin inşasında temel esasların anlayış boyutunda nasıl olacağına ilişkin hususları özümsemesi önem taşımaktadır. Demokratik modernitenin üç temel ayağından bahsetmek mümkündür. Bu üçayak kapitalist birikime dayalı toplum, endüstri toplumu ve ulus devlet toplumuna karşılık; ahlaki-politik toplum, eko-endüstriyel toplum

ve demokratik konfederalist toplum biçiminde belirlemektedir.

Birincisi; ahlaki politik toplum yani demokratik toplum ayağıdır. Demokratik modernitenin bu ayağında devletin sistemini meşrulaştırması olarak hukuki dayatmalarına karşı demokratik modernitenin kendi komünal ahlakını geliştirmesi gerekir. Bu temelde demokratik modernite toplumsal ahlakı hâkim kılmayı hedefler. Özel olarak kapitalizmin ahlak dışılığına karşı toplumu ahlaki bir direniş içine çeker. Demokratik modernitenin tüm inşa çalışmaları ahlaki değerleri çağdaşlaştırma ile içiçe yürür. Öte yandan toplumsal politikanın devlet bürokrasisine bırakılması çok ciddi bir sorundur. Toplum toplum olmaktan çıkaran bir durumdur. Demokrasinin bu şekilde saptırılması ve çarpık yorumu politikayı devletle özdeşleştirmeyle sonuçlanmıştır. Oysa politika toplumun en temel etkinliğini ifade eder. Politika devlet idaresi veya parlamenter etkinlik demek değildir. Politika yerine bunların geçirilmesi toplumun apolitik sürüler haline getirilerek sessiz ölümünün gerçekleştirilmesidir. Ayrıca politikanın toplumsal olmaktan çıkarılması sınıfsallığın önünü açması açısından da dikkat çekicidir. Toplumun politikasız kılınması ile sınıfsal gelişimin hız kazanması at başı yürümüştür. Bu açıdan politik bilincin ve demokratik siyaset kültürünün geliştirilmesi ahlaki politik toplum açısından en önemli husustur. Bir zamanlar Marksizm’de özenle belirtilen “sınıf bilincinin geliştirilmesi gerekliliği” demokratik modernite paradigmasında yerini “politik bilincin geliştirilmesi gerekliliği”ne bırakmıştır. Politik bilinç özgürleştiricidir.

Demokratik modernitenin İkinci ayağı; eko-endüstriyel toplum ayağıdır. Endüstrinin kendisi tek başına bir sorun kaynağı değildir. Sorun temel ihtiyaçların dışına taşmış ve karsermaye döngüsü ile bütünleşmiş endüstriyel kullanımdır. Böylece endüstriyalizm doğar. Endüstriyalizmin sonuçları tahrip edicidir. İnsanı ve toplumu robotlaştırmaya götürmektedir. Tarımı öldürmektedir. Kenti kontrolsüz büyötmektedir. Çevreye ve doğaya zarar vermektedir. Ekolojik yönelimli bir ekonomi ise demokratik modernitenin ekonomi politikasıdır. Teknoloji ile ekoloji arasındaki dengeyi korumaya dayanır.

Ekolojik yönelimli bir topluluk ekonomisi toprağı, fabrikaları, işlikleri, dağıtım merkezlerini reel sosyalizmde olduğu gibi kamulaştırmak ve kolektifleştirmek yerine ekonomisini yerel yönetime dönüştürür ve diğer yerel yönetimlerle bir araya gelerek kaynaklarını bölgesel bir konfedere sisteme dâhil eder. Ekonomi halk meclisleri tarafından denetlenir. Kilit nokta kaynakların yerelleştirilmesi, ekonominin yerelleştirilmesidir.

Üçüncü ayak olarak Demokratik Konfederalizm ulus devletin alternatifidir. Ulus devlete karşı demokratik konfederalizm demokratik modernitenin politik alternatifidir. Yönetimsel formu da denilebilir. Radikal halk demokrasisinin siyasi çatısıdır. Devlet olmayan siyasi yönetimdir. Demokratik Konfederalizm geniş halk kitleleri için olanaklı, makul ve insani ölçülerde bir alternatiftir. Uygulanabilirliği tarihin derinliklerine dek uzanır. Örneğin Ortadoğı'daki yerel-komünal hareketler geçmişı çok köklüdür. Zerdüştizm-Mitraizm, Manizm, Mazdek hareketi, Cavidan, Babek ve Hürremizm, İsmaililer- Hasan Sabbah, Karmatiler, Zenc hareketi, Hallacı Mansur, Sühreverdi, Baba İshak, Pir Sultan Abdal ve Şeyh Bedreddin hareketi gibi kişiler ve hareketlerde somutlaşmış ve yoğunca yaşanmıştır. Avrupa'da Yunan ve İtalyan özerk kent hareketleri, İspanya'da Kastilya hareketi ve yine mutlakiyetçiliğe karşı kent hareketleri, Amerikan ve Fransız devrimleri, Paris komünü deneyimi, Ekim devriminde komünlerin rolü, 60'lar sonrası özellikle 68'le birlikte ekolojik ve anarşist eğilimli komün anlayışları ve günümüze doğru Zapatista hareketi, topraksızlar hareketi, sosyal forumlar vb. yerel inisiyatiflerin özgürlük arayışları ile yerel-komünal özgürlük eğilimleri dünya genelinde oldukça yaygınlık kazanmıştır. Özcesi insanlığın tarihi ve bugünü halkların konfedere seçeneklerine yabancı değildir. Hatta tarih ağırlıklı olarak konfederaldir. Merkeziyetçi, katı yönetimler tekel ihtiyacı olarak adım adım sonradan geliştirilmişlerdir. Devletin form değişiminde bunu izlemek mümkündür. Gevşek prenslik ve hanedanlıklardan merkezileşen krallıklara, oradan modern mutlak monarşilere ve en son azami merkezileşme olarak Ulus devlete doğru geçiş yaşanmıştır. Bu süre boyunca toplumdaki

tüm güç odakları bir bir dağıtılmış ve tüm güç tek otoritede toplanmıştır. Ulus devlet bu katı merkeziyetçiliğin zirvesi olmuştur.

Demokratik konfederalizm anti tekel bir sistem olarak tabana dayanır. Demokratik özerk konfederal örgütlülüklerle konfederal sistem oluşturmayı öngörür. Merkezi tarzı aşmayı amaç edinir. Toplumun öz yönetimini esas alır. Demokratik konfederalizm toplumun demokratik kuruluşunu öz yönetimlerle her alanda gerçekleştirmek demektir. Toplumun her açıdan devletçi kurum ve kuruluşlardan kurtulmaları, onlara ihtiyaçlarının kalmamasını ifade eder. Toplumun her alanda kendi ihtiyaçlarını karşılar hale gelmesi elbette merkezi otoriteye ve devlete karşı yerelin ve toplumun güçlenmesi anlamına gelmektedir. Fakat merkeziyetçiliğin aşılması tek başına halk demokrasisini açığa çıkarmaz. Yerellerin güçlenmesi sadece merkezi devlet yetkilerinin yerel yönetimlerle paylaşılmasını değil aynı zamanda toplumun doğrudan söz ve karar sahibi olmasını gerektirir. Halk, toplum için çeşitli politikalar oluşturmak amacıyla meclisler toplamadıkça hiçbir fiili demokrasi, hiçbir öz yönetim anlayışı olanaklı değildir. Halk meclislerinin varlığını işlevsel kılan onun politika belirleme özelliğidir. Konfederalizm halkın ve yurttaşın etkin birer politika oluşturucusu olduğu bir sistemdir. Sorun merkezi otoritenin federal veya konfederal temelde düzenlenmesi ve yerel devletçiklerin, iktidarcıkların oluşturulması değil toplumun demokratik özerk yönetiminin oluşturulmasıdır. İkisi kökten farklı olgulardır ve karıştırılmamalıdır. Kaldı ki demokratik konfederalizm devleti konfederal temelde düzenleyen bir sistem değildir. Toplumsal yaşamın tüm alanlarını farklı ve çok çeşitli oluşumlarla devletsizleştirip toplumu devletsiz konfederal olarak örgütlülüğe kavuşturmak demokratik konfederalizmin gerçek anlamını verir.

Bir diğer husus liberalizmin temsili demokrasileri ile demokratik konfederalizmin doğrudan demokrasi anlayışları arasındaki farklılıktır. Liberalizmin şekli temsili demokrasisi uygulayanları seçmeye dayanır. Konfederalist sistemin katı-

lımcı, doğrudan demokrasisi ise uygulama hakkının yerelde, halkta olmasıdır. Demokratik konfederal sistem katılımcı, doğrudan demokrasi olarak yerel politik birimlere dayanır. Yerelliği esas alır. Bu temelde halkın irade yapılması için yerelde özerk kurumsallaşmalar, temsil organları, katılım mekanizmaları geliştirilir. Konfederal sistemin temel inşa tarzı budur. Yerel yönetime dayalı bir öz yönetim modeli olarak kent konfederasyonları ve yurttaş demokrasilerinin komünal birimlerden hareketle halk meclislerine kadar geliştirilmesidir. Hatta bunun genişletilerek bölgesel, kıtasal, küresel çapa yansıtılması, ittifaklar üzerinden bölgesel, kıtasal, küresel konfederasyonlar olarak hayata geçirilmesidir.

Özetle böyle ortaya koyulabilecek demokratik modernite sistemine öncülük yapma, sorumluluğunda olan Kürdistan Devrimci Gençlik Hareketi bu sistemin her yerindedir. İnsanın her aşamasından kendisini sorumlu görmek durumundadır. Bu belirtilenler temelinde Kürdistan gençliğinin demokratik ulus inşasındaki öncülük rolünü daha somut irdelemek gerekmektedir.

b-)Demokratik Ulus İnşasında Gençliğin Rolü ve Görevleri

Demokratik modernite paradigmasının temel uygulamalarından birisi olarak Demokratik Uluslaşma Kürdistan ve Ortadoğu somutu açısından yüksek bir çözüm gücü sunmaktadır. Demokratik modernitenin demokratik ulus üzerinden sağlayabileceği çözüm potansiyeli oldukça yüksektir. Çözumsuzlük içinde kıvranan Ortadoğu açısından ve yine Kürt sorunu ve Filistin sorunu gibi kangrenleşmiş sorunların çözümü açısından yaratıcı bir çözüm perspektifine sahiptir. Demokratik ulus perspektifi sınırlara takılmadan Ortadoğu'nun politik, kültürel bütünlüğünü öngörür. Ortadoğu'nun kültürel çeşitliliği ve iç içeliğinin siyasi-toplumsal oluşumlarda da ifadesini bulması gerektiğini savunur. Bunun yolunun ise ulusların devlet dışı demokratik örgütlenmelerinden geçtiğine inanır.

Kapitalist modernitenin en büyük çarpıtmalarından biri ulusal sorunların çözümüne ilişkindir. Her ulusun bir devleti ol-

ması gerektiği fikri sabiti modernitenin çarpıtmasının bir sonucudur. Ulus devlet bir modernite evrenseli olarak kendisini meşru kılmak için bu anlamda ciddi bir zihni bombardıman yapmıştır. Nasıl ki ilk ve ortaçağlarda mitolojik ve dinsel dogmalarla sömürü meşrulaştırılmışsa ulus devlet de modern çağda kendini daha gelişkin zihin tasarımları ile böyle meşrulaştırmıştır. Kimse ulus devlet fikrinin tersini düşünemez kılınmak istenmiştir. Devletin ulus, ulusun da devlet olduğu, ikisinin özdeş olduğu, böylece “ulusal egemenliğin” kurulduğu ve ulusların bağımsızlık çağının açıldığı yoğunca propaganda edilmiştir. Özde yaşanan ise burjuva sınıf egemenliğinin tesisidir. Bu şekilde yapay uluslaşmalar açığa çıkarılarak sınıf ve devlet egemenliği güvenceye alınmıştır. Devletçi uluslaşma yapay uluslaşmadır. Yapay sınırlar ile ve devlet eliyle homojen uluslar yaratılmaya çalışılmıştır. Toplumun doğasına, çoğulcu yapısına çok ters bir durum zorla gerçekleştirilmiştir. Kùltürler, renkler yok edilmiş, tektipleştirici uluslaşma süreçleri içinde boğulmuştur. Yaşanan kùltür kırım, toplum kırım olmuştur. Soykırım modernitenin icadı olarak insanlığın başına bu şekilde bela edilmiştir. Daha da önemlisi kapitalist modernite ulus devlet ideolojisini o denli hâkim kılmıştır ki sosyalizm adına yola çıkanlar bile kendilerini bunun dışında tutamamışlardır. Aksine ulus devletin güçlendirilmesine hizmet etmişlerdir. Bizzat Marks’ın kendisinin Alman ulus devletinden yana aldığı tutum iyi bilinmektedir. Yine Sovyet ve Çin reel sosyalist deneylerinde ulus devletin ne kadar güçlendirildiği de bilinen bir husustur. Özcesi sistemin en sağından en soluna kadar herkes bunun parçası olmuştur. Alman ulusçuluğu ve onun aşırılaşmış biçimi olarak Nazizm de, Rus ulusçuluğu ve onun aşırılaşmış biçimi olarak Bolşevizm de ulus devletçilerdir!

Ulusal soruna demokratik modernitenin yaklaşımı ise farklıdır. Ulusu ne gereğinden fazla abartıp fetişleştirir ne de ulusu tarihsel bir olgu olarak hiç yokmuş gibi, hayal ürünümüştü gibi görür. Ulusu egemen grubun bir uzantısı olarak görmez. Gelişme kaydeden toplumsal doğanın zaman ve mekân içinde aldığı bir toplumsal form olarak yorumlar. En önemlisi ulusu ve

uluslaşma süreçlerini milliyetçi temelde değil demokratik temelde ele alır. Devletçi uluslaşma ile demokratik uluslaşma arasındaki farkı keskin olarak ortaya koyar. Toplumun doğasına uygun olan uluslaşmanın demokratik uluslaşma olduğunu, toplumun bu temelde uluslaştığını belirtir. Devlet doğal uluslaşma süreçlerini saptırmakta ve toplumun doğal içsel evrim sürecine müdahale ederek gelişimi dıştan topluma dayatmaktadır. Buna karşılık demokratik modernite ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesini devletçi olmayan yoruma kavuşturur. Uluslaşma süreçlerinin toplumun içsel dinamiklerine dayanması gerekliliğini bunun merkezine koyar. Ulusu sadece vatandaşların toplamı olarak görmez. Halkların, grupların, sivil toplumun ve kolektif örgütlülüklerinin toplamı olarak görür. Bireysel ve kolektif hakları birbirinden ayrı ele almaz. Kimliklere ve farklılıklara ucu açık, esnek yaklaşır. Bir kimliğin bir diğeri içinde erimesine karşı çıkar. Milliyetçiliğe ve ulusçuluğa karşıdır. Çoklu ulus oluşumlarına açıktır. Farklılıklara dayalı bir eşitlik ölçüsü vardır. Ancak farklılıklara dayanan eşitlik ve özgürlük değerlidir. Devlet ulusu eşitlerin eşitsizliği, demokratik ulus ise eşitsizlerin eşitliği ilkesi ile hareket eder. Ulus devlet eşitliği saptırarak sunar. Herkes eşit söylemi altında sömürgeciliği ve kültürel soykırımı gerçekleştirir. Örnek verecek olursak, Türkiye anayasasında bulunan “Türkiye’de herkes Türk’tür ve bütün Türkler de eşittir” ifadesi eşitlik ilkesinin çarpık yorumudur. Demokratik ulusta ise özgünlüklerin derinlemesine kendini örgütlediği bir birlik vardır. Birlik farklılık ile anlamlıdır. Birlik içinde çokluk doğanın temel formudur. Örneğin; 300 adet atom altı parçacık bir araya gelir ve bölünmesi çok zor olan bir atomu oluşturur, rengârenk ve farklılıklarla dolu ağaçlar bir araya gelir ve bütünselliği ifade eden bir doğa harikası olarak ormanı meydana getirir. Örnekleri çoğaltmak mümkündür. Önemli olan doğanın kendini ifade ediş tarzının bu yönlü olduğunu kavramaktır.

-Gençlik Hareketinin Demokratik Ulus İnşasındaki Öncülük Misyonu

“Yurtsever aydın-gençlik hareketi, gençlik saflarında hala yaygın olan şoven, sosyal şoven, reformist, nemelazımcı, ulusal-inkârcı görüş ve tavırları tasfiye ederek kendi devrimci örgütünü geliştirip güçlendirmelidir.”(Kürdistan Devriminin Yolu)

PKK'nin kuruluş manifestosunda bu sözlerle ifadesini bulan gençliğe dönük özgün yaklaşım Kürt özgürlük mücadelesinin tüm dönemlerinde aynen geçerli olmuştur. Rêber APO ve özgürlük hareketi gençliğe hep kurtuluşun gerçekleştircisi olarak bakmıştır ve bugün de öyle bakmaktadır. Kurtuluşun sırrını gençliğin kendini toplumsal siyasal öncülüğe tümüyle yatırmasında görmektedir. Şu ana kadar sol-sosyalist hareketler içerisinde de gençlik öncü bir güç olarak tanımlanmışsa da, bu öncülük tanımlaması gerçek anlamda bir öncülük tanımından çok gençliğin dinamizmi ve cesaretinden faydalanmayı esas alan pragmatist bir tanımlama olmuştur. Sosyolojik bir temele dayandırılmamış, stratejik olarak ele alınmamıştır. En iddialı olan Sovyetlerdeki gençlik örgütlenmesi Komso-mol'un konumu da bunun ötesine pek geçememiştir. Bu durum sınıf mücadelelerinin karakterleri ile yakından bağlantılıdır. Sınıf mücadelelerinde klasik sınıf temelli bir öncülük söz konusudur. Diğer tüm kesimler bu sınıf öncülüğünün yedek güçleridirler. Bu açıdan gençliğin de bu hareketlerde birer yedek güç olarak ele alınması bir yerde anlaşılır olmaktadır. Fakat ele alış böyle olunca gençliğin toplumsal hareketlerde ve devrimlerde oynadığı rol de sınırlı kalmıştır. Gençlik devrim ve mücadele pratiğinde en ön safta yer alırken çoğunlukla karar alma, toplumu kurma süreçlerinde geri planda kalmıştır. Çokça söylenen, “gençler savaşır, yaşlılar konuşur” deyişi bu durumu çok çarpıcı bir biçimde ifade etmektedir. Bu söylem her ne kadar gençliğin dinamizmi, pratikliği ve cesaretine vurgu yapar gibi görünse de aynı zamanda düşünme ve düşündüklerini söyleme hakkını gençliğin elinden alan,

gençliği karar alma süreçlerinden dışlayan bir yaklaşımı ifade etmektedir.

Rêber APO'nun mücadele felsefesinde ise gençlik temel toplumsal bir güç olarak ele alınmaktadır. Daha önceki bölümlerde açıldığı gibi en başta gençliği fiziki bir yaş grubu olarak değil sosyal bir olgu olarak tanımlamaktadır. Gençliğin bir sosyal olgu, sosyal kimlik yoğunluğu olarak ele alınması, onun toplumsal bir kesim olarak toplumsal sistem içerisindeki pozisyonuna işaret etmektedir. APOCU toplumsal devrim perspektifi içerisinde kadın ile birlikte gençlik stratejik öncü güç olarak tanımlanmaktadır. Gençliğin demokratik konfederalizm(demokratik ulus) içerisinde özgün örgütlenecek sorunlarını tartışıp çözdüğü, kendisiyle ilgili kararları kendisinin aldığı yeni bir sistem kurması öngörülmektedir. Demokratik Gençlik Konfederalizmi olarak ifade ettiğimiz bu sistemi ileriki bölümlerde ele alacağız. Burada belirtilmek istediğimiz husus Demokratik gençlik konfederalizminin(Dem-Genç) Demokratik Ulus'un öncü örgütlenmesi olduğudur. Demokratik gençlik konfederalizmi Demokratik Ulus'un örgütlenmesine her alanda aktif olarak katılır. Sadece kendi sistemi ile sınırlı kalmaz. Asıl misyonunu Demokratik Ulus'un inşa ve savunulmasında oynar. Demokratik Ulusun konfederal temelde örgütlenmesini ve bu demokratik konfederal sistem ile Kürt sorunun çözülmesini hedefler. Kürt halkının devlet dışı ulusal birliğin konfederal örgütlülükle gerçekleştirilmesi mücadelesine aktif ve öncü düzeyde katılır. Sınırları esas almadan halk demokrasisini kurma hareketi olan konfederal sistem ile devletçi sistemi aşarak demokratik toplumu geliştirmeyi esas alır. Ortadoğu halklarının demokratik, konfederal birliğini stratejik bir hedef olarak görür. Toprakları dışında yaşayan Kürt halkının kültürel, sosyal ve ekonomik sorunlarının çözümünü geliştirmek için mücadele eder. Demokratik Ulus mücadelesini gençlik kimliği ekseninde geliştirmeyi, gençliğin doğal özelliklerini demokratik ulus mücadelesinin her alanına yansıtmayı, bu temelde toplumsal sorunların demokratik modernite paradigması doğrultusunda çözümünü öncü rol oynayarak gerçekleştirmeyi hedefler.

Demokratik Ulus mücadelesinde gençlik öncülüğünden söz ederken bunun toplum üstüçülük olarak anlaşılması önemlidir. Klasik sınıf temelli sosyalist hareketlerde öncülük toplum üstü bir olgu olarak ele alınır. Öncü toplumu üstten belirleyendir. Demokratik modernite paradigmasında bu eski öncülük tanımı aşılır. Toplumu güç haline getiren, toplumun iradesinin gelişmesinde ön açıcı rol oynayan bir öncülük tanımı yeni öncülüğü karşılamaktadır. Herşeyi kendinde merkezileştiren kadro örgütü olmak eski tarzı ifade etmektedir. Yeni tarzda toplumu bilinçlendirmek ve herkesin kendi işini kendi yapar hale gelebildiği bir öz yeterliliği açığa çıkarmak esastır. Bu anlamda öncelikle öncünün kendisini demokratik dönüşüme tabi tutması gerekmektedir. Yeni öncü gücün kendisi demokratik toplumun ön modelidir. Demokratik ulus mücadelesini öncüsüz kendiliğindencilik olarak da anlamamak gerekmektedir. Eski tarzın aşılması öncülüğün tümüyle ortadan kalkmasını ifade etmemektedir. Devrimcilerin misyonları değişebilir ama misyonsuzlukları asla söz konusu olamaz. Demokratik ulusta kadro önemini yitirmez. Kaldı ki yeni dönemin görevleri daha karmaşık ve daha yoğundur. Toplumsal inşadan tutalım demokratik ulusun savunulmasına, toplumsal direnişin örgütlenmesinden bilinçlenme faaliyetlerinin yürütülmesine kadar onlarca görev öncü-kurucu kadroyu beklemektedir. Yeni dönemin yeni anlayışı temelinde öncülüğün kendisini bekleyen görevlere hazırlaması önem kazanmaktadır.

Demokratik konfederalizm veya demokratik ulus inşası elbette yeni bir anlayıştır. Yeni bir toplum anlayışını, yeni bir devrim anlayışını, yeni bir mücadele tarzını, yeni bir teorik-ideolojik-siyasi programı, yeni bir stratejiyi ve taktikleri içermektedir. Gençlik hareketi paradigma değişiminin getirdiği bu farklılıkları iyi görmeli ve mücadele yöntemlerini buna göre oluşturmalıdır. Bu anlamda eski ile yeninin farkının iyi kavranması gerekmektedir. Eski tarzla yeni anlayış oturtulamaz. Eskiye olduğu gibi sürdürerek yeni paradigmanın görevleri başarıyla yerine getirilemez. Bu açıdan gençlik hareketinin de-

ğişim ve dönüşüm gücünü gösterebilmesi gerekmektedir. Paradigma değişikliğine güçlü giriş yapılamadığı, dolayısıyla yeni paradigmanın örgütlenme ve mücadelesini sağlıklı yürütmenin, örgüt ve mücadele tarzını demokratik moderniteye uygun hale getirmenin geciktiği açıktır. Cephe çalışma tarzında çakılıp kalma söz konusudur. Cephe örgütlenmesinin kitle politikası eski paradigmaya göre şekillenmişti. Toplumu kendi kendini yönetir hale getirmek için değil savaşa geri cepheden güç sunması için örgütlenme vardı. Savaş başarılıktan sonra zaten topluma iktidar teslim edilecekti. O zamana kadar toplumun yapacağı gerillaya maddi destek sunmak, savaşçı vermek, milis olmak ve yer yer kitle eylemleri ile desteklemektir. Gençliğin bunu artık aşarak demokratik ulus, demokratik toplum inşasına tüm gücüyle yönelmesi gerekmektedir. Demokratik özerklik stratejisini öz yönetimlerle hayata geçirmelidir. Bu bakımdan ciddi bir değişime ihtiyaç vardır. Değişiklik herşeyde olmalı. Değişiklik paradigmada yapılmıştır, amaçta yapılmıştır. Devlet yıkıp devlet kurma amaç değildir. Devlet artık demokrasi formülü geçerlidir. Demokrasiyi inşa etmek ve devlet saldırılarına karşı onu savunmak, bunun içi toplumsal direniş örgütlemek temel amaçtır. Yeni strateji ve yeni taktiğin özü budur. Yeni paradigma, yeni strateji, yeni taktik olduğu kadar yeni bir planlama ve yeni bir çalışma tarzı, düzeni de ister. Bütünlüklü bir çalışma, derinlikli bir çalışma gerekmektedir. Örgütlenmede derinleşmek gerekmektedir. Gençlik toplumu yerinde örgütlemeli, onun ekonomisini örgütlemeli, eğitimini ve sağlığını örgütlemeli, siyasetini örgütlemeli, öz savunmasını örgütlemeli. Bütün bunları içinde baskı ve sömürü olmayan, yani devlet sultasına dayanmayan bir ilişki ve yönetim tarzıyla örgütlemelidir. Pozitif görevlere, yani kurma görevlerine yönelmek aciliyet arz eden görev olarak gençliğin önünde durmaktadır. Türkiye devrimci gençlik önderlerinden Deniz Gezmiş Colemerg'e bir sefer gelmiş ve ilk iş olarak bir köprü yapmıştır. Yani her şeyden önce toplumun ihtiyaçları için bir şeyler kurma arayışına girmiştir. Sahip olunması gereken yaklaşım böyledir. Toplumun içerisine girilmeli ve onun ihtiyaçlarına nasıl cevap olurum diye sorarak işe başlanmalıdır. Pozitif eylemliliğe, yapıcı eylemliliğe yö-

nelinmelidir. Devletten hiçbir şey beklenmeden bu pratiklere yönelmek gerekmektedir. Gençlik tüm gücünü toplumun kendisinden almalı, devlete veya iktidara değil topluma güvenmelidir. Herşeye rağmen dünyanın en büyük gücü hiçbir devlet değil toplumdur. Toplum en büyük güçtür. Gençlik bu bilinçle toplumcu, halkçı bir yaklaşım içinde olmalıdır. Gençliğin halkın okulundan öğreneceği çok şey vardır. Gençlik halktan öğrenmeli halka öğretmelidir. Hem öğrenmeli hem öğretmelidir. Öncülüğü bu temelde karşılıklı birbirini besleyerek yapmalıdır. Topluma dayalı olarak ve kendi özgüçüyle hareket ederek yaratmalı, üretmelidir. Doğanın ve toplumun gücüne inanmalıdır. Doğanın verimliliğine, toplumun yaratıcılığına ve üretkenliğine inanmak toplumsal inşaya öncülük etmek için temel şartlardır.

Kürt özgürlük hareketi önce kuruluş dönemi yaşamış, ardından bir diriliş ve direniş dönemi yaşamıştır. Şu anda ise demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa dönemini yaşamaktadır. Elbette inşada da direniş olacaktır. Fark şura dadır; önceki direniş karşı tarafı yıkmak ve kendi egemenliğini kurmak içindi. Şimdi ise direnişten önce inşa gelmektedir. Fırsat bulduğun yerde imkân bulduğun kadar kendini inşa edeceksin, ona bir saldırı yöneldiğinde de savunacaksın, direneceksin, gerektiğinde savaşıyorsun. Savaşı gerektiği kadar ve gerektiği ölçüde kullanacaksın. Aynı zamanda bir gençlik devrimi de olan Rojava devrimi bu konuda emsalsiz bir örnek olarak önümüzde durmaktadır. Ortaya çıkan fırsatlar imkâna dönüştürülmüş ve 19 Temmuz Rojava devrimi yaşanmıştır. Halk yönetime el koymuş, öz yönetimini ilan etmiş, kendisine saldırı olduğunda ise savunmaya geçerek direnmiş ve devrimi başarıyla korumuştur. Yeni tarz bu olmaktadır. Demokratik ulusun inşası ve demokratik ulusun direnişçiliği bu tarza dayanmaktadır. Bu tarz tüm dünya kamuoyunda meşruluğu tartışılmayacak bir demokratik devrim tarzıdır da aynı zamanda. Savaş, devrim olacaksa böyle olmak durumundadır. Devrimci halk savaşıyla demokratik özerklik devrimini gerçekleştirme seçeneği derken kastedilen böylesi bir direniş devrimidir. Gençlik bu direniş savaşında da en öndeki yerini

almaya her zaman ve zeminde hazır olmalı, kendini hazır hale getirebilmelidir. Halkın kendi çözümünü gerçekleştirme seçeneği olarak devrimci halk savaşına ve onun devrimci direnişine öncülük yapmayı bilmelidir.

-Demokratik Ulusun Boyutları ve Gençlik

Demokratik Ulusun inşasında gençliğin görevi tümüyle öncülüktür. Nasıl ki savaşta, cephe direnişinde gençlik öncüyse demokratik ulusu inşa ve savunma duruşunda, konumunda da en az o kadar öncü olmak durumundadır. Gençlik ruhu, bilinci ve iradesi bunu yapmaya aday esas güçtür. Çünkü gençlik özellikleri buna en yakın özelliklerdir. İnşa yapmak, çaba harcamak gençliğin işidir. Bunu kolektif olarak toplumla birlikte yapmak, sadece toplumun çıkarlarını düşünmek ve karşılığında hiçbirşey beklememek yaşam idealleri olan gençlerin tutumudur. PKK böylesine yaşam idealleri olan gençlerin kurduğu bir partidir. Bu düzeye de bu gençlik ölçülerini esas alarak ulaşmıştır. O bakımdan her türlü insanın öncüsü gençlik olmak durumundadır. Toplumun tüm kesimlerini örgütleyecek, ikna edecek olan gençliktir. Elbette bunu yapabilmesi için büyük bir ikna çalışması gerekmektedir. İnsanlar devletçi sistemden hemen kopmazlar. Çünkü beş bin yıllık devletçi sistem, dört yüz yıllık kapitalist modernite sistemi insanları bozmuş, ayartmış ve zihniyetlerini değiştirmiştir. Onları doğruya çekebilmek için yeni bir zihniyet değişimine, vicdan devrimine, yani ikna etmeye ihtiyaç vardır. Bunu ancak gençlik yapabilir. Devrimi-değişimi öncelikle yeniye açık olan gençlik kavrayabilir. Dolayısıyla toplumun değişimine de gençler öncülük edebilir. İnsanları değiştirebilir, ikna edebilir. Demokratik ulusun zihniyet ve kurumlaşmasını somutlaştırmada rol alabilir. Zihniyet kurumlaşması olarak akademileşmeleri oluşturmada, ekonomik birimler olarak kooperatifleri kurmada, politik yerel birimler olarak köy komünleri, mahalle meclislerini geliştirmede, kent meclisleri ve halk kongreleri şeklinde en yerelden en genele doğru sorunlarını çözecek, politika belirleyecek, ihtiyaçlarını karşılayacak ve karar alabilecek sivil halk örgütlenmeleri ile halkın demokratik öz yönetimini inşa

etmede gençlik katalizör görevi görebilir. Bu temelde gençlik inşa edici çalışmaların hepsine eksiksiz olarak katılabilmelidir. Kürt halkının Demokratik Ulus olarak örgütlenmesinin tüm boyutlarında rol almalıdır, misyon üstlenmelidir. Büyük yaşam idealleri ile Demokratik Ulusun inşasında “aşkla, akılla ve toplumsal namusla” seferber olmalıdır.

1-Siyasal Boyut ve Gençlik

Demokratik ulusun siyasi boyutu Demokratik Özerklik olmaktadır. Kürt halkı açısından Demokratik Özerk Kürdistan’dır. Yüzyıllardır, özellikle de son ikiyüz yıldır siyasi sömürgeciliği iliklerine kadar yaşayan, egemen ulus devletlerce eritmeye çalışılan Kürt halkının siyasi statüsünü ifade etmektedir. Demokratik özerklik içte demokratik ulusun bedenleşmesi dışta ise demokratik ulus statüsünün ulus devletler tarafından anayasal olarak kabul edilmesidir. Bu anlamda demokratik özerklik iç ve dış olmak üzere iki yönlüdür.

Demokratik ulus dışta devletler ile ilkesel uzlaşmaya açıktır. Bunun bir sonucu olarak kendi politik ifadesini demokratik özerklik biçiminde somutlaştırır. Devletle bu temelde anayasal uzlaşma arayışında olur. Devleti, toplumun demokratik özerk örgütlenmesinin önünde engel olmaktan çıkarmayı amaç edinir. Anayasal uzlaşmanın oluşmadığı durumlarda tek taraflı olarak demokratik özerkliği ilan edip onu savunma temelinde direniş savaşı verir. Demokratik Özerklik devrimini öz yönetim direnişi temelinde gerçekleştirme seçeneğine açık olur.

Demokratik özerklik içte ise temel siyasi yönetim biçimi olarak somutlaşır. Her sistemin düzenleyici mekanizmaları, kurumları mevcuttur. Dolayısıyla demokratik Ulus modelinin de düzenleyici mekanizma ve kurumları mevcuttur. Temel düzenleyici politik mekanizma Demokratik Özerk yönetimler olmaktadır. Diğer tüm boyutları da düzenleyen bu siyasi boyut olmaktadır. Demokratik Konfederalizm birliğin siyasi çatısı iken demokratik özerklik ise özgünlüklerin siyasi örgütlenmesini ifade eder. Her özerk politik öz yönetim birimi kendi

içinde yatay ve çevresiyle karşılıklı bağımlılık tarzında bir ilişkiyi esas alır. Demokratik özerk örgütlenme bunu gerektirir. Kültürel, etnik, toplumsal ve ulusal kimlikler kendini özerk olarak ifade eder. Demokratik Özerklik bu temelde geliştirilen demokratik siyasete dayanır. Tüm toplumsal gruplar ve kültürel kimlikler kendilerini ifade eden özerk siyasi oluşumlarla toplumun öz yönetimini gerçekleştirirler. Atama değil, seçim geçerlidir. Asıl olan meclisli, tartışmalı karar alma yeteneğinin toplumda gelişkin kılınmasıdır. Toplumsal işlerin demokratik yönetimi ve denetimi bu şekilde gerçekleştirilir. Demokratik siyasette ideolojik-siyasi hegemonya kurma anlayışı yoktur. Kendisine katılmayan toplumsal kesimleri dışalamaz, çatışmayı değil ilkeli uzlaşmayı esas alır. Toplumun bir kesimini başka bir kesimiyle karşıtılaştırmaz. Karşılıklı olarak çıkar ve saygıya dayanır. Bunu sadece sıradan bir hoşgörü kültürü olarak da ele almaz, bunun toplumsal sistem ve zihniyetini inşa eder. Özerkliklerin ve özgünlüklerin siyasi karar mekanizması haline geldiği bir sistemi adım adım örer. Farklılıkların kendini farklılık esası üzerinden örgütleyerek demokratik siyaset temelinde kendi öz yönetimlerini kurdukları siyasi yönetim tarzına demokratik özerklik diyoruz. Demokratik özerklikte belirleyici olan merkezi yön değil yatay yöndür. Yerelliğin özerkliğinin tanınması ve yerelin politik gücünü açığa çıkarma temel hedeftir. Büyümenin sırrı merkezileşme değildir. Tarih de bunu göstermektedir. Örneğin Ortadoğu yerelin güç olduğu siyasi örgütlenmelere ve siyasi başarılarla sıkça tanıklık etmiştir. Tüm dinleri güç yapan esas etken tarikat benzeri yerelleşmelerle yayılmalarıdır. Yerelin gücünü açığa çıkararak evrensel boyut kazanabilmişlerdir. Bu anlamda evrensel giden yol mutlak suretle güçlü kılınmış yerelliklerden geçmektedir. Ortak paydalar ve bir yönetim birliği elbette olmalıdır. Demokratik özerklik bütün özerk örgütlenmelerin, özgünlüklerin kendini içinde ifade ettiği bir özerklikler bileşkesi olarak anlaşılmalıdır. Toplumsal farklılıklar kendini özgürce ifade etmeli ama toplumsal birlik, bütünlük de korunmalı. Çokluk içinde birlik derken kastedilen budur.

Gençlik demokratik ulusun siyasi boyutuna hem kendi

özgün, özerk örgütlülüğü ile katılır hem de demokratik siyasete doğrultu vermede, gençliğin ruhunu yansıtmada belirleyici rol oynar. Kürt halkının yerelerde halk meclislerinden başlayıp halk kongrelerine kadar öreceği demokratik özerk Kürdistan'da kendini meclis ve kongrelerin asli bileşeni görür. Demokratik Özerk Kürdistan'ın meclis ve kongrelerini kimi yerlerde bizzat kurar, öncülüğünü yapar, halkın öz yönetimini oluşturur. Kurulu olanlara en etkili şekilde katılır. Tartışır, öneri yapar, karar aldırır, sistemin en iyi şekilde düzenlenmesinde yaratıcı ve katılımcı olur. Demokratik siyaseti icra eder. Demokrasi kültürünü yaşar ve yaşatır. Demokratik süreçlere katılarak gençlik iradesini yansıtır.

2-Sosyal Boyut ve Gençlik

İnsan yaşamı herşeyden önce toplumsal bir yaşamdır. Toplumsallık olmaksızın insanın bugünkü gelişiminden söz etmek dahi mümkün olamazdı. İnsanın yalnız yaşaması varsayım olarak bile mümkün değildir. İnsanı insan yapan onun sosyalleşme özelliği, toplumsal dayanışma ile gelişme kaydetme özelliğidir. Sınırsız birey özgürlüğü liberal bireyselleşmenin öne sürdüğü bir şeydir. Toplumu hiçe sayan bu tür bir bireycilik kapitalizmin toplumu güçten düşürmek için kullandığı bir silahtır. Toplumsal özgürlük olmadan bireysel özgürlükten söz edilemez. Toplumu özgür olmayan birey özgür olamaz. Bireyini özgür yurttaşlar kılamayan toplumlar da dağılmaya mahkûmdurlar. Ne toplum adına bireyi ezim ezim ezme ne de birey adına tüm toplumsal değerleri tüketme doğrudur. Doğru olan birey-toplum dengesinin gerçekleştiği sosyal yaşamdır. Toplumsal varlığın oluşumunda bunu görmek mümkündür. Toplumun oluşumunda birey toplum dengesinin en ideal şekilde kurulduğu komün tarzı esastır. Toplum komünal olarak varolmuş, kurulmuştur ve ancak komün tarzında varlığını sürdürebilir. Kom kökü Aryenik dillerde ve Kürtçede topluluk ve grup anlamlarına gelir. Komünalite dayanışmacı toplumsal yaşamı anlatır. Komün bu dayanışmacı yaşamın formu olmaktadır. Ortaklık ruhu olarak da tanımlanmaktadır. Baskı ve sömürü sistemleri işte toplumdaki bu ortaklık ruhunu dağıt-

mıştır. Özelde kapitalist modernite gerçeği bireyde toplumsal yabancılaşmayı doğurmuş ve komünal yaşamdan uzaklaşmayı getirmiştir. Bu açıdan sosyal yaşamda komünalitenin yeniden canlandırılmasına, örgütlenmesine ihtiyaç vardır. Komünal yaşamı yeniden örgütlemek demek yeni bir toplum icat etmek demek değildir. Toplumun geriletilen, yabancılaşmaya uğratılan, baskılanan özünü açığa çıkarmaktır. Toplumu ahlaki-politik niteliklerine, yani öz iradesine yeniden kavuşturmadır.

Kürt toplumu ve gençliği sömürgeciliğin baskısı altında toplumsal yabancılaşmayı, sosyal yozlaşmayı derinliğine yaşamıştır ve hala büyük oranda yaşamaktadır. Özellikle Kürt gençliğine sosyal yaşamda tam bir dejenerasyon empoze edilmiştir. Kimliksizleşmesi için herşey yapılmıştır. Kişisiz bir gençlik yaratmak için herşey mubah görülmüştür. Bunun tersine çevrilmesi yani Kürt toplumu ve gençliğinde toplumsal bilincin geliştirilmesi ancak toplumun ve gençliğin komünal temelde örgütlülüğe kavuşturulması ile mümkündür. Kürdistan'da sömürgeciliğe ve kapitalist bireyselleşmeye karşı "sosyal devrim ve yeni yaşam" ancak bu temelde gerçekleştirilecektir. Bu anlamda komünal yaşam direnişi Kürt toplumunun demokratik ulus inşasında vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Kürtlerin demokratik uluslaşmalarının temel amacı özünde komünal yaşamı yeniden kurmak ve korumaktır. Kürt toplumunun yaşamını devam ettirebilmek için ekonomi, savunma, sağlık, eğitim, yerleşim vb. alanlarda ihtiyaçları temelinde kendi öz örgütlenme ve yönetimini inşa etmesi, bu alanlarda söz sahibi olması en yaşamsal hakkıdır. Bunun inşası için ise en uygun yol sivil toplumun her alanda geliştirilmesidir. Komünal örgütlülükler temelinde sivil toplum hareketinin geliştirilmesi bu yaşamsal hakkın devlet tekelinden çıkarılarak tekrar Kürt toplumuna iade edilmesini sağlayacaktır. Komünler toplumun ihtiyaçları, ilgileri ve yetenekleri doğrultusunda kurulacak yaşam birimleri olmaktadır. Meclisler ise demokratik bir şekilde kendi kimlik ve iradelerini yansıttıkları, iç ve dış ilişkilerini düzenleyecekleri birimlerdir. Demokratik ulusun sosyal boyutu diğer tüm boyutlara öz ve biçim olarak anlam ve içerik kazandıran temel boyuttur. Bu anlamda merkezi bir konumu olduğunu görmek önemlidir.

Gençlik, kadın hareketi ve emek hareketi ile birlikte sosyal boyutun temel bileşeni konumundadır. Her üç temel güç de toplumun yeniden yapılandırılmasında öncü misyona sahiptir. Eş güdüm temelinde ve ortaklaşarak toplumun çeşitliliğine yanıt olmaları gerekmektedir. Toplum çeşitliliğinin zenginliğini yaşamaktadır. İhtiyaçların, ilgilerin, yeteneklerin farklılığını yaşamaktadır. Bütün bu çeşitliliğe özgün yaklaşılmalıdır. Toplum yüz çeşit sosyal farklılık içeriyorsa yüz farklı komün kurulacak demektir. Dolayısıyla gençlik, kadın ve emek hareketleri toplumun tüm katmanlarını saracak bir örgütlenme ağını hep beraber oya gibi işlemelidirler. Toplumsal inşada bıkmadan, usanmadan birer komünar olarak çalışmak özellikle de gençliğin devredilemez görevidir. Kürt toplumu içerisinde sosyal boyutta sağlık, eğitim, spor, aile gibi alanlara dönük geliştirilecek kurumsallaşmalarda sorumlulukla hareket etmelidir. Toplumun sağlık ihtiyacını devletin tekelinden halk sağlık merkezlerinin yerellerde kurumsallaşması ile almak gerekmektedir. Bu anlamda gençlik yurtsever sağlık emekçileri ile ortaklaşmalı ve projeler geliştirmeli, hayata geçirmelidir. Devletin eğitim adı altında kendine eleman yetiştirdiği okullarına karşılık demokratik ulusun eğitim politikasını geliştirmede de yurtsever eğitim emekçileri ile gençlik ortak çalışmalıdır. Eğitimin birinci dereceden muhatabı olan çocuklar ve gençlere ulaşacak olan, onları demokratik ulusun eğitsel kurumlarına, akademilerine çekecek olan gençlik hareketidir. Bu anlamda eş güdümlü bir çalışma kaçınılmazdır. Yine sporun bir ticari metaya dönüştürülmesine karşı gençliğin ve toplumun sportif etkinliklerde yer alması, toplumun ve bireyin sağlıklı yaşamının bu temelde gelişmesi de gençlik hareketinin alternatif spor projelerine bağlıdır. Halk spor kulüplerinden, tesislere, düzenli festival ve turnuvalara kadar çok çeşitli etkinlik ve kurumsallaşmalar geliştirilmelidir. Ailede devrim de gençlik hareketi ve kadın hareketinin ortak çalışma ve projeleri ile hayata geçirilebilecek bir husustur. Ailenin kadın özgürlük ideolojisi ile dönüştürülmesi ataerkil ailedeki ezilenler konumundaki gençlik ve kadının birlikte mücadelesi ile mümkündür. Ailenin diğer ezileni konumun-

daki gençlik, kadın ile ittifak yapmak durumundadır.

3-Kültürel Boyut ve Gençlik

Kültür ulusların varoluşunda en önemli etkenlerin başında gelir. Tarih ve kültür ortaklığı ulusları ulus yapan köşe taşlarıdır. Kültür ulusların zihniyet durumlarını, duygu dünyalarını yansıtır. Din, dil, sanat, yazılı sözlü edebiyat, bilim, felsefe, çeşitli folklorik öğeler bir ulusun temel karakterini veren kültürel öğelerdir. Kapitalizm ve Ulus Devlet ile birlikte toplumların kültürel çeşitliliği darbe yemiştir. Kültürler ulus devlet ile birlikte adeta soldurulmuştur. Bunu en fazla da Kürt halkı yaşamıştır. Kürtlerin imhası ve inkârı önce kültürel varlıklarının imhası ve inkârı ile başlamıştır. Kürtlere ilkel sürüler gibi bakılmış ve kültürleri aşağılanmıştır. Kürtlerin aslında bozulmuş Türkler olduğu tezi ısrarla savunulmuş, hatta sözde bilimselleştirilmiştir. PKK'nin çıkışı ile durdurulup tersine döndürülen bu kültürel imha ve inkâr saldırısı tümüyle bitmiş değildir. Asimilasyon ve çeşitli sömürgeci uygulamalarla devam eden bu süreçte karşı Kürt halkının demokratik ulus bilincini geliştirmesi ve kültürel Rönesans'ını yaşaması kaçınılmazdır. Milliyetçiliğe düşmeden Kürt ulusal kültürünün gelişimini hızlandırmak ve Kürt kültürünü korumak temel bir görevdir. Devrimlerde kültürün rolü önemlidir. Toplumsal kültürün geliştirilmesi üzerine yoğunlaşmadan yaşanan devrimlerin başarısız olması kaçınılmazdır. Çin devriminde Mao'nun kültür devrimine yönelmesi boşuna değildir. Kültürün öneminin farkına varmasının bir sonucudur.

Kürt halkının demokratik uluslaşmasında kültür ve tarih bilincinin yeri bu nedenlerle oldukça önemlidir. Gençlik hareketi kültürel soykırım saldırısı altındaki Kürt halkının kültürüne sahip çıkmalı, kültürel yozlaşmaya karşı aktif olarak mücadele etmeli, kültürel kurumlaşmalarda yer almalıdır. Kendi öz kültürü ile buluşmalı, yabancılaşmaya karşı gençlik kesimlerini bilinçlendirmelidir. Endüstrileşmiş sanat, spor ve cinsel

lik ile gençliğin teslim alınmasına karşı her alanda ve her zaman aktif mücadele etmeyi ilke edinmelidir. Sanal dünya ile kendi olmaktan çıkan, yapay bir yaşam yaşayan ve toplumdaki uzaklaşan gençliği öz yurtsever-devrimci değerleri ile buluşturmalıdır. Uyuşturucu, fuhuş ve ajanlaştırmaya karşı gençliği bilinçlendirmeli ve Kürt gençliğinin sistemin kirli batağına saplanmasına izin vermemelidir. Bu konuda çeşitli projeler, çözüm alternatifleri geliştirmelidir. Asimilasyona en fazla mazur kalan kesim olarak asimilasyon politikalarına karşı da en aktif mücadeleyi gençlik vermelidir. Diline, kültürüne, tarihine sahip çıkmalıdır. Kürt sanatı, Kürt dili, Kürt edebiyatını demokratik ulus paradigması doğrultusunda geliştirmeli, bu alanlara ilgi ile yaklaşmalı, gelişimine katkı sunmalıdır. Geliştirebildiği alanlarda bu yönlü kurumsallaşmalara gitmeli, gençlik kültür merkezleri(GKM) geleneğine sahip çıkarak yurtsever-devrimci kültür ve sanat geleneğini Kürdistan gençliğine taşımalıdır.

4-Hukuki Boyut ve Gençlik

Demokratik ulusun hukuk boyutu daha çok dışa dönüktür. İçte dönük de kimi hukuki düzenlemeleri olsa da esasta ahlaki politik düzenlemelere başvurduğu için hukuku sınırlı kullanır. Basit yapıları kimi iç hukuki düzenlemeleri elbette olur. Demokratik konfederal hukuk diyebileceğimiz bu hukuki düzenlemeler de gücünü ahlaktan alır. Ulus devlet hukukuna benzemez. Öz güç ve öz yeterliliğin esas olması, seçilme ve seçme hakkı, söz hakkı ve yerel birimler arasında karşılıklı sorumluluğun esas alınması, çıkan sorunların demokratik temelde çözülmesi gibi ilkeler konfederal hukuki normlar olarak belirtilse de, özünde demokratik toplumun ahlaki ve politik yargıları olmaya daha yakındır. Yerelde halkın kendi arasında yaşadığı sorunlarını kendi arasında çözebileceği mekanizmaların kurulması, kendi içinde devlete muhtaç olmadan adaleti tesis edebileceği mekanizmaları halk meclisleri üzerinden oluşturması önemli bir hukuki çalışma olarak yürütülmek durumundadır.

Dışa dönük hukuk ise devletlerle olan ilişkidir. Toplum olarak Kürtlerin ve ülke olarak Kürdistan'ın hukukunun tanınmamasına karşı yasal-anayasal mücadele verilir. Demokratik ulusun hukuku ulus devletler tarafından tanındığı kadar Demokratik Özerklik de ulus devletlerin hukukunu tanır. Demokratik Özerk Kürdistan hukukunun, Kürt halkının ve Kürt kimliğinin tanınması, gasp edilen kültürel kimliksel hakların kabulü gibi hususlarda çaba ve arayışlar içerisinde olur.

Gençlik hukuki boyutta daha çok konfederal hukukun korunması, demokratik ulus hukukunun çiğnenmesi karşısında tavır sahibi olma gibi noktalarda rol oynaymalıdır. Yine dışa dönük ulus devlet hukuklarında açılmaya çalışılan alanlara, yani demokratik özerklik hukukunun alanının genişletilmesi çabalarına yerellerde geliştirebileceği katkılarla güç sunmalı, toplumsal adaletin sağlanmasına katkıda bulunmalıdır.

5 - Ekonomik Boyut ve Gençlik

“Gençler, İsrail’deki Kibutzlar benzeri tarım kooperatifleri geliştirsinler.” (Rêber APO)

Ekonomi toplumun üretim, bölüşüm, dolaşım ve tüketim ilişkilerinin bütünselliğini ifade eder. Toplum tarih boyunca ekonomiyi her zaman kendi işi olarak görmüş ve sermayeye kapalı bir konumda kalmayı tercih etmiştir. Kapitalist modernite sistemi toplumun doğal ekonomik faaliyetine karşı yapılmış büyük bir vurgun anlamına gelmektedir. Kapitalist tekeller bu vurgunları ile talan ekonomisini işletmektedirler. İnsan ve toplumu kendi emeğine yabancılaştırmakta, başkalaşım geçirmelerine yol açmaktadırlar. Yoksulluğu ve açlığı topluma bir kadermiş gibi yaşatmaktadırlar. Hâlbuki toplum kendi üretim araçları ve pazarı üzerindeki kontrolünü kaybettikten sonra özgürce yaşayamaz. Kapitalizmin ekonomik işgali tam da bunu yapmaktadır. Bu işgali belki de en yoğun yaşayan toplum ise Kürtlerdir. Kürtlerin tarih boyunca yaşadığı işgaller, istilalar, fetihler, talanlar bir yana sömürgeci Türk kapitalizminin Kürdistan’a girişinden sonra Kürtler tümüyle soykırıma uğra-

tılmış, yaşadığı tüm kırımlar ekonomik kırımla sonuca götürmek istenmiştir. Deyim yerinde ise Kürt toplumunun ekonomik işgali ile son altın vuruş yapılmak istenmiştir. Bugün de karın tokluğuna çalışan Kürt emekçilerinin en zor ve getirisi olmayan işlere koşturulması, bu ekonomik bağımlılık ile alakalıdır. Kürtler sömürgeci egemen devletler tarafından ucuz iş gücü olarak görülmektedirler.

Demokratik ulusun buna karşı geliştireceği çözüm ekonomik özerkliktir. Rekabetçi-liberal, merkantilist, planlı kalkınmacı veya neo-liberal ve finansal ekonomi biçimlerine karşı eko topluluk ekonomisini öngörür. Ekonomi politikasının temel birimleri ekolojist kırsal komünlerdir. Kentlerin yeniden düzenlenmesi ve kentin aşırı nüfusunun tarıma yönelmesi ikinci bir tarım-köy devrimini açığa çıkarma potansiyeline sahiptir. Tarıma açılmayan topraklar değerlendirildiğinde işsizlik sorunu çözülecektir. Bu anlamda kapsamlı bir toprak reformu şarttır. Sanayi alanını da yerel topluluklar devralmalıdır. Kaynaklar yerelleştirilmeli ve yerel güçler kaynakları değerlendirmelidir. Topluluk ekonomisi kooperatif veya lonca gibi örgütlülükler üzerinden devlet beklenmeden hayata geçirilmelidir. Tüm kaynaklar topluluk üretimine yönlendirilmelidir. Kâr, sermaye ve tekel ilişkilerinin gelişmesi tehdidine karşı, topluluk ekonomisinin toplumsal ahlakı ve halk meclislerinin denetleyicilikleri devreye girmelidir.

Ekonominin her alanı açısından kapsamlı projeleri gerektiren topluluk ekonomisinin inşası da gençliğin görevlerinden biridir. Gençlik enerjisi, dinamizmi, üretim gücü ile ekonomiye öncülük etmelidir. Kürt toplumu içerisinde ekonominin her alanına hitap edecek komünal kooperatifler kurmayı önüne hedeflerinden biri olarak koymalıdır. Tarım kooperatifleri, sanayi kooperatifleri, kent ve kır kooperatifleri geliştirmek için kimseden bir şey beklememeli, harekete geçmelidir. Kürt toplumunun geleneğinde ve tarihinde öz ekonomik faaliyet örnekleri oldukça fazladır. Doğal haliyle hayata geçirilen tüm ekonomik faaliyetler tekel dışıdır. Özellikle kır toplumu kendi ekonomi etkinliğini hala büyük oranda doğal akışı içerisinde

sürdürmektedir. Yapılması gereken toplumun içine girerek toplumla birlikte ekonomiyi verimli kılmak ve topluluk ekonomisi olarak kolektif örgütlülüğe kavuşturmaktır. Kürt halkının yaşadığı yoksulluğa bu temelde bir ekonomik çalışma ile cevap olmak kutsal bir devrimci görev olarak gençlik hareketinin önünde durmaktadır.

6 - Öz Savunma Boyutu ve Gençlik

Öz savunma canlı cansız tüm doğa için geçerli evrensel bir kuraldır. Öz savunmasız varlık tanımlaması yapılamaz. Toplumsal varlıklar açısından da durum böyledir. Toplum kendi güvenlik ihtiyacını her zaman kendisi karşılamış, dış saldırılara ve içte gelişebilecek tehlikelere karşı da tedbirler almıştır. Toplumsal yapının karmaşıklaşması, özellikle kent devrimi ile toplumun hacimsel büyümesi sonucu, güvenlik sorunu da daha karmaşık hal almıştır. Devlet ve ön devlet kurumlaşmaları bu fırsatı istismar edip toplumun güvenliğini askeri birlikler, ordular kurarak tekeline almıştır. Kapitalizm ve ulus devletle bu doruk noktasına ulaşmıştır. Toplumun elinden tüm kendini koruma araçları alınmış, ulus devlet korkunç bir şiddet tekeli olarak toplumun karşısına dikilmiştir. Toplum susus edilmiş, iradesiz kılınmıştır.

Kürt toplumu devletçi sistemin bu yönünü, yaşadığı katliam uygulamaları ile bizzat deneyimleyerek defalarca görmüştür. İşgal, istila, katliamlar yaşamış, orduların nal sesleri Kürdistan topraklarında eksik olmamıştır. Kürtler ya başkalarına asker olmuşlar ya da bunu kabul etmediklerinde kurşuna dizilmişler, idam sehpalарına çıkarılmışlar, asit kuyularına atılmışlardır. Askeri işgal Kürdistan’da özellikle son iki yüzdır hiç eksik olmamış sürekli bir hal olarak yaşanmıştır. Soykırıma varan uygulamalarla kendisini hâkim kılmıştır. Sadece askeri saldırı da değildir sözkonusu olan. Siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik ve psikolojik savaşın her türlü özel savaş yöntemleri olarak Kürtler üzerinde uygulanmış ve uygulanmaktadır. Buna karşılık PKK öncülüğünde bir öz savunma savaşı veren Kürt halkı bir nebze de olsa kendi adına söz

söyleme gücüne ulaşmış, sömürgeci uykusundan uyanmıştır. Geline aşamada bunu demokratik ulus örgütlülüğü ile daha da derinleştirmek ve Kürt toplumunun tüm güvenlik ihtiyaçlarına yanıt olacak bir öz savunma örgütlülüğünü oluşturmak gerekli olmaktadır.

Demokratik ulusun güvenlik politikası öz savunmaya dayanır. Demokratik siyasetin ve toplumun iradesini geçerli kılmak ve saldırıları boşa çıkarmak temel eylemliliğidir. Yaşamın her anında ve her alanında öz savunma demokratik ulusun eylem hattıdır. İdeolojik, siyasi propaganda ile ulus devletlerin uygulamalarını teşhir etmekten, kitlelerin siyasal şiddetini, yani serhildanı harekete geçirmeye kadar tüm eylemlilikler öz savunma kapsamındadır. Demokratik ulusun tüm boyutlarında yapılan çalışmalar da özünde birer öz savunma çalışmasıdır. Öz savunma herşeyden önce bir bilinç meselesidir. Toplumda öz savunma bilincinin geliştirilmesi birçok çalışma ile gerçekleştirilebilir. Toplumun ekonomisini örgütleme, kültürünü örgütleme, bilinçlendirme çalışmasını yürütme gibi çalışmaların hepsi özünde birer öz savunma çalışmasıdır. Öz savunma bilincini oluşturma çalışmalarıdır. Demokratik ulusun öz savunma boyutu bunların genel ifadeye kavuşması olmaktadır. Bu anlamda demokratik ulus sistemi her yönü ile bir öz savunma sistemidir.

Kürt toplumunun iç ve dış güvenlik işlerinin bizzat Kürtler tarafından yapılması denildiğinde elbette ilk akla gelen kesim gençlik olmaktadır. Elbette halkın diğer kesimleri de öz savunma çalışmasına katılmalı, tüm yerel otonom örgütlülükler kendi öz savunma sistemlerini oluşturmalıdır ama belki de diğer tüm boyutlardan çok daha fazla gençlik bu alanda en önde olmalıdır. Dinamizmi, dayanıklılığı, mücadeleciliği, ataklığı, refleksif özellikleri ile buna öncülük yapacak en uygun kesim gençliktir. Gençliğin fedakâr, fedai bir duruşu vardır. Topluma ve değerlere yönelecek saldırılara karşı kılıç gibi keskindir. Kürdistan toplumunun ve önderliğinin temel savunma gücüdür. Bu açıdan herkesten çok gençlik hareketi öz savunmayı gündemine koymalı, eğitimini ve örgütlemesini

buna göre yapılmalıdır. Gençlik hareketi bir öz savunma örgütüdür aynı zamanda. Toplumu da öz savunma anlamında bilinçlendirmeli ve öz örgütlülüklere kavuşturmalıdır. Öz savunma bir bilinçlilik bir örgütlenme durumudur. Yerel savunma birlikleri kurmalı, toplumun kendi can ve mal güvenliğini sağlayabilir pozisyona gelmesi için yaratıcı yol ve yöntemler geliştirmelidir. Gerilla temel bir öz savunma gücü olarak gençliğin ölçüsü olmalıdır. Her alanda gerillalaşmayı ve öz savunmaya öncülüğü gerilla ölçüleri temelinde gerçekleştirmeyi önüne hedef olarak koymalıdır.

7 - Diplomasi Boyutu ve Gençlik

Genelde uygarlık aşamalarında, özelde kapitalist küreselleşme çağında itina ile geliştirilen bir konu da diplomatik faaliyetlerdir. Tarih boyunca toplumlar arasında bu tarz ilişkiler hep olmuşsa da, kapitalizm ve ulus devletle birlikte bu devletlerarası ilişkiye indirgenmiş ve içeriği savaş-egemenlik olgularıyla doldurulmuştur. Diplomasi iktidar savaşının ve bir birini alt etmenin değişik bir biçimi olarak ele alınmıştır. Toplumlarda barışçıl temelde sorunların giderilmesine dönük olan bu faaliyet devletçi sistemde tekeller arası kâr ve çıkar ilişkilerine dönüştürülmüştür.

Kürtler de kâr ve çıkar ilişkileri yumağına dönüşmüş bu uluslararası diplomasiden muzdarip bir halktır. Deyim yerinde ise diplomatik oyunların gazabına uğramış, egemenlerin paylaşım savaşları sonrası çıkarlara kurban edilmiş bir halktır. Demokratik ulus ile birlikte Kürtler hem içte ulusal birliğini kurma temelinde hem de bölgesel ve uluslararası demokrasi güçleri ile demokratik modernitenin ittifakı temelinde diplomatik ilişkiler geliştirirler. Devletlerle ilişkiler anlamında da sağlıklı bir dış diplomasi geliştirirler. Demokratik ulusal varlıklarını tanıyan her güçle ilkeli ilişkiler içine girerler.

Gençlik hareketi diplomasi faaliyetlerine bölge ve dünya gençleri ile ilişkilene temelinde katılmalıdır. İlerki bölümlerde ele alacağımız bölge demokratik gençlik konfederalizmi

ve dünya demokratik gençlik konfederalizmi gibi projeler üzerinden ilişki ve ittifaklar geliştirebilmelidir. Komşu halkların demokrasiye duyarlı gençlik kesimleri ile ilişkiler kurulmalı, geçici veya kalıcı ittifaklara gidilmelidir. Bunun yanında Kürt gençliğinin ulusal birliğini geliştirme temelinde projeler hayata geçirilmesi de diğer bir görev olarak gençlik diplomasi faaliyetlerinin önünde durmaktadır.

8 - Özgür Eş Yaşam Boyutu ve Gençlik

Kapitalist modernitenin yaratımı olan ulus-devlet sisteminin yumaklaştırdığı sorunların kavranması kadın ile erkek arasındaki ilişki düzeyinin kavranmasıyla yakından bağlantılıdır. Kapitalizmin temel zihni formu olan erkek egemen akıl, dayatmış olduğu kurumlarla (aile, evlilik vb.) kadına tek taraflı köleliği mubah görürken demokratik ulusun temel yaşam felsefesi bu konuda özgür eş yaşamı alternatif olarak gerekli kılmaktadır. Doğru bir toplumsal yaşam ancak özgürleşmeye yürüyen kadınla tanımlanabilir. Çünkü toplumsallığın temel yaratıcısı kadının kendisidir.

Ataerkil düzenin kadına yönelik saldırılarıyla toplumsallığı yıkmaya çalışması günümüzde de devam eden bir savaşımdır. Var olan köle kadınıla, toplumsal yaşam anlamsızlaştırılmaya çalışılmaktadır. Kadının doğurganlığı nüfus çoğaltma makinesine dönüştürülmüş, kadın üzerinden erkek iktidarı ispatlanmaya çalışılmış, cinsellik erkek tarafından istismar aracına dönüştürülmüştür. Kapitalizmin kadına biçtiği temel roller soy sürdürme aracı, cinsel meta ve en ucuz işgücünden başka bir şey değildir. Kapitalizmin yürütmüş olduğu bu iktidar ve sömürü mücadelesi tecavüz kültüründen başka bir şey değildir. Kadın şahsında tüm topluma bu kültür yedirilmeye çalışılmaktadır. Bu kültür adına aşk adeta ayaklar altında çiğnenmiş, aile kurumu ciddi bir çözülme yaşamıştır. Toplumun tüm değerleri bu tecavüze maruz bırakılmıştır. Tecavüz kültürünün aşılması ancak özgürlük mücadelesinin yükseltilmesiyle gerçekleşebilir. Erkek akıyla yıkılmaya çalışan toplumsallığın kurutuluşu kadının kurtuluşuyla doğrudan bağ-

lantılıdır.

Demokratik ulusun olmazsa olmazlarından özgür eş yaşamın inşa edilmesinde yıkılması gereken temel kalıplar söz konusudur. Bunun için temel koşul yaratılmış olan toplumsal cinsiyetçiliğin aşılmasıdır. Bu konuda erkek egemen iktidarla zihniyet ve kurumsal mücadele yürütülmesi, tüm yapılanmalar reddedilerek bir kopuş yaşanması gerekmektedir. Nesne olmaktan çıkmış kadınlar ve erkek egemen zihniyetini yıkmış erkeklerin özgür ve eşit temelde yaşamıyla özgür eş yaşam örülebilir. Kapitalizmin sahte kandırmacılarla bezendirdiği aşk tanımlamaları ne kadına ne de erkeğe ortak bir yaşam getirebilir. Köle bir toplumda aşkın yaşanmasından zaten söz edilemez. Çünkü ortada özgür iradeye dair bir şey yoktur. Buna mukabil özgür eş yaşamı yaratma iddiasında bulunan demokratik modernitede sosyalist olmak özgürlük düzeyini tutturmakla doğru orantılıdır. Bu konuda hem kadına hem de erkeğe birçok sorumluluk düşmektedir. Kadının günümüzdeki cinselliği erkeğin bir güç ve iktidar aracı olarak görmesi ve ona göre hareket tarzını belirlemesi gerekmektedir. Kadına modern kölelikten başka bir şey getirmeyen kapitalist sistemden sonsuz boşanmalıdır. Özgür yaşamda ısrar ederek sosyalist mücadelenin militanlığını geliştirmelidir. Erkek de mevcut köle kadını reddederek işe başlamalıdır. Kendisinin de sistemin yaratımı olan kurumlarla (evlilik başta olmak üzere) köleliğe maruz kaldığını bilmelidir. Kapitalizmin cinsiyetçi bombardımanına karşı sürekli bir savaşım hali içerisinde olmalıdır. Köleleştirilen erkek kişiliğini öldürerek özgür erkeği yaratmanın mücadelesini daimi kılmalıdır.

Devrimin temel iki dinamiği olan kadın ve gençlik ortak bir mücadele hattı örerek özgür eş yaşamın inşa edilmesinde kurmay rolü oynayabilir. Sistemin tüm tecavüzcü politikalarına maruz kalan temel iki kesim de zaten bu dinamikler olmaktadır. Var olan tüm zihniyet ve kurumlardan gençlik de bir kopuş yaşayarak bu yaşamın örülmesinde kadınla beraber öncü rol ve misyonlarının gereklerini yerine getirmekten sorumludur.

Genel hatları ile demokratik uluslaşmanın boyutlarını ve gençliğin demokratik uluslaşmadaki rol ve görevlerini böyle belirttikten sonra bir hususu kısa da olsa belirtmekte fayda var. Demokratik ulusu her ne kadar bu şekilde boyutlandırılmış olsa da özünde demokratik ulus zihinsel ve kurumsal bir bütünlük taşır. Çözümlemede kolaylık olması açısından kullanılan bu yöntem yanlış algılamalara yol açmamalıdır. Bir insan vücudunu örnek verecek olursak, her bir boyut bir organı ifade etmektedir. Demokratik ulus bu bütünlüğün tümünü ifade etmektedir.

c-) Demokratik Gençlik Konfederalizminin Esasları

“Demokratik Gençlik Konfederalizmi önemli. Bütün gençler tek çatı altında birleşebilirler. Değişik gruplar içinde yer alabilir. Kültürel, esnek bir örgütlenme olabilir. Bunlar bir çatı altında toplanmalı, işsiz gençlikte katılmalı. Değişik kültürlerden gençlerde katılabilir. Federasyon tipi bir örgütlenmedir. Her kesimden her çevreden, Türkiye gençliği, etnik gruplar, Liseli gençlik, işsiz gençlik içinde yer alır. Koordinasyon en üstte olur ama tabanda çok yoğun örgütlenmesi gerekir” (Rêber APO)

-Demokratik Gençlik Konfederalizminin Güncel Dayanakları ve İttifak Güçleri

Demokratik gençlik konfederalizmi kendini demokratik konfederalizmin (demokratik ulus) temel bileşenlerinden biri olarak ele alır. Kendi varlığını Kürdistan Demokratik Konfederalizminin varlığına dayandırır. Başta Kürdistan gençliği olmak üzere tüm Ortadoğu gençliğinin konfederal birliğini yaratmayı, bu temelde gençlik kimliğini toplumsal bir olgu olarak devrimci özü ile buluşturmayı hedefler. Komünal toplum değerlerine dayanan eşit, özgür ve demokratik yaşamı yaratmak için meşru savunma stratejisi(öz savunma) temelinde mücadele eder. Bu mücadelede demokratik ulusu inşa etmeyi hedefleyen demokratik sosyalizm çizgisini esas alır. Rêber

APO'yu Demokratik Konfederalizm önderi olarak tanımlar. Demokratik sosyalist amaçların gerçekleştirmesinin tek yolunun Demokratik Konfederalizm Önderliğinin mücadele ve yaşam gerçeği ile bütünleşmekten geçtiğini kabul eder. Rêber APO'nun özgürlüğünü mücadele hedeflerinin merkezine koyar.

Sistemden dışlanan, ötekileştirilen, sistem karşıtı olan tüm güçlerin varlığında kendi varlığını görür. Demokratik uygarlık tarihinden süzülüp bugüne gelen tüm demokrasi güçlerini güncel dayanakları olarak görür. Kendisini de demokratik uygarlık güçleri içinde görür. Tarihin demokrasi kutbunda görür. Tarih boyunca gelişmiş olan tüm devrimci gençlik direnişlerini mirası olarak ele alır. Özelde 68 gençlik hareketini kendi temel varoluş mirası, en temel güncel dayanağı ve izinde yürüdüğü gençlik devrimi olarak tanımlar. Kendi mücadelesini geliştirirken 68 gençlik devriminin ruhunu, direnişçiliğini ve isyancılığını esas alır, stratejik hedefine ikinci bir 68 gençlik hareketi dalgasını geliştirmeyi koyar. Bu hedefin odak merkezine ise kapitalizm karşıtlığını yerleştirir. Gençlik içerisinde temel ortak noktaları, ittifak noktalarını kapitalizm karşıtlığı üzerinden kurar. En geniş ittifak ölçüsü olarak bunu esas alır. Anti-kapitalist olmayı ittifakın en geniş birleşme noktası olarak ortaya koyar. Çünkü kapitalizm karşıtlığı üzerinden bir araya gelindiğinde kimi fikir ayrılıkları, siyasi ayrılıklar, ideolojik görüş farklılıkları çok fazla sorun haline gelmeyecektir. Sorun olmaktan çıkacaktır. İttifak anlayışını en basit bir siyasi tercihe kadar indirgememek bu nedenle gerekmektedir. Tüm gençlik hareketlerinin, kapitalizmden rahatsız olan tüm gençlerin ortak noktası bu temelde açığa çıkarılmalıdır. 68 hareketinin tüm dünya üzerinde bu kadar etkili olması bunu başarıyla yapabilmekten ileri gelir. Gençlik muhalefetine en geniş çerçevede ele alması onu bir anda büyüten yönü olmuştur. Üç günde tüm dünyayı baştanbaşa sarabilmesi buradan kaynaklanmıştır. Kitleleşmesini ve çığ gibi büyümesini bu yaklaşıma borçludur. Özcesi ittifak anlayışı dar çerçevede ele alınırsa daralma olur. En dar politikalarla ele alındığında ise ittifak diye bir şey oluşmaz. Gençliğin ittifaklarını belirlemede

temel ilkesi anti-kapitalizmdir. Gençliğin ittifakları ile ortak muhalif duruşu bu zemin üzerine oturtulmak durumundadır. Eğer ittifaklar politikası “kime karşı, kiminle hareket edileceğini” netleştirmekse, gençlik açısından bu durum şöyle netleştirilebilir: Kapitalist moderniteye ilkesel olarak karşıt duran herkesle, her anda ve her alanda sürekli olarak Kapitalist moderniteye karşı hareket etmek! Gençliğin temel ittifak politikası budur.

Bu noktada altı çizilerek belirtilmesi gereken kapitalizmin kendi eli ile yarattığı muhalefete ve gençliği sisteme bağlayan hareketlere karşı dikkatli olunması gerektiğidir. Kapitalist modernitenin bir özelliği de kendi eli ile kendi muhalefetlerini yaratmasıdır. Bunun örnekleri boldur. Sistemin sınırları içinde ve kabul edilebilir bir muhalefeti bilinçli olarak yaratıp gerçek alternatif güçleri boğmak kapitalizmin en ustaca kullandığı yöntemlerden biri olagelmıştır. Gerçek ekolojist muhalefeti sulandırmak için liberal ve sisteme yapısal olarak kökten karşı çıkmayan, kimi düzeltmeler, restorasyonlar isteyen ekolojist muhalefetler buna verilebilecek bir örnektir. Aynı durum sosyalist, yurtsever hareketler için de geçerlidir. Reformist ve sistemin sınırlarında yapılan muhalefet kapitalizme hizmet etmektedir ve gençlik kendini bunlara karşı korumalıdır.

İktidara bulaşmış dinci hareketlerin (ister radikal ister ılımlı olsun), darbeci-orducu Gladio’nun, düzen içerisindeki siyasi partilerin, muhalif geçinen liberal-reformist, neo-liberal hareketlerin gençliği kontrollerine alma çabalarına karşı gençlik hareketi son derece duyarlı hareket etmelidir. Gençliği bu çevrelerin sömürmesine izin vermemelidir. Bağımsız bir gençlik perspektifi ile gençliği bu sistem içi güçlerin sömürsünden kurtarmayı görev edinmelidir.

Gençlik hareketi kendi ittifak gücü olarak birinci sırada sol-sosyalist hareketleri belirleyebilir. Bu hareketlere dönük reel sosyalizm üzerinden geliştirilecek kimi eleştirilerle birlikte ittifak içine girmek önem kazanmaktadır. Özellikle yeni geli-

şen neo-Marksist ve yeni sol hareketleri ile ilkeli ittifaklar içerisinde girilebilir. İkincisi anarşist hareketlerdir. Bu hareketlerle de ittifak arayışı anlamlı olabilir. Özellikle kapitalizm eleştirisini iktidar boyutuna taşımaları ittifak arayışı açısından önemli bir nokta olmaktadır. Üçüncüsü feminist hareketler olmaktadır. Feminist örgütlenmelerle ittifak daha stratejik anlam taşır. Özellikle kendini liberal etkilerden kurtarmış feminist hareketler temel bir ittifak gücü olarak belirlenebilir. Dördüncüsü ekoloji ve çevre hareketleridir. Kapitalist sisteme yapısal ve sistemsal temelde karşı çıkan, ekoloji sorununu kapitalizmin yapısal özelliğinden kaynaklanan bir husus olarak ele alan ekoloji hareketleri önemli ittifak güçleri olabilir. Beşincisi kültür temelli hareketlerdir. Bu kapsamda etnik, dinsel ve merkeze karşı bölgesel-yerel hareketler ittifak güçleri olabilir. Milliyetçiliğe bulaşmamış ve ezilen halklara dayanan etnik ve bölgesel hareketler, yine iktidara bulaşmamış ve (anti-kapitalist Müslümanlar gibi) kapitalizm karşıtlığını dile getiren demokratik muhtevadaki dinsel hareketlerle ittifak geliştirilebilir.

-Demokratik Gençlik Konfederalizminin Örgütlenme Hattı

Gençlik tüm toplumsal yapılar içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Daha da önemlisi çok fazla bilinmese de toplumsal tarihin akışında etkili bir rol oynamaktadır. Belirleyiciliğinin çok fazla görülmediği doğrudur. Aslında kasıtlı olarak görünür hale gelmesi istenmemektedir. Buna rağmen tarihte böylesi doğal bir rol oynadığı gayet iyi bilinmektedir. Özellikle sistem gençliğin bu rolünü iyi görmekte ama bunu herkesin görmesini istememektedir. Bunu kendisi açısından potansiyel bir tehdit durumu olarak gördüğü için böyle yapmaktadır. Gençliğin enerjisini ısrarla farklı alanlara yöneltmektedir. Gençlik bu anlamda birçok tuzakla karşı karşıyadır. Kapitalizmin cezbedici yüzlerce hilesi karşısında neye uğradığını bile henüz anlamamışken devletçi sistem gençliğe kendi sistemini ayakta tutması için birçok yük yüklemektedir. Devletçi sistemlerde gençlik tıpkı kadın gibi bir sömürü objesi olarak ele alınmak-

tadır. Sistemin potansiyel iş gücünü gören, orduda ve iş yerlerinde-fabrikalarda kaba emeğinden faydalanan konumda tutulmak istenmektedir.

Sistemin tüm bu yaklaşımları göz önünde bulundurularak Demokratik Konfederalizm mücadelesinde gençliğe daha özgün yaklaşmak gereklilik arz etmektedir. Gençliğin eğitimi, örgütlenmesi, eylemi ile özgün olarak ilgilenmek, toplumu örgütlerken gençliği de bir toplumsal kimlik olarak örgütlemek gerekmektedir. Bu anlamda toplumsal sistem olarak öngörülen demokratik konfederal sistemde gençliğin kendi öz örgütlülüğü ile yer alması önem taşımaktadır. Kendi içinde örgütlenme, eylem, eğitim, kadro sorunlarını çözen bir gençlik ancak toplumsal sisteme öncülük edebilir. Kendi içindeki ahlaki, politik ve demokratikleşme problemlerini çözmüş bir gençlik öncülüğe soyunabilir. Özgürlük ve demokrasi ölçüleri öncelikle gençliğin kendi içinde oturmalıdır. Komün bilinci, özgür yurttaş bilinci öncelikle gençlik içerisinde anlayış olarak yerleşmelidir. Onun zihniyetini gençlik öncelikle kendi içinde oluşturabilmelidir. Kendi yaşam sisteminin örgütlenmesi öncelikle gençlikte somutluk kazanmalıdır. Bu anlamda bir netleşme olmadan dışa dönük üretim, katkı ve öncülük yapılabilmesi oldukça zordur. Kendi içinde komünal yaşamı geliştirememiş bir gençlik toplumda komünalitenin gelişmesine nasıl öncülük yapabilir? Kendilerini özgür kılmayanlar özgürlüğe öncülük edemezler. Gençliğin mevcut konumdan çıkıp bir özgürlük gücü haline gelmesi, ahlaki-politik ve demokratik güç haline gelmesi öncelikle toplumsal bir kimlik olarak kendisini örgütlemesinden geçer. Devlet dışı alternatif bir yaşam sistemini kendi içinde kurması ve bu alternatif yaşam sistemi ile tüm topluma öncülük edip toplumu da kendisiyle birlikte devletin kontrolünden kurtarması gerekmektedir. Toplumu bu tarzda devlet dışında kurmak ve o toplumu devlete karşı savunmak gençliği sadece herhangi bir kimlik örgütlenmesi olmaktan çıkaran, onu öncü bir toplumsal kimlik haline getiren temel özelliği olmaktadır.

Demokratik Gençlik Konfederalizminin öncü gücü Kür-

distan APOCU gençlik hareketi olarak KOMALENCIWAN'dır. Demokratik Gençlik Konfederalizminin kurmay örgütüdür de diyebiliriz. Gençlik konfederalizminin öncü örgütlenmesi, temel tutkalı konumundadır. Amacı Demokratik Gençlik Konfederalizminin kuruluşuna her alanda öncülük yapmaktır. Özgünlükleri ve yereli dikkate alan bir öncülük yaklaşımıyla bu kurucu çalışmayı yürütmekten sorumludur. Demokratik Gençlik Konfederalizminin ideolojik politik kimliğini netleştiren, ortak konfederal iradeye dahiliyeti sağlayan öncü kadro örgütlülüğüdür. KOMALENCIWAN örgütlenmede legal illegal örgütlülükleri yer ve koşullara göre ayrı ayrı kullanır. Kendini salt legal veya salt illegal çalışma ile sınırlandırmaz. Esasta kendini meşruluk üzerinden örgütler. Toplumsal örgütlenmenin meşruluğuna dayanır. Koşulları tahlil eder ve legal veya illegal çalışmayı o koşulların durumuna göre belirler.

APOCU gençliğin öncü konfederal örgütlenmesi olan KOMALENCIWAN gençliğin potansiyelini sınıflı-devletli yapılanmayı yıkmaya ve demokratik komünal toplumu kurma gücüne dönüştürebilecek örgütlenmeleri her alanda geliştirmeyi hedef edinir. Gençliğin temel sorununu sömürgecilik ve kapitalizm olarak tanımlar. Başta Kürdistan gençliği olmak üzere, komşu halkların da farklı gençlik kesimlerini bu kapsamda örgütlenmeler içerisinde birleştirip etkili bir özgürlük gücüne dönüştürerek demokratik komünal toplumun kuruluşunda, öncülük misyonunu yerine getirme gücüne ulaşmaya çalışır. Bu örgütlenmeleri yaşamın bütün temel alanlarında etkin olacak düzeyde geliştirmek temel hedefidir. Sistemin zihinleri köreltip ezbercileştiren eğitim kurumlarına karşı gençliğin özgür düşünce akademilerini geliştirmek, gençliğin ekonomik bağımlılıkla denetlenmesine karşı kolektif üretim ve eşit paylaşım anlayışının esas olduğu üretim kooperatifleri kurmak, gençliğin kendisiyle ilgili kararlar alıp uyguladığı siyasal organizasyonları daha da yaygınlaştırarak demokratik komünal toplumun hayat bulduğu alanları yaratmak KOMALENCIWAN'ın örgütlenme hattını ifade eder.

Gençliğin örgütlenme hattı açısından siyasi parti kolları örgütlenmesi veya sadece kendisi ile sınırlı kalıp gençliğin genel konfederal yapısına katılmayan dar öğrenci örgütlülükleri gibi örgütlenmeler klasik ölçüleri aşmamayı ifade eder. Demokratik Gençlik Konfederalizminin örgütlenme hattı bunları aşan bir kapsama sahiptir. Demokratik Gençlik Konfederalizminin örgütlenme hattı toplumsal sorunlar üzerinden şekillenir. Genelde toplumun, özelde ise gençliğin sorunlarına cevap olacak kapsam ve içerikte geniş örgütlenmelere gitmek temel örgütlenme hattını oluşturur. Örgütlenme çizgisinin esası budur. Gençlik açısından çok farklı ve çeşitli alanlarda çok yönlü örgütlülüklere ihtiyaç vardır. Her farklı alan birbirini tamamlayan özelliklere sahiptir. Çünkü bütün farklılıklar demokratik gençlik kimliği ortak paydasında buluşmaktadır. Demokratik Gençlik kimliği ortak paydadır. Kendi içerisinde birçok farklılık vardır. Öğrenci gençlik vardır, işçi, işsiz-lümpen gençler vardır, sporcu gençler vardır, kültür-sanat ile ilgilenen gençler vardır, köylü gençler vardır. Bunların hepsi ve daha fazlası gençliğin çeşitliliği olarak vardır ve yaşanmaktadır. Gençlik kimliği ise belirttiğimiz gibi tümünün ortak paydasıdır. İşte demokratik gençlik konfederalizmi o ortak paydanın, ortak gençlik kimlikleşmesinin ismidir.

Demokratik gençlik konfederalizminin örgütlenmesi bu temeldeki birçok örgütlenmeyi kapsayan gençlik meclisleri tarzındaki yapılanmalarıdır. Gençlik meclisleri ise gücünü gençlik komünlerinden almaktadır. Komün; köy, kasaba, mahalle, lise, üniversite gençliğinin örgütlü duruşudur. Komün doğrudan demokrasinin uygulanma biçimidir. Gençlik komünleri ve meclisleri gençlik konfederalizminin örgütlenme yöntemleridir. Gençlik kimliğini örgütlemenin ilk adımı onu gençlik meclisleri ile politik duyarlılığı olan bir güç haline getirmekten geçmektedir. Kendi kimliği ile örgütlenen, kendi iradesi ile karar alan ve kendi öz gücü ile uygulayan konuma gelmesi gençlik açısından son derece önemli bir husus olmaktadır. Gençliğin birçok sorunu etrafında oluşan komünleşmeler bu temel mantığa göre şekillenmelidir. Gençlik konfederalizmi ile ortaklaşan sportif, eğitsel, kültürel, mesleki

birçok alanda komünleşmeler, atölyeler kurulmalıdır. Tüm örgütlülüklerde komün ruhu ortak olmalıdır. Demokratik, katılımcı olmak kadar demokratik sosyalist temelde ortak yaşam alanları geliştirmek de esas olmalıdır. Her gençlik komünü bir genç için kendini özgür ifade etmesinin, üretmesinin, böylece topluma demokratik katılımının adı olmalıdır. İşleyiş açık ve denetlenebilir olmalıdır. İktidarcı tarzda merkezileşme olmamalıdır. Yürütülen tüm çalışmalar konfederalizm mantığı gereğince yerel inisiyatife dayanmalıdır. Tabandan örgütlenme yöntemi demokratik konfederalizmde olduğu gibi demokratik gençlik konfederalizminde de esas olmalıdır. Alan örgütlenmeleri tüm örgütsel organlarına ve karar süreçlerine tabanın katılımını sağlamalıdır. Demokratik konfederal ekseninde ve APOCU çizgide örgütlenen gençlik komün ve meclisleşmelerinin demokratik gençlik konfederalizmine katılımı alanlarda oluşturacakları konfederal birlikler temelinde olmalıdır. Oluşturulan konfederal birliklerin en üst karar alma organları yerellerce ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenmelidir. Komün ve meclis örgütlenmeleri bu temelde geliştirilmek durumundadır.

Demokratik Gençlik Konfederalizmi bir çatı örgütü, platform veya cephele ittifakı değildir. Gençlik Konfederalizmi komple bir toplumsal sistemdir. İçerisinde örgütler, platformlar, çatılar, ittifaklar olabilir ancak demokratik gençlik konfederalizmi tüm bunları aşan, gençliğin sosyal, siyasal, kültürel bir bütün yaşamsal faaliyetlerinin tümünü ifade eden bir gençlik sistemidir. Demokratik gençlik konfederalizmi toplumdaki tüm gençlik kesimlerinin devlet dışı örgütlenme ve yaşam sistematiğidir diyebiliriz. Gençliğin devlet dışı yaşamını kurmasıdır. Çevre, eğitim, sağlık, spor, siyaset, kültür faaliyetlerinin gençlik cephesinden örgütlendirilmesidir. Toplumsal yaşamın gençlik cephesinden örölmüş biçimine Demokratik Gençlik Konfederalizmi diyoruz. Bu anlamda kapsamlı ve derin bir projedir. İçerisinde mahalle gençliği, lise gençliği, işçi-işsiz gençlik ve üniversite gençliğinin örgütlenebileceği, onlarca federasyon, yüzlerce dernek, binlerce komün ve meclis, çeşitli yayın organları, kültür merkezlerinin yer alabileceği, kapsamı oldukça geniş bir sistemdir. Demokratik Gençlik

Konfederalizminin temel amaçlarından birisi geniş gençlik yığınlarını irade ve özne haline getirmektir. Tüm gençliği ve toplumu örgütleyebilmek tek tip ve tek model örgütsel yapı ile mümkün değildir. Mümkün olması için toplumun ve gençliğin homojen olması gerekirdi ki böyle bir toplum da gençlik de hiçbir zaman olmamıştır. O halde değişik biçim ve karakterlerdeki örgütlenmelerin önünü açmak, gençliğin demokratik konfederal sistemin içindeki gelişiminin önünü açmak gerekmektedir. İdeolojik öncü, kadro örgütü kadar değişik ilgi, yetenek ve ihtiyaç alanlarına da seslenecek esnek birliklere açık olmak gerekmektedir. Kültürel, sanatsal, sosyal, mesleki örgütlülüklerden geçici veya kalıcı birliklere kadar her türlü örgütlenme ile gençliğe hitap edilebilmelidir. Toplum karmaşık ve çok yönlüdür. Tüm bu çeşitlilikleri tek bir tip örgütlenmeye almaya çalışmak doğru olmayacaktır. Vurguladığımız gibi gençlik de karmaşık bir yapıdadır ve ancak böylesi geniş bir yelpazede örgütlülüğe kavuşturulabilir. Bu biçimiyle örgütlenilerek devlet aşılp geride bırakılır ve toplumsal dokuda kalıcı yer bulunabilir, kurumsallaşılabilir. Gençlik yaşamsal faaliyetlerinin örgütlenmesi için böylesi bir konfederal sistem kurmazsa devletçi solun yaptığı hataya düşmekten kurtulamaz. Dolayısıyla bunu ertelenemez bir görev olarak önüne koymak durumundadır.

Demokratik Gençlik Konfederalizmini bütüne katılmış bir klasik kol faaliyeti biçiminde ele almak da yanlış olacaktır. İçine düşülmemesi gereken en önemli yanılgılı yaklaşımlardan biri de bu olmaktadır. Gençlik kimliğini bütün farklılıklarıyla bir toplumsal kimlik olarak ele alıyoruz. Devletçi sistem içerisinde gençliğin sosyal, politik, ahlaki, kültürel yapısının bozulduğunu belirtiyoruz. O halde kendisinin başlıbaşına örgütlenmesi ve bir alternatif sisteme kavuşturulması gerekmektedir. Dolayısıyla bir kol faaliyeti veya genelin paralel bir faaliyeti gibi ele alınmamalıdır. Gençliğin kendi gücünü açığa çıkarmaya ihtiyacı vardır. Demokratik Gençlik Konfederalizmi kendi gücüyle ve kendisini oluşturarak Demokratik Konfederalizme bütünlüklü bir katılımı gerçekleştirmelidir. Elbette konfederal oluşumlar paralel oluşumlar değildir. Pa-

ralellik özgünlük demek değildir. Paralel oluşum egemenlik oluşumdur. Özgünlük oluşumu ise kendi özgünlük alanını tüm alanlarda genel ile birlikte örgütlemektir. Paralel örgütlenme iktidar paylaşımıdır. Özgünlüğün örgütlenmesi ise genişleme ve zenginleşmedir. Bu anlamda özgünlük genel ilişkisi doğru kavranmalıdır. Özgünlük genel içinde erime de değil, genelden kopma da değildir. Konfederalizm birbirinden farklı örgütlenmelerin farklılıklarını kendi içinde birleştiren bir birliktir. Bütünlük özgünlükleri güvenceye almakta, özgünlük ise bütünlüğü zenginleştirmekte ve renk vermektedir.

Demokratik Gençlik Konfederalizminin örgütlenme hatında kitleselleşme sorununu da ele almak gerekmektedir. Demokratik Gençlik Konfederalizminin örgütlenme düzeyi başarı veya başarısızlığını belirleyecek temel etkidir. Mücadele tarihimizden çıkardığımız derslerden çok iyi biliyoruz ki güç olmak örgüt olmak demektir. Bireyi ve toplumu güç yapan onun örgütlülük düzeyidir. Söz konusu gençlik olunca bu durum çok daha fazla geçerlidir. Gençlik hareketinin örgütlülüğü gücünün kaynağı durumundadır. Gençlik ne kadar örgütlü ise o kadar güç haline, irade haline gelmiş demektir. Bu noktada tüm gençliğin Demokratik Gençlik Konfederalizmine bir yerden katılması, herkesin örgütlü olması, kimsenin dışarıda kalmaması önemli olmaktadır. Örgütsüz tek bir gencin bile kalmamasını hedeflemek ütöpik bir yaklaşım olarak ele alınmamalıdır. Hangi kesimlerin nasıl örgütleneceği, sisteme nereden katılacağı tespit edilir, sorunları, çelişkileri irdelenir ve bu doğrultuda kararlılıkla pratikleşilirse demokratik gençlik konfederalizmi tüm gençleri kapsayabilir. Böylesi bir içeriğe, anlama ve örgütsel potansiyele sahiptir.

Kürt özgürlük hareketinin açığa çıkardığı kitle tabanı hazırda örgütlenmiş temel bir güçtür. Bu anlamda hareketin gençlikle, kadınıyla, yaşlılarıyla hazır bir kitle tabanı mevcuttur. Bu kitle tabanı yılların birikimi ve emeği ile açığa çıkmıştır. Bu kitle tabanını sadece “kitle” olmaktan çıkarıp, onları alternatif yaşam sistemi içerisine çekmek elbette önemlidir. Zira temel çalışma da bu yönlü olmalıdır. Fakat bunu yaparken sa-

dece özgürlük hareketinin açığa çıkardığı hazır tabandan hareket etmek dar kalmayı getirir. Bu temel kesimden hareket ederek gençliğin diğer tüm kesimlerine ulaşılmalıdır. Gençlik hareketi bu şekilde kitle tabanını genişletmeli ve genişleyen bu kitle tabanını demokratik gençlik konfederalizmi içerisindeki alternatif yaşamla buluşturmalıdır. İşsiz-işçi, öğrenci, köylü gençliğin her birini özgün olarak örgütlemelidir. Farklı gençlik kesimlerine özgün yaklaşmalıdır. Sistem ile olan ilişkilerini, psiko-sosyal durumlarını anlamalı ve ona göre politika geliştirmelidir.

İşsiz kesim örgütlenme açısından en önemli hedef kesimlerinden biri olabilir. Bu kesimler sistem içinde kendine yer bulamamış, sistemde yer edinmemiş kesimlerdir. Sisteme dâhil olmayan, onunla zıtlıklar yaşayan her kesim devrimin kitle tabanıdır. Sisteme dâhil olmadıkları için doğal bir muhalefet veya doğal bir ayrışıklık durumları vardır. Gerekli olan bunu bilinçli bir toplumsal muhalefete dönüştürmektir. Bu anlamda demokratik gençlik konfederalizminin örgütlenme hattında işsiz gençliğe dönük özel bir politikası olmalıdır. Örgütlenmeye, demokratik ulusun ve gençlik konfederalizminin temel bileşenleri haline gelmeye, devrime kanalize olmaya eğilimli bir kesimdir. Sistemle çelişkiyi yoğun yaşamaktadır. İşsiz genç sistemin içinde istediği gibi yer alıp almama çelişkisi değil, sistemin içinde yer alıp almama çelişkisi yaşamaktadır. Dolayısıyla işsiz gençler gençlik devriminin ana unsurlarından biri olmaya adaydırlar. Yüzbinlerce işsiz gencin devrime kanalize olması muazzam sonuçlar açığa çıkarma potansiyelindedir.

İşçi-emekçi gençliğin de devrime kazandırılması gerekmektedir. Ulus devletlerin göç ettirme politikaları sonucu köylü gençliğin bir kısmı da bu zemine kaymıştır. Dolayısıyla nicelik olarak bu kesim de önemli bir yoğunluğu yaşamaktadır. İşçiler işsizlikle korkutulup bastırılrsa da sistemle yaşadığı ilişkiler yoğundur. Elindekini çok uzun süre korumasının mümkün olmadığını, aslında elindekinin de çok fazla bir gelecek getirmediğini, geleceğinin şirket patronlarının iki dudağı arasında olduğunu bilince çıkardıklarında kendi alternatif

yaşam arayışlarına yöneleceklerdir. Bunun için yaşadıkları ilişkilerin açığa çıkarılması, görünür kılınması gerekmektedir. Bu da gençlik hareketine bu kesimleri örgütlemek açısından önemli görevler yüklemektedir.

Köylü gençlik yeniye yaratmak için zemini en güçlü olan gençliktir. Sisteme çok bulaşmamış, özel savaştan az etkilenmiş, kendini korumuş, çevreye ve doğaya daha yakın kalmış, temizliğini görece korumuştur. Sistemde erimemiştir. Kapitalizmden uzak kalmış olması büyük bir avantajdır. Devrime katılmaya açıktır. Eğitimsizliği önündeki en önemli engeldir. Bu yönü zayıf olsa da hareketin kitlesel katılımları yine köylü gençlik üzerinden olmuştur. Ulusal diriliş devriminde oynadığı rol belirleyicidir. Bu kesim güçlü bir örgütlenme ve eğitim çalışması ile demokratik ulusun inşa çalışmalarına çekilebilir. Köylü gençlik toplumsal inşada halkçı bir rol oynayabilir. Gençlik hareketine halkçı karakteri verecek esas kesim köylü gençliktir.

Liseli gençlik, gençliğin ilk dönemlerini yaşıyor olması, kişiliğinin oturmamış olması nedeniyle etkiye en çok açık olan gençlik kesimidir. Örgütlenilmeye açık oluşu olumlu olsa da sistem tarafından yönlendirilmeye de son derece açık oluşu liseli gençliğin temel sorunudur. Bu durum liseli gençlik için özgün, onu sistemin tuzaklarından çekebilecek, özüne uygun bir toplumsal eğitimi zorunlu kılar. Daha yoğun eğitilmesi ve örgütlenmesi gerekmektedir. Liseli gençliğin eğitimi büyük çaba ve sabır isteyen bir iştir fakat liseli gençlik harekete geçtiğinde de müthiş sonuçlar yaratmaya çok yakındır. Çabuk harekete geçebilen bir potansiyeldedir. Örgütlenilirse sonuç almaya yatkındır. Hareketimizin tarihinde de orta öğrenim gençliğinin katılımı başından itibaren çok güçlü olmuş ve önemli sonuçlar da açığa çıkarmıştır. Bu miras temelinde orta öğrenim gençliği devrim saflarına katılımı en yoğun sağlanması gereken kesimlerdendir.

Üniversite gençliğinin gençlik hareketi içerisinde önemli bir misyonu vardır. Bu misyonu iyi tanımlamak gerekmektedir.

dir. Nasıl ki gençlik toplum içerisinde öncü konuma sahipse, gençlik içerisinde de öğrenci gençlik öncü bir konuma sahiptir. Biraz daha okuması, bilime yakın olması, anlamaya yatkınlığı, kendini geliştirmeye ve ideolojikleşmeye meyilli oluşu öğrenci gençliğinin öncülüğünü kendisiyle birlikte getirmektedir. Gençlik hareketini yönlendirecek, ona ideolojik, politik ve pratik olarak öncülük yapabilecek bir güçtür. Tarihsel açıdan da tüm devrimci hareketlerin çıkış noktasının öğrenci gençlik olması tesadüfi bir durum değildir. Toplumlari en önde aydınlatan, bilinçlendiren aydın-öğrenci gençlik hareketleri olmuştur. Özellikle sömürge toplumlarda aydın-gençlerin sömürgeci metropollerde okuduktan sonra kendi toplumlarına dönerek sömürgeciliğe karşı çıkış yapmalarının örneği oldukça fazladır. Özgürlük hareketinin tarihi açısından da değerlendirildiğinde bu durum aynen geçerli olmuştur. Türkiye metropollerinde okuyan yüksek öğrenim(üniversite) gençliği ve ardından Kürdistan kentlerinde okuyan orta öğrenim(lise) gençliği hareketin ilk çıkış zeminleri olmuşlardır. Halk PKK'nin ilk kadrolarını "talebeler" olarak tanımıştır. Çıkışın ilk halkası öğrenci gençlik olmuştur. Bu bakımdan öğrenci gençlik demokratik ulus inşasında ve demokratik gençlik konfederalizminin örgütlenmesinde de öncü konumda olmalıdır. Hem topluma hem de gençliğe öncülük yapma sorumluluğu ile karşı karşıyadır. Bu nedenle öğrenci gençliğin özgün ve özerk örgütlülüğü öğrenci konfederasyonları tarzındaki örgütlenmelerle derinleştirilmelidir.

Bu kesimler örgütlemeye, kadrolaşmaya açık olmakla birlikte sistemle bağlarını güçlendirme aşamasındaki kesimlerdir. Kazanılmamaları halinde tümüyle kaybedilmeleri söz konusudur. Terside geçerlidir. Sistemle bu denli bağ kurmuşken ve düzenle bütünleşmeye ramak kalmışken sistemden kopan kesimler büyük oranda tümüyle kazanılmaktadırlar. Dolayısıyla öğrenci gençliği sistemin üniversitelerine karşı bilinçlendirilmeli, tıpkı ortaçağ kiliselerinin dağıttığı cennet tapuları misali dünya tapuları olan diplomaların peşinde koşmaktan vazgeçirilmelidir. Demokratik ulusun akademi ve bilim dünyası ile buluşmaları için yoğun bir düşünsel faaliyet

içinde olunmalıdır. Tabii ki gençlik hareketi kitleselleşmede kendini bir boyutla hiçbir zaman sınırlandırmaz. Sadece öğrenci gençlik üzerinden kitleselleşme yakalanamaz. Hiç bir kesim ihmal edilmemelidir. Hele ki küçük burjuva eğilimlerle sadece öğrenciler ve şehirler üzerinden örgütlenmelere gitme kesinlikle olamaz. Gençlik hareketinde elitleşme asla olamaz ve kabul edilemez. Halkçı yaklaşım her zaman esas alınır.

- Komalen Jinên Cîwan(Genç Kadın Birliği)

Genç kadınlar devrimin temel dinamikleri olan kadın ve gençlik kimliğinin orjini olması itibariyle öncülük konumunun gereklerine göre yaklaşım gerektiren temel kesimlerdir. Çünkü sahip olduğu kimlik itibariyle de iki kat daha fazla sömürüye maruz kalmaktadır. Geleneksel toplum kalıpları nedeniyle en erkenden toplum dışına itilen, toplumsallıkla bağları kopartılmaya çalışılan bir saldırıyla yüz yüzedirler. Var olan sömürü politikaları erkek egemen sistemin bu kesimden ne kadar korktuğunun göstergesidir. Bir toplumun özgürlük ve kölelik değerlerini yaratan kadının kendisidir. Bu nedenle özgürlüğe yürüme iddiasıyla yola çıkmış olan gençlik hareketinde genç kadının örgütlülük düzeyi büyük bir önem teşkil etmektedir. Genç kadın en özgür düşünceyi ortaya koyabilecek enerji ve ufka sahiptir. Çünkü henüz kapitalist modern sistemin faşizan çarkına düşmemiştir. Oluşum ve gelişim aşamasında olan bir kategori olarak da ele alınabilir. Genç kadın olmanın kendisi dayandığı diyalektik nedeniyle verili ataerkil değerlerle çelişkili olmayı ifade eder. Fakat bu konuda yaşanan temel sorun tüm genç kadınlara ulaşabilecek bir örgütlülük seviyesinin henüz geliştirilmemiş olmasıdır. Bir genç kadınının sistemin kirli tuzaklarından, sahte yaşamından, liberal özgürlük anlayışından, kapitalizmin kendisini allayıp pullayarak sunduğu kandırmacalardan sıyrarak örgütlenmesi bir vatan kazanmak kadar değerlidir. Genç kadının örgütlenerek mücadele etmesi ve özgürlük alanlarına kazandırılması gençlik hareketinin asli görevlerindendir. Ataerkil düzenin kadına biçmiş olduğu rol ve misyondan sıyrılarak özgün bir bilinçle cins mücadelesini radikal bir şekilde ele almak olmazsa

olmazdır. Kapitalist modernitenin bu noktadaki tecavüzcü politikalarının boşa çıkarılması geliştirilecek olan özgün örgütlülük düzeyiyle yakından bağlantılıdır. Var olan genç kadın kesimine dönük özgün politikalar üretilerek böylesi bir yaklaşım sergilemek gençlik hareketinin örgütlenme hattında da sıçrama yaşatacaktır. Devrimci mücadeleye akan her genç kadın toplumsallığın yaratılmasında köşe taşı rolü oynayacaktır.

Gençlik hareketinin doğuşundan günümüze kadar genç kadınlar var olan sistem içerisinde örgütlü bir yapı içerisinde yer almışlardır. Fakat cins bilinci ve cins mücadelesinde günümüz tecrübelerine oranla bir örgütlü mücadeleden bahsedilemez. Daha çok bu konularda yoğunlaşarak özgün kadın çalışması yürütmek isteyen genç kadınlar, kadın hareketinin çalışma alanlarında yer almışlardır. Denilebilir ki gençlik hareketi içerisinde ilk özgün mücadelede 1987 yılında kurulmuş olan YXWK'nin isminin değiştirilmesi için verilmiştir. Xort kelimesinin genç kadınları kapsamadığı tespit edilerek bu kelime yerine Ciwan kelimesi kullanılmaya başlanmıştır. Uzun bir süre boyunca genç kadınlar her ne kadar komite düzeyinde kendisini var etmeye çalışsa da genç kadın potansiyelini karşılayacak düzeyde bir özgün örgütlülük açığa çıkmamıştır. İlk defa TECAK örgütlenmesiyle beraber genç kadın örgütlenmesinde de diğer sahalara açılım sağlanmıştır. Komalen Ciwan örgütlenmesiyle de komite tarzı örgütlenme modeli sistemleşmiştir. 2012 yılında Komalen Jinên Ciwan genç kadın birliğinin birinci konferansı toplanmıştır. Konferansla beraber özgün örgütlülük geliştirilmiş, genç kadınların örgüt modeli oluşturulmuştur. Geliştirilen konferansla beraber de ciddi planlamalara gidilerek çalışmalar hız kazanmıştır. Kadın özgürlük hareketinin ortaya çıkardığı tarihsel mirasa dayanarak böylesi bir örgütlülüğü genç kadınlar için zorunlu kılmıştır.

Komalên Ciwan genç kadın birliği kendisini kısaca Komalên Jinên Ciwan olarak adlandırmaktadır. Komalên Ciwan bünyesinde çalışmalarını dört parça Kürdistan ve yurt dışında örgütlemektedir. Her alanda ve parçada ihtiyaçlar doğrultu-

sunda kendi özgün komün, komite, meclis ve koordinasyonunu oluşturmaktadır. Aynı zamanda her alan kendi konferansını yılda bir gerçekleştirmektedir. Birliğin en yüksek karar organı olan Komalên Jinên Ciwan konferansı 2 yılda bir toplanır. Konferans birliğin genel pratik çalışmalarını değerlendirir ve dönemsel politikalarını belirlemektedir. Komalên Jinên Ciwan, Komalên Ciwan'ın tüm organlarında özgün örgütlenir ve komiteleşmelerinde temsil bulundurulur. Ayrıca tüm çalışma sahalarına yönelik kendi örgütlenmelerinin geliştirir. Demokratik Gençlik Konfederalizminin geliştirilmesi için hem kendi organlarına karşı hem de içinde bulundukları Komalên Ciwan organlarına karşı sorumluluk taşır. Yürütülen tüm çalışmalarda yerel inisiyatife dayanır. Tabandan örgütlenme yöntemi esas alınır. Alan örgütlenmeleri tüm örgütsel organlarına ve karar süreçlerine halk tabanının katılımını direkt ve dolaylı olarak sağlamayı esas alır. Komalên Jinên Ciwan, KJK'nin genç kadın bileşenidir, öncü ve kurmay örgüttür. Komalên Jinên Ciwan, Komalên Ciwan ile KJK sözleşmesini esas almaktadır.

Komalen Jinên Ciwan Devlet-iktidar sistemine karşı kadın eksenli radikal mücadele yürütmeyi esas amaç edinir. Genç kadını tabandan örgütleyerek KCK ve KJK sistemini temelden oluşturur. Toplumsal mücadeleyi geliştirmeyi, genç kadının doğal özelliklerini toplumsal mücadelenin her alanına yansıtmayı, başta Kürdistan gençliği olmak üzere tüm Orta-doğu gençliğinin konfederal birliğini yaratmayı hedefler. Toplumsal, sınıfsal, ulusal ve cins eksenli sorunları demokratik-ekolojik ve kadın özgürlükçü paradigma temelinde çözülmesinde öncü rol oynar. Gençlik kimliğini toplumsal bir olgu olarak devrimci özü ile buluşturmak komünal toplum değerlerine dayanan eşit, özgür ve demokratik yaşamı yaratmak için kadın kurtuluş ideolojisini esas alarak meşru savunma stratejisi temelinde mücadele etmeyi esas almaktadır. Bu mücadelede özgür kadına dayanan demokratik ulusu yaratmayı hedefler. Demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü toplum paradigmasının özü olan kadın kurtuluş ideolojisi ekseninde, toplumsal cinsiyetçi zihniyet ve yapılar karşı ka-

dının özgürlükçü doğasal zihniyetini yetkin kılarak alternatif bir yaşam duruşuna ulaşmayı hedefler. PKK'nin ve Kürt Kadın Özgürlük Hareketinin özgürlükçü mirasına sahip çıkıp, Kürt toplumunun özgür ve demokratik dönüşümünü, kadın dünyasını özgürleştirerek gerçekleştirmeyi amaçlar. KCK sisteminin kurucusu ve Önderi RÊBER APO'nun mücadele ve yaşam felsefesi temelinde özgür ve demokratik toplumun yaşam sistemi olan demokratik konfederal sisteminin inşası için mücadele eder. RÊBER APO'nun içinde tutulduğu esaret koşullarının ortadan kaldırılmasını mücadelesinin merkezine koyar.

İLKELERİ:

1- Şiddet ve işkence sistemi olan İmralı sistemini özgürlük mücadelemiz ve halkımız üzerinde geliştirilen soykırım politikasının esası olarak görür ve reddeder. Bu sistemin ortadan kaldırılması için aktif mücadele yürütür.

2- Genç kadın birliği kadın kurtuluş ideolojisinin temel ilkelerini esas alır. Özgürlük ilkelerini yaşam ve mücadelesine hâkim kılar.

3- Kadını cinsel meta olarak nesneleştiren, aşağılayan ve toplumun düşürücü aracı haline getiren her türlü anlayışı teşhir eder ve mücadele gerekçesi yapar.

4- Kapitalist modernist sistem anlayışının ekonomi adına tüm tekelci, sömürücü, tüketim toplum anlayışı ve ilişki düzeneğini reddeder, doğal toplumun ortak emek ve paylaşımaya dayalı üretim anlayışını esas alır.

5- Erkek egemenlikli sistemin analitik zekâsı temelinde geliştirilen bilimcilik, dincilik, milliyetçilik ve cinsiyetçiliğe karşı kadın, toplum ve doğanın uyumlu ortaklığına dayalı duygusal ve analitik zekânın bilimi olan jineoloji bilincini kadınlara ve topluma benimsetmeyi esas alır.

6- Gençlik ruhunu ve dinamizmini ahlaki ve politik toplumun inşasına kanallandırmaktan kendisini sorumlu görür, mevcut sanat-edebiyat vs. kritiğini ve alternatifini topluma sunar. 3 S olarak adlandırılan Sanat, Seks, Spor'a karşı bilinçlendirme faaliyetlerini yürütür ve aktif mücadele eder.

7- Kapitalist Modernitenin saldırılarına karşı özgür irade ve varlığını koruma duruşunun sağlanabilmesi için devletçi zihniyetin bir politikası olarak özellikle Kürdistan’da geliştirilen kültürel soykırım, ajanlaştırma, fuhuş, uyuşturucu vb. durumlar karşısında genç kadın toplumsal direnişin geliştirilmesinde öncülük rolünü oynayarak öz savunma kapsamında gereken karşılığı verir.

-Demokratik Gençlik Konfederalizminin Eylem Çizgisi

“Eylem demokrasinin dilidir”(Rêber APO)

Belirlenen strateji ve hedefler doğrultusunda ortaya konulan tavırların tümüne eylem demek mümkündür. Örgütlemenin ve eğitimin kendisi de birer eylem anlamını ifade etmektedirler. Bu anlamda demokratik gençlik konfederalizmi ve demokratik ulusun inşası en büyük eylemsellikler olarak tanımlanmalıdır. Bu demokratik örgütlenmelerin dili kendi eylem çizgisini de açığa çıkarır. Devrimler açısından mücadeledeyi zafere taşıyacak olan eylem çizgisini açığa çıkarmak esaslı bir görevdir. Sadece örgütlenerek yeni toplumsal sistemin oluşturulamayacağı açıktır. Mevcut hegemonik güçler bunu engellemek için birçok yol ve yöneme başvuracak, çok yönlü saldırılar tertipleyerek uygulayacaklardır. Zaten hâlihazırda da bunu yapmaktadırlar. Yapmaya da devam edecektirler. Sömürgecilik kaybettiğini gördükçe saldırganlaşacaktır. Toplumsal değişimin gelişmemesi için direnç gösterecektir. Önüne duvarlar örecektir, engeller çıkaracaktır. Buna karşılık bu direnci kıracak bir eylem çizgisinin geliştirilmesi hayati öneme sahiptir. Bu eylem çizgisi bir yandan demokratik ulusun öz savunma boyutunun inşa edilmesi olurken diğer yandan da gençliğin devrimci, direnişçi eylemliliğinin demokratik gençlik konfederalizmi kapsamında çizgiye kavuşması olmaktadır.

Gençlik hareketinin eylem çizgisi nasıl olmalıdır sorusuna verilecek ilk yanıt devrimi gerçekleştirecek bir eylem çizgisi olması gerektiğine ilişkindir. Rastgele, gündemi ve sürekliliği

olmayan, gündem yaratmak yerine var olan gündemlerle sınırlı kalan, alışılmış tarzların tekrarından ibaret eylemler gençliği demokratik özerklik devrimine götürmez. Sömürgeci soykırım rejiminin belirlediği gündemler etrafında eylemler yapan, muhalefet eden bir tarzla, yine parçalı, hedefi belirsiz eylemliliklerle de devrimin olmayacağı ortadadır. Sömürgeci rejimler gençliğin eylem biçimlerini belirlememelidir. Kürdistan Devrimci Gençlik Hareketinin eylem hattında kendi belirlediği bir odak noktası bulunmalıdır. Tüm eylemlerin etrafında şekillendiği bir odak noktasının bulunması sonuç alıcılık bakımından kesinlikle gereklidir. Bu odak noktası sömürgeci sistem karşıtlığı olmalıdır. Tüm eylemler sömürgeciliğin reddi ve karşıtlığı üzerinden olmalıdır. Sömürgeciliği yaşamama ve yaşatmama üzerine kurulmalıdır. Mevcut sömürgeciliğe karşı isyansızlık insansızlık ile eş değerdir. Sömürgeciliği kabul eden genç insanlıktan çıkmayı kabul eden genç demektir. Devrim, sömürgeci rejimin Kürdistan'da son bulması demekse, eylem çizgisinin de bunun üzerine oturtulması gerekmektedir. Eylem ufku devrimi planlayacak kapasitede olmalıdır. Her eylemin planlaması, hazırlığı buna göre çıkarılmalıdır. Gençlik böylesine devrime kilitlenmiş bir eylemsel çizgiye sahip olmalıdır.

Eylem bir araçtır, amaç değildir. Devrimi gerçekleştirmek için, amacı gerçekleştirmek için bir araçtır eylem. Dolayısıyla eylem yapmak için eylem yapılmamalıdır. Eylemin hedefi, getirileri ve sonuçları olmalıdır. Eylemin hangi amaçla yapıldığı, ne kadar sonuç aldığı önem taşımaktadır. Stratejisiz, politikasız eylem başarılı olamaz. Sorun çok eylem yapılması değildir. Sorun eylemin neye hizmet ettiğiidir. Birçok eylem yapıp kendini deşarj etmek, rahatlamak eylem değildir. Sistem bazen gençliği provoke ederek bilinçli bir biçimde böylesi anlamsız eylemlere yöneltebilmektedir. Gençliğin enerjisini deşarj etmek istemektedir. Gençlik düşmanın kendisi ile bu şekilde kedi-fare oynamasına ve enerjisini bu şekilde heder etmesine izin vermemelidir. Bunlara karşı dikkatli olmak gençliğin doğru bir eylem çizgisi yakalaması açısından önemlidir. Dolayısıyla en çok eylem yapan başarılıdır değil, en etkili eylem

yapan başarılıdır demek gerekmektedir. En sonuç alıcı, en iyi hazırlanılmış ve koordine edilmiş eylem ve eylemci başarılı eylem ve eylemcidir. Halkı eyleme dönebilen, toplumu ayağa kaldıran, bunun propaganda ve ajitasyonunu yetkince yapabilen eylemci başarılıdır. Halk eyleme kaldırılmadan eyleme öncülük yapılamaz. Sadece gençliğin kendi başına yaptığı eylem öncülük anlamına gelmez. Toplumu eyleme geçirerek toplumun eylemine öncülük eden gençlik eyleme öncülük etmiş olur. Öte yandan her eylem örgütlülük yaratmalıdır. Örgüt yaratmayan eylem başarısızdır. Örgütlülüğü büyütmeyen, toplumda pozitif değil negatif hava yaratan eylem yarıdan çok zarar getirir. Topluma zarar veren, topluma rahatsızlık veren bu tür eylemlerden kaçınmak, bu konularda duyarlı olmak gerekli olan bir diğer noktadır. Elbette eylemlerde gözardı edilmemesi gereken en önemli yön caydırıcılıktır. Devletlerin demokratik topluma dönük saldırılarına karşılık verilecek eylemsel cevap caydırıcı olmalıdır. Radikal içerikte ve etkili vuruşla sonuç almaya yönelmelidir. Devlete geri adım attıran eylem çizgisi tutturulmalıdır.

Gençliğin eylem çizgisinde iki temel boyut vardır. Birincisi demokratik halk serhildanlarına öncülük yapma, ikincisi ise kendi özgün, yarı profesyonel eylemleri ile demokratik topluma dönük saldırıları boşa çıkarıp devlet iradesini kırmadır. Gençlik mücadelesi demokratik halk serhildanında öncülüğü temsil etmektedir. Demokratik kitle eylemliliğinde, baskıları protestoda hem öncü olmalı hem de halkı korumalıdır. Diğer yandan düşman saldırılarını kırarak direnişi örgütlemesi ise ikinci boyutu oluşturur. Bu direnişin daha örgütlü, gerilla gibi eğitilmiş ve eylemli kılınması yanısırdır. Gençliğin özgün direnişidir. Elbette halk ile yine yoğun ilişki içindedir ama esasta gençlik direnişidir. Aslında gençlik bu eylem konumuyla büyük bir özsavunma örgütü olarak da tanımlanabilir. Halk savunma örgütü, halkın özsavunma gücü olarak ele alınabilir. Serhildandaki halkı savunmaktan şehirde ayaklanma yapmaya kadar her türlü mücadeleyi, çabayı içeren bir direniş konumunu ifade etmektedir. Bu temelde gençlik eylemde en cesaretli adımları atan, ateşli cesareti ile eylemde öncülük yapan güçtür.

- Demokratik Gençlik Konfederalizminin Eğitim ve Kadro Politikası

“Direnişimizin temeli eğitimidir.”(Rêber APO)

Eğitim toplumun bilgi ve birikimlerini geleceğe taşıma çabalarının tümüdür. Bilindiği gibi içsel bilgi, kültürel bilgi, geleneksel bilgi, bilimsel bilgi gibi çeşitli bilgi türleri vardır. Hayvanlar güçlü içgüdüsel bilgilere sahiptirler. İnsanda bu bilgi türü zayıf olduğu için akıl yolu ile bilme türleri geliştirip bunları kurumlaştırır ve geleceğe aktarır. Bilim üretir, kültür biriktirir, gelenek oluşturur. İnsan eksik bir varlık olduğu için tüm bunlara yönelerek zayıflığını güce dönüştürmeye çalışır. Toplumun zihniyet dünyasını güçlü kılmak, bireyleri de bu temelde toplumsal zihniyetle buluşturmak toplumun eğitimi sürekli kılmasının nedenidir. Toplumun eğitimi ele alışı bu temeldedir. İktidarı hedefleyen ve iktidarını sürdürmek isteyen sınıf ve güçlerin eğitim yaklaşımı ise, kendi sınıf çıkarlarına göre topluma ve bireylere biçim verme tarzındadır. Özellikle ulus devletlerin modern eğitim sistematiikleri tümüyle bu amaç doğrultusunda kendine vatandaş imal etmek için geliştirilmişlerdir. Birey buralarda tektipleştirilir ve ulus devlet için uygun hale getirilir. Sistemin eğitim politikası böylesi bir uyumlulaştırıcı eğitim modeline dayanır. Gençler ilkokuldan başlayarak eğilip bükülür ve üniversiteden son hali verilmiş olarak çıktıklarında artık ulus devletin amansız savunucusu, yılmaz militanları haline gelirler.

Devletlerin bu eğitim politikasından Kürtler de nasibini fazlasıyla almışlardır. Aşiret mekteplerinden tutalım devşirme ocaklarına, oradan YİBO'lara kadar Kürt gençlerine devletçi kimlik aşılınmak istenmiş ve sömürgecilik zorla kabul ettirmeye çalışılmıştır. Topluma karşı toplum oluşturulmak, iktidar ve devletin sömürge toplumu oluşturulmak istenmiştir. Bunun için öz toplumundan soyutlanmış çocuklar ve gençlere bam-

başka bir dil, kültür, tarih öğretilmiştir. Özüne yabancılaştırma temel hedef olmuştur. Hala büyük oranda devam eden bu süreç karşı demokratik ulusun alternatif eğitim politikasını geliştirmesi kadar gençlik hareketinin de sömürgeciliğin zihni saldırılarına alternatif devrimci yurtsever gençliğin eğitim politikasını geliştirmesi gerekmektedir. Sömürgeciliğe karşı gençliğin devrimci yurtsever bilincini açığa çıkarmak, zihinleri basmakalıp bilgilerle körleştirip sorgulamayı bitiren eğitim kurumlarına karşılık, gençliğin bağımsız ve sorgulayıcı temelde düşünme cesaretini geliştirmek gençlik hareketinin eğitim politikasını ifade eder. Bu temelde geniş gençlik kitlelerine hitap edecek, onlara demokratik modernite paradigmasını kavratarak demokratik ulus bilincini geliştirmelerine katkı sunacak gençlik akademileşmelerini yaygın olarak oluşturmak demokratik gençlik konfederalizminin stratejik amaçlarından biridir. Demokratik Gençlik Akademileri olarak yaygınlık kazanacak olan bu eğitim kurumsallaşmaları gençliğin aydınlanma hareketi olarak toplumsal aydınlanmada önemli bir rol oynayacaktır.

Gençlik hareketi geliştireceği akademileşmelerinde doğrultu olarak önderliğin eğitim felsefesini esas almalıdır. En başta belirtilmesi gereken eğitimin kişilik kazandırmadığı takdirde çok fazla anlam ifade etmeyeceğidir. Eğitim salt teorik bilgilenme değil kişiliğin dönüşüm sürecinin tümüdür. Bilginin dönüşümü kişiliğin ve pratiğin dönüşümü ile sıkı sıkıya bağlantılıdır. Bu da salt akademik ve teorik bilgi ve becerinin ötesindeki bir olgudur. Dolayısıyla kişiliğin sömürgeci ve kapitalist etkilerden arındırılması, APOCU kültürü ve yaşamı kişiliğin içselleştirmesi gençliğin eğitim politikasının esasını oluşturmalıdır. Zihniyet ve yaşam tarzının ne kadar değiştiği eğitimin başarısının ölçüsüdür. Duyguların, ölçülerin, davranışların, beğenilerin değişimini getiren, kapitalist modernite dünyasından demokratik modernite dünyasına yaşam tarzı olarak geçişi sağlayan bir eğitim başarılıdır. Eğitim tarzında ise önderliğin çözümlemeli eğitim tarzı esas alınmalıdır. En verimli öğrenme süreci herkesin öğretmen ve herkesin öğrenci olduğu çözümlemeli ve sorgulayıcı eğitim sürecidir. Eğitimin

pratikleşmesinde üç temel hususa önemle dikkat edilmelidir. Birincisi disiplin, ikincisi istikrar, üçüncüsü ise yöntemdir. Disiplinli, istikrarlı ve yöntemli geliştirilecek bir eğitim hamlesi sonuç alıcı olabilir. Özellikle metodolojisi olmayan eğitimi kesinlikle sonuç alıcı olamaz. İhtiyaç, düzey ve koşullar en iyi şekilde analiz edilerek hangi kesime nasıl bir eğitim politikası ile gidileceği netleştirilmelidir. Diğer bir nokta olarak eğitimi ikinci plana atan, olmasa da olur gözüyle bakan yaklaşımlara karşı gençlik hareketi kesinlikle tavır sahibi olmalıdır. Önderliğin de belirttiği üzere tüm direnişlerin temeli eğitimidir. Kendini eğitmeyen iyi bir direnişçi de iyi bir inşacı da olamaz. Düşüncede net olmayanlar pratikte de zayıf kalmaya mahkûmdurlar. Düşünce muğlaklığı devrime geri düzeyde katılımın en temel sebebidir.

Eğitimin bir boyutu bu temelde geniş gençlik kitlelerine dönük geliştirilecek bilinçlendirme faaliyetleri olurken diğer boyutu ise demokratik gençlik konfederalizminin öncü kadrolarının eğitimi olmaktadır. Güçlü bir kadro çalışması olmadan demokratik gençlik konfederalizmi somutlaştırılmaz. Kadrosu olmayan hiç bir hareket başarıya ulaşmış değildir. Kadro sistemin beynidir. Kendisini tümüyle örgütlemiş, demokratik ulusun zihniyet ve yaşam tarzına girmiş ve bu temelde eyleme geçmiş öncü-inşa edici güçtür. İdeoloji ile bütünleşmiş, stratejik yaklaşımı içselleştirmiş ve kendini bu esas üzerinden taktik uygulama gücü haline getirebilmiş kişi kadrodur. Demokratik ulusun zihniyet ve amacını özümseyen, bunun inşasını coşkuyla pratiğe aktarmaya çalışan, iradesini devrimin iradesi ile bütünleştiren, geleceğini demokratik özerklik devriminin geleceğinde gören, Önderlik tarz, tempo ve üslubuna ulaşarak bu temelde tavizsiz ve çıkarsız mücadele eden gençlik kadroları demokratik gençlik konfederalizminin öncü kadrolarıdır. Devrimci mücadelenin bu temelde kadrosu olma iddiasındaki bireylerin eğitimi de önemli olmaktadır. Öncü kadronun eğitimi ideolojik duruşu netleştiren eğitimidir. Kadroya demokratik ulusu ve demokratik gençlik konfederalizmini inşa etmede ve savunmada ideolojik formasyon kazandıran, düşünsel ufkunu büyüten nitelikte bir eği-

tim çalışması olmak durumundadır. Büyük düşünen, büyük yaşayan, büyük duyumsayan fırtınalı devrim kişiliklerini açığa çıkarma kadro eğitimlerinin temel hedefi olmalıdır. Eğitimin amaçlarından birisi de öncü kadroda devrimci mücadele mirasımızı ve toplumsal kimliğimizi hâkim kılma olmalıdır. Zihniyet ve yaşam tarzında devrimi açığa çıkarmalıdır. Hakikat savaşçılığını kadroda oluşturan, her an ölüm pahasına da olsa devrim için çalışan kadro gerçeğini açığa çıkaracak bir öncü kadro eğitimi, başarının aşağılara indirilmemesi gereken çitastır. Yeni paradigmaya göre tanımlanmış devrim ve devrimcilik yorumlarında devrim öncesi ve devrim sonrası için farklı yaşam biçimlerine yer yoktur. Eğitim kadroya bunu özümsetmelidir. Kadronun tüm hayatı boyunca günlük yaşamına, söylem ve eylemine ahlaki, politik ve demokratik nitelikler hâkim olmalıdır. Devrimci bütünlüklü bir kişiliktir. Yaşamı da bütünlüklüdür. Yaşamını devrim öncesi ve sonrası diye ikiye parçalamaz. Kaldı ki toplumsal mücadelede devrim görevlerinin bitmesi söz konusu değildir. Devrim mücadelesi bitimsiz bir koşudur. Bu koşuda bütünlüklü, yoğunluklu, tempolu, ilkeli ve pratikçi devrimcilere ihtiyaç vardır. Ancak böylesi öncü kadro vasıflarını edinmiş, üretken ve fedakâr kişilikler sömürgeciliğe karşı Kürt toplumunun özgürlüğünün arayışçısı olabilirler. Kürdistan gibi derinliğine sömürgeciliği yaşayan bir ülkede başka türlü öncü devrimcilik mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla gençliğin öncü kadro gücü bu esaslara dayalı bir kadro politikası ve eğitimini ihmal etmemelidir. Temel bir çalışma olarak önüne koymalıdır. Kişilik devrimini süreklileştiren, sınıf ve cins mücadelesini radikalleştirilen, fikri-söylemi ve eylemi ile bütünlüklü bir duruş içinde olan tutarlı gençlik kadroları demokratik gençlik konfederalizminin inşasında teminattır.

d-)Bölge Ve Dünya Demokratik Gençlik Konfederalizmi Fikrini Düşünmek

Demokratik Ulusal örgütlenmeyi yerel ve ulusal düzeyden hareketle bölgesel, kıtasal ve küresel düzeylere taşımak çok yaratıcı sonuçlar yaratmaya adaydır. Konfederal örgütlenme-

nin demokratik yönünün sonucu olarak demokratik ulus en genel ittifak noktaları üzerinden oluşacak birlikteliklere açıktır. İçinde şiddet karşıtı muhalif hareketlerden, şiddeti araç olarak belirleyen grupların demokratik örgütlerine, komşu halkların demokrasi güçlerinden aydın hareketlerine, örgütlü devrimciliği benimseyenlerden demokratik duyarlılığını bağımsız ifade eden bireylere, profesyonellerden, otonom gruplara, çevrecilere kadar daha da zenginleştirilebilecek bir kapsayıcılığı vardır. Sağlıklı ve doğru temellerde örgütlenmenin sonucu olarak sağlanan bu tarz birlikler bir talep veya bir eylem kapsamında dönemsel olabileceği gibi uzun vadeli ve stratejik birliktelikler de olabilir. Devletçi sistemlerin BM, CENTO, DAVOS, NATO ve daha birçok kurulu birliklerine karşılık toplumun kendi kalıcı konfederal birliklerine gitmek, demokrasi güçlerinin küresel dayanışması açısından önem kazanmaktadır. Batı merkezli kapitalist küreselleşmeye karşı evrensel küreselleşmeyi, yani çokluğun küresel isyanını örgütlemek açısından, son derece büyük bir önem ve anlama sahiptir. Dünya Demokratik Uluslar Konfederasyonu demokratik ulusların küresel birliği olarak bu temelde somutlaşabilir. Kıtasal parçalarda ve büyük kültür sahalarında daha alt düzeyde bölgesel birlikler olarak demokratik ulus konfederasyonları geliştirilebilir.

Kürdistan Demokratik Gençlik Konfederalizmini geliştirirken Bölge ve Dünya Demokratik Gençlik Konfederalizmleri fikrine açık olmak ve nihai hedef olarak bunların geliştirilmesini amaç edinmek de Gençlik Hareketinin görevleri kapsamındadır. Gençliğin evrensel ve enternasyonal karakterinin bir sonucu olarak geliştirilmeye çok müsait olan bu büyük çaplı birlikler bölge ve dünya demokratik ulus konfederasyonlarının gelişiminde ön açıcı, ilham verici bir rol oynama potansiyeline sahiptir. Devletçi sistemin gençliği oyalamak için öngördüğü uluslararası şirketler eliyle geliştirilen eğlence ve seyahat örgütlenmelerine, uluslararası kapitalist festivallere, sanat adı altında her türlü yozluğun yaşandığı uluslararası şöenlere, spor adı altında futbol turnuvalarına karşılık gençliğin ahlaki-politik bilincini açığa çıkaracak, kapitalizme karşı gençliğin

küresel ve bölgesel isyanını örgütleyecek birliklere ihtiyaç vardır. Özellikle Ortadoğu’da Gençlik Hareketi öncülüğünde geliştirilebilecek konfederatif Gençlik birlikleri açısından muazzam bir zemin bulunmaktadır. Filistin’de gençliğin durmak bilmeyen intifadası, Türkiye’de sol-sosyalist gençlik hareketleri ve özellikle gezi direnişi ile “gezi ruhu” biçiminde somutlaşan çok renkli muhalif gençlik hareketliliği, İran’da muhalif sol-komünist oluşumların yoğunluğu ve tüm Arap coğrafyasında Arap baharı ile birlikte yükselişe geçen potansiyel gençlik gücü bu zemini sunmaktadır. Özellikle Arap Baharı denilen, özünde ise halkların baharı olan süreç, harekete geçen gençlik gücünün neleri yapabileceğini göstermesi açısından dikkate değerdir.

Bilindiği gibi 2011’ de Tunus ve Mısır’da başlayıp tüm Arap coğrafyasını etkisi altına alan isyan ateşi bu kadarla da kalmayıp tüm bölgeyi adım adım etkisi altına almıştır. Çok büyük kalabalıklar giderek çoğalmış ve sokaklara çıkmıştır. İsyanların geliştiği ülkelerin ortak yanlarını belirleyen unsur rejimlerin niteliği olmuştur. Bu rejimler toplumun tüm kesimleri ve bu arada gençlik üzerine kâbus gibi çökmüş despotik rejimlerdi. Ülke kaynaklarını ve imkânlarını hiyerarşik sırayla yandaşlarına ve şürekâsına dağıtma mekanizması üzerine kurulu yapıları. Bu yapılarda toplum ve birey, özellikle de gençlik yıllarca yer bulamadığı için bir birikimin sonucu olarak isyan pozisyonuna geçmiştir. Tunus ve Mısır’da başlayan ve çok kısa süre içerisinde tüm bölgeyi etkisi altına alan halk hareketleri ile rejimler karşısındaki geleneksel korku yer değiştirmiş ve halk kendi gücünün farkına varmıştır.

Tüm bu süreci, Tunus’ta genç bir seyyar satıcı olan Muhammed Bouazizi’nin ülkesinde gördüğü çağ dışı muameleyi ve çektiği yoksulluğu protesto etmek amacıyla kendini yakması tetiklemiştir. Tunus’taki Ben Ali rejimine karşı yakılan ve Tunus yönetiminin istifasıyla sonuçlanan bu kıvılcım dominal bir etki yaratarak tüm Arap coğrafyasında iktidar değişikliklerine neden olmuştur. Arap Baharı denilen sürecin başlamasında ve sürmesinde gençlerin rolü çok büyük olmuş-

tur. Bölge ülkelerine dalgalar halinde yayılan dominal etkiyi gençlerin yürüttüğü hak ve özgürlük arayışı getirmiştir. Belirleyici dinamik güç gençler olmuştur. Sosyal medyanın iletişim imkânlarını da kullanarak, siyasetin dışında olmalarına, sömürülmelerine, baskı altında yaşamalarına dağınık ve programsız da olsa isyan etmişlerdir. Gelişen bu halk ve gençlik hareketlerinin en büyük handikabı ise belli bir öncülüğü, örgütlülüğü, siyasal söylemi ve programı bulunmaması olmuştur. Bu nedenle her şey biraz da spontane olarak sosyal medya üzerinden gelişmiştir. Doğrultusuz bir toplumsal enerji, perspektifsiz bir direniş açığa çıkmıştır. Bu durum bölgedeki eski iktidar odaklarını harekete geçirmiştir. Eski sol-sosyalist gruplar, İslami popülist akımlar, selefiler, yıkılan rejimin kimi kalıntıları, rol kapmaya çalışan bölge devletleri gibi birçok çevre devreye girmeye çalışmıştır. Bir de emperyalist güçlerin işin içine girmesi ve bu siyasi çevreler üzerinden yeniden kendi çıkarları doğrultusunda rejimler kurmak istemesi süreci iyice karmaşıklştırmıştır. Aslında Arap Baharının gidişatı Libya ayaklanmasının NATO müdahalesi ile askerileştirilmesi sonucu keskin bir değişime maruz kalmıştır. Suriye’deki gelişen savaşıla birlikte ise artık Arap Baharı kışa dönüşmüştür. Emperyalizmin ve başta Türkiye olmak üzere bölge devletlerinin peşpeşe geliştirdiği müdahalelerle, yine yaşanan iktidar kavgaları ile gerçek toplumsal muhalefetten neredeyse eser kalmamıştır.

Benzer bir örneği Türkiye’de gelişen Gezi Direnişi sürecinde de görmek mümkündür. Ekolojik bir duyarlılık sonucu açığa çıkan hükümet karşıtı eylemler gençlik kitlelerinin katılımı ile gerçek bir toplumsal muhalefete dönüşmüştür. 12 Eylül faşizmi tarafından sindirilen, apolitize edilen gençliğin eylemlere kitlesel katılımı ise Gezi direnişini farklı bir boyuta taşımıştır. Türkiye gençliği çok uzun bir süre sonra ilk kez itiraz sesini yükseltmiş, isyana geçmiştir. Kuşkusuz bunun gelişmesinde Kürdistan halkının Türkiye demokrasi güçleri ile birlikte 12 Eylül faşizmine karşı yürüttüğü mücadelenin rolü tartışmasızdır. 12 Eylül faşizmi geriletilmese, toplum üzerindeki devlet baskısı bir nebze de olsa etkisizleştirilmeseydi tüm

bunların yaşanması söz konusu dahi olamazdı. Otoriterleşen hükümetin ve devletin toplumun ve gençliğin yaşamına keyfi olarak üst üste müdahale etmesine itiraz edilemezdi. Fakat itiraz edilebilmiştir. Gençlik ve toplum devletin buyurgan uygulamalarını kabul etmediğini yüksek sesle dile getirmiştir. Bu temelde aylara yayılan bir eylem ve direniş süreci birçok Türkiye kentinde gelişmiştir. Devlet direnişi bastırmak için katliamlara başvurmuş fakat eylemlerin önü alınamamıştır. Gençlik öncülüğünde tüm halk demokratik tepkisini dile getirmiştir. Çok renkli, çeşitli ve yaratıcı sivil eylemlerle devlet ve hükümet uzun bir süre sonra ilk kez böylesine yabancı olduğu bir muhalefetle karşı karşıya kalmıştır. Fakat gezi direniş sürecinin de en temel handikabı alternatif toplumsal-siyasal model sunan tutarlı bir gücün yokluğu olmuştur. Hükümeti istifaya çağırmanın ötesine geçen, kendi toplumsal projesi ile toplumsal muhalefeti örgütleyen bir örgütlü gücün yokluğu gezi direnişini dağınık ve programsız bir muhalefet sınırlarında bırakmıştır. Toplumsal muhalefet hareketi toplumsal bir devrim ve toplumsal bir dönüşüm hareketi halini alamamıştır. Hal böyle olunca ortaya çıkan toplumsal muhalefet saptırılmaya müsait hale gelmiştir. Kemalist-orducu solcular, ulusalcı-milliyetçi çevreler ve hükümet karşıtı olan farklı iktidar ve sermaye grupları muhalefeti yönlendirmek ve saptırmak istemişlerdir. Gezi direniş özünden bu şekilde boşaltılmış ve Türkiye halkı adına çok önemli bir fırsat daha değerlendirilememiştir.

Görüldüğü gibi isyan örgütlülüğe dönüşmediğinde sonuç yaşananlar olmaktadır. Bir gençlik isyanı ile başlayan Arap baharı politik bilinç yoksunluğu, örgütsüzlük sonucu bugünkü duruma gelmiştir. Gençlik ruhu ile yükselişe geçen gezi direniş gerçek bir toplumsal model öngören muhalefet yoksunluktan dolayı sönümlenmiş ve etkisini yitirmiştir. Buna karşın Kürdistan halkı ve gençliği ise herkesin çözümsüzlüğü yaşadığı Suriye’de Rojava devrimi ile gerçek bir alternatifi tüm halklara sunmuştur. Geliştirdiği kantonal sistemle demokratik özerkliği kurumsallaştırmış ve halklar açısından büyük bir umut kaynağı haline dönüşmüştür. Adeta Ortadoğu’nun yük-

selen yıldızı konumuna gelmiştir. İşte demokratik gençlik kon-federalizminin demokratik modernite çözümü ile bölge gençliğine alternatif sunmasının önemi tam da burada ortaya çıkmaktadır. Kendi çözümünü bölge çözümü haline getirmesi gerekmektedir. Ortadoğu Demokratik Gençlik Konfederalizminin yaratıcılığı ve çözüm önerileri ile gençliğin bölgesel isyanını sistematığe kavuşturması ve bunun süreklileşen bir bölge devrimci gençlik birliği olarak kurumlara kavuşması önem arz etmektedir. Kürdistan Devrimci Gençlik Hareketi bunun örgütlenmesine öncelikle Türkiye’deki sol-sosyalist Gençlik Hareketleri olmak üzere komşu halkların gençlik örgütlenmeleri ile ittifak içine girerek ve kimi birlikler oluşturarak başlayabilir. Kendisini Kemalist-orducu soldan ayıran tüm Gezi direnişçileri ve sol gençlik yapıları ortak bir platformda buluşabilir. Giderek tüm Ortadoğu genelinde bir Ortadoğu Demokratik Gençlik Konferansına öncülük yaparak konfederal birlik arayışlarına yönelebilir. Bu noktada Ortadoğu’da özellikle Arap Baharı ile birlikte ciddi bir gençlik arayışçılığı ve isyancılığının gelişmiş olması bir avantaj olarak iyi değerlendirilebilir. Olumlu değerlendirilebilirse bu avantaj ve fırsatın sonuç almada ön açıcı olacağı, zemin sunacağı tartışma götürmez bir gerçekliktir.

Küresel çapta da bu yönlü ittifak zeminleri fazlası ile mevcuttur. Şili’’de yoğunluk kazanan öğrenci gençlik hareketi, Brezilya’da topraksızlar hareketindeki Genç İnsanlar örgütlenmesi, Arjantin, Küba, Venezuela ve Paraguay’daki sosyalist gençlik hareketleri, Meksika’da Zapatistalı gençler, Kolombiya’daki FARC gençliği, tüm Avrupa’da yaygın olan Antifa gençlik hareketliliği, İspanya’da Basklı ve Katalonyalı gençler, Fransa’da Korsikalı gençler, Ukrayna’da anarşist gençlik oluşumları ve tüm dünya genelinde yoğunlaşan küreselleşme karşıtı gençlik hareketleri ile azımsanmayacak bir küresel devrimci gençlik enerjisi potansiyel halde bulunmaktadır. Saymakla bitmeyecek olan bu muhalif hareket ve grupların tümü ile anti-kapitalizm vurgusu etrafında bir araya gelmek ve dünya devrimci gençlik ruhunu ikinci bir 68 devrimi ile ayağa kaldırmak Kürdistan Devrimci Gençlik Hareketinin asla ha-

yallerinden silmeyeceği en büyük gençlik  topyasıdır. Böylesi bir duruş ve örgütlenme çabası ciddiyle sergilendiğinde APOCU Kürdistan gençliği demokratik-devrimci gençlik mücadelesinin merkez gücü olacak, tüm dünyadaki ve bölgedeki gençlik hareketleri açısından emsal teşkil edecektir.

SONSÖZ

Ütopyası olmayan gençlik büyüyemez. Cüce kalmaya mahkûmdur. Cücelikten yüceliğe doğru gidiş önce kutlu ve soylu idealara sahip olmakla başlar. Her devrim önce bir ütopyadır, idealdir. Daha sonra yaşam gerçeğine ve pratiğine dönüşür. Gençlik kendisine ısrarla dayatılan ufuksuzluğa karşı böylesi bir gençlik ütopyası ile durmalı ve örgütlenmesi için harekete geçmelidir. “Çalışmak özgürlüktür” şiarı ile harekete geçmeli ve demokratik toplumun inşasına ve savunulmasına bitmek bilmeyen bir dinamizm ve çalışkanlıkla katılmalıdır. Toplumsal sorunlar konusunda yaşanan tüm tıkanıklıkların kökeninde çalışmamak bulunmaktadır. Toplumun kendi çözümünü geliştirememesi kendisi için çalışan olmaktan çıkarılması ile bağlantılıdır. Toplum için çalışmak en kutsal eylemdir. Çözumsuzluğun nedeni ise çalışmamaktır. Çalışmamak yaşama keyfi yaklaşımdır. Keyfiyet iddia sahibi olmaktır. Mevcut olanı değiştirme istemsizliğidir, kararsızlığıdır. Eğer devrimciliğin en sade tanımı “yaşamı değiştirme ısrarı” ise bu anlamda devrimcilik bir karar sorunudur. Karar vermek bir söze bağlanmak demektir. Söz eyleme götürür. Söz eylem ile anlamlı hale gelir. Sözün değeri anlaşıldığında o artık değişim gücü haline gelmiştir. Söze bağlılık devrimci ve toplumcu pratiktir. Gençlik Rêber APO’ya ve bu halka verdiği söze bağlıdır. Şehitlere verdiği söze bağlıdır. “Özgür Kürdistan ve Özgür Önderlik” yemini etmiştir. Gençlik, özgür toplum ve özgür gençlik idealini takip etmekte sonuna kadar kararlıdır.

“Ya Özgür Yaşam Ya Hiç”!

AMED SERDOZ

MAHSUN ÇAYAN

HAKÎ ŞIYAR

BAZ MORDEM

ŞERVAN SERHED

BAWERÎN KOÇER

KURTAY FARAŞÎN

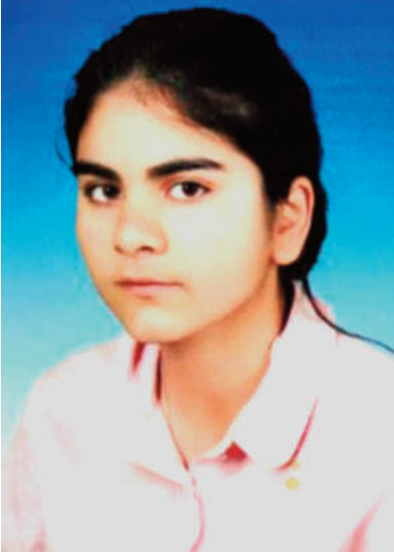
ÖZGÜR RONÎ

ERDAL ISYAN

ÊRÎŞ ÇIRAV

EVİRİM DEMİR

GELHAT GEVER

MAWA TOLHILDAN

XEYRÎ KATO

ARJÎN ÇEM

FELAT SERDA

DILGEŞ DERSİM

TEKOŞER KAHRAMAN

RONAHÎ

WELAT AMED

ZERDEŞT SÎVEREK

YÊRÎVAN AZADÎ

ÇÎYA AMED

BOTAN ŞOREŞ

RIZGAR TOLHİLDAN

BARIŞ ATAK

RÊNAS AMED

ŞÎN SEMSUR

DÎLAN KORTAK

LAŞER AMED